

Kommunledningskontoret

Handläggare:
Lars Niska

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** med godkännande lägga förteckning över anmälningssärenden 2 februari – 30 mars 2022 till protokollet.

Sammanfattning

Anmälda ärenden till kommunstyrelsen perioden 2 februari 2022 till och med 30 mars 2022:

1. Ordförandebeslut - Möjlighet att frångå avtal avseende tankning av HVO100
2. Ordförandebeslut - Yttrande över promemoria Insatser på plan- och byggområdet med anledning av invasionen av Ukraina
3. Ordförandebeslut - Ekonomiskt stöd till kulturmanifestation för Ukraina
4. Månadsrapport KS per feb 2022
5. Verksamhetsplan Uppsala Fairtrade City 2022
6. Målsättning Fairtrade Uppsala kommun 2022
7. Rapport Uppsala Fairtrade City 2021
8. Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2022-02-23
9. Uppsala universitets årsredovisning 2021

Kommunstyrelsen
Ordförandebeslut

Datum:
2022-03-15

Diarienummer:
KSN-2022-00793

Handläggare:
Susanne Afzelius

Möjlighet att frångå avtal avseende tankning av HVO100

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** leverantörer till Uppsala kommun under år 2022 får tanka tillgänglig reduktionspliktig diesel om HVO100 inte finns att tillgå.

Ärendet

För närvarande har de leverantörer som kommunen har upphandlat svårt att köra sina transporter enligt ställda krav i avtal avseende tankning av bränslet HVO100.

Med detta beslut får leverantörerna möjlighet att tanka tillgänglig reduktionspliktig diesel om HVO100 inte finns att tillgå.

Beslutet gäller under år 2022 och kan komma att ändras.

Kommunstyrelsen har, med stöd av kommunallagen (1991:900) 6 kap. 36 § delegerat till ordförande eller förste eller andre vice ordförande rätten att besluta på styrelsens vägnar i ärenden som är så brådskande, att styrelsens avgörande inte kan avvaktas.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Kommunstyrelsen
YttrandeHandläggare:
Annika Petrelius HansénFinansdepartementet, Fi2022/00934
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.sba.spn@regeringskansliet.se

Yttrande över promemoria Insatser på plan- och byggområdet med anledning av invasionen av Ukraina (Fi2022/00934)

Uppsala kommun har bjudits in att lämna synpunkter i ovan rubricerade ärende.

Ett bemyndigande i lag av det slag som föreslås i rubricerade promemoria kan beroende på hur regeringen väljer att använda det innebära begränsningar för den kommunala självstyrelsen. Uppsala kommun tillstyrker emellertid den föreslagna utvidgningen av det aktuella tillämpningsområdet.

Under rådande förhållanden instämmer Uppsala kommun dessutom i att de i promemorian föreslagna bestämmelserna i de tidsbegränsade förordningarna samt ändringarna i dessa över lag är nödvändiga. Följande synpunkter behöver dock framföras i anslutning till denna brådskande remiss.

De tillfälliga förordningarna är föreslagna att upphöra vid utgången av 2022. Sannolikheten för att behovet av dessa tillfälliga ankomstboenden kan behöva förlängas beträffande giltighetstiden är hög, allra helst med tanke på att även nödvändig avveckling ska behöva ske innan denna tid har löpt ut.

Av de båda föreslagna förordningarna framgår en skyldighet för byggherren att så snart som möjligt underrätta byggnadsnämnden när denne avser att vidta en åtgärd som är undantagen från kraven på lov eller anmälan. Det vore önskvärt om byggherren i stället för att "så snart det kan ske" skyndsamt skulle åläggas att göra detta. Behovet av den kommunala tillsynen kommer inte att inträda först efter att förordningarna har upphört att gälla, utan redan i anslutning till det att dessa underrättelser börjar komma in till de kommunala byggnadsnämnderna. Ett samarbete mellan byggnadsnämnd och räddningstjänst beträffande exempelvis säkerhet i händelse av brand behöver inledas så tidigt som möjligt, för att undvika att åtgärder genomförs som exempelvis skulle kunna innebära fara eller medföra oacceptabel risk för människors hälsa eller säkerhet.

Fråga är också om föreslagna undantag från kravet på planenlighet behöver begränsas så till vida att tänkta åtgärder inte får medföra begränsningar av pågående verksamheter i omgivningen i likhet med vad som redan är fallet avseende avvikande åtgärder från gällande detaljplaner enligt 9 kap. 31 e § och 32 a § i plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Slutligen framgår av 4 och 5 §§ förslaget till förordning om undantag från plan- och byggregler för kommunala ankomstboenden för vissa utlänningar att kravet på bygglov undantas i vissa fall och att förutsättningarna för detta är att utformningen återställs och användningen återgår till den ursprungliga senast vid utgången av 2022. I 13 § samma förslag, innehållande en upplysning om ingripanden och påföljder enligt 11 kap. PBL, hänvisas även till 5 §. Fråga här är om undantag från kraven på anmälan i 7 § samma förordning skulle behöva likartade skrivningar för att senare tolkningsproblem ska komma att undvikas.

Enligt delegation för kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS-förordningen. Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller via valideringstjänsten på sign.uppsala.se. Där återfinns även information om hur du installerar det utfärdarcertifikat som krävs för att PDF-läsaren ska kunna validera alla delar av underskriften.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

Kommunstyrelsen
Delegationsbeslut

Datum:
2022-03-22

Diarienummer:
KSN-2022-00866

Handläggare:
Christian Dahlmann

Ekonomiskt stöd till kulturmanifestation för Ukraina

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** bifalla ansökan (**bilaga**) från Uppsala Gitarrfestival om ekonomiskt stöd om 100 000 kronor för genomförande av kulturmanifestation för Ukraina

Ärendet

Kievs kammarorkester befann sig på turné när invasionen bröt ut i Ukraina. Istället för att återvända fortsätter orkestern sin turné men nu med syftet att genom konserterna samla ekonomiskt stöd för humanitär hjälp. Uppsala gitarrfestival har ombetts att arrangera en konsert i Uppsala den 28 mars. Uppsala gitarrfestival har inkommit med en ansökan till Uppsala kommun om ekonomiskt stöd för att kunna genomföra konserten. Ansökan uppgår till 175 000 kronor och ska täcka kostnader för artistarvorden och marknadsföring. Kommunstyrelsen föreslår fatta beslut om att bevilja ett ekonomiskt stöd om 100 000 kronor som ska finansiera kostnader för marknadsföring av konserten. Ekonomiskt stöd om 75 000 kronor för att täcka kostnader för artistarvorden föreslås belasta kulturnämnden. Särskilt beslut om detta fattas av kulturförvaltningen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och kulturförvaltningen.

Föredragning

Kievs kammarorkester, Kyiv soloists, var på turné i södra Europa när invasionen bröt ut i Ukraina. Istället för att återvända bestämde orkestern sig att fortsätta turnera i Europa för att hjälpa till med att samla stöd för humanitär hjälp. KulturEuropa har

engagerat sig genom europeiska ländernas nätverk av kulturinstitut och olika europeiska länders ambassader har engagerats för att samordna turnén och insamlingen. Hittills har 17 europeiska länder bekräftat att de tar emot orkestern och arrangerar konserter i respektive land.

Ett av de länder som bekräftat att de tar emot orkestern och arrangerar konserter är Sverige. Konserter kommer arrangeras under sista veckan i mars i Stockholm, Göteborg och Vara.

Den 5 mars kontaktades Uppsala gitarrfestival med en förfrågan om en konsert kan arrangeras i Uppsala. En konsert kommer att arrangeras i universitetsaulan den 28 mars. Förutom Kievs kammarorkester kommer Allmänna Sången, Ellen Nisbeth,

Natalya Pasichnyk, Duo Siqueira Lima m.fl medverka under konserten. Alla intäkter från konserten går oavkortat till Radiohjälpens insamling för humanitärt stöd till Ukraina. Arrangören uppskattar att konserten kan samla in upp till 500 000 kronor till radiohjälpens insamling.

Uppsala gitarrfestival är samordnare och arrangör av konserten. Uppsala universitet upplåter universitetsaulan utan kostnad och fler andra organisationer i Uppsala har redan fattat beslut om att stötta genomförandet av konserten på olika sätt. Uppsala gitarrfestival har inkommit med en förfrågan till Uppsala kommun om ett finansiellt stöd till konserten om 175 000 kronor. Bidraget ska finansiera artistavvönen och marknadsföring av konserten. Ansökan föreslås bifallas och kommunstyrelsen föreslås finansiera kostnader för marknadsföring om 100 000 kronor. Kulturnämnden föreslås finansiera kostnader för artistavvönen om 75 000 kronor. Särskilt beslut om bidrag om 75 000 kronor för att finansiera artistavvönen fattas av kulturnämnden.

Kommunstyrelsen har, med stöd av kommunallagen (2017:725) 6 kap. 39§, delegerat till ordföranden rätten att besluta på styrelsens vägnar i ärenden som är så brådskande, att styrelsens avgörande inte kan avvaktas. Mot bakgrund av att kommunstyrelsens beslut inte kan avvaktas då beslut behöver fattas innan konsertens genomförande, utnyttjas delegationen i detta fall.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsens ekonomiska stöd uppgår till 100 000 kronor. Kostanden belastar kommunstyrelsens anslag för oförutsedda händelser 2022.

Som ovan,

Erik Pelling

Kommunstyrelsens ordförande

Bilaga

Ansökan från Uppsala gitarrfestival om ekonomiskt stöd till kulturmanifestation för Ukraina

Cultural Manifestation for Peace - Kulturmanifestation för Fred

-insamling för humanitär hjälp till lidande i Ukraina.

Medverkande

Kyiv Soloists - Kievs kammarorkester, Allmänna Sången, Ellen Nisbeth, Natalya Pasichnyk, Duo Siqueira Lima, m flera.

Övriga

Ukrainas Ambassadör Andrii Plakhotniuk, Kristina Henschen, General S. Radiohjälpen, m fl.

Date

Måndag 28 mars kl 18:30

Place

Universitetsaulan, Uppsala

Bakgrund & plan

KYIV SOLOISTS, Kievs kammarorkester (National chamber ensemble) var på turné i södra Europa när invasionen bröt ut i Ukraina, <https://bit.ly/35GSN3Y>. Istället för att återvända bestämde dom sig att förtsätta turnera i Europa för att hjälpa till med att samla stöd för humanitär hjälp. KulturEuropa har engagerat sig genom europeiska ländernas nätverk av kulturinstitut och ambassader har engagerats för att samordna turnén och insamlingen, (EUNIC <https://www.eunicglobal.eu>). Hittills är det över 17 länder inblandade.

Jag blev kontaktat fredag den 5 mars om jag kunde ordna en konsert i Uppsala. Sverigebesöket blir sista veckan i mars. Konserthuset arrangerar i samarbete med SVT och DN i Stockholm den 27 mars. Kungen och Drottningen närvarar. Uppsala den 28 mars och sedan blir Göteborg och Vara.

Behov av samverkan

Jag insåg snabbt att detta var en mycket viktig förfrågan och skulle kräva mycket arbete att ordna inte minst med tanke på säkerhetsaspekten, varför en

Samverkan om finansiering var nödvändig när vi, Uppsala, nu skulle vara värdar för dessa musiker.

Universitetsrektorn Anders Hagfeldt kontaktades om Universitetsaulan kunde husera en Konsert för Fred och insamling för humanitär hjälp. Det blev ett snabbt ja, som gjorde att fler organisationer kontaktades för att stödja initiativet, Uppsalakommun bland dem första. Alla har visat sig positiva för att vara samarbetspartner och kunna på olika sätt göra en insats för att bekosta produktionen, marknadsföringen och gager av evenemanget.

Arrangören söker om finansiellt stöd från Uppsala kommun. De medel som vi erhåller från Uppsalakommun avser att gå till gager och marknadsföring och därför söker vi 175 000 kr.

Insamlingen till Ukrainas nödställda

Vi har valt Radiohjälpen för insamlingen.

Målet är att fylla aulan och att alla biljettintäkter går oavkortat till Radiohjälpen. En Uppsalabössa har upprättats. Vid full sal kommer ca en halv miljon SEK samlas. <https://bossan.radiohjälpen.se/kulturmanifestation-foer-fred-med-kyiv-soloists>

Uppsala Universitet, Uppsala Kommun, Region Uppsala, , Mediehuset UNT, Dag Hammarskjöld Beijerstiftelsen, Svenska Kyrkan, Fredens hus EUNIC, Frank, Fredens hus, m fl.

Klaus Pontvik

Producent

0709500098

Huvudman och samordnare för konserten är Uppsala Internationella gitarrfestival

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS-förordningen. Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller via valideringstjänsten på sign.uppsala.se. Där återfinns även information om hur du installerar det utfärdarcertifikat som krävs för att PDF-läsaren ska kunna validera alla delar av underskriften.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

Förvaltning eller nämnd eller enhet
Kommunstyrelsen

Datum:
2022-03-21

Diarienummer:

Handläggare:
Aziza Hussein Abdalla
Anna-Karin Rick

Version/DokumentID:
0.1

Månadsrapport

Februari 2022

Innehåll

Sammanfattning ekonomi	3
Sammanfattning medarbetare	4
Ekonomi och medarbetare per nämnd	6
Utbildningsnämnd (UBN)	7
Arbetsmarknadsnämnd (AMN)	8
Socialnämnd (SCN)	9
Omsorgsnämnd (OSN)	10
Äldrenämnd (ÄLN)	11
Kulturnämnd (KTN)	11
Idrotts- och fritidsnämnd (IFN)	12
Gatu- och samhällsmiljönämnd (GSN)	12
Plan- och byggnadsnämnd (PBN)	13
Namngivningsnämnd (NGN)	13
Räddningsnämnd (RÄN)	13
Miljö- och hälsoskyddsnämnd (MHN)	14
Överförmyndarnämnd (ÖFN)	14
Valnämnd (VLN)	15
Kommunstyrelsen (KS)	15
KS – Kommunledningskontoret (KLK)	15
KS – Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF)	16
Grafer och tabeller ekonomi	18
Grafer och tabeller medarbetare	19

Sammanfattning ekonomi

Intern resultaträkning februari 2022 (inklusive kommuninterna poster)					
Belopp i tkr	Utfall jan-feb 2022	Budget jan-feb 2022	Avvikelse utfall- budget	Utfall jan-feb 2021	Budget helår 2022
Verksamhetens intäkter	2 333 803	2 379 239	-45 436	2 247 725	14 346 025
Verksamhetens kostnader	-4 597 779	-4 722 335	124 556	-4 429 587	-27 793 954
Avskrivningar	-54 156	-60 041	5 885	-51 367	-367 588
Verksamhetens nettokostnader	-2 318 132	-2 403 137	85 005	-2 233 229	-13 815 517
Skatteintäkter	2 120 966	2 057 595	63 371	1 990 055	12 345 572
Generella statsbidrag och utjämning	333 774	292 076	41 697	325 422	1 752 459
Finansiella intäkter	32 631	39 981	-7 350	37 077	265 660
Finansiella kostnader	-26 671	-38 747	12 077	-24 340	-233 290
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Resultat	142 568	-52 232	194 799	94 986	314 884

Kommunens resultat

För perioden januari-februari 2022 redovisade kommunen ett överskott om 143 mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 195 mnkr jämfört med budget för perioden. Resultatet är 48 mnkr högre än för motsvarande period 2021.

För perioden redovisade nämnderna exklusive kommunstyrelsen ett samlat överskott om 28 mnkr, vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse på 69 mnkr. Kommunstyrelsen redovisade en positiv budgetavvikelse på 25 mnkr medan budgetavvikelsen för finansförvaltningen för perioden uppgick till 101 mnkr och förklaras främst av högre intäkter än budgeterat från skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Skatteintäkterna beräknas enligt den senaste skatteunderlagsprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). I den senaste prognosen från 17 februari var SKR optimistiska om de ekonomiska utsikterna framöver och räknade därför med en starkare konjunktur 2022 jämfört med tidigare prognoser. Bedömning gjordes utifrån förutsättningar som gällde före krigsutbrottet i Ukraina och den senaste tidens prisuppgång för energi och drivmedel. Prisuppgången för drivmedel medför ökade priser för varor och tjänster medan kriget medför ytterligare störningar i de globala leveranskedjorna samt försämrar de ekonomiska utsikterna för hushåll och företag. Nästa skatteunderlagsprognos publiceras 28 april och förväntas beakta effekten av den rådande prisutvecklingen och eventuella ekonomiska konsekvenser av det säkerhetspolitiska läget.

Enligt prognosen från 17 februari, som enligt ovan gjordes före krigsutbrottet, beräknas intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning för helåret 2022 att bli 326 mnkr högre än beräknat i budget. Skatteintäkterna beräknas bli 164 mnkr högre, där 43 mnkr är en slutavräkning gällande 2021. De generella statsbidragen blir 107 mnkr högre till följd av nya tillskott i den av riksdagen beslutade budgeten. Inkomstutjämningen blir 29 mnkr högre än budget och förklaras av att befolkningen per 1 november 2021 ökade i högre takt än folkökningen i riket. Kostnadsutjämningsavgiften blir 28 mnkr lägre än budgeterat, även det till följd av en relativt gynnsam befolkningsökning. Avgiften till LSS-utjämningen blir 11 mnkr högre än beräknat i budget till följd av en lägre kostnadsökning 2020 och 2021 i förhållande till riket i kombination med den relativt höga befolkningsökningen. Fastighetsavgiften

beräknas bli 12 mnkr högre än beräknat i budget. De samlade intäkterna från generella statsbidrag och utjämning kommer därmed att bli 162 mnkr högre än beräknat i budget.

För perioden januari-februari uppgick budgetavvikelsen i skatter, generella statsbidrag och utjämning till 90 mnkr, varav 43 mnkr avser slutavräkningen för 2021 som ska bokas direkt och inte periodiseras över hela året. Resterande betydande budgetavvikelser inom finansförvaltningen avser pensionskostnaden och räntenettot. Pensionskostnaden blev 11,4 miljoner lägre än budget då kostnaden för förmånsbestämd pension sjunkit drastiskt till följd av att inkomstbasbeloppet (IBB) höjts mer än förväntat. Räntenettot blev 8,2 mnkr lägre än budgeterat bland annat för att utlåningen till dotterbolagen blev lägre än förväntat.

Nämnder resultat

Med undantag av äldrenämnden och räddningsnämnden redovisade samtliga nämnder ett överskott i förhållande till periodens budget.

Äldrenämndens negativa budgetavvikelse på 11,0 mnkr för perioden finns huvudsakligen inom särskilt boende och beror på merkostnader relaterat till covid-19 samt högre kostnader än budgeterat för inhyrd legitimerad sjukvårdspersonal, även det relaterat till hanteringen av pandemin.

Räddningsnämnden redovisade en negativ budgetavvikelse på 0,2 mnkr som främst beror på högre personalkostnader än budgeterat. För helåret 2022 bedömer nämnden att ha ekonomi i balans.

Utbildningsnämnden redovisade en positiv budgetavvikelse om 43,3 mnkr. Budgetavvikelsen förklaras dels av färre antal elever i grundskolan än budgeterat för perioden, dels av högre sjuklöneersättning och lägre personalkostnad jämfört med budget.

Kommunstyrelsen redovisade en positiv budgetavvikelse om 25,2 mnkr, varav en positiv avvikelse på 53,4 mnkr för KS-kommunledningskontoret och en negativ avvikelse på 28,2 mnkr för KS-stadsbyggnadsförvaltningen. Den positiva avvikelsen inom KS-kommunledningskontoret beror delvis på lägre kostnader för IT-verksamheten. Den negativa avvikelsen inom KS-stadsbyggnad beror på att för perioden budgeterad markförsäljning inte genomförts, vilket förväntas ske längre fram under året.

Gatu- och samhällsmiljönämnden redovisade en positiv budgetavvikelse om 12 mnkr som beror på högre intäkter än budgeterat för trafikreglering och upplåtelser, ökade intäkter från Vattenfall avseende ledningar i mark samt lägre verksamhetskostnader än budgeterat bland annat för drift, underhåll, konsulter och ledningsflyttar.

Övriga nämnder redovisade mindre positiva budgetavvikelser. Vid delårsuppföljningen per mars kommer en övergripande analys av periodens utfall och helårsprognos att tas fram för samtliga nämnder.

Sammanfattning medarbetare

Den ackumulerade sjukfrånvaron i januari 2022 visar en negativ trend jämfört med föregående månad. I januari 2022 summeras den totala ackumulerade sjukfrånvaron

till 11,5 procent vilket är en markant ökning sedan föregående månads 7,3 procent. Det är korttidssjukfrånvaron som ökat mest (3,8 procentenheter) medan långtidssjukfrånvaron visar på en mindre ökning (0,3 procentenheter). Den ackumulerade korttidssjukfrånvaron summeras i januari 2022 till 7,7 procent och långtidssjukfrånvaron till 3,8 procent. Sjukfrånvaron visar också en negativ trend jämfört med samma period föregående år då den ackumulerade sjukfrånvaron på totalen var 7,2 procent, korttidssjukfrånvaron 3,8 procent och långtidssjukfrånvaron 3,5 procent.

Sannolikt kan förklaringen finnas i pandemins svängningar med den ökade smittspridningen av omikron som kulminerade under slutet av 2021/början av 2022. En minskad smittspridning och fler som vaccinerats bör dock på sikt kunna vända trenden igen. För kommunen som helhet är det korttidssjukfrånvaron som har påverkats och varierat mest under pandemin medan långtidssjukfrånvaron hittills visat en mer stabil trend.

Jämfört med samma period föregående år har den totala ackumulerade sjukfrånvaron ökat i samtliga nämnder. Procentuellt har den totala sjukfrånvaron ökat mest i räddningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, överförmyndarnämnden och utbildningsnämnden. Den ackumulerade korttidssjukfrånvaron har ökat i samtliga nämnder förutom i miljö- och hälsoskyddsnämnden där den i stort sett är oförändrad. Långtidssjukfrånvaron har ökat i sju nämnder. Socialnämnden, äldre- och utbildningsnämnden samt nämnderna inom stadsbyggnadsförvaltningen visar dock en svagt positiv trend med minskad långtidssjukfrånvaro.

De nämnder som påverkas mest av förhöjd sjukfrånvaro är de som bedriver egenregi som innebär nära vardaglig kontakt med kommuninvånare, brukare, förskolebarn och elever. Utbildningsnämnden har högst ackumulerad sjukfrånvaro för perioden med totalt 13 procent följt av äldre- och utbildningsnämnden (12,3 procent), omsorgsnämnden (11,6 procent), arbetsmarknadsnämnden (11,5 procent) och räddningsnämnden (10,3 procent). Statistiken per januari 2022 visar att även övriga nämnder, som hittills haft en mer stabil trend med lägre sjukfrånvaro, har en betydligt högre sjukfrånvaro än tidigare. Dock följer mönstret fortsatt normalläget med egenregin som långsiktigt visar en trend med högre sjukfrånvaro än övriga. Nämnder som under pandemin har kunnat tillämpa distansarbete har klarat situationen bättre än nämnder där medarbetarna har varit på sina arbetsplatser.

Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro än män och särskilt vad gäller långtidssjukfrånvaron. Detta är en ihållande trend över tid som inte förändrats i kristid. Jämfört med föregående månad har korttidssjukfrånvaron ökat i stort sett lika mycket för båda grupperna, knappt 4 procent. Långtidssjukfrånvaron visar en negativ trend med en ökning av sjukfrånvaron för båda grupperna, dock handlar det om marginella öknings jämfört med ökningen av korttidssjukfrånvaron.

Andelen medarbetare som har haft sex frånvarotillfällen eller fler på grund av sjukdom under de senaste 12 månaderna ligger fortfarande på en hög nivå. Detta bedöms vara en konsekvens av pågående pandemi som medför en generellt högre korttidssjukfrånvaro på grund av sjukdom och att medarbetare stannar hemma vid tecken på sjukdom. Av de medarbetare som har varit sjukskrivna är det på kommungemensam nivå 21 procent som har haft sex frånvarotillfällen eller fler de senaste 12 månaderna. Det är i stort sett samma nivå som föregående 12-månadersperiod.

Förhållandet mellan heltider på plats och heltider enligt SKR skiljer sig åt något jämfört med samma period föregående år. På kommuntotalen är det drygt 400 färre medarbetare på plats jämfört med motsvarande period föregående år. En förklaring till detta är den högre sjukfrånvaron i år jämfört med förra året vilket medför en minskad närvaro.

Äldrenämnden har haft det mest ansträngda bemanningsläget sedan pandemins början. Under 2021 minskade den totala ackumulerade sjukfrånvaron successivt. I takt med den högre smittspridningen i slutet av året har sjukfrånvaron dock ökat igen för att nå en nivå som är jämförbar med de höga topparna av sjukfrånvaro vid inledningen av pandemin 2020. Detta gäller även för omsorgsnämnden. Den höga sjukfrånvaron har inneburit en ökad belastning utifrån bemanningssituationen i stora delar av nämndernas verksamheter. Nämnderna har vidtagit åtgärder för att kunna möta bemanningsutmaningarna.

Räddningsnämndens verksamhet har påverkats av den markant högre sjukfrånvaron vilket lett till olika tillfälliga lösningar för att hantera de situationer som uppkommit under de mest kritiska veckorna i början av året.

Trots en högre sjukfrånvaro än normalt under pandemin och ett tidvis ansträngt bemanningsläge bedömer nämnderna sammantaget ändå att verksamheten hittills har kunnat bedrivas på en godtagbar nivå, även inom egenregin. Tabeller och grafer för medarbetare finns i slutet av handlingen, utfall för medarbetare redovisas per januari.

Ekonomi och medarbetare per nämnd

Resultat (intäkter-kostnader) 2022				
Belopp i tkr	Utfall jan-feb 2022	Budget jan-feb 2022	Avvikelse utfall- budget	Utfall jan-feb 2021
Utbildningsnämnden (UBN)	6 429	-36 835	43 264	-1 291
Arbetsmarknadsnämnden (AMN)	5 720	121	5 599	-3 082
Socialnämnden (SCN)	1 733	-2 520	4 253	-6 653
Omsorgsnämnden (OSN)	139	0	139	-4 680
Äldrenämnden (ÄLN)	-11 036	0	-11 036	-7 406
Kulturnämnden (KTN)	3 159	120	3 039	22 982
Idrotts och fritidsnämnden (IFN)	-262	-384	122	-4 236
Gatu- och samhällsmiljönämnden (GSN)	11 983	1	11 982	1 959
Plan- och byggnadsnämnden (PBN)	5 803	15	5 788	-910
Namngivningsnämnden (NGN)	32	0	32	7
Räddningsnämnden (RÄN)	598	783	-186	-145
Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN)	2 509	-2 451	4 960	3 025
Överförmyndarnämnden (ÖFV)	208	1	207	162
Valnämnden (VLN)	507	0	507	2
Kommunstyrelsen (KS)	28 060	2 829	25 231	17 486
KS - kommunledningskontoret (KLK)	53 409	0	53 409	26 294
KS - stadsbyggnadsförvaltningen (SBF)	-25 349	2 829	-28 177	-8 807
Totalsumma nämnder	55 581	-38 320	93 901	17 220

Finansförvaltningen	86 986	-13 912	100 898	77 765
Totalsumma kommun	142 568	-52 232	194 799	94 986

Ackumulerad sjukfrånvaro									
	Total sjuk- frånvaro 2022	Total sjuk- frånvaro 2021	Diff 2021- 2022	Kort sjuk- frånvaro 2022	Kort sjuk- frånvaro 2021	Diff 2021- 2022	Lång sjuk- frånvaro 2022	Lång sjuk- frånvaro 2021	Diff 2021- 2022
Per januari 2022									
Utbildningsnämnden (UBN)	13,0%	7,1%	5,9%	9,5%	3,9%	5,5%	3,6%	3,2%	0,4%
Arbetsmarknadsnämnden (AMN)	11,5%	4,5%	7,0%	7,9%	2,5%	5,4%	3,5%	2,0%	1,5%
Socialnämnden (SCN)	8,1%	6,4%	1,7%	5,0%	2,6%	2,3%	3,2%	3,8%	-0,6%
Omsorgsnämnden (OSN)	11,6%	8,5%	3,1%	6,8%	4,4%	2,4%	4,8%	4,1%	0,7%
Äldrenämnden (ÄLN)	12,3%	10,0%	2,3%	7,6%	4,9%	2,6%	4,8%	5,1%	-0,3%
Kulturnämnden (KTN)	9,7%	5,5%	4,2%	7,1%	2,6%	4,6%	2,5%	2,9%	-0,4%
Nämnder - stadsbyggnadsförvaltningen*	7,3%	4,2%	3,0%	5,2%	2,1%	3,1%	2,0%	2,1%	-0,1%
Räddningsnämnden (RÅN)	10,3%	2,6%	7,7%	9,0%	1,9%	7,1%	1,3%	0,6%	0,6%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN)	3,4%	1,9%	1,5%	1,3%	1,4%	0,1%	2,0%	0,5%	1,6%
Överförmyndarnämnden (ÖFN)	9,1%	2,7%	6,4%	4,6%	1,1%	3,5%	4,5%	1,5%	2,9%
Kommunstyrelsen (KS)	8,1%	5,0%	3,1%	5,2%	2,6%	2,6%	2,9%	2,4%	0,5%
Totalt Uppsala kommun	11,5%	7,2%	4,3%	7,7%	3,8%	4,0%	3,8%	3,5%	0,3%

*Gatu- och samhällsmiljönämnden, Idrotts- och fritidsnämnden, plan- och byggnadsnämnden och namngivningsnämnden

Utbildningsnämnd (UBN)

Ekonomi

Periodens resultat är ett överskott om 6,5 mnkr, vilket är en positiv avvikelse på 43,5 mnkr i förhållande till budget för perioden.

Budgetavvikelse finns inom systemledarrollen (hemkommun). Periodens resultat är ett överskott om 13,5 mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 14 mnkr i förhållande till periodens budget. Avvikelsen beror främst på färre elever i grundskola än budgeterat för perioden.

Budgetavvikelse återfinns även inom den kommunala huvudmannen. Periodens resultat är ett underskott om 7 mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 29 mnkr i förhållande till budget för perioden. Intäkterna är högre då huvudmannen har fått sjuklöneersättning med 10 mnkr för perioden vilket är 9 mnkr högre än budget. Personalkostnaderna är 21 mnkr lägre än budget varav kostnaden för semesterlöneskuld är 7 mnkr lägre än budget per februari. Fortsatt hög sjukfrånvaro ger lägre personalkostnader då det saknas möjlighet att tillsätta vikarier fullt ut. De lägre personalkostnaderna kan också bero på att skolorna inte hunnit tillsätta tjänster för att kunna genomföra de satsningar som beslutades i mål och budget 2022 för att motverka de negativa effekterna av pandemin.

Medarbetare

Sjukfrånvaron har tagit ett kliv uppåt under början av 2022, och ligger i januari på totalt 13,1 %, varav 9,5 % kort och 3,6 % lång. Jämförelsevis låg den totala sjukfrånvaron i januari 2021 på 7,1 %, vilket är betydligt lägre. Dock var januari den månad då covidsmittan spred sig som mest, sett till hela pandemiperioden, under en period av några veckor.

Skillnaderna mellan män och kvinnor vad gäller korttidsfrånvaro är mycket små; männen har 9,26 % och kvinnorna 9,54 %. Långtidsfrånvaron uppvisar dock samma skillnader som tidigare under åren, med en markant högre frånvaro för kvinnorna (4,06 %, att jämföra med 1,89 % för männen). Detta är en ökning sedan föregående månad.

Den positiva trenden gällande den frekventa korttidsfrånvaron har tyvärr vänts under januari, och ligger nu på 24,7% (23,0 % i december 2021). När vi nu kan antas ha tagit oss igenom pandemin, finns det alla möjligheter att arbeta mer med denna frånvaro, för att inte trenden ska fortsätta i negativ riktning.

Antal heltider på plats är cirka 4 500, vilket betydligt lägre än heltider enligt SKR där siffran är 5 700. Detta innebär drygt 78 %. Den största skillnaden går att se bland de tillsvidareanställda, där endast 77 % varit på plats under perioden. Inte helt oväntat är det de timavlönade som har den högsta procentuella siffran; där har 89 % varit på plats. Detta hänger naturligtvis samman med den höga sjukfrånvaron, som i högre utsträckning drabbat de tillsvidareanställda - även timavlönade blir sjuka, men då oftast innan de hinner tacka ja till arbetspass.

Arbetsmarknadsnämnd (AMN)

Ekonomi

Periodens resultat är ett överskott om 5,7 mnkr, vilket är en positiv avvikelse i förhållande till nollbudgeten för perioden. Vuxenutbildningen uppvisar ett överskott om 3,8 mnkr för perioden. Orsaken är att statsbidragen från Skolverket varit större än budgeten per februari. Den positiva avvikelsen om 1,3 mnkr för verksamheterna ekonomiskt bistånd/flyktingmottagande beror dels på högre intäkter för schablonersättning än budgeterat, dels på något lägre kostnader för försörjningsstöd än budgeterat.

Kostnaderna för försörjningsstöd per februari är 3,4 mnkr lägre än för samma period förra året då kostnaderna uppgick till 59,2 mnkr. Minskningen beror på ett lägre inflöde av biståndstagare.

Schablonintäkterna från migrationsverket blev högre än budget per februari, utfallet hamnade på 7,1 mnkr jämfört med budgeterade 6,3 mnkr, nämligen ett överskott om 0,8 mnkr, däremot en minskning jämfört med samma period föregående år med 3,7 mnkr. Arbetsmarknadsavdelningen uppvisar ett överskott per februari på 0,3 mnkr som beror på något lägre kostnader jämfört med budget.

Medarbetare

Sjukfrånvaron för nämndens område för januari månad 2022 på förvaltningsnivå visar kraftig påverkan av Omikron och den snabba smittspridningen. Siffrorna för januari är 11,48% jämfört med 4,51% för motsvarande månad 2021, då samtliga medarbetare räknas in. Vi kan se att medarbetare anställda på beredskapsavtalet har ett högre sjukskrivningstal än övriga anställda. När medarbetare på beredskapsavtalet räknas bort är sjukfrånvaron för januari månad 2022 6,26% jämfört med 2,42% för januari månad 2021. Andelen sjuka ordinarie medarbetare har för januari månad ökat med 2,5 gånger jämfört med motsvarande period 2021.

Den totala ackumulerade sjukfrånvaron för nämndens område – när medarbetare inom beredskapsavtalet är borträknade – är 6,26 procent jämfört med 3,04% procent

för december månad 2021, en dryg fördubbling. Korttidssjukfrånvaron ligger på 4,44 procent jämför med 1,54 procent ackumulerat för december 2021 och långtidssjukfrånvaron på 1,82 procent jämfört med 1,5 procent ackumulerat för december månad 2021. Den största ökningen har skett inom korttidsfrånvaron, vilket är att förvänta med den höga smittspridningen men ändå relativt korta sjukperioder som omikronvarianten har medfört i samhället i stort.

Vi kan se en tydlig ökning av sjukfrånvaron hos alla avdelningar från december månad 2021, störst för Arbetsmarknadsavdelningen. Sjukfrånvaron hos Socialtjänst – Ekonomiskt bistånd: siffran för januari månad 2022 är 5,22% och för december månad 2021 2,53% ackumulerat. Arbetsmarknadsavdelningen är den avdelning som genomsnittligt står för den högsta sjukfrånvaron inom förvaltningen då samtliga medarbetare räknas in. För Arbetsmarknadsavdelningen: 15,43% jämfört med 7,12% för december månad 2021. När medarbetare anställda på beredskapsavtalet räknas bort så är sjukfrånvaron för januari 2022 8,84% och för december 2021 3,42%. Vuxenutbildningens sjukfrånvaro ligger på 4,83% för januari 2022 jämfört med 3,14% för december 2021.

Förändringarna är mot tidigare månad, och även motsvarande period 2021, är stora även då medarbetare på beredskapsavtalet är borträknade. Möjligheten att särskilja medarbetare på beredskapsavtalet som står för en stor del av sjukfrånvaron innebär, förutom att siffrorna är mer rättvisande, att det även går att jämföra med övriga nämnder områden inom Uppsala kommun. Kommunen har dock ett preliminärlönesystem, vilket innebär att ovanstående siffror kan komma att ändras något till kommande månaders uppföljning.

När det gäller antal frånvarotillfällen under den senaste 12-månadersperioden syns nu en tydlig ökning när det gäller medarbetare med 6 frånvarotillfällen eller mer. Jämfört med motsvarande period för 2021 syns en ökning för 6 frånvarotillfällen eller fler med 2%. Vi kan dock inte se samma påverkan av medarbetare anställda på beredskapsavtalet här som ovan.

Nämndens samlade bedömning för perioden är att verksamheten har haft en tillräcklig bemanning.

Socialnämnd (SCN)

Ekonomi

Socialnämnden har ett positivt resultat på 1,7 mnkr. Det är en positiv avvikelse jämfört med budget på 4,3 mnkr.

Missbrukarvården och övrig vård för vuxna har en positiv avvikelse jämfört med budget på 2,0 mnkr. Det är främst insatskostnad för skyddat boende som är lägre jämfört med budget. Även tillfälligt positiv avvikelse på övriga kostnader, där aktiviteter är under uppstart och kostnaden uppstår något senare under året.

Barn och ungdomsvården har en positiv avvikelse jämfört med budget på 0,8 mnkr. Personalkostnaderna har varit lägre under årets första månader, men kommer att återgå till budgeterad nivå kommande månader. Behovet av vård utanför eget hem ligger på hög nivå, men kostnaden för insats och placering är på budgeterad nivå.

Verksamhet flyktingmottagande som avser ensamkommande barn och ungdomar har en positiv avvikelse jämfört med budget på 1,0 mnkr. Resultatet har påverkats positivt av högre intäkter och lägre volym på insatser jämfört med budget.

Medarbetare

Den totala ackumulerade sjukfrånvaron i januari 2022 har ökat kraftigt, och därefter sjunkit något. Ökningen ligger i korttidsfrånvaron, då den långa har sjunkit.

Både männens och kvinnornas totala frånvaro har ökat. Ökningen är störst bland männen. Fortfarande är kvinnornas totala frånvaro högre än männens, vilket främst beror på att kvinnornas långtidsfrånvaro är något högre än männens.

Den ackumulerade sjukfrånvaron per helår har ökat från 6,5 % till drygt 7% på barn och ungdom myndighet samt från knappt 6% till ca 6,6% på barn och ungdom insats. Motsvarande statistik för avdelning vuxen är en ökning från drygt 4% till 5,4%. Sjukfrånvaron på avdelning systemledning ligger kvar på drygt 4%. Den ackumulerade långtidsfrånvaron är högst hos Barn och ungdom myndighet med drygt 4%.

Korttidsfrånvaron är lägst med knappt 3% på avdelning vuxen samt systemledning.

Under perioden är från frånvaro med anledning av sjukt barn högst hos barn och unga myndighet samt barn och unga insats samt lägst hos avdelning systemledning.

Antalet medarbetare som har sex eller frånvarotillfällen eller fler har minskat något jämfört med motsvarande tidsperiod 2021.

Omsorgsnämnd (OSN)

Ekonomi

Resultatet per februari var i enlighet med budget (+ 0,1 mnkr). Över lag relativt små avvikelser mot budget per februari.

Intäkterna för nämnden är något högre än budgeterat, 5 mnkr, där bland annat något högre avgiftsintäkter från brukare, högre hyresintäkter och högre statliga bidragsintäkter bidrar till detta. Kostnaderna är på motsvarande sätt något högre än budgeterat per februari, 5 mnkr, där bland annat högre kostnader för inhyrd legitimerad sjukvårdspersonal än budget påverkat kostnaderna och resultatet per februari. Särskilt boende redovisar ett överskott medan bland annat ordinärt boende redovisar ett underskott per februari.

I delårsbokslutet per mars kommer en mer utförlig analys av även volymutvecklingen ges tillsammans med en mer ingående generell ekonomisk analys av nämndens resultat.

Medarbetare

Den oerhört höga smittspridningen i samhället har också visat sig i sjukfrånvaron. Den totala sjukfrånvaron för januari är betydligt högre än den varit någon gång under 2021 och är jämförbar med de höga topparna av sjukfrånvaro vid inledningen av pandemin 2020. Det är framför allt korttidssjukfrånvaron som har ökat. Förberedelser har gjorts för att kunna möta bemanningsutmaningarna där samarbete varit viktigt. Den höga

sjukfrånvaron har inneburit en ökad belastning utifrån bemanningssituationen på stora delar av nämndens verksamheter.

Äldrenämnd (ÄLN)

Ekonomi

Periodens resultat per februari är en negativ avvikelse mot budget på 11 mnkr för nämnden. Nästintill hela avvikelsen mot budget återfinns inom särskilt boende per februari.

Intäkterna för nämnden totalt sett följer budget nästintill exakt. Det är på kostnadssidan som avvikelsen finns mot budget. Ordinärt boende och öppna förebyggande insatser har i stort inget negativt resultat per februari. Det är i huvudsak två faktorer som betingar underskottet per februari, merkostnader i verksamheterna från Covid-19 pandemin samt markant högre kostnader för inhyrd legitimerad sjukvårdspersonal än budgeterat. Det sistnämnda är också till vissa delar kopplat till pandemins effekter i början av året med högre personalkostnader som följd generellt.

I samband med delårsbokslutet per mars kommer en längre analys kunna göras också av volymutvecklingen första kvartalet.

Medarbetare

Den oerhört höga smittspridningen i samhället har också visat sig i sjukfrånvaron. Den totala sjukfrånvaron för januari är betydligt högre än den varit någon gång under 2021 och är jämförbar med de höga topparna av sjukfrånvaro vid inledningen av pandemin 2020. Det är framför allt korttidssjukfrånvaron som har ökat. Förberedelser har gjorts, åtgärder vidtagits för att kunna möta bemanningsutmaningarna där också samarbete varit viktigt. Den höga sjukfrånvaron har inneburit en ökad belastning utifrån bemanningssituationen på stora delar av nämndens verksamheter.

Kulturnämnd (KTN)

Ekonomi

Periodens resultat är ett överskott om 3,2 mnkr, vilket är en positiv avvikelse om 3,0 mnkr i förhållande till budget för perioden. Den positiva budgetavvikelsen beror på lägre verksamhetskostnader om totalt 3,5 mnkr. Bland annat är personalkostnader lägre på grund av vakans och sjukfrånvaro, fastighetskostnader är lägre beroende på en utebliven hyreskostnad och försenad fakturering, kostnaden för övriga tjänster är lägre främst relaterat till att pandemin och restriktioner. Samtidigt har pandemin även förorsakat lägre försäljnings- och hyresintäkter, vilket lett till en negativ budgetavvikelse för verksamhetsintäkter om 0,5 mnkr.

Medarbetare

Nämndens totala sjukfrånvaro ligger denna rapporteringsperiod dubbelt så högt, jämförelsevis med samma tidpunkt förgående år. Detta går att förklaras med pandemin som hade sin peak i januari i år. Det är korttidssjukfrånvaron som ligger högt medan långtidssjukfrånvaron ligger på samma nivå som tidigare år. Kvinnor ligger

något högre i snitt vad gäller den totala sjukfrånvaron. Den upprepade korttidssjukfrånvaron (fler än 6 tillfällen under en 12-månaders period) ligger lägre än för samma rapporteringsperiod för ett år sedan.

För avdelningen Uppsala Kulturskola ligger den totala sjukfrånvaron under 5 % i januari.

För avdelningen Fritid Uppsala ligger den totala sjukfrånvaron på ca 14 % i januari.

För avdelningen Bibliotek Uppsala ligger den totala sjukfrånvaron på ca 11 % i januari.

För avdelningen Konst och kulturarv ligger den totala sjukfrånvaron under 5 % i januari.

Bemanningen följer prognos.

Idrotts- och fritidsnämnd (IFN)

Ekonomi

Periodens resultat är ett underskott om 0,3 mnkr, vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget för perioden.

Intäkterna för perioden är lägre än budget och beror på bortfall av markeringsavgifter för uthyrning av lokaler till skolor och föreningsliv vilket är en effekt av restriktionerna gällande Covid-19 i början av året. Lokalbokningarna är på budgeterad nivå igen både för skolan och idrottsrörelsen i övrigt från februari. Intäktsbortfallet kompenseras av att hyreskostnaderna inte uppgår till budgeterad nivå. Detta är kopplat till projekt som blivit fördröjda, där hyran börjar löpa senare än budgeterat.

Medarbetare kommenteras under KS-stadsbyggnadsförvaltning.

Gatu- och samhällsmiljönämnd (GSN)

Ekonomi

Periodens resultat är ett överskott med 12 mnkr, vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget för perioden.

Avvikelser återfinns inom trafikreglering och upplåtelser och beror på högre intäkter än budgeterat, ett samarbetsavtal med Vattenfall har tecknats avseende ledningar i mark vilket ger 3,8 mnkr i ökade intäkter. Avvikelser finns även avseende våra verksamhetskostnader som är lägre än budgeterat, 6 mnkr, främst är det lägre kostnader inom drift och underhåll men även lägre kostnader för konsulter och ledningsflyttar inom projektet Tullgarns bron. Kostnaderna för färdtjänsttransporter är 1,5 mnkr lägre än budget, antal resor per månad ligger klart lägre än normalnivå ca 5 000 jämfört med februari 2019

Upparbetad investeringsvolym för perioden är 36 mnkr, vilket är en ökning med 12 mnkr jämfört med samma period 2021. Av den totala investeringsbudgeten 420 mnkr återstår därmed 384mnkr. Ej upparbetade medel från föregående år är ej inräknade i budgeten.

Medarbetare kommenteras under KS-stadsbyggnadsförvaltning.

Plan- och byggnadsnämnd (PBN)

Ekonomi

Periodens resultat är ett överskott om 5,8 mnkr, vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget för perioden.

Byggkonjunkturen är fortsatt god. Den positiva avvikelsen för perioden beror på högre intäkter för detaljplaneverksamheten då några större planavtal som beräknades tecknas under 2021 i stället tecknades i början av 2022. Lägre personalkostnader jämfört med budget beror på att man inte hunnit rekrytera enligt planerat i början av året och lägre kostnader för utbetalda bostadsanpassningsbidrag påverkar också resultatet positivt för perioden.

Medarbetare kommenteras under KS-stadsbyggnadsförvaltning.

Namngivningsnämnd (NGN)

Ekonomi

Periodens resultat är ett överskott om 0,0 mnkr, vilket är i linje med budget för perioden.

Inga avvikelser finns att kommentera.

Medarbetare kommenteras under KS-stadsbyggnadsförvaltning.

Räddningsnämnd (RÄN)

Ekonomi

Periodens resultat är ett överskott om 0,6 mnkr, vilket är en negativ avvikelse i förhållande till budget för perioden. Främsta orsaken är något högre personalkostnader under perioden än budgeterat. Helårsprognosen är att nämnden har en budget i balans för 2022.

Medarbetare

Den totala sjukfrånvaron nådde helt nya nivåer under januari när verksamheten drabbades hårt av sjukfrånvaro på grund av pandemin. Vid närmare analys av siffrorna framgår det tydligt att en kraftig ökning av korttidssjukfrånvaron påverkar den totala sjukfrånvaron mycket. Långtidssjukskrivna medarbetare ligger kvar på en stabil nivå. Redan under februari minskar korttidssjukfrånvaron till mer hanterbara nivåer. Antalet medarbetare med 1–5 sjukfrånvarotillfällen under en rullande 12-månadersperiod ökade från 88 föregående period till 116 under nuvarande. Antalet medarbetare med sex eller fler korttidssjukfrånvarotillfällen ligger kvar på samma nivå som tidigare. En förändring är att det är några fler från den operativa styrkan som tillkommit medan andelen servicetekniker minskat.

Inga signaler om att det finns någon koppling mellan frånvaro och kön.

Grundbemanningen är enligt plan men har påverkats av den höga sjukfrånvaron vilket lett till olika tillfälliga lösningar för att hantera de situationer som uppkom under de mest kritiska veckorna.

Miljö- och hälsoskyddsnämnd (MHN)

Ekonomi

Nämndens resultat för februari visar ett överskott om 2,5 mnkr, vilket är 5 mnkr bättre i förhållande till periodens budget.

Periodens ackumulerade intäkter uppgår till 9,1 mnkr vilket är 4,2 mnkr bättre än periodens budget. Den positiva avvikelsen beror framför allt på framflyttad fakturering av årsavgifterna för enheten Livsmedel. Intäkter för de övriga enheter ligger i linje med budget förutom på enheten Hälsoskydd, där tim- samt radonavgifterna släpar efter i förhållande till budget. Orsaken beror delvis på fördröjning i rekrytering av nya handläggare mot vad som budgeterats. Även omställning och utbildning i det nya ärendehanteringssystemet som implementerats tar resurser i akt, vilket påverkar personalens ordinarie arbetsuppgifter.

Verksamhetens totala kostnader redovisar ett utfall om 11,7 mnkr för perioden, vilket är 0,8 mnkr bättre än periodens budget. Avvikelse återfinns inom personalkostnader samt i övriga verksamhetskostnader.

Medarbetare

Den totala sjukfrånvaron i nämnden ligger ca 1,5% högre än året innan samma period. Det går att se en Covid-19 effekt, då många var sjuka i januari. Korttidssjukfrånvaron ligger högre än 2021 men siffrorna är fortfarande mycket låga om man ser till sjukfrånvaron generellt i kommunen. Långtidssjukfrånvaron följer samma mönster som korttidssjukfrånvaron.

Den upprepade korttidssjukfrånvaron ligger i samma nivå som tidigare år och är relativt låg.

Inom avdelningarna är det inom hälsoskydd och administrativt stöd som sjukfrånvaron ligger högst denna rapporteringsperiod.

Bemanningen följer prognos.

Överförmyndarnämnd (ÖFN)

Ekonomi

Den positiva avvikelsen återfinns främst inom förvaltningens kansli och är något lägre verksamhetskostnader än budgeterat (lönkostnader för personal på grund av sjukskrivningar och föräldraledighet samt IT och KLK-kostnader).

Medarbetare

I början av 2022 syns en märkbar ökning av sjukfrånvaron i jämförelse med samma period 2021, totalt är sjukfrånvaron 9 % i januari i relation till 2021 då motsvarande siffra var ca 3 %. Under hösten 2021 fluktuerade siffrorna något för att i december 2021

landa på drygt 9 % till följd av en ökning av både kort- och långtidssjukfrånvaro. Sett till det är siffror för januari 2022 förståeliga.

Korttidssjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro på ganska lika nivå, kring 4,5 %. Vi ser generellt en ökning i kommunens verksamheter av sjukfrånvaron i början av 2022. En möjlig förklaring kan vara att rekommendationer om hemarbete tagits bort och att kontaktytor medför förkylningar som är vanliga så här års. Vi följer utvecklingen och arbetar enligt rutin om omtankesamtal för att motverka frånvaro som riskerar att bli långvarig.

Kvinnors sjukfrånvaro är på ca 4 % och männens på ca 6 %. Hänsyn bör dock tas till att underlaget innebär relativt få medarbetare vilket påverkar och siffror bör tolkas försiktigt.

Andel medarbetare med fler än 6 frånvarotillfällen de senaste tolv månaderna går i positiv riktning med lägre siffror än föregående år, 13,6 % (15,8 % 2021 och 17,4 % 2020). Även om siffrorna går i rätt riktning är de förhållandevis höga i jämförelse med andra förvaltningar, dock är antalet medarbetare få vilket medför stort genomslag i statistik även vid mindre förändringar.

Medarbetare på plats och enligt SKR högre än föregående år, vilket är i linje med förvaltningens bemanningsplanering. Nämnden bedömer att bemanningssituationen är tillfredsställande.

Valnämnd (VLN)

Ekonomi

Periodens resultat för perioden är ett överskott om 0,5 mnkr vilket är en positiv avvikelse med motsvarande belopp i förhållande till budget för perioden. Överskottet förklaras främst av att upparbetade kostnader för valkansli för allmänna val inledningsvis återfinns inom kommunledningskontoret och regleras under året.

Kommunstyrelsen (KS)

Periodens resultat är ett överskott om 28,1 mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 25,2 mnkr än budgeterat för perioden. Kommunledningskontoret står för ett överskott om 53,4 mnkr och stadsbyggnadsförvaltningen för ett underskott om 25,3 mnkr.

KS – Kommunledningskontoret (KLK)

Ekonomi

Periodens resultat är ett överskott om 53,4 mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 53,4 mnkr i förhållande till budget för perioden. De mest väsentliga skillnaderna finns inom fastighetsverksamheten med 19,8 mnkr och IT-verksamheten med 12,0 mnkr. Överskottet inom fastighetsverksamheten beror främst på hyreskostnader som är felaktigt periodiserade, vilket kommer att korrigeras till kommande period. Inom IT-verksamheten beror överskottet främst på lägre kostnader än budgeterat för licenser och serviceavtal samt lägre kostnader för centralt ägd utrustning vilket beräknas jämnas ut sig över året. Resultatet förklaras också av att förfogandemedel och resurser för

utveckling och utredning inte nyttjats i budgeterad omfattning. Coronapandemin har fortsatt påverka planerad verksamhet under inledningen på året.

Medarbetare

Sjukfrånvarostatistiken för januari månad är markant högre än vanligt, 8,11% att jämföra med 5,01% samma period föregående år eller 5% som den ackumulerade sjukfrånvaron för hela 2021 landade på. Bara en enda gång tidigare under pandemin har sjukfrånvaron legat högre: i mars 2020 (8,32%).

Januari månads sjukfrånvaro fördelar sig på 5,17% korttidssjukfrånvaro och 2,95% långtidssjukfrånvaro. Det är med andra ord tydligt att den markant högre nivån har sin förklaring i en kraftigt ökad korttidssjukfrånvaro. Det är rimligt att anta att den höga sjukfrånvaron under januari månad går att härleda till den mycket kraftiga smittspridningen av omnikronvarianten under perioden. De förhöjda sjuktalen återfinns helt och håller inom Gemensam service - den delen av Kommunledningskontoret där hemarbete i stort sett inte är möjligt sett till arbetets art. Inom Gemensam service låg den totala sjukfrånvaron i januari på 11,82%, varav 7,83 % var korttidssjukfrånvaro. Det är den högst uppmätta sjukfrånvaron för en månad på Gemensam service under hela pandemin. Det är för tidigt att dra säkrade slutsatser om sjukfrånvaron under februari månad, men allt tyder på en kraftig nedgång mot mer normala nivåer.

Nämnden bedömer vidare att bemanningssituationen inom Kommunledningskontoret överlag är tillfredsställande.

KS – Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF)

Ekonomi

Periodens resultat för stadsbyggnad är ett underskott om 25,3 mnkr vilket är en negativ avvikelse med 28,2 mnkr mot periodens budget. Underskottet beror på att ingen markförsäljning ännu genomförts, vilket förväntas ske längre fram under året.

Mark- och exploateringsverksamhetens resultat per februari är ett underskott om 29,5 mnkr vilket är 32,4 mnkr lägre än budgeterat för perioden. För helåret är budgeten ett nollresultat. Avvikelse mot budgeterat resultat per februari beror på att det ännu inte skett någon markförsäljning, varpå markförsäljningsintäkterna är 0 mnkr. I budget förväntas markförsäljning ge ett överskott om 172,5 mnkr för att nå ett nollresultat för helåret. Om ytterligare markförsäljningar kommer till stånd under året kan det ge en positiv nettoeffekt på årets resultat. Bygglogistikcenter samt jordbruks- och skogsförvaltningens resultat är ett underskott om 1,6 mnkr. Dessa avvikelser samt genomförandeorganisationens kostnader förväntas täckas med markförsäljningsintäkter

I mark- och exploateringsverksamhetens resultat ingår planeringsprojekten inom Uppsalapaketet som redovisar ett överskott om 2,7 mnkr vilket är 1,6 mnkr högre än budget för perioden. I december 2021 tog kommunfullmäktige ett villkorat genomförandebeslut om uppförande av kapacitetsstark kollektivtrafik i form av spårväg. De reviderade kalkylerna och övriga underlag till detta beslut, påverkar omfattning och tidplanen för olika insatser i projektet. Det innebär tidigareläggning till 2022 jämfört med tilldelad årsbudget, av vissa utrednings- och upphandlingsförberedande kostnadsposter för att beräknad sluttidplan ska kunna

uppnås, vilket kan få en betydande resultatpåverkan 2022. Omfattning och möjlig hantering av detta kommer att redovisas i samband med prognos per mars.

Resultatet för strategisk planering är ett överskott om 4,1 mnkr vilket är 4,2 mnkr högre än periodens budget. Konsultkostnaderna är lägre än beräknat för perioden vilket beror på att alla projekt och särskilda satsningar ännu inte kommit upp i full kapacitet. Kostnaderna förväntas öka under året.

Medarbetare

Kommentarerna om sjukfrånvaro och antal medarbetare avser alla medarbetare inom stadsbyggnadsförvaltningen och styr därmed även mot nämnderna gatu- och samhällsmiljönämnden, plan- och byggnadsnämnden, namngivningsnämnden, idrott- och fritidsnämnden och delar av KS-kommunledningskontoret.

Rapportering är gemensam för medarbetare inom stadsbyggnadsförvaltningen vars verksamhet bedrivs genom följande nämnder: GSN, PBN, KS, IFN och NGN.

Sjukfrånvaron ökar tydligt i början av 2022 i jämförelse med motsvarande period föregående år (ca 4,5 % i januari 2021 och 7,3 % 2022). Ökningen gäller korttidssjukfrånvaro över avdelningarna generellt, dock främst inom plan och bygg samt gata, park, natur, där korttidssjukfrånvaron ökar med 2–3 procentenheter. Troligt med en koppling till borttagna restriktioner och rekommendationer om hemarbete vilket medfört att medarbetare kunnat återvända till arbetsplatserna. En förklaring kan vara ökade kontaktytor medför risk för smitta av förkylningar som vanligtvis drabbar många denna period på året, och där vi under pandemin haft en tydlighet om att stanna hemma vid minsta symptom. Viktigt att följa utvecklingen och vid behov vidta åtgärder.

Mäns sjukfrånvaro är enligt senaste siffror något högre än kvinnors, vilket bryter det vanliga mönstret då kvinnor generellt har en något högre sjukfrånvaro än män, enligt nationell statistik.

Andelen medarbetare med fler än 6 frånvarotillfällen är enligt senaste uppgift 12,2 % vilket är högre än motsvarande period 2020 och 2019. Viktigt att arbeta enligt rutin om omtankesamtal för att minska risk för att frånvaro blir långvarig.

Medarbetare enligt SKR är på ungefär samma nivå som föregående år, dock syns en minskning av medarbetare på plats vilket kan kopplas till den ökning vi sett av sjukfrånvaron. Kontinuerligt arbete med bemanning pågår för att arbeta effektivt och har rätt kompetens på rätt plats. Nämnden bedömer att bemanningssituationen är något ansträngd inom vissa områden i förvaltningen och rekryteringar pågår för att möta bemanningsbehovet.

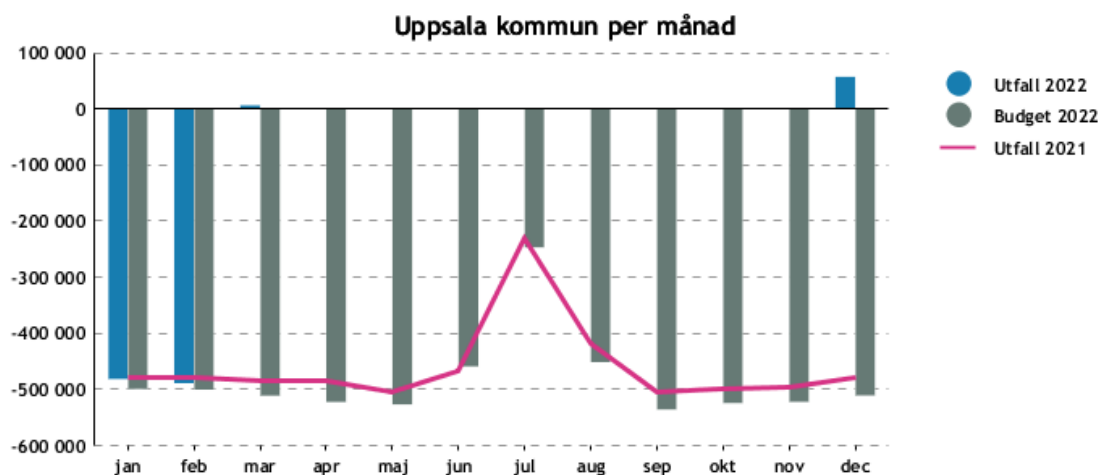
Arbete pågår för att säkra god introduktion för att ge bästa möjlighet till trivsel och leveranser.

Grafer och tabeller ekonomi

Resultat per verksamhet

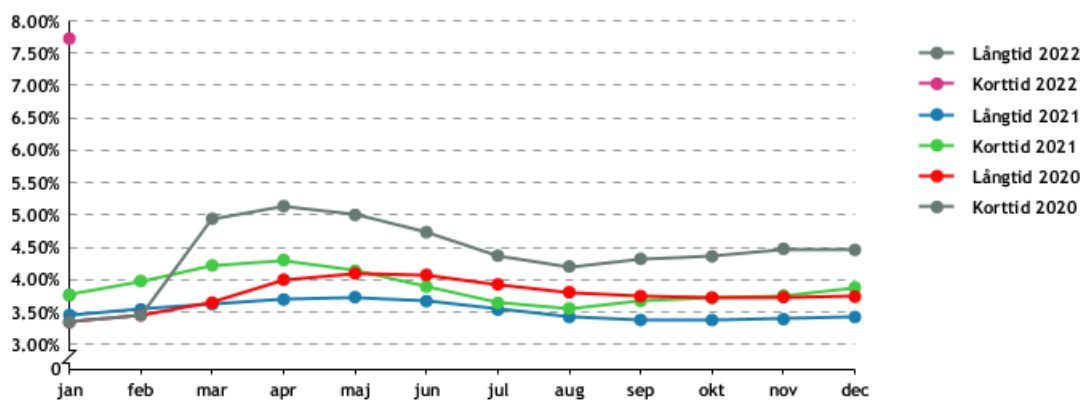
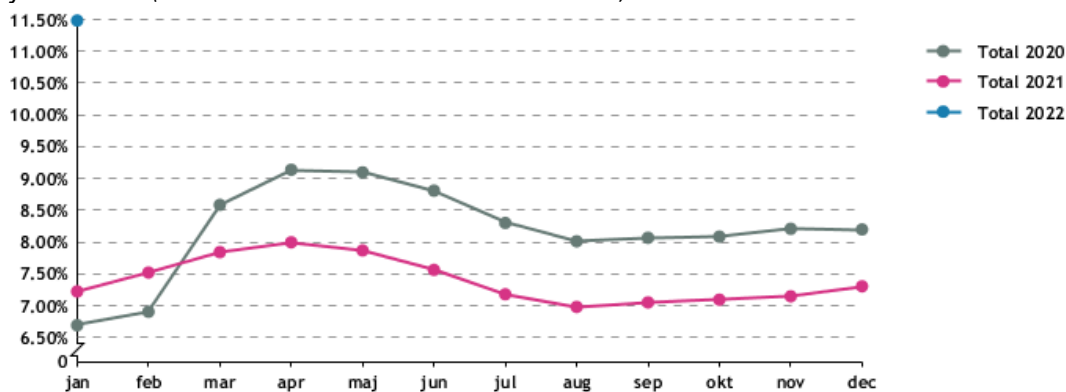
Resultat per verksamhet 2022 (kommunen totalt inklusive finansförvaltning)			
Belopp i tkr	Utfall jan-feb 2022	Budget jan-feb 2022	Diff utfall /budget
Politisk verksamhet (1)	785	35	750
Infrastruktur, skydd m.m. (2)	-169	634	-803
Kultur, övrigt (31)	609	-1	610
Bibliotek (313)	60	0	60
Musikskola/kulturskola (314)	-1 302	0	-1 302
Fritid, övrigt (32)	2 459	-265	2 724
Fritidsgårdar (323)	594	0	593
Förskola (411)	8 229	-1 305	9 534
Öppen förskola (412)	413	-10	423
Pedagogisk omsorg 1-5 år (413)	684	160	524
Fritidshem m.m. (421, 422, 425)	10 652	5 696	4 956
Öppen fritidsverksamhet (424)	787	0	787
Förskoleklass (431)	5 928	5 518	410
Grundskola (432)	-16 448	-41 419	24 970
Grundsärskola (433)	1 888	113	1 775
Gymnasieskola (434)	-4 504	-5 782	1 278
Gymnasiesärskola (435)	-175	428	-603
Grundläggande vuxenutbildning (441)	-66	1	-66
Gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning (442)	3 392	0	3 392
Särskild utbildning för vuxna (450)	-1	0	-1
Svenska för invandrare (460)	415	0	414
Övrig vuxenutbildning (470-480)	-259	-285	26
Öppen verksamhet, äldre (51)	-433	-1 053	620
Ordinärt boende, äldre (521)	-36	6 664	-6 700
Särskilt boende, äldre (522)	-8 759	-4 894	-3 865
Öppen verksamhet, personer med funktionsnedsättning (53)	-850	-1 543	693
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning (541)	-1 152	-3 229	2 078
Särskilt boende, personer med funktionsnedsättning (542)	4 189	4 657	-468
Insatser enligt LSS, assistansersättning enligt SFB och HSL (55)	-1 168	-45	-1 123
Färdtjänst/Riksfärdtjänst (56)	1 679	0	1 679
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna (571-572)	4 481	2 558	1 923
Barn- och ungdomsvård (573)	-4 198	-4 992	794
Ekonomiskt bistånd (574)	29	0	29
Familjerätt och familjerådgivning (58)	471	-14	485
Flyktingmottagande (61)	2 126	-72	2 197
Arbetsmarknadsåtgärder (62)	347	-1	347
Affärsverksamhet (7)	-2 148	0	-2 148
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	134 019	-13 789	147 808
Totalsumma verksamheter	142 568	-52 232	194 799

Lönekostnader Uppsala kommun per månad (tkr)

Grafer och tabeller medarbetare

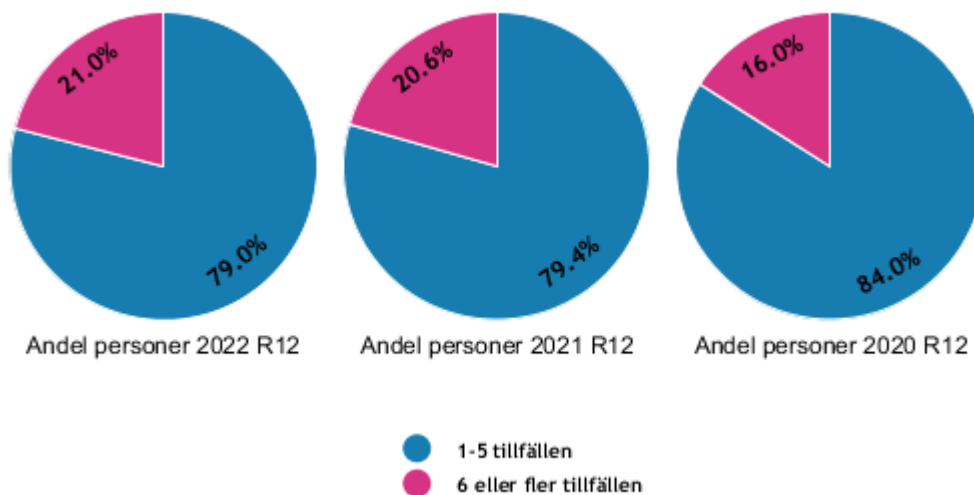
Sjukfrånvaro (månadsanställda inklusive timavlönade) ackumulerat

Sjukfrånvaro (månadsanställda inklusive timavlönade) ackumulerat per kön

	Korttid	Långtid	Total
Alla	7,72%	3,76%	11,48%
Män	7,34%	2,22%	9,56%
Kvinnor	7,88%	4,39%	12,27%

Frånvarotillfällen senaste 12 månaderna

Medarbetare enligt SKR¹ och medarbetare på plats

	Snitt heltider enl. SKR jan - jan 2022	Snitt heltider på plats jan - jan 2022
Månadsanställda inkl timavlönade	14 160	11 374
Tillsvidare	11 504	9 056
Tidsbegränsat vik	254	220
Allmän visstidsanställning	1 523	1 348
Tidsbegränsad provanställning/enl skollag	209	179
Timavlönade	671	571

¹ Medarbetare enligt SKR (Sveriges kommuner och regioner) visar antal medarbetare omräknat till heltider med hänsyn taget till medarbetarens veckotidsmått. All tjänst- och föräldraledighet är exkluderad i måttet, vilket ger en indikation på hur många heltider som faktiskt är knutna till en verksamhet, oavsett om de är på plats för produktion eller inte.

Kommunledningskontoret
Verksamhetsplan Uppsala FTC 2022

Datum:
2021-12-06

Diarienummer:
KSN-2021-03188

Handläggare:
Andreas Haesert

Verksamhetsplan för Uppsala Fairtrade City 2022

Innehåll

Verksamhetsplan för Uppsala Fairtrade City 2022	1
Inledning	2
Syfte och mål	2
Organisation och ansvarsfördelning	2
Arbetsgrupper	2
Syfte och ansvar för respektive deltagare/aktör i styrgruppen för Fairtrade City	3
Fokusområden	3
Planering gällande aktiviteter för information, engagemang och samarbete	3
Risker	3
Alla Hjärtans Dag 14 februari	3
Fairtrade Challenge 12–15 maj 2022	4
World Fairtrade Day, lördag 14 maj 2022	4
Måltidsmässan hösten 2022	4
Fairtrades höstkampanj v. 41–42 2022	4
Medborgarutbildning	4
Uppsala kommunorganisation utbildning	5
Företagsutbildning	5
Företagsevent, aktivitet	5
Kommunikation allmänt	5
Barn och ungdom	5
Webb/ hemsida	6

Inledning

Uppsala Fairtrade Citys verksamhetsplan beskriver styrgruppens planering, ansvarsfördelning och fokusområden för 2022.

Syfte och mål

Uppsala kommun ska vara en vägledande kraft för hållbar utveckling globalt, nationellt, regionalt och lokalt. För att aktivt bidra till förändring för odlare och anställda i länder med utbredd fattigdom är Uppsala en Fairtrade City. Det innebär att Uppsala kommun tillsammans med lokala näringslivet och civilsamhället jobbar för mer hållbar handel och ökad etisk konsumtion med koppling till några av de globala målen i Agenda 2030.

Organisation och ansvarsfördelning

- Styrgruppen för Uppsala Fairtrade City
- Samordnare/kontakt Uppsala Fairtrade City
- Kommunikatör kopplat till Uppsala Fairtrade City
- Administratör kopplat till Uppsala Fairtrade City

Uppsala Fairtrade Citys arbete leds av en styrgrupp med representanter från lokalsamhället – kommunen (politiker och tjänsteperson), näringslivet och civilsamhället.

Styrgruppen sammanträder minst fyra gånger under 2022 och redovisar verksamheten till Fairtrade Sverige i slutet av februari 2023 i samband med förnyelseansökan.

Styrgruppen ansvarar för inventeringen av såväl produkter som antal butiker/restauranger/ hotell och caféer samt andra aktörer inom näringsliv och civila samhället. Uppsala kommun ansvarar för inventeringen och statistik inom sin egen organisation.

Styrgruppen ansvarar för att de nya kriterierna som börjar gälla fr.o.m. 2021 uppfylls. Utöver att säkerställa de obligatoriska baskriterierna har styrgruppen även som ambition att klara de meriterande kriterierna.

Samordnarens ansvar är bland annat att vara kontakt gentemot Fairtrade Sverige för styrgruppen och Uppsala kommuns räkning samt att samordna och hålla samman det pågående arbetet. Samordnaren ansvarar även för den årliga förnyelseansökan avseende omdiplomering samt årsrapporten.

Kommunikatören ansvarar i samråd med samordnaren och styrgruppen för att Uppsala Fairtrade City och dess arbete kommuniceras på ett optimalt sätt utifrån beslutad verksamhetsplan. Kommunikatören ansvarar i samråd med samordnaren även för den interna kommunikationen inom Uppsala kommuns egen organisation.

Administratören ansvarar för att hålla ihop styr- och arbetsgruppsmöten till exempel sammankalla, minnesanteckningar samt även vara visst understöd vid evenemang.

Arbetsgrupper

Arbetsgrupper bildas och sammanträder utifrån behov under 2022.

Syfte och ansvar för respektive deltagare/aktör i styrgruppen för Fairtrade City

Redovisas i **Bilaga 1**.

Fokusområden

1. Att verka för att Uppsala kommun ökar den offentliga etiska konsumtionen, i antal och/eller andel, med fokus på principerna för rättvis handel.
2. Att verka för att öka kunskapen hos medborgarna, näringslivet, civilsamhället om att vi är en Fairtrade City och vad det innebär.
3. Att uppmuntra det lokala näringslivet till fortsatt engagemang och ökat utbud av Fairtrade-märkta produkter som de säljer och/eller genom sina interna inköp.
4. Att Uppsala kommuns egen organisation med tillhörande bolag skall öka kunskapen om att vi är en Fairtrade City och vad det innebär.

Planering gällande aktiviteter för information, engagemang och samarbete

Att under 2022 genomföra minst fyra mindre eller minst två större aktiviteter för information, engagemang och samarbete.

Minst en av aktiviteterna ska vara öppen och anordnas för allmänheten.

Att verka för att aktiviteter och samarbeten som genomförs kombineras med andra hållbarhetsfrågor såsom Agenda 2030, miljö/klimat, lokalt odlad mat, barns rättigheter, jämställdhet och hållbar ekonomi.

Utöver egna aktiviteter kan Uppsala Fairtrade City delta på redan etablerade evenemang tex. Valborg, Kulturernas karneval, Kulturnatten, Vakna Uppsala och Schysst jul. Planeringen kan justeras och anpassas under året.

Risker

På grund av eventuellt rådande pandemiläge finns risk för att en eller flera planerade aktivitets- och informationsinsatser som ingår i verksamhetsplanen kan komma att ändras eller utgå.

Alla Hjärtans Dag 14 februari

Under Alla hjärtans dag den 14 februari uppmanar vi alla till att visa omtanke till människor som producerat rosorna och chokladen vi ger bort.

Syfte: Att genom en kampanj/ informationsinsats för att synliggöra att vi är en Fairtrade City.

Målsättning: Att uppmuntra till mer hållbar handel och ökad etisk konsumtion bland våra medborgare samt stimulera företag/föreningar/organisationer till ett fortsatt aktivt arbete.

Fairtrade Challenge 12–15 maj 2022

Genomföra information/ marknadsföring och ett eget event kopplat till Fairtrade Challenge samt informera om Uppsala som Fairtrade City och vad det innebär

Syfte: Att genom en riktad kampanj få fler/många att fika Fairtrade-märkt i Uppsala under själva fikadagarna.

Målsättning: Att öka kunskapen om att vi är en Fairtrade City samt uppmuntra till hållbar handel och ökad etisk konsumtion

World Fairtrade Day, lördag 14 maj 2022

Att informera om World Fairtrade Day och i samband med detta kommunicera om vår omdiplomerings för 2022. De nya diplomerna kopieras upp och sprids till alla deltagande företag/föreningar och organisationer som ett sätt att marknadsföra Uppsala som en Fairtrade City.

Syfte: Att genom en riktad kampanj synliggöra att vi är en Fairtrade City och vad det innebär.

Målsättning: Att skapa intresse och större engagemang för hållbar handel och etisk konsumtion samt stimulera företag/föreningar/organisationer till ett fortsatt aktivt arbete.

Måltidsmässan hösten 2022

Uppsala Fairtrade City kommer under detta event att ha en bemannad monter och samverka med Uppsala kommun gällande tex lokalt odlad mat, klimat och miljö med koppling till Agenda 2030.

Syfte: Att visa upp och informera om de gemensamma målen i arbetet med hållbar utveckling.

Målsättning: Att få fler inom kommunens egen organisation som handhar livsmedel samt externa leverantörer att få en större förståelse att vi tillsammans kan göra skillnad.

Fairtrades höstkampanj v. 41-42 2022

Att under två veckor sätta fokus på Fairtrade med olika aktiviteter för information, engagemang och samarbeten.

Syfte: Att genom en tydlig och samlad insats lyfta Fairtrade, Fairtrade City.

Målsättning: Att skapa intresse och engagemang för hållbar handel och ökad etisk konsumtion.

Medborgarutbildning

Att möjliggöra folkbildning för medborgare avseende hållbar handel och vad det innebär att vara en Fairtrade City och kopplingen till Agenda 2030 samt att hålla ambassadörsutbildningar.

Syfte: Att genom lättillgängliga kurser/utbildningar informera om Fairtrade City, hållbar handel och kopplingen till Agenda 2030.

Målsättning: Att öka kunskapen och engagemanget för hållbar handel och etisk konsumtion

Uppsala kommunorganisation utbildning

Att möjliggöra information/utbildningstillfällen för kommunala tjänstepersoner i de olika verksamheterna, förvaltningarna, bolagen om att vara en Fairtrade City och kopplingen till Agenda 2030

Syfte: Att skapa en bredare kunskap inom Uppsala kommuns organisation gällande arbetet och målen med vad det innebär att vara en Fairtrade City.

Målsättning: Att skapa bättre förståelse för hållbar handel och öka den etiska konsumtionen inom Uppsala kommuns egen organisation.

Företagsutbildning

Att erbjuda information/utbildning gentemot lokala företag gällande hållbar handel samt vad det innebär att vara en Fairtrade City.

Syfte: Att informera/utbilda lokala företag om vad det innebär att vi är en Fairtrade City. Tydligt beskriva Uppsala kommuns och Uppsala Fairtrade Citys arbete i detta.

Målsättning: Att de lokala företagen skapar en bredare förståelse/vilja till ökad hållbar handel och etisk konsumtion.

Företagsevent, aktivitet

Att samverka med ett eller flera lokala företag.

Syfte: Att synliggöra vad det innebär med att vara en Fairtrade City samt arbetet kopplat till detta.

Målsättning: Att fler företag vill jobba för mer hållbar handel och etisk konsumtion samt öka nätverkande runt detta.

Kommunikation allmänt

Det kommer att göras informationsinsatser tex via nyhetsbrev, kampanjer, artiklar samt genom kommunen och/eller styrgruppens egna kanaler gentemot:

- Uppsala kommuns egen organisation och de kommunala bolagen
- Uppsalas företagare
- Medborgare, civilsamhälle

Syfte: Att genom löpande information tydliggöra att vi är en Fairtrade City och vad det innebär.

Målsättning: Att skapa ett bredare engagemang och därigenom skapa mer hållbar handel och ökad etisk konsumtion.

Barn och ungdom

Att möjliggöra aktiviteter/insatser riktade mot barn och ungdom

Syfte: Att genom olika aktiviteter/insatser synliggöra att vi är en Fairtrade City och vad det innebär.

Målsättning: Att öka kunskapen och engagemang om etisk konsumtion och hållbar handel utifrån ett barn- och ungdomsperspektiv.

Webb/ hemsida

Att kontinuerligt vidareutveckla hemsidan för Uppsala Fairtrade City

Syfte: Att hemsidan skall vara ett bra och tydligt verktyg för medborgare, näringsliv och civilsamhället i arbetet med Fairtrade City.

Målsättning: Att fler skall hitta och använda information, material och på så sett skapa ett bredare engagemang för hållbar handel och etisk konsumtion.

Kommunledningskontoret

Datum:

Diarienummer:

Målsättning FTC 2022

2022-03-18

KSN-2021-03188

Handläggare:
Andreas Haesert

Målsättning för arbetet med Fairtrade City 2022

Krav för fortsatt diplomering är att konsumtionen av rättvist handlade produkter successivt ska öka inom Uppsala kommuns egen organisation genom ökad andel konsumtion för en eller flera produkter alternativt att nya produkter väljs.

Årets målsättning är att andelen av dessa Fairtrade märkta produkter av totalen skall öka under 2022.

PRODUKT	Mål 2021 (%)	Mål % 2022
Kaffe	95	100
Automatchoklad	100	100
Te	80	80
Honung	45	Har utgått i sortiment
Kakao	90	90
Socker	3	3
Bananer	25	25
Vitpeppar	57	60
Svartpeppar	50	55
Pannkakssylt	82	82
Lingonsylt	80	80
Äppelmos	55	55

Kommunstyrelsen
Rapport Uppsala FTC 2021

Handläggare:
Andreas Haesert

Rapport Uppsala Fairtrade City 2021

Fairtrade

Fairtrade är en oberoende produktmärkning som skapar förutsättningar för odlare och anställda i världens utvecklingsländer att förbättra sina arbets- och levnadsvillkor. Genom Fairtrade får människor i länder med utbredd fattigdom tillgång till en internationell marknad och en möjlighet till ökad försäljning. Fairtrade-märkning är en garanti för att en produkt uppfyller internationella Fairtrade-kriterier. Kriterierna ställer krav på lönenivån och sätter ett garanterat minimipris för produkten, därtill långsiktiga handelsrelationer och avtal mellan producent och köpare. Kriterierna reglerar också arbetsvillkoren för anställd arbetskraft, med avseende på de anställdas säkerhet och hälsa.

Fairtrade City

Fairtrade City syftar till att öka kunskap och försäljningen av varor och tjänster som är producerade med respekt för mänskliga rättigheter. Det handlar om att samla olika aktörer i kommunen för att samverka för en mer etisk och rättvis handel och konsumtion.

Fairtrade City är en diplomering från Fairtrade Sverige av kommuner som engagerar sig för en etisk konsumtion och hållbar handel i linje med Agenda 2030. Fairtrade City innebär att kommunen lever upp till kriterier som rör etisk upphandling, ett aktivt informationsarbete samt utbud av rättvist handlade produkter i butik och på arbetsplatser.

Vad diplomeringen syftar till

Uppsala omdiplomerades 13 april 2021 som en Fairtrade City. Diplomeringen innebär bland annat att Uppsala kommun, tillsammans med andra aktörer inom kommunens geografiska område, arbetar med informationsinsatser och evenemang för att få ett ökat engagemang för rättvis handel och ett större utbud av Fairtrademärkta produkter i butiker, på serveringsställen och arbetsplatser.

Fairtrade City-diplomeringen bör framförallt ses som en förändringsprocess. Syftet är att diplomeringen ska uppmuntra och motivera en löpande förändring och förbättring.

Därför ingår också krav för att behålla diplomeringen, bland annat att rättvist handlade produkter successivt ska öka genom ökad andel konsumtion för en eller flera produkter alternativt att nya produkter väljs. På grund av ökat administrativt arbete i samband med diplomeringarna så debiterar Föreningen för Fairtrade årligen Uppsala kommun en diplomeringsavgift på 25 000kr.

Styrgrupp och styrgruppens arbete

Arbetet med Fairtrade City leds av en styrgrupp med representanter från hela lokalsamhället – kommunen (politiker och tjänsteperson), lokala näringslivet och civilsamhället. Ansvaret för att uppnå Fairtrade City-kriterierna är därför delat mellan kommunen, lokala näringslivet och civilsamhället. Styrgruppen ansvarar för att driva informationsarbetet kring rättvis handel och etisk konsumtion mot medborgare samt samverkan med det lokala näringslivet i att öka utbudet av rättvist handlade produkter. Kommunen ska jobba för en ökad etisk upphandling/inköp inom sin egen organisation och utbilda, informera om rättvis handel samt vad det innebär att vara en Fairtrade City. För att Fairtrade City-diplomeringen ska kvarstå krävs att styrgruppen redovisar att samtliga kriterier har utvecklats i jämförelse med tidigare år. Styrgruppen ska också träffas minst fyra gånger per år och ansvarar för att minst fyra informationsinsatser genomförs årligen

Styrgruppen för Fairtrade City Uppsala 2021

Medlem/ledamöter	Organisation
Mohamad Hassan (Styrgruppsordförande)	Styrgruppsordförande (L), kommunalråd, Uppsala kommun
Therez Almersfors (avgick 2021-09-23)	Styrelseledamot (M), kommunalråd, Uppsala kommun
Madeleine Andersson (Start 2021-09-23)	Styrelseledamot (M), Uppsala kommun
Hanna Victoria Mörck	Styrelseledamot (V), kommunalråd, Uppsala kommun
Bertil Högborg (Ambassadörskontakt)	Styrelseledamot, Uppsala Missionskyrka och Fair Trade Shop Globalen
Charlotte Backlund	Styrelseledamot, Studieförbundet Bilda
Henric Engström	Styrelseledamot, Handelsanställdas förbund
Lisa Thörn	Styrelseledamot, CitySamverkan
Cajsa Johansson	Styrelseledamot, Cajsas Kök
Maria Heldt	Styrelseledamot, Fackförbundet Vision
Turid Apelgårdh	Styrelseledamot, SeSam
Jonatan Andersson	Engagemangsansvarig
Andreas Haesert (Samordnare)	Tjänsteperson, Uppsala kommun (Ej ledamot i styrgruppen)
Åsa Tingström (sekreterare)	Tjänsteperson, Uppsala kommun (Ej ledamot i styrgruppen)

Kommunens interna organisation

Tre kommunalråd representerar kommunen i styrgruppen, en av dessa innehar ordförandeskapet. Kommunledningskontorets tjänsteperson från Avdelningen för näringsliv och destination har under året haft ett samordnande ansvar för kommunens deltagande i Fairtrade City och varit kontaktperson gentemot Fairtrade Sverige samt ansvarig för den årliga ansökan för omdiplomerings. Kopplat till arbetet med Uppsala Fairtrade City har det funnits en sekreterare från Avdelningen för kansli. Dessutom har en kommunikatör från Stab kommunikation kopplats till verksamheten med ansvar för den interna samt externa kommunikationen. Kommunens interna arbete har även berört, Staben för upphandling och inköp, Avdelningen måltidsservice samt Avdelningen för social hållbarhet.

Målsättning och Verksamhetsplan 2021

För att fortsättningsvis vara en Fairtrade City krävs bland annat att rättvist handlade produkter successivt ska öka genom ökad andel konsumtion för en eller flera produkter alternativt att nya produkter väljs. Målsättning var att andelen av dessa Fairtrade märkta produkter av totalen skulle öka under 2021. Hög ambition fanns att även utöka sortimentet med Fairtrade märkta produkter.

PRODUKT	Mål 2021 (%)
Kaffe	95
Automatchoklad	100
Te	80
Honung	45
Kakao	90
Socker	3
Bananer	25
Vitpeppar	57
Svartpeppar	50
Pannkakssylt	82
Lingonsylt	80
Äppelmos	55

Styrgruppen skulle bland annat verka för att Uppsala kommun ökade den offentliga etiska konsumtionen med fokus på principerna för rättvis handel samt uppmuntra det lokala näringslivet till fortsatt engagemang och ökat utbud av rättvist handlade produkter.

Information-aktivitetsinsatserna som planerades utgick ifrån 2021 års verksamhetsplan och var bland annat att samverka på redan större befintliga evenemang samt att Uppsala Fairtrade City själva skulle arrangera ett större event.

Man skulle dessutom möjliggöra folkbildning för medborgare avseende rättvis handel samt i att vara en Fairtrade City samt fortsätta arbetet med information/utbildningstillfällen för kommunala tjänstepersoner i de olika verksamheterna, förvaltningarna och bolagen i att vara en Fairtrade City. Dessutom skulle ett större deltagande på MR-Dagarna genomföras med bland annat monter samt seminarier.

Arbetet och måluppfyllelse 2021

Styrgruppen har träffats vid fyra tillfällen, den 4 feb, 12 april, 9 sep samt den 6 dec. Under 2021 träffades vid två tillfällen en arbetsgrupp som specifikt jobbar med utvecklingen av sortimentet gällande Fairtrademärkta produkter, exempelvis livsmedel, i Uppsala kommuns egen organisation. Syftet var att man mer samlat och effektivt skulle kunna ta fram nya produkter. För att få bästa utväxling i arbetet så deltog politiker (kommunalråd), tjänstepersoner från bland annat stab upphandling-inköp, avd måltidsservice, samordnaren samt representation från styrgruppen.

På grund av att pandemiläget rådde även under större delen av 2021 har justeringar behövs göras gällande den beslutade verksamhetsplanen för 2021. En del av de planerade aktiviteterna och informationsinsatserna fick ställas in, bland annat Måltidsmässan samt Schysst jul.

Trots detta har Uppsala Fairtrade City under 2021 genomfört aktiviteter samt ett antal olika kommunikativa insatser via sociala medier, kommunens interna Insida samt lokalmedia. Material som används i samband med detta har till största del varit egenproducerat. Exempelvis har det varit nyhetsbrev, kampanjer i lokal tidningen mm. Uppsala Fairtrade City har dessutom samverkat med Fairtrade Sverige gällande att erbjuda kurser för anställda inom kommunens egen organisation samt för Uppsalas övriga invånare. Ett annat samarbete var deltagande på MR-Dagarna där bland annat Uppsala Fairtrade City och Fairtrade Sverige genomförde ett gemensamt moderatorlett samtal/seminarium. Kommunens kommunikationsstab har löpande ansvarat för produktion samt informationsarbetet i de tillgängliga interna och externa kommunikationskanalerna rörande Uppsala Fairtrade City och dess arbete.

Årets Fairtrade City 2021

Under hösten meddelade Fairtrade Sverige att Uppsala valts till årets Fairtrade City i Sverige 2021.

Motiveringen:

Fairtrade City Uppsala är ett föredöme vad gäller engagemang och långsiktigt arbete för en hållbar och etisk konsumtion. Det finns en klar målbild, strategiska beslut och en tydlig koppling till Agenda 2030 i kommunen. Det sker ett systematiskt och inspirerande arbete för att nå ut till medborgare och det lokala näringslivet. Arbetet sker i nära samarbete mellan kommunen, civilsamhället och näringslivet i Uppsala. Dessutom finns tydliga mål och arbetssätt för att öka andelen rättvist handlade produkter i den offentliga upphandlingen.

Kommunens inköp av Fairtrade-märkta produkter

Produkt	Totalt värde 2020 (kr)	Värde Fairtrade-märkta produkter 2020 (kr)	Andel Fairtrade-märkta produkter av totalen i % 2020	Totalt värde 2021 (kr)	Värde Fairtrade-märkta produkter 2021 (kr)	Andel Fairtrade-märkta produkter av totalen i % 2021
Automatchoklad	198245	198245	100%	285674	275326	96%
Bananer	1985627	438226	22%	1788254	182797	10%
Kaffe	2605893	2217900	85,11%	2883033	2665529	92%
Kakao	42461	35726	84,10%	45233	34806	76,90%
Socker	314396	8465	2,69%	234101	1730	0,74%
Te	534246	186758	34,96%	330976	131402	39,70%
Rosor	37544	37168	99%	56483	56483	100%
Honung	145814	42645	36,10%	1150821	0	0%
Vitpeppar	39590	21150	53,40%	32547	16998	52,20%
Svartpeppar	152856	69395	45,40%	151296	79028	52,20%
Pannkakssylt	374161	294358	78,80%	337474	255936	75,80%
Lingonsylt	1200286	915201	76,20%	1073152	782144	72,90%
Äppelmos	189193	91771	48,50%	175251	85854	48,99%
Total summa	7820312	4557008	58%	8544295	4568033	53%

Kommentarer: När det gäller bananer är det till stor del pris och tillgång som avgör, det har ju t ex till och från varit svårt att få tag även i vanliga ekobananer. Socker är det endast en liten del som är Fairtrade (bitsocker samt portionssocker på ”sticks” är det enda som köpts in FT). Det socker vi har på anbud hos Menigo och som går allra mest är strösocker från Grey label, som varken är eko eller Fairtrademärkt. Gällande sylt och äppelmos är det produkter som har restats från leverantör till och från och byts ut mot varianter, som då ibland inte varit eko eller FT, men trots detta har andelen FT bara minskat marginellt. Samtliga kaffe/choklad automater som finns inom Uppsala kommun (ca 200st) är laddade med Fairtrademärkt kaffe och choklad.

Genomförda aktiviteter, kampanjer mm 2021

MR-Dagarna 19–21 april

Uppsala Fairtrade city närvarade under MR-Dagarna med egen bemannad digital monter. Deltog med egen monter gjorde även Fairtrade Sverige samt Hållbarhetsavdelningen från Uppsala kommun. Uppsala Fairtrade Citys tema var *Agera lokalt – gör skillnad globalt*. Ett av huvudsyftena var att visa att ett förändringsarbete lokalt kan göra skillnad globalt. I samverkan med Fairtrade Sverige så genomfördes även ett digitalt moderatorlett samtal mellan Mohamad Hassan (L), kommunalråd och ordförande i Uppsala Fairtrade City, och Hewan Temesghen, generalsekreterare på Fairtrade Sverige, på ämnet om hur lokal konsumtion kan bidra till förbättrade levnadsvillkor för människor på andra sidan jorden. Utöver en digital informationstavla där besökaren kunde få tips om hur man engagerar sig i det lokala arbetet så kunde man även chatta och ställa frågor

samt delta i kunskapstävlingar. Informationskampanjer kopplat till Uppsala Fairtrade Citys närvaro på MR-Dagarna genomfördes i lokalmedia, sociala medier samt via styrgruppens egna media kanaler.

Fairtrade Challenge 6-9 maj

Fairtrade Challenge är en årligen återkommande kampanj med ett fikatävlingsmoment som sätter fokus på varför Fairtrade behövs och vilken skillnad Fairtrade gör för odlare och anställda i länder med utbredd fattigdom. Syftet med tävlingen är att lyfta frågan om rättvis handel och ökad etisk konsumtion bland ett brett spektrum av medborgarna. Inför årets digitala upplaga av Fairtrade Challenge genomfördes en bred informationskampanj i ett flertal kommunikationskanaler. Internt inom kommunorganisationen så informerades det via Insidan under gemensamt om att man kunde delta som medarbetare i fikatävlingen. De externa kommunikationskanalerna var bland annat via media med pressmeddelanden, annons i lokaltidning samt att det infördes en annons/artikel på 3 sidor i UNT inför Fairtrade Challenge. Ett egenproducerat informationsmaterial togs fram inför kampanjen och spreds bland annat via styrgruppens egna kommunikationskanaler.

Kulturernas Karneval 25 sep

Syfte: Att för den breda publiken skapa större intresse för hållbar handel och ökad etisk konsumtion.

Målgrupp: Uppsalabor

Arrangör: Uppsala Fairtrade City.

Aktivitet: På årets Kulturernas Karneval i Engelskaparken deltog Uppsala Fairtrade City under en dag med tält och personal från styrgruppen i samverkan med Fair Trade Shop Globalen. Aktiviteterna bestod av att informera om Uppsala som en Fairtrade City och vad det innebär, under dagen arrangerades likt tidigare år en frågesport rörande Fairtrade.

Årets Fairtrade City

I samband med att Uppsala blivit utsett till årets Fairtrade City så genomfördes en del kommunikativa insatser. Under den årliga höstkampanjen så publicerades i UNT ett eget producerat artikelmaterial på 3 sidor där man belyste arbetet under de gångna åren samt lyfte fram engagemangsmöjligheterna gällande Fairtrade, Uppsala Fairtrade City. En veckokampanj under hösten genomfördes även på samtliga stortavlor i Uppsala som informerade om Uppsala som årets Fairtrade City. Den officiella prisutdelningen skedde i Uppsala den 27 okt med avslutande lunchsamtal på Slottet med styrgruppen och andra inbjudna gäster från kommunorganisationen som aktivt arbetat med Uppsala Fairtrade City. På plats var även projektledare samt generalsekreteraren från Fairtrade Sverige.

Nationell konferens den 3 mars

Uppsala Fairtrade City bjöds in att tala på den nationella konferensen *Hållbar konsumtion – kommuners och regioners väg till Agenda 2030*. Syftet med konferensen var att ge inspiration till ett fortsatt engagemang för en etisk konsumtion och hållbar handel. Konferensen vände sig till politiker, andra beslutfattare, alla som arbetar med Fairtrade City och Fairtrade Region och andra som är intresserade av en hållbar och

etisk konsumtion. Uppsala Fairtrade Citys ordförande Mohamad Hassan höll ett seminarie på ämnet *Uppsalas arbete med Fairtrade City – koppling till övergripande mål och en hållbar upphandling*. Andra talare var bland annat Gabriel Wikström, Nationell samordnare för Agenda 2030, Hewan Temesghen, Generalsekreterare Föreningen för Fairtrade Sverige och Parul Sharma, människorättsjurist med fokus på hållbarhetsfrågor.

Deltagande Nationell nätverksträff för Fairtrade City och Fairtrade Region 23 sep

Uppsala Fairtrade City bjöds in att tala på den på den nationella nätverksträffen där syftet var att ge inspiration till ett fortsatt engagemang för en etisk konsumtion och hållbar handel. Konferensen vände sig till politiker, andra beslutfattare, alla som arbetar med Fairtrade City och Fairtrade Region och andra som är intresserade av en hållbar och etisk konsumtion. Samordnaren på Fairtrade City, Uppsala kommun höll ett seminarium på ämnet *Hur skapar vi förutsättningar för att bättre kunna samverka med det lokala näringslivet*.

Digital Studiecirkel i samband med Fairtrade Challenge

Tema: Hållbarhet och medveten konsumtion

Syfte: Att fördjupa kunskap och förståelse kring vad Fairtrade är och hur det fungerar

Målgrupp: Uppsalabor

Arrangör: Studieförbundet Bilda tillsammans med Fair Trade Shop Globalen i samverkan med Uppsala Fairtrade City

Ansvarig ledare: Jonatan Andersson engagemangsansvarig i styrgruppen Uppsala Fairtrade City

Aktivitet: Kurs fördelad på 4 tillfällen.

Ambassadörsutbildning

Tema: Utbildning ambassadörer

Syfte: Att fördjupa kunskap och förståelse kring vad Fairtrade är och hur det fungerar

Målgrupp: I första hand Uppsalabor, volontärer på Fair Trade Shop Globalen samt medlemmar i Fairtrades aktivistgrupp

Arrangör: Studieförbundet Bilda tillsammans med Fair Trade Shop Globalen i samverkan med Uppsala Fairtrade City

Ansvarig ledare: Bertil Högberg styrgruppsmedlem Uppsala Fairtrade City samt Jonatan Andersson engagemangsansvarig i styrgruppen Uppsala Fairtrade City

Lokal: Fair Trade Shop Globalen

Aktivitet: Kurs fördelad på 4 tillfällen.

Digital Kurs för medarbetare inom Uppsala kommun

Syfte: Genom att erbjuda utbildning öka kunskapen i vad det innebär att vara en Fairtrade City och kopplingen till arbetet med Agenda 2030

Målgrupp: Medarbetare inom Uppsala kommuns egen organisation

Arrangör: Uppsala kommun i samarbete med Uppsala Fairtrade City och med utbildningsmaterial från Fairtrade Sverige

Aktivitet: Under hösten genomfördes en kampanj, att informera och marknadsföra olika kurs-utbildningstillfällen. Avsändare var Hållbarhetsavdelningen via Uppsala kommuns eget intranät på Insidan under gemensamt.

Digital Kurs för Uppsalabor

Syfte: Genom att erbjuda utbildning öka kunskapen i vad det innebär att vara en Fairtrade City och kopplingen till arbetet med Agenda2030

Målgrupp: Uppsalabor

Arrangör: Uppsala Fairtrade City med utbildningsmaterial från Fairtrade Sverige

Aktivitet: Att via bland annat nyhetsbrev och annonser erbjuda digital utbildning/kurs på Uppsala Fairtrade Citys hemsida.

Diplomerings

Samtliga av de registrerade företag/organisationer/föreningar som har Fairtrade-märkta produkter fick ett tillsänt diplom med tillhörande följebrev i samband med offentliggörandet i maj av att Uppsala återigen diplomerats som en Fairtrade City.

Sociala medier

Under året har information och kampanjer genomförts bland annat i Uppsala kommuns olika sociala media kanaler.

Artikkelkampanjer i lokal media

Under 2021 genomfördes två lokala mediakampanjer där Uppsala Fairtrade City och Uppsala kommun tillsammans var avsändare i Uppsala Nya Tidning. Syftet var att informera om att vi är en Fairtrade City och vad det innebär. Som ett komplement till mediakampanjerna fanns ett understöd av insatser via sociala medier, stortavlor mm. Målsättningen var att skapa ett brett engagemang i hela samhället genom en tydlig och inspirerande information. Artiklarna som publicerades har använts efteråt i andra kanaler bland annat på hemsidan.

Förnyelseansökan 2021

En förnyelseansökan lämnas årligen in till Fairtrade Sverige avseende omdiplomerings. Ansökningsförfarandets omfång varierar från år till år. 2021 års ansökan var större i omfång och behövde bland annat historik och nutids statistik samt en estimering gällande framtid avseende Uppsala kommuns etiska konsumtion. Dessutom skall en utförlig beskrivning lämnas gällande vad som genomförts avseende informationsaktiviteter och samarbeten de senaste två åren samt vad som var planerat under 2021 gällande detsamma.

PROTOKOLL

Centrala samverkansgruppen (CSG) i Uppsala kommun

Datum: **23 februari 2022**
Plats: Microsoft Teams-möte

NÄRVARANDE

För arbetsgivaren

Anna Bittner, HR-direktör
Anna Lind, förhandlingschef
Jonna Berggren, biträdande förhandlingschef
Anna-Karin Rick, verksamhetssamordnare
Christian Dahlgren, enhetschef omvärld och ledningsstöd (punkt 4.1)
Maria Ahrngren, avdelningschef kvalitet och planering (punkt 4.3)
Morgan Hazard, verksamhetsutvecklare stab HR (punkt 4.4)

För arbetstagarna

Maria Persson, Akademikerförbundet SSR/Sacorådet
Maria Ros, Vision
Torbjörn Kättström, Sveriges Skolledarförbund
Sofia Lundberg, Lärarnas Riksförbund

Sekreterare: Anna-Karin Rick

DAGORDNING

1. Val av justeringsdag

Protokollet skickas till arbetstagarorganisationerna för påseende senast den 28 februari 2022. Eventuella synpunkter ska vara sekreteraren tillhanda via e-post senast den 1 mars 2022. Den 2 mars 2022 ska samtliga representanter som deltagit i mötet ha skickat ett svar till mötets sekreterare via e-post att protokollet godkänns enligt bilaga. Protokollet betraktas då som justerat.

2. Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställs efter tillägg av punkt 4.5.

3. Föregående protokoll

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

4. Informationsärenden enligt 19 § MBL

4.1 Aktuella politiska ärenden

Arbetsgivaren informerar om aktuella politiska ärenden och vad som är på gång framåt. Kommunen ska bland annat utvärdera pandemihanteringen och utreda kamerabevakning på kvällar och nätter i skolornas utemiljö.

4.2 Rapport från utskott och råd

Arbetsgivaren har ingen information att delge arbetstagarorganisationerna.

4.3 Mål och budgetprocessen 2023–2025, genomgång av förutsättningar och upplägg för årets process

Arbetsgivaren informerar om processteg och tidsplan för arbetet med Mål och budget 2023–2025 samt plan för arbetstagarorganisationernas involvering. Underlaget delges arbetstagarorganisationerna.

4.4 Introduktion till Teams

Arbetsgivaren ger information om dokumenthantering i Microsoft Teams, hur det fungerar och vad som är viktigt att tänka på.

4.5 Uppföljning av arbetet med kompetensförsörjningsplanering

Frågan om uppföljning av arbetet med kompetensförsörjningsplanering har initierats av Akademikerförbundet SSR/Sacorådet. Arbetsgivaren informerar om att vi återkommer till frågan på centrala samverkansgruppen i april.

5. Beslutsärenden enligt 11 § MBL

5.1 Organisationsförändring

Arbetsgivaren ger en förinformation om en kommande organisationsförändring som berör idrott- och fritidsnämnden samt kulturnämnden.

6. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

JUSTERAS

Protokollet justeras genom att respektive representant från arbetstagarorganisationerna som deltagit i mötet godkänner protokollet via e-post. Samtliga e-postsvar biläggs protokollet, bilaga 1.

Bilaga 1

Inkomna e-postsvar från representanterna för arbetstagarorganisationerna som deltog i mötet – ersätter fysiska underskrifter på protokollet.

Maria Persson, Akademikerförbundet SSR/Sacorådet

VB: Protokoll från CSG, 2022-02-23

Persson Maria (Akademikerförbundet SSR/SACO)
Till Rick Anna-Karin

Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2022-02-23.pdf
88 KB

Akademikerförbundet SSR godkänner medföljande protokoll.

Vänliga hälsningar

Akademikerförbundet SSR

MARIA PERSSON

Ordförande och huvudskyddsombud i Sacorådet och Akademikerförbundet SSR i Uppsala kommun

Postadress: Saco-rådet/Akademikerförbundet SSR
Fackens hus, Kungsgatan 62
753 41 Uppsala
Telefon: 018-727 24 24
Mobil: 073-063 53 55
e-post: maria.persson@uppsala.se

Svara Svara alla Vidarebefordra ...
tor 2022-02-24 08:48

Maria Ros, Vision

Sv: Protokoll från CSG, 2022-02-23

Ros Maria (Vision)
Till Rick Anna-Karin

Protokoll OK från Vision.

Trevlig helg

/Maria

Med vänliga hälsningar

Maria Ros
Ordförande

Svara Svara alla Vidarebefordra ...
fre 2022-02-25 09:10

Torbjörn Kättström, Sveriges Skolledarförbund

VB: Protokoll från CSG, 2022-02-23

Kättström Thorbjörn (Programrektor Uppsala estetiska gymnasium)
Till Rick Anna-Karin

Protokoll från centrala samverkansgruppen, 2022-02-23.pdf
88 KB

Hej

Protokollet godkännes enligt bilaga

Med vänlig hälsning

Torbjörn Kättström

Sveriges skolledarförbund, Uppsala lokalavdelning

Mobil: 076-830 48 56

E-post: torbjorn.kattstrom@uppsala.se

Svara Svara alla Vidarebefordra ...
mån 2022-02-28 10:21

Sofia Lundberg, Lärarnas Riksförbund

Re: Protokoll från CSG, 2022-02-23

Lundberg Sofia (SFI-Lärare)
Till Rick Anna-Karin

Du svarade på det här meddelandet 2022-03-09 08:52.

Hej Anna-Karin!

Ber om ursäkt för förseningen. LR har inga synpunkter att tillägga.

Med vänlig hälsning,
Sofia

Svara Svara alla Vidarebefordra ...
ons 2022-03-09 08:43

ÅRSREDOVISNING 2021

UTBILDNING AV HÖGSTA KVALITET OCH RELEVANS
FORSKNING AV HÖGSTA KVALITET OCH RELEVANS
SAMVERKAN I UTBILDNING OCH FORSKNING
UPPSALA UNIVERSITET – CAMPUS GOTLAND
INTEGRERADE VERKSAMHETER OCH PERSPEKTIV
KOMPETENSFÖRSÖRJNING, STÖD OCH MILJÖ
FINANSIELL REDOVISNING

UPPSALA
UNIVERSITET

Omslagsbild: Entréhallen i Campus Blåsenhus. Blåsenhus inrymmer forskning och utbildning inom pedagogik, didaktik och utbildningsstudier samt psykologi.
FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

Årsredovisning 2021

UPPSALA
UNIVERSITET

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Väsentliga uppgifter	7
Inledning	8
Om Uppsala universitet	8
Covid-19-pandemin	10
Uppsala universitets mål och strategier	10
Årsredovisningens upplägg	11
1. UTBILDNING AV HÖGSTA KVALITET OCH RELEVANS	13
1.1. Utbildning vid Uppsala universitet	13
1.2. Resultat inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	13
1.3. Resultat inom utbildning på forskarnivå	19
1.4. Övrig redovisning enligt regleringsbrevet	21
1.5. Ekonomiskt resultat	31
2. FORSKNING AV HÖGSTA KVALITET OCH RELEVANS	33
2.1. Forskning vid Uppsala universitet	33
2.2. Resultat inom forskning	33
2.3. Strategiska forskningssatsningar inom universitetet	37
2.4. Övrig redovisning enligt regleringsbrevet	38
2.5. Ekonomiskt resultat	40
3. SAMVERKAN I UTBILDNING OCH FORSKNING	43
3.1. Samverkan vid Uppsala universitet	43
3.2. Resultat inom samverkan	43
3.3. Uppsala universitet – en aktör i samhället	45
3.4. Övrig redovisning enligt regleringsbrevet	46
4. UPPSALA UNIVERSITET – CAMPUS GOTLAND	51
4.1. Verksamheten på Campus Gotland	51
4.2. Utbildning på Campus Gotland	51
4.3. Forskning på Campus Gotland	52
4.4. Samverkan på Campus Gotland	53
5. INTEGRERADE VERKSAMHETER OCH PERSPEKTIV	55
5.1. Hållbar utveckling	55
5.2. Internationalisering	57
5.3. Kvalitetsarbete	59
5.4. Utåtriktad verksamhet (Outreach)	61
5.5. Infrastruktur för forskning	61

6. KOMPETENSFÖRSÖRJNING, STÖD OCH MILJÖ	65
6.1. Kompetens och karriär	65
6.2. Lika villkor och jämställdhet	68
6.3. Arbetsmiljö	70
6.4. Sjukfrånvaro	70
6.5. Lokalförsörjning	71
6.6. Gemensamma stödfunktioner	72
6.7. Intern styrning och kontroll	74
7. FINANSIELL REDOVISNING	77
7.1. Ekonomiskt resultat och utveckling	77
7.2. Intäkter	77
7.3. Kostnader	79
7.4. Kostnadsutveckling de senaste fem åren	80
7.5. Forskningsfinansiering	80
7.6. Oförbrukade bidrag	80
7.7. Likviditet	81
7.8. Investeringar	82
7.9. Myndighetskapital och avgiftsbelagd verksamhet	82
7.10. Upphandling	83
7.11. Ekonomisk översikt per verksamhetsområde samt övrig verksamhet	84
7.12. Stiftelseförvaltning	86
7.13. Resultaträkning	87
7.14. Balansräkning	88
7.15. Anslagsredovisning	90
7.16. Tilläggsupplysningar	91
7.17. Noter till resultaträkning	94
7.18. Noter till balansräkning	97
7.19. Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar	102
7.20. Redovisning av takbelopp	104
7.21. Redovisning av bidragsbelopp – Återhämtningsplan (RRF)	106
8. Uppgifter om styrelsen	108
9. Konsistoriets beslut	109
10. Tabellförteckning	110

Förord

Att summera ett år vid Uppsala universitet låter sig inte göras. Den sjudande aktivitet som våra 7 500 anställda och 50 000 studenter inom vårt stora universitet står för är svårredovisad. Så ska det vara. Ett universitet som vårt är en plats för diskussion och utveckling, för historia och framtid, för utbildning och bildning inom alla vetenskapsområden. Trots pandemi var inte 2021 något undantag.

Med begränsade möjligheter att träffas blev 2021 ett år präglad av digitala lösningar. Omställningen och inställningen imponerade när personal och studenter arbetade tillsammans för att hantera situationen. Samtidigt arbetade vi vidare, med höga ambitioner, för att utveckla universitetet. Många forskningssatsningar gjordes inom hållbar utveckling inom så vitt skilda områden som fiskbeståndet i Östersjön, antibiotikaresistens, urban utveckling och covid-19, för att nämna några. Hållbar utveckling är också en central komponent i det strategiska partnerskapet med Uppsala kommun och inom ramen för partnerskapet genomförs vetenskapliga studier kring hållbar stadsutveckling.

Två digitala möten genomfördes inom samverkansprojektet Uppsala Health Summit där det första bjöd in världens främsta experter inom antibiotikaresistens och beteendeförändringar. Det andra handlade om mentalt välmående, en global utmaning som blivit än tydligare under pandemin.

Under året inrättades också Alva Myrdal-centrum för kärnavapennedrustning (AMC) på uppdrag av regeringen. AMC är ett nationellt kunskapscentrum med tvärvetenskaplig inriktning vars syfte bland annat är att inom området stimulera till utbildning och forskning, säkra framtida expertkompetens samt utgöra ett tvärvetenskapligt stöd till policyarbete. Exempel på andra områden där satsningar har gjorts under året är 3D-printning och artificiell intelligens (AI).

Klimatfrågan är en ödesfråga och ett område där universitetet har stor kompetens. Eftersom problemen och utmaningarna är komplexa behövs breda ansatser och samarbeten inom såväl forskning som utbildning. Det studentstyrda CEMUS är, genom det holistiska synsätt på klimatfrågan som de företräder, en del i arbetet. Under året har nya masterprogram inom hållbarhetsområdet skapats, i batteriteknik och energilagring samt elektriska framdrivningssystem. En annan satsning som genomförts under året handlar om uppbyggnad av ett masterprogram i lärande för hållbar utveckling och global hälsa. På Gotland har den nya forskarskolan i hållbar utveckling – GRASS blivit etablerad. Det är en tvärvetenskaplig forskarskola med fokus på hållbar utveckling och forskning kring cen-

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

trala samhällsutmaningar som hållbar destinationsutveckling och energiomställning och digital innovation för hållbar konsumtion. Vi har mycket kvar att göra, men är stolta över dessa och många andra projekt inom området.

Vi har också gjort viktiga satsningar inom området demokrati. Centrumbildningen HERO syftar till att stärka och utveckla forskningen om högskolornas egen verksamhet medan forskningsprogrammet Demokrati och utveckling tar sin utgångspunkt i de demokratiska processerna vid universitetet. Ett spännande samarbete inom demokratiområdet är också deltagandet i forskningsinfrastrukturen DEMSCORE (Democracy, Environment, Migration, Social policy, Conflict, and Representation) som möjliggör breda jämförande analyser av data. Breda tvärvetenskapliga samarbeten blir allt viktigare vilket också manifesteras genom SciLifeLab:s koordinering av den stora KAW-finansierade nationella satsningen på DDLS (data driven life science) som ska tillgängliggöra komplex forskningsdata och säkerställa Sveriges behov av forskare inom data-driven livsvetenskap, både inom akademien och industrin.

I allt vi gör stävar vi efter excellens och efter en lång process har vårt kvalitetssystem blivit godkänt av UKÄ. Det betyder att vi tryggt kan fortsätta det systematiska arbetet som leder till bättre utbildningar för våra studenter.

Om detta och mycket mer berättar denna årsredovisning – ett år präglad av pandemi men också av framåtanda.

Uppsala i februari 2022

Anders Hagfeldt
Rektor

Coco Norén
Prorektor

Sammanfattning

Uppsala universitet är ett fullskaligt, internationellt orienterat forskningsuniversitet som bedriver forskning och utbildning inom nio fakulteter organiserade i de tre vetenskapsområdena humaniora och samhällsvetenskap, medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap. Under 2021 var i medeltal 7 554 personer anställda vid universitetet.

Verksamheten vid Uppsala universitet har även under 2021 präglats av covid-19-pandemin. Under våren fortsatte verksamheten i hög utsträckning på distans medan hösten innebar en återgång till campus respektive arbetsplatsen för studenter och personal.

Antalet helårsstudenter uppgick 2021 till 29 126 vilket innebär en ökning med 3 procent jämfört med föregående år. Procentuellt ökade programutbildningar med 5 procent. Fristående kurser minskade något jämfört med 2020, men ligger på en avsevärt högre nivå än 2019. Antalet examina inom utbildningar på grund- och avancerad nivå har ökat med 6 procent. Trots pandemin har antalet avgiftsstudenter fortsatt att öka även under 2021. När det gäller antalet utbytesstudenter har det under 2021 skett en viss återhämtning sedan den stora minskningen 2020. Antalet doktorsexamina ökade med 13 procent, men nådde inte upp till nivåerna före pandemiåret 2020. Under året antogs 431 doktorander till Uppsala universitet, vilket är det högsta antalet de senaste fem åren. Universitetet har haft en överproduktion inom utbildning motsvarande 23 miljoner kronor (inklusive decemberprestationer från 2020) under året.

Uppsala universitets största enskilda forskningsfinansierare var liksom tidigare år Vetenskapsrådet, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt EU. Universitetets andel av Vetenskapsrådets fria projekt och etableringsbidrag minskade något.

Under året inrättades Alva Myrdal-centrum för kärnvapennedrustning (AMC) på uppdrag av regeringen. AMC syftar bland annat till att inom området stimulera till utbildning och forskning, säkra framtida expertkompetens samt utgöra ett tvärvetenskapligt stöd till policyarbete. En annan framträdande satsning är AI4Research, ett 5-årigt projekt som syftar till att fördjupa och bredda AI-kompetensen vid universitetet genom interna sabbatical-perioder. Under 2021 har också Uppsala diabetescentrum börjat sin verksamhet.

Uppsala universitet samverkar med det omgivande samhället regionalt, nationellt och internationellt inom en rad olika områden. Emellertid har aktiviteter ofta fått anpassas till pandemin. Ett exempel är vetenskapsfestivalen SciFest som arrangerades tillsammans med Sveriges lantbruksuniversitet och bjöd på över 100 digitala aktiviteter för skolor och allmänhet.

Uppsala universitet har fortsatt att vara drivande i internationella nätverk och samarbeten. Under 2021 har också verksamheten inom Europauniversitetet Enlight kommit igång. Enlight är ett samarbete mellan Uppsala universitet och åtta andra lärosäten och under året har flera olika aktiviteter genomförts, exempelvis etablering av nya kurser.

Under 2021 kom resultatet av UKÄ:s lärosätesgranskning av Uppsala universitets kvalitetssystem för utbildning. Universitetet fick omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete, vilket är det högsta betyg som ges. En översyn av universitetets anställningsordning har också avslutats under året. Syftet med översynen var att underlätta arbetet med rekrytering och befordring av lärare.

Under 2021 uppgick antalet campusstuderande helårsstudenter på Gotland till 1 505. Detta innebär att universitetets mål om att öka antalet helårsstudenter i campusutbildning till 1 500 till år 2021 är uppnått. När det gäller forskningsprojekt finns flera satsningar inriktade mot hållbar utveckling. Ett exempel är forskningsprojektet ReCod som syftar till att stärka bestånden av torsk i Östersjön.

Verksamheten inom universitetet fortsätter att växa. Sett över en femårsperiod har omsättningen ökat en miljard och var 7 825 mnkr 2021. Myndighetskapitalet ökade under 2021 och det ekonomiska resultatet blev ett överskott om 48 mnkr. Överskottet härrör i huvudsak från utbildning. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå redovisar ett överskott om 51 mnkr och forskning och utbildning på forskarnivå visar ett överskott på 1 mnkr. Både uppdragsutbildning och uppdragsforskning uppvisar underskott med 2 mnkr vardera.

Baserat på genomförda analyser och övrig information är bedömningen att universitetet som helhet genomför och följer upp sina uppgifter på ett tillfredställande sätt.

Ekonomiskt resultat Uppsala universitet 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	7 825	7 398	7 300	7 061	6 741
Kostnader	-7 777	-7 461	-7 407	-7 122	-6 875
Årets kapitalförändring	48	-63	-107	-61	-134
Utgående myndighetskapital	1 027	978	1 041	1 148	1 207

Källa: Raindance

Väsentliga uppgifter

	2021	2020	2019	2018	2017
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter	29 126	28 289	26 045	24 534	24 375
– kvinnor/män (%)	60/40	59/41	59/41	58/42	58/42
Kostnad per helårsstudent (tkr)	82	81	80	81	80
Totalt antal helårsprestationer	23 729	22 648	20 640	19 465	19 130
– kvinnor/män (%)	61/39	60/40	60/40	59/41	60/40
Kostnad per helårsprestation (tkr)	101	101	101	102	102
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (helårsstudenter)	997	946	833	617	471
– kvinnor/män (%)	45/55	46/54	47/53	49/51	53/47
Totalt antal nyantagna doktorander	431	395	396	384	377
– kvinnor/män (%)	55/45	52/48	49/51	52/48	49/51
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	2 390	2 377	2 391	2 485	2 527
– kvinnor/män (%)	51/49	49/51	49/51	47/53	47/53
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	1 309	1 241	1 240	1 239	1 285
– kvinnor/män (%)	51/49	49/51	49/51	47/53	45/55
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (heltidsekv.)	0	0	0	0	2
– kvinnor/män (%)	–	–	–	–	51/49
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	X	3,2	3,3	3,3	3,4
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	X	4,2	4,4	4,3	4,3
Totalt antal doktorsexamina	331	293	363	361	369
– kvinnor/män (%)	48/52	45/55	46/54	45/55	48/52
Totalt antal licentiatexamina	44	53	31	39	44
– kvinnor/män (%)	45/55	44/56	48/52	46/54	59/41
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	5 667	5 712	5 477	5 518	5 576
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr)	951	907	954	915	870
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	6 582	6 403	6 251	6 078	5 960
– kvinnor/män (%)	52/48	51/49	51/49	51/49	50/50
Medelantal anställda	7 554	7 387	7 265	7 108	6 887
– kvinnor/män (%)	52/48	52/48	52/48	52/48	51/49
Totalt antal lärare (årsarb.)	1 780	1 715	1 678	1 649	1 573
– kvinnor/män (%)	43/57	43/57	43/57	43/57	41/59
Antal disputerande lärare (årsarb.)	1 486	1 448	1 421	1 401	1 347
– kvinnor/män (%)	40/60	40/60	40/60	40/60	38/62
Antal professorer (årsarb.)	635	617	605	606	585
– kvinnor/män (%)	33/67	32/68	30/70	30/70	29/71
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	7 825	7 398	7 300	7 061	6 741
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2 437	2 252	2 147	2 091	1 989
– andel anslag (%)	87	86	87	88	89
– andel externa intäkter (%)	13	14	13	12	11
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	5 388	5 146	5 153	4 970	4 752
– andel anslag (%)	46	46	44	45	46
– andel externa intäkter (%)	54	54	56	55	54
Kostnader totalt (mnkr)	7 777	7 461	7 407	7 122	6 875
– andel personal (%)	69	69	66	65	65
– andel lokaler (%)	11	11	11	11	11
Lokalkostnader per kvm (kr)	2 046	2 064	2 084	2 033	1 933
– andel av justerade total kostnader (%)	11	11	11	11	11
Balansomslutning (mnkr)	5 556	4 957	4 855	5 018	4 842
– varav oförbrukade bidrag	2 556	2 312	2 051	2 023	1 890
– varav årets kapitalförändring*	48	-63	-107	-61	-134
– varav myndighetskaper (inkl. årets kapitalförändring)	1 027	978	1 041	1 148	1 207
i) myndighetskaper inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå*	315	263	321	363	357
ii) myndighetskaper inom forskning och utbildning på forskarnivå*	712	715	720	785	852

Totalt antal helårsstudenter och totalt antal helårsprestationer är exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning. Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter är exklusive beställd utbildning. Uppgifter om antal doktorander med någon aktivitet och publikationer har uppdaterats jämfört årsredovisningen 2020. Genomsnittlig studietid för licentiatexamen och för doktorsexamen redovisas inte för 2021 på grund av omfattande efterregistreringar. I Väsentliga uppgifter beräknas antal disputerade lärare som summan av professorer, universitetslektorer, biträdande universitetslektorer och forskarsassistenten. I antal lärare ingår även universitetsadjunkter. Justerade totala lokalkostnader redovisas enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader.

* Uppgifter för 2020 är korrigerade jämfört med årsredovisning 2020.

Inledning

Om Uppsala universitet

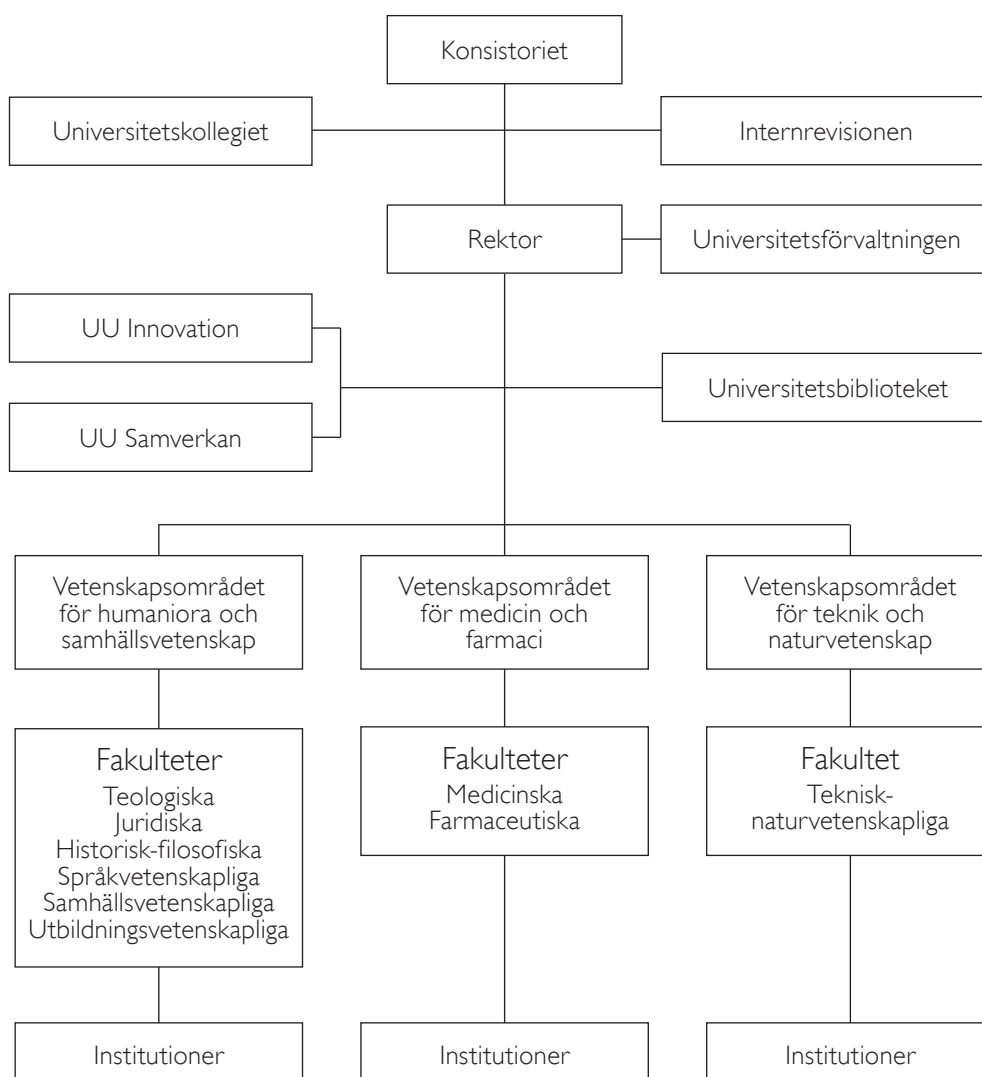
Uppsala universitet grundades 1477 och är Nordens första universitet. Uppsala universitets styrelse benämns konsistorium. Universitetet har nio fakulteter som är organiserade i tre vetenskapsområden: vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap, vetenskapsområdet för medicin och farmaci och vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap (se figuren nedan).

Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap består av sex fakulteter: den teologiska, den juridiska, den historisk-filosofiska, den språkvetenskapliga, den samhällsvetenskapliga och fakulteten för utbildningsvetenskapliga.

per. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci består av två fakulteter: den medicinska och den farmaceutiska fakulteten. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap består av en fakultet, den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten. Vid universitetet finns det ett 60-tal institutioner eller motsvarande (se tabell på motstående sida).

Under 2021 gjordes en omorganisering av innovationskontorets verksamhet vilket innebär att Uppsala universitet Innovation (UII) delades upp i de två enheterna Uppsala universitet Innovation (UII) och Uppsala universitet Samverkan (UUS).

Översiktlig bild av Uppsala universitets organisation 2021

Vetenskapsområden, fakulteter samt institutioner eller motsvarande vid Uppsala universitet.**Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap*****Teologiska fakulteten***

Teologiska institutionen

Juridiska fakulteten

Juridiska institutionen

Historisk-filosofiska fakulteten

Institutionen för ABM

Institutionen för arkeologi och antik historia

Filosofiska institutionen

Historiska institutionen

Institutionen för idé- och lärdoms historia

Konstvetenskapliga institutionen

Institutionen för kulturanthropologi och etnologi

Litteraturvetenskapliga institutionen

Institutionen för musikvetenskap

Institutionen för speldesign

Centrum för genusvetenskap

Språkvetenskapliga fakulteten

Engelska institutionen

Institutionen för lingvistik och filologi

Institutionen för moderna språk

Institutionen för nordiska språk

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Institutet för bostad- och urbanforskning (IBF)

Ekonomisk-historiska institutionen

Institutionen för fred- och konfliktforskning

Företagsekonomiska institutionen

Institutionen för informatik och media

Institutionen för kostvetenskap

Kulturgeografiska institutionen

Nationalekonomiska institutionen

Institutionen för psykologi

Sociologiska institutionen

Statistiska institutionen

Statsvetenskapliga institutionen

Institutet för Ryssland- och Eurasienstudier

Fakulteten för utbildningsvetenskaper

Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier

Vetenskapsområdet för medicin och farmaci***Medicinska fakulteten***

Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap

Institutionen för immunologi, genetik och patologi

Institutionen för kirurgiska vetenskaper

Institutionen för kvinnors och barns hälsa

Institutionen för medicinsk biokemi och mikrobiologi

Institutionen för medicinsk cellbiologi

Institutionen för medicinska vetenskaper

Institutionen för neurovetenskap*

Farmaceutiska fakulteten

Institutionen för farmaceutisk biovetenskap

Institutionen för farmaci

Institutionen för läkemedelskemi

Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap***Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten***

Institutionen för informationsteknologi

Matematiska institutionen

Institutionen för fysik och astronomi

Institutionen för elektroteknik

Institutionen för materialvetenskap

Institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik

Institutionen för kemi – BMC

Institutionen för kemi – Ångström

Institutionen för biologisk grundutbildning

Institutionen för cell- och molekylärbiologi

Institutionen för ekologi och genetik

Institutionen för organismbiologi

Institutionen för geovetenskaper

ISP – International Science Program

* I december beslutade rektor om avveckling av Institutionen för neurovetenskap. Medarbetare, forskning och utbildningar flyttas till andra institutioner på Medicinska fakulteten.

Covid-19-pandemin

Verksamheten vid Uppsala universitet har även under 2021 präglats av covid-19-pandemin. I årsredovisningen redovisas pandemins påverkan på verksamhetens olika delar samt, där det är möjligt, på dess resultat. Det följande är en övergripande beskrivning av situationen under året.

Under våren fortsatte verksamheten i hög utsträckning på distans medan hösten innebar en återgång till campus respektive arbetsplatsen för studenter och personal. Arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra användandet av digitala verktyg i utbildningarna har fortsatt under 2021. Inom det pedagogiska stödet har fem områden varit i särskilt fokus under året: examinationsformer, den nya lärplattformen, inspelat undervisningsmaterial, tillgängliga media samt hybridundervisning (då studenter kan delta i undervisning både på plats och digitalt).

Under vårterminen 2021 fortsatte ökningen av antalet ärenden rörande vilseledande vid examination. Under höstterminen 2021 minskade däremot antalet inkommande ärenden kraftigt till följd av en återgång till examination i tentamenslokal. Plagiering var den vanligaste formen av vilseledande vid examination, följt av otillåtet samarbete.

Forskningen har under 2021 fortsatt varit påverkad av covid-19-pandemin. Restriktioner till följd av pandemin har tvingat fram användandet av digitala verktyg som på sikt kommer vara viktiga för digitaliseringen av forskningsprocesser, men också lett till isolering och frånvaro av kreativa möten vilket troligen haft stor negativ inverkan på forskningen. Liksom förra året har det varit stora utmaningar för nydisputerade att resa ut i världen som postdoktorer och för Uppsala universitet att ta emot postdoktorer från andra länder.

Pandemin har också orsakat förseningar i forskningen på grund av extrema leveranstider på datorer och annan elektronik samt laboratorieprodukter, men också för att forskningsinfrastrukturer och plattformar har prioriterat covid-19-forskning vilket gjort att väntetiden för andra forskningsprojekt blivit längre. Internationella forsknings-samarbeten har fortsatt varit påverkade eftersom vissa forskningsinstitutioner och forskningsinfrastrukturer varit nedstängda. En stor del av den empiriska forskningen som kräver arkivstudier, kliniska studier och experiment, studier baserade på intervjuer, observationsstudier, fältarbeten med flera har påverkats negativt av restriktioner vilket lett till att projekt försenats och/eller fått designats om.

Pandemin har inneburit stora svårigheter att bedriva klinisk forskning då hälso- och sjukvården fokuserat på att hantera det stora antalet covid-19-smittade i behov av vård. Vidare har kliniskt aktiva forskare fått ökad klinisk

tjänstgöring på grund av det ansträngda läget vid framförallt Akademiska sjukhuset. Minskad tillgång till patienter och forskningstid har resulterat i en uppbyggnad av ej förbrukade anslags- och bidragsmedel.

Liksom föregående år har det också bedrivits omfattande forskning om covid-19, framförallt inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci. SciLifeLab har fortsatt driva sitt nationella forskningsprogram runt covid-19 vilket resulterat i ett stort antal publiceringar.

Studenters mående har påverkats på flera plan av pandemin, bland annat i form av minskad studiemotivation, problem att upprätthålla rutiner och struktur, isolering och ensamhet samt en allmän oro för framtiden. Inför återgången till campusundervisning under höstterminen förstärktes studenthälsan med en hälsopedagog och kurator med syftet att arbeta långsiktigt och strategiskt med studenternas välmående.

Pandemin har inneburit att många av universitetets anställda har arbetat hemifrån under en stor del av året. Arbetssituationen har varit påfrestande för flera yrkeskategorier. Forskarstuderande och internationella medarbetare har av universitetets företagshälsa lyfts fram som utsatta grupper. Chefer har fått stöd när det gäller att hantera arbetsmiljöarbetet delvis på distans.

När det gäller sjukskrivningar noterades under 2020 en ökad andel korttidssjukskrivningar som en eventuell effekt av covid-19-pandemin. Bland annat drabbades doktorandanställda och teknisk personal, två grupper som har arbeten som helt eller delvis behöver genomföras på plats. Denna effekt av pandemin tycks till viss del kvarstå även under 2021.

Uppsala universitets mål och strategier

Den 1 januari 2020 började nya mål och strategier för Uppsala universitet att gälla¹. Dokumentet anger riktning och ambitioner för universitetet på kort och lång sikt. Implementering av mål och strategier har under året pågått på olika organisatoriska nivåer vid universitetet.

Uppsala universitet ser som sin uppgift att vinna och förmedla kunskap till mänsklighetens gagn och för en bättre värld. Hållbar utveckling, samverkan samt lika villkor och jämställdhet utgör utgångspunkter för universitetets verksamhet. Det övergripande målet är att universitetet ska bedriva utbildning och forskning av högsta kvalitet och relevans. I relation till de övergripande utgångspunkterna och målen finns strategiska prioriteringar och utvecklingsmål. De strategiska prioriteringarna är kvalitetsarbete, internationalisering, infrastruktur, kompetensförsörjning

¹ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2018/641).

och karriärsystem samt stöd och miljö. De sex utvecklingsmålen är:

- Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning.
- Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens.
- Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning.
- Samordna och kraftsamla universitetets resurser.
- Utnyttja potentialen vid Campus Gotland.
- Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning.

Till varje utvecklingsmål finns preciseringar avseende målets inriktning. Indikatorer har tagits fram i förhållande till utvecklingsmålen. Årsredovisningens upplägg baseras delvis på universitetets mål och strategier (se nedan).

Årsredovisningens upplägg

Årsredovisningens upplägg syftar framförallt till att ge så goda förutsättningar som möjligt för en tydlig återrapportering utifrån de uppgifter, mål och krav som genom lagar, förordningar, regleringsbrev och andra beslut har ålagts universitetet. Ambitionen är samtidigt att så långt det är

möjligt strukturera återrapporteringen efter universitetets mål och strategier. Nedan följer en kort beskrivning av upplägget.

Kapitel 1–4 fokuserar primärt på verksamhetens resultat. I dessa kapitel återfinns de flesta återrapporteringskrav som kopplar direkt till utbildning, forskning och samverkan samt Campus Gotland. Kapitlen baseras på de utvecklingsmål som anges i Mål och strategier för Uppsala universitet. I respektive kapitel presenteras indikatorer med relevans för regeringens återrapporteringskrav. I de allra flesta fallen är indikatorerna också kopplade till universitetets utvecklingsmål.

Kapitel 5 och 6 är primärt inriktade på förutsättningar för resultat. I kapitel 5 redogörs för flera av universitetets uppgifter utifrån högskolelagen, som exempelvis hållbar utveckling, internationalisering och kvalitetsarbete. I kapitlet återfinns också återrapporteringskravet om hållbar utveckling. Även i kapitel 6 redogörs för flera av universitetets uppgifter utifrån högskolelagen men också återrapporteringskrav avseende universitetets kompetensförsörjning, jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer, stöd till studentinflytande, jämställdhetsintegrering, arbetsmiljö, sjukfrånvaro samt intern styrning och kontroll.

I kapitel 7 presenteras den finansiella redovisningen.

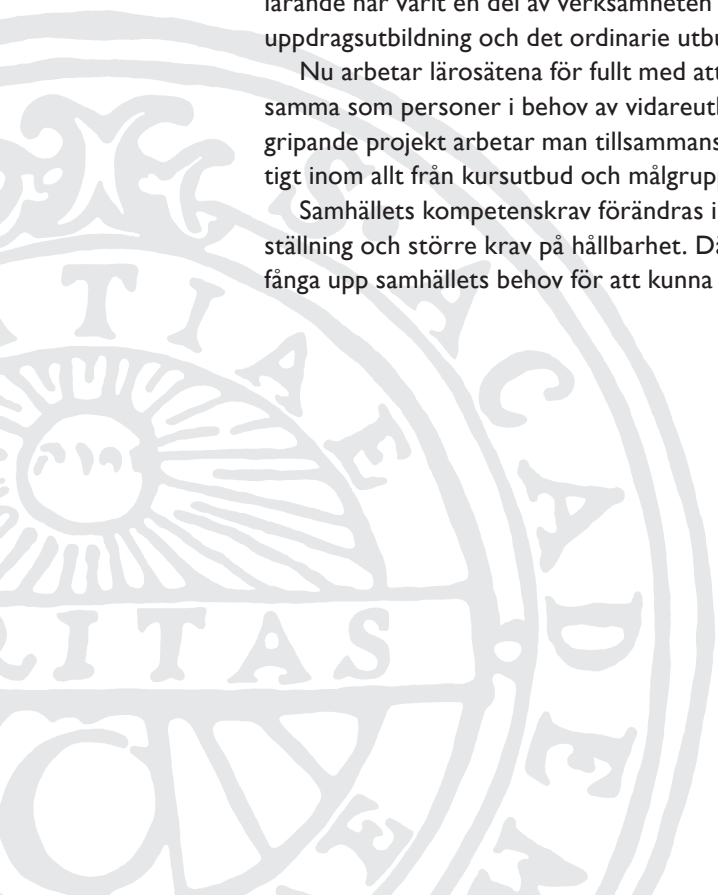
FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

ATT LÄRA FÖR LIVET

Sedan den 1 juli 2021 är det livslånga lärandet fastställt i högskolelagen. Arbetet med livslångt lärande har varit en del av verksamheten en längre tid vid Uppsala universitet med bland annat uppdragsutbildning och det ordinarie utbudet av fristående kurser.

Nu arbetar lärosätena för fullt med att utveckla kurser särskilt riktade mot såväl yrkesverksamma som personer i behov av vidareutbildning eller omställning. Inom ett universitetsövergripande projekt arbetar man tillsammans med hur det livslånga lärandet kan utvecklas långsiktigt inom allt från kursutbud och målgrupper till regelverk.

Samhällets kompetenskrav förändras i takt med bland annat ökad digitalisering, klimatomställning och större krav på hållbarhet. Därför handlar universitetets arbete mycket om att fånga upp samhällets behov för att kunna utforma nya kurser.

- 29 126 helårsstudenter
- 997 avgiftsbetalande helårsstudenter
- 6 772 examina på grund och avancerad nivå utfärdade
 - 431 nyantagna doktorander
 - 331 doktorsexamina utfärdade

1. UTBILDNING AV HÖGSTA KVALITET OCH RELEVANS

Antalet helårsstudenter uppgick till 29 126 vilket innebär en ökning med 3 procent jämfört med föregående år. Procentuellt ökade programutbildningar med 5 procent. Fristående kurser minskade något jämfört med 2020 men ligger på en avsevärt högre nivå än 2019. Antalet examina inom utbildningar på grund- och avancerad nivå har ökat med 6 procent. Trots pandemin har antalet avgiftsstudenter fortsatt att öka även under 2021. När det gäller antalet utbytesstudenter har det under 2021 skett en viss återhämtning sedan den stora minskningen 2020. Antalet doktorsexamina ökade med 13 procent, men kom inte upp till nivåerna före pandemiåret 2020. Under året antogs 431 doktorander till Uppsala universitet, vilket är det högsta antalet de senaste fem åren. Universitetet har haft en överproduktion motsvarande 23 miljoner kronor (inklusive decemberprestationer från 2020) under året.

I Mål och strategier för Uppsala universitet anges följande utvecklingsmål avseende utbildning:

- Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning. Universitetet ska verka för att öka utbildningens volym med inriktning på att:
 - Vara förstahandsalternativ för svenska studenter och attrahera fler internationella studenter.
 - Utbudet av internationellt utlysta och starkt forskningsanknutna program på avancerad nivå ska öka.
 - Öka antalet platser på fristående kurs.
 - Utveckla fler gränsöverskridande utbildningsprogram och kurser som baseras på nya ämneskombinationer, gärna över områdesgränserna.
 - Utbildningen på forskarnivå ska ha volym och bredd, och samtliga doktorander ska ingå i eller ha tillgång till en stimulerande forskarutbildningsmiljö.

1.1. Utbildning vid Uppsala universitet

Uppsala universitet har ett brett utbud av program och kurser inom områdena teknik och naturvetenskap, medicin och farmaci samt humaniora och samhällsvetenskap. Universitetet har under 2021 erbjudit cirka 75 utbildningsprogram på grundnivå och lika många på avancerad nivå varav ett 30-tal är yrkesprogram. Antalet fristående kurser har varit cirka 2 000. De mest eftersökta utbildningarna var jurist-, läkar- och psykologprogrammen. Uni-

versitetet ger ett 70-tal program på engelska på avancerad nivå och fem program på engelska på grundnivå. Cirka 890 fristående kurser har erbjudits på engelska.

Forskarutbildning ges över hela universitetets ämnesbredd. Under 2021 bedrevs forskarutbildning inom 193 forskarutbildningsämnen.

1.2. Resultat inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Indikatorer som redovisas i detta kapitel är helårsstudenter, helårsprestationer, prestationsgrad, examina för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, avgiftsbetalande studenter (antal och helårsstudenter), antal inresande utbytesstudenter samt söktryck. I Väsentliga uppgifter presenteras kostnad per helårsstudent och kostnad per helårsprestation. Intjänat takbelopp i relation till anvisat takbelopp redovisas i avsnitt 7.20.

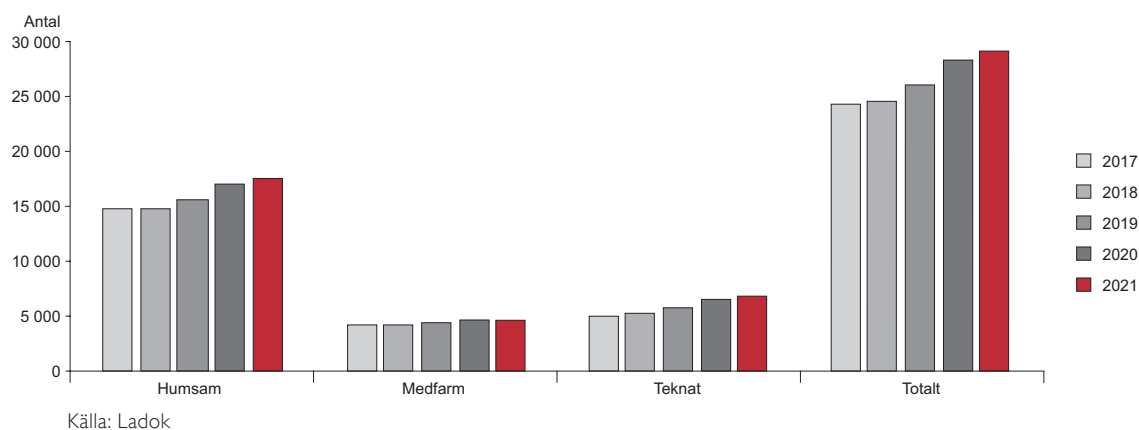
1.2.1. Helårsstudenter och helårsprestationer

Antalet helårsstudenter har ökat varje år de senaste fem åren. Under 2021 uppgår antalet helårsstudenter till 29 126 vilket är en ökning med 837 sedan 2020. Antalet anslags- och bidragsfinansierade helårsstudenter uppgick till 28 027 vilket är en ökning med 783 jämfört med 2020 (tabell 1.1). Antalet helårsstudenter har ökat inom alla vetenskapsområden (figur 1.1). Andelen studenter på

Tabell 1.1. Antal helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade studenter 2017–2021					
	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt antal helårsstudenter	29 126	28 289	26 045	24 534	24 375
kvinnor/män (%)	60/40	59/41	59/41	58/42	58/42
– Varav anslagsfinansierade inom takbeloppet (Bidragsfinansierade)	28 027	27 244	25 134	23 842	23 883
kvinnor/män (%)	60/40	60/40	59/41	58/42	58/42
– Varav kompletterande utbildningar för utländska akademiker	101	99	78	75	21
kvinnor/män (%)	70/30	63/37	60/40	58/42	54/46
– Varav avgiftsbetalande	998	946	833	617	471
kvinnor/män (%)	45/55	46/54	47/53	49/51	53/47
Totalt antal helårsprestationer	23 729	22 648	20 640	19 465	19 130
kvinnor/män (%)	61/39	60/40	60/40	59/41	60/40
– Varav anslagsfinansierade inom takbeloppet (Bidragsfinansierade)	22 747	21 723	19 877	18 892	18 733
kvinnor/män (%)	61/39	60/40	61/39	60/40	60/40
– Varav kompletterande utbildningar för utländska akademiker	95	95	69	61	12
kvinnor/män (%)	69/31	63/37	59/41	57/43	54/46
– Varav avgiftsbetalande	887	830	694	512	385
kvinnor/män (%)	45/55	47/53	48/52	52/48	–
Totalt antal registrerade studenter	53 729	52 241	45 925	43 426	41 985
kvinnor/män (%)	61/39	60/40	60/40	59/41	59/41
– Varav anslagsfinansierade inom takbeloppet	51 928	50 595	44 416	42 531	41 394
kvinnor/män (%)	61/39	61/39	60/40	59/41	59/41
– Varav kompletterande utbildningar för utländska akademiker	191	181	153	126	51
kvinnor/män (%)	69/31	63/37	62/38	58/42	56/44
– Varav avgiftsbetalande	1 648	1 518	1 414	1 121	808
kvinnor/män (%)	45/55	46/54	48/52	50/50	52/48

Källa: Ladok

Figur 1.1. Antal helårsstudenter per vetenskapsområde samt totalt 2017–2021

avancerad nivå ligger på 26,1 procent av det totala antalet helårsstudenter vilket är en liten ökning mot 2020 då andelen var 25,9 procent. Antalet helårsstudenter har ökat inom programutbildningar 2021 jämfört med 2020. Andelen studenter inom programutbildningar uppgår till 71 procent, vilket är något högre än föregående år (tabell 1.4). Antalet helårsstudenter på fristående kurs minskar 2021 jämfört med 2020 men är högre än 2019. Universitetet har som mål att skapa fler platser inom fristående kurser, bland annat på grund av att dessa kurser är av stor betydelse för det livslånga lärandet.

För hela universitetet är det fler kvinnor än män som studerar inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Fördelningen mellan män och kvinnor ligger emellertid inom jämställdhetsintervallet 40–60 procent, men precis på gränsen när det gäller grundnivå (tabell 1.2 och 1.3). Nedbrutet på vetenskapsområde ligger könsfördelningen utanför jämställdhetsintervallet både på grund- och avancerad nivå med undantag av vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap (grundnivå). På grundnivå är det en majoritet kvinnor inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap (63 procent kvinnor

Tabell 1.2. Antal helärsstudenter och könsfördelning inom utbildning på grundnivå 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Hela Uppsala universitet	21 528	20 956	19 373	18 372	18 299
– kvinnor/män (%)	60/40	60/40	59/41	59/41	59/41
Humsam	14 119	13 781	12 794	12 172	12 229
– kvinnor/män (%)	63/37	61/39	61/39	60/40	60/40
Medfarm	2 811	2 878	2 802	2 697	2 635
– kvinnor/män (%)	76/24	74/26	75/25	74/26	74/26
Teknat	4 598	4 297	3 777	3 503	3 435
– kvinnor/män (%)	44/56	39/61	42/58	42/58	42/58

Källa: Ladok

Tabell 1.3. Antal helärsstudenter och könsfördelning inom utbildning på avancerad nivå 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Hela Uppsala universitet	7 598	7 332	6 672	6 163	6 076
– kvinnor/män (%)	58/42	58/42	57/43	57/43	56/44
Humsam	3 512	3 319	2 970	2 757	2 752
– kvinnor/män (%)	63/37	63/37	63/37	63/37	63/37
Medfarm	1 853	1 767	1 631	1 553	1 571
– kvinnor/män (%)	72/28	70/30	69/31	70/30	70/30
Teknat	2 233	2 246	2 071	1 853	1 753
– kvinnor/män (%)	39/61	40/60	39/61	37/63	35/65

Källa: Ladok

Tabell 1.4. Antal helärsstudenter (hst) uppdelat på studieform och utbildningsnivå samt prestationsgrad 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Programutbildningar (hst)	20 742	19 780	18 628	17 701	17 569
kvinnor/män (%)	59/41	59/41	59/41	58/42	58/42
Fristående kurser (hst)	8 013	8 213	7 235	6 654	6 654
kvinnor/män (%)	62/38	61/39	59/41	58/42	58/42
Basår och preparandutbildning (hst)	371	295	183	179	152
kvinnor/män (%)	55/45	57/43	56/44	54/46	54/46
Helärsstudenter på grundnivå*	21 528	20 956	19 373	18 372	18 299
kvinnor/män (%)	60/40	60/40	59/41	59/41	59/41
Helärsstudenter på avancerad nivå	7 598	7 332	6 672	6 163	6 076
kvinnor/män (%)	58/42	58/42	57/43	57/43	56/44
Prestationsgrad (%)	81	80	79	79	78
Genomsnittligt antal poäng per individ	26	26	27	27	27

* Helärsstudenter som inte är nivåsetta ingår i summan för helärsstudenter på grundnivå.

Källa: Ladok

och 37 procent män) samt inom medicin och farmaci (76 procent kvinnor och 24 procent män). Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap har i sin tur en majoritet män, dock inom jämställdhetsintervallet (44 procent kvinnor och 56 procent män). Det var fler kvinnor än män, beräknat som helärsstudenter, inom både programutbildningar och fristående kurser. Fördelningen mellan könen ligger inom jämställdhetsintervallet för programutbildningar, om än på gränsen (59 procent kvinnor och 41 procent män), medan den ligger utanför för fristående kurser (62 procent kvinnor och 38 procent män).

Det pågår ett kontinuerligt arbete för att produktionen ska vara i balans med tilldelat takbelopp. Universitetet har under flera år successivt anpassat utbildningsvolymen till

takbeloppet. En överproduktion under ett antal år följdes av några års underproduktion. Universitetet hade en överproduktion 2021 (23 mnkr inklusive decemberprestationer från 2020). Den ackumulerade överproduktionen blev motsvarande 143 mnkr. Uppsala universitet fick 2020 till följd av covid-19-pandemin i uppdrag att genomföra utbyggnader som gavs i form av bidrag med särredovisningskrav; sommarkurser, behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildningar (basår), bristyrkesutbildningar och livslångt lärande. Dessa utbyggnader har även fortsatt under 2021, dock som en del av ordinarie takbelopp (se avsnitt 1.4.7–1.4.9). Bristyrkesutbildningar har delvis finansierats av det särskilda takbeloppet inom EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) Avräkningen redovisas i avsnitt 7.21.

1.2.2. Prestationsgrad

Prestationsgraden, det vill säga antalet helårsprestationer i förhållande till antalet helårsstudenter, var 81 procent 2021 (tabell 1.4). Prestationsgraden har varit relativt oförändrad de senaste fem åren. Prestationsgraden inom programutbildningar är generellt högre och uppgick 2021 till 89 procent. Fristående kurser hade en prestationsgrad på 62 procent. Det finns dock skillnader beroende på undervisningsform. Fristående kurser som ges på heltid och dagtid har en prestationsgrad på 70 procent. Distans- och nätutbildningarna har en prestationsgrad på 47 procent.

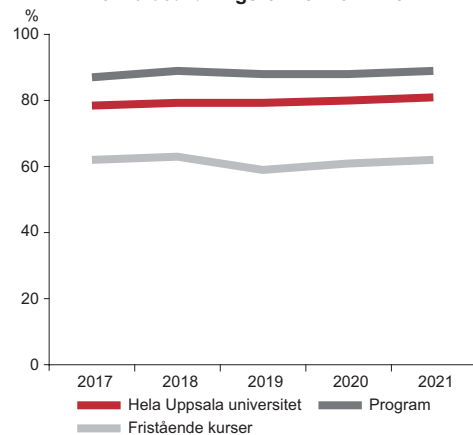
Avgiftsbetalande studenter har en prestationsgrad på 89 procent vilket är något högre än föregående år. Majoriteten av de avgiftsbetalande studenterna läser på avancerad nivå där prestationsgraden generellt är högre.

1.2.3. Examina inom utbildning på grund- och avancerad nivå

Under 2021 har 6 772 examina utfärdats, vilket är ökning jämfört med 2020 (tabell 1.5). Andelen examina i förhållande till antalet helårsstudenter har varit relativt konstant under de senaste fem åren och uppgick år 2021 till 23 procent. I antal examina räknas så kallade dubbelexamina, det vill säga när två examina baseras på en och samma högskoleutbildning.

Antalet utfärdade examina på avancerad nivå i förhållande till totalt antal utfärdade examina ökade under ett antal år men har nu legat relativt still de senaste åren. För år 2021 uppgick antalet till 51 procent (tabell 1.5). Andelen studenter på avancerad nivå har varit relativt

Figur 1.2. Prestationsgrad i procent för olika utbildningsformer 2017–2021

Källa: Ladok

oförändrad under de senaste åren vilket även avspeglar sig i andelen examina. Att andelen examina på avancerad nivå är högre än andelen studenter på avancerad nivå kan också bero på att antalet fristående kurser är fler på grundnivå och att en del av de studenter som läser fristående kurser inte har som mål att ta en hel examen. Det finns dock många studenter, särskilt inom vissa ämnen, som tar ut en examen genom att själva kombinera ihop fristående kurser som tillsammans ger rätt till en examen. Av de examina som utfärdades 2021 togs 62 procent ut av kvinnor vilket ungefär motsvarar andelen helårsstudenter.

Tabell 1.5. Antal utfärdade examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt antal utfärdade examina vid Uppsala universitet	6 772	6 418	5 841	5 320	5 391
– kvinnor/män (%)	62/38	63/37	62/38	62/38	62/38
Andel utfärdade examina i förhållande till antal hst (%)	23	23	22	22	23
Andel utfärdade examina på avancerad nivå i förhållande till totalt antal utfärdade examina (%)	51	52	53	51	50

Dubbelexamen räknas som två examina

Källa: Ladok

1.2.4. Utbytesprogram

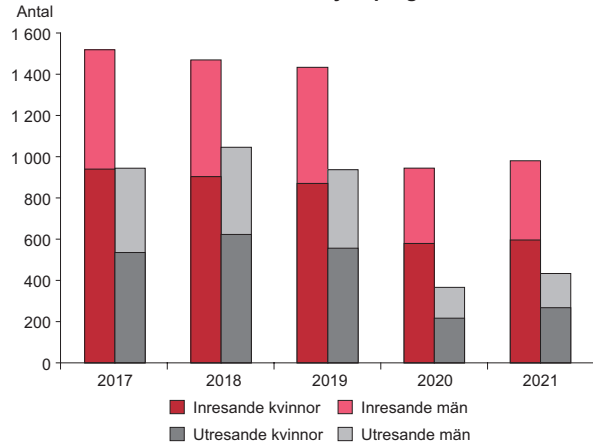
Antalet inresande studenter inom universitetets utbytesprogram är fortsatt högre än antalet utresande studenter (figur 1.3). Antalet utresande studenter uppgick 2021 till 438 stycken vilket är en ökning med 22 procent jämfört med föregående år. Det är fler kvinnor än män som reser ut via utbytesprogrammen (66 procent kvinnor och 34 procent män). De största mottagarländerna av universitetets utresande studenter är Storbritannien, Frankrike och Nederländerna.

Antalet inresande har ökat med cirka 4 procent 2021 jämfört med 2020. Flest inresande studenter kommer från Frankrike och Tyskland. Av de inresande studenterna var 63 procent kvinnor och 37 procent män.

Den kraftiga minskningen av antalet ut- och inresande studenter i utbytesprogram 2020 förklaras av covid-19 situationen. Möjligheten att resa till och från olika länder har varit begränsade och i flera fall helt stängd. Det har resulterat i stora minskningar av antalet studenter inom utbytesprogrammen. En viss återhämtning har dock skett under 2021 även om det är från låga nivåer.

Under 2021 deltog 284 tredjelandsstudenter (studenter som kommer från länder utanför EU/ESS och Schweiz) i utbildning inom ramen för utbytesavtal. Antalet har sjunkit under de fyra senaste åren (tabell 1.6). I den här gruppen kommer flest studenter från USA, Sydkorea och Japan. Könsfördelningen för inresande tredjelandsstudenter har förändrats något jämfört med föregående år. Andelen kvinnor minskar till 63 procent (andelen män var 37 procent).

Figur 1.3. Internationellt utbyte på grundnivå och avancerad nivå inom utbytesprogram 2017–2021

Källa: Ladok

Tabell 1.6. Antal tredjelandsstudenter som deltog i utbytesavtal 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Antal studenter	284	314	537	597	613
– kvinnor/män (%)	63/37	65/35	61/39	62/38	61/39

Källa: Ladok

1.2.5. Avgiftsbetalande studenter och studieavgifter

När studieavgifter för tredjlandsstudenter infördes höstterminen 2011 minskade denna studentgrupp kraftigt. Antalet avgiftsbetalande studenter har sedan ökat stadigt för varje år och uppgick 2021 till 1 648 betalande tredjlandsstudenter (tabell 1.7). Det är en ökning med 130 studenter jämfört med 2020. Antalet avgiftsbetalande helårsstudenter 2021 uppgick till 997. Ökningen av antal helårsstudenter sker inom alla tre vetenskapsområden. Störst ökning sker inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap och då främst inom masterprogrammen i speldesign, humaniora, människa-datorintegration samt systemvetenskap.

Universitetet har ambitionen att öka antalet tredjlandsstudenter, eftersom ett inslag av studenter från andra världsdelar är av vikt för universitetets utbildningskvalitet. Fler program än tidigare använder sig av separat antagning av avgiftsskyldiga studenter. Under 2021 antogs 1 021 avgiftsskyldiga studenter genom separat antagning, vilket dock är en minskning med 126 personer jämfört med 2020 (tabell 1.8).

Studieavgifternas storlek har liksom tidigare beräknats mot bakgrund av kravet på full kostnadstäckning över tid och utgår ifrån regeringens tilldelning per utbildnings-

område. Till detta kommer merkostnader för bland annat kommunikation och marknadsföring, administration, urval och antagning, hantering av studieavgifter, resurser för språkkurser i engelska samt kostnader för bostadsgaranti. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter redovisas i tabell 1.9.

Den studieavgiftsfinansierade verksamhetens påverkan på universitetets övriga verksamhet varierar inom universitetet, men generellt ökar administrationen på både vetenskapsområdes- och institutionsnivå samt inom förvaltningen. Bland annat krävs en omfattande manuell hantering, exempelvis när det gäller att koppla betalningar till rätt kurser. Kravet på särredovisning av avgiftsstudenter medför också ett omfattande arbete. Andra exempel är hantering av behörighetsfrågor, visum och stipendiansökningar. På grund av osäkerheten avseende antal studenter på utbildningarna kan också möjligheterna att planera och dimensionera utbildningarna påverkas. Separat antagning underlättar planering och dimensionering av utbildningen. Det möjliggör fler avgiftsbetalande studenter och på så sätt en bra balans mellan avgiftsbetalande och icke-avgiftsbetalande studenter. Vidare möjliggör avgiftsbetalande studenter att vissa kurser kan ges där studentunderlaget annars hade varit för litet. En positiv konsekvens är också större mångfald vad gäller kulturell bakgrund.

Tabell 1.7. Antal avgiftsbetalande studenter och helårsstudenter (hst) 2017–2021

	2021		2020		2019		2018		2017	
	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst
Totalt vid UU	1 648	997	1 518	946	1 414	833	1 120	617	808	471
– kvinnor/män (%)	45/55	45/55	46/54	46/54	48/52	47/53	50/50	49/51	52/48	53/47
Humsam	548	322	462	287	439	266	370	217	331	191
– kvinnor/män (%)	57/43	57/43	57/43	58/42	56/44	58/42	60/40	61/39	61/39	62/38
Medfarm	234	140	194	128	183	108	156	96	129	84
– kvinnor/män (%)	61/37	61/39	63/37	63/37	65/35	67/33	65/35	63/37	62/38	62/38
Teknat	865	535	861	531	792	459	587	304	348	194
– kvinnor/män (%)	37/63	33/67	37/63	35/65	39/61	36/64	39/61	36/64	39/61	40/60

Källa: Ladok

Tabell 1.8. Antal avgiftsbetalande studenter som antagits genom separat antagning 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Antal studenter	1 021	1 147	620	416	140
– kvinnor/män (%)	38/62	35/65	39/61	30/70	34/66

Källa: Ladok

Tabell 1.9. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter 2017–2021, mnkr

	2021			2020			2019			2018			2017		
	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall
Humsam	38,9	-33,5	5,4	31,4	-34,6	-3,2	27,9	-29,4	-1,5	21,6	-19,3	2,3	19,0	-19,1	-0,1
Medfarm	21,9	-20,2	1,7	18	-17,5	0,5	15,3	-15,3	0	14,1	-14,1	0	11,7	-9,0	2,7
Teknat	80,9	-76,4	4,5	72	-74,4	-2,4	65,4	-63,5	1,9	47,5	-37,6	9,9	28,7	-28,5	0,2
Totalt	141,7	-130,1	11,6	121,4	-126,5	-5,1	108,6	-108,2	0,4	83,2	-71,0	12,2	59,4	-56,6	2,8

Källa: Raindance

1.3. Resultat inom utbildning på forskarnivå

De indikatorer som presenteras i detta avsnitt är antal antagna doktorander, antal i forskarutbildning och antal doktorsexamina.

1.3.1. Antal doktorander

Utbildningen på forskarnivå omfattar år 2021 totalt 2 390 doktorander (tabell 1.10), vilket är en ökning jämfört med år 2020. Ökningen har framför allt skett inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap. Inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap har emellertid den nedåtgående trenden fortsatt under 2021 (tabell 1.11). Det finns även en eftersläpning i inrapporteringen i studiedokumentationssystemet, vilket gör att volymen av doktorander är underskattat 2021. År 2021 antogs 431 doktorander vilket är det högsta antalet för de senaste fem åren.

Könsfördelningen bland doktorandgruppen som helhet och vid respektive vetenskapsområde presenteras i tabell 1.11. Såväl totalt som för alla tre vetenskapsområden ligger könsfördelningen bland doktorander inom jäm-

ställdhetsintervallet 40–60 procent. För nyantagna doktorander ligger dock könsfördelningen utanför intervallet för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap (63 procent kvinnor och 37 procent män) och vetenskapsområdet för medicin och farmaci (61 procent kvinnor och 39 procent män).

Doktorandanställning är den dominerande finansieringsformen. Det finns även andra anställningsformer för doktorander. Det gäller exempelvis för doktorander som även har en anställning inom Region Uppsala och företagsdoktorander. Utbildningsbidragen har upphört som försörjningsform och drygt 77 procent av doktoranderna finansieras nu genom doktorandanställning (tabell 1.10). Antalet doktorander, mätt som heltidsekvivalenter, som har stipendiefinansiering fortsätter att minska jämfört med tidigare år. Utfasningen av utbildningsbidrag och minskningen i stipendiefinansieringen har inte kompensats av fler doktorandanställningar. Doktorandanställning innebär högre kostnader för institutionen än de andra två finansieringsformerna vilket har lett till ett minskat antal doktorander inom vissa fakulteter. Det är en jämn könsfördelning inom alla finansieringsformerna av doktorandstudier.

Tabell 1.10. Antal doktorander och finansieringsform 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Antal doktorander					
Antal personer (minst 1 % aktivitet)	2 390	2 377	2 391	2 485	2 527
– kvinnor/män (%)	51/49	49/51	49/51	47/53	47/53
Antal (heltidsekvivalenter)	1 494	1 539	1 561	1 623	1 656
– kvinnor/män (%)	51/49	48/52	48/52	46/54	45/55
Antal nyantagna vid Uppsala universitet*	431	395	396	384	377
– kvinnor/män (%)	55/45	52/48	49/51	52/48	49/51
Försörjningsform (heltidsekvivalenter)					
Doktorandanställning	1 156	1 144	1 147	1 178	1 203
– kvinnor/män (%)	52/48	49/51	49/51	47/53	46/54
Utbildningsbidrag	0	0	0	0	2
– kvinnor/män (%)					51/49
Stipendium	48	62	82	103	113
– kvinnor/män (%)	44/56	48/52	43/57	40/60	38/62
Företagsdoktorand	26	26	27	20	20
– kvinnor/män (%)	44/56	42/58	40/60	33/67	19/81
Annan universitetstjänst eller förvärvsarbete med anknytning till forskarutbildning	97	113	118	135	148
– kvinnor/män (%)	47/53	43/57	44/56	43/57	46/54
Anställning vid Region Uppsala eller motsv.	113	125	118	105	94
– kvinnor/män (%)	52/48	52/48	50/50	49/51	42/58
Övriga	54	69	69	80	76
– kvinnor/män (%)	41/59	38/62	38/62	42/58	50/50

Siffrorna för tidigare år är uppdaterade jämfört med årsredovisningen 2020 på grund av efterrapportering.

* Samtliga antagna oavsett aktivitet.

Källa: Ladok

	2021	2020	2019	2018	2017
Hela Uppsala universitet	1 494	1 539	1 561	1 623	1 656
– kvinnor/män (%)	51/49	48/52	48/52	46/54	45/55
Humsam	415	475	482	504	502
– kvinnor/män (%)	56/44	53/47	50/50	49/51	50/50
Medfarm	462	465	473	484	492
– kvinnor/män (%)	60/40	59/41	59/41	56/44	56/44
Teknat	617	599	606	635	661
– kvinnor/män (%)	40/60	36/64	37/63	36/64	34/66

Siffrorna är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2020.

Källa: Ladok

1.3.2. Examina inom utbildning på forskarnivå

Uppsala universitet har under 2021 utfärdat 331 doktorsexamina, vilket är en ökning med 13 procent jämfört med 2020, men är en lägre nivå än åren 2017–2019 (tabell 1.12). För vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap är antalet doktorsexamina under 2021 det högsta under de senaste fem åren. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap har haft en ökning av antalet doktorsexamina sedan föregående år (figur 1.5). Under 2021 utfärdades ett tiotal färre antal licentiatexamina jämfört med 2020.

	2021	2020	2019	2018	2017
Antal doktorsexamina	331	293	363	361	369
– kvinnor/män (%)	48/52	45/55	46/54	45/55	48/52
Antal licentiatexamina	44	53	31	39	44
– kvinnor/män (%)	45/55	43/57	48/52	46/54	41/59
Andel utfärdade examina i förhållande till antal forskarstuderande (%)*	14	13	15	14	14

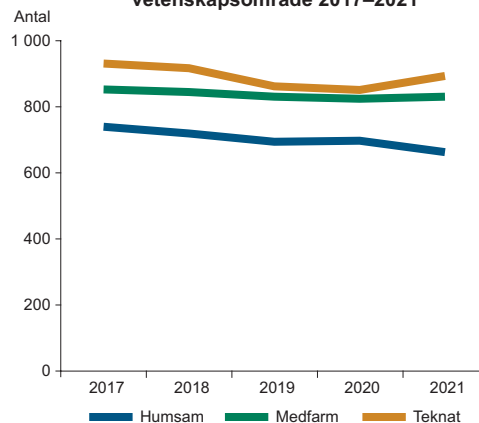
* Siffrorna för andel utfärdade examina i förhållande till antal forskarstuderande är uppdaterade jämfört med 2020.

Doktorsexamen räknas som en hel examen, om den inte föregåtts av en licentiatexamen.

Doktorsexamen som föregåtts av en licentiatexamen samt licentiatexamen räknas som en halv examen.

Källa: Ladok

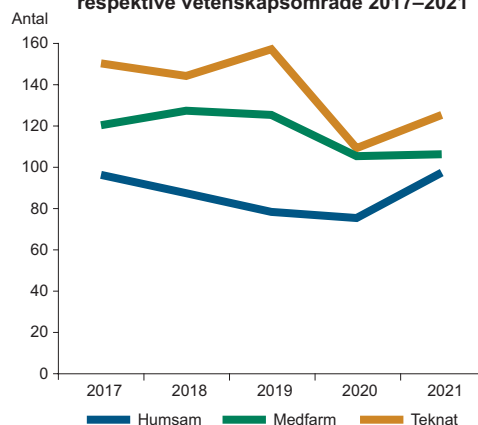
Figur 1.4. Antal registrerade i utbildning på forskarnivå med minst 1% aktivitet vid respektive vetenskapsområde 2017–2021

Källa: Ladok

Antalet examina i förhållande till det totala antalet doktorander med någon aktivitet var drygt 14 procent under 2021. Tiden från antagning till utfärdad examen (bruttostudietiden) varierar, bland annat på grund av föräldraleighet, sjukskrivning och i vilken utsträckning doktoranden har annan tjänstgöring så som undervisning. Det gör att det inte alltid är ett direkt samband mellan antalet nyantagna, utfärdade examina och antalet aktiva doktorander.

Figur 1.5. Antal utfärdade doktorsexamina vid respektive vetenskapsområde 2017–2021

Källa: Ladok

Tabell 1.13. Ersättning till Region Uppsala för klinisk utbildning och forskning (ALF) 2017–2021, tkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Årets ersättning	268 582	288 916	282 719	293 508	288 649
Kostnader för personal	-138 498	-133 588	-155 004	-144 631	-148 226
Kostnader för lokaler	-53 071	-48 545	-46 800	-46 849	-43 459
Övriga kostnader	-77 013	-88 395	-80 915	-102 028	-96 964
Årets resultat	0	18 388*	0	0	0

* Överskottet från 2020 beror i huvudsak på forskning som inte kunnat genomföras med anledning av covid-19-pandemin.

Källa: Raindance och Akademiska sjukhuset

1.4. Övrig redovisning enligt regleringsbrevet

I detta avsnitt presenteras universitetets uppfyllelse av regeringens mål för utbyggnad av specifika utbildningar samt andra återrapporteringskrav inom utbildning.

1.4.1. Klinisk utbildning

Läkarutbildningen

Antalet helärsstudenter inom läkarutbildningen var 1 104 (tabell 1.16). Regeringen aviserade 2018 en utbyggnad av läkarutbildningen. Utbyggnaden pågår till och med 2023. Antalet helärsstudenter inom läkarutbildningen är 34 fler än 2017 vilket innebär en något snabbare utbyggnad än uppdraget om 28 helärsstudenter för 2021. Även antalet examinerade är fler än 2017. Antalet programnybörjare har dock minskat något jämfört med 2017 (tabell 1.16).

Utveckling av klinisk utbildning och forskning

Uppsala universitet tillfördes 888 tkr för att under 2021 utveckla klinisk utbildning och forskning. Medlen har använts inom läkarprogrammet för att stimulera pedagogisk utveckling. Det har skett genom stöd till pedagogiska projekt inom tre olika områden: utveckling av undervisning i oftalmiatrik, introduktion av så kallat blended learning inom undervisning i radiologi samt pedagogisk utveckling inom momentet studenttrönder.

Redovisning av ALF-medel

Enligt uppdrag i regleringsbrev för 2021 ska universitetet redovisa hur ALF-ersättningen har fördelats under året när det gäller lokalkostnader, lönekostnader och övriga kostnader. Av erhållna uppgifter från regionen framgår att ersättningen fördelats enligt tabell 1.13.

1.4.2. Nationellt ansvar för vissa ämnen

Universitetet hade 2021 ett nationellt ansvar för ämnena som redovisas i tabell 1.14. Vissa utbildningar med nationellt ansvar är resurskrävande eftersom antalet studenter är få och kravet på att upprätthålla forskningsanknytningen ändå kvarstår. Samtidigt bidrar de till att upprätthålla en bredd i det nationella utbildningsutbudet.

På grundnivå erbjuds kurser i samtliga språk med nationellt ansvar och de kan, med undantag av albanska, även läsas på avancerad nivå inom ramen för bredare huvudområden. Universitetet erbjuder även kurser på såväl grund- som avancerad nivå inom egyptologi, estetik och seismologi.

Totalt sett ökar antalet helärsstudenter inom utbildningar med nationellt ansvar något de senaste fem åren. För 2021 är antalet helärsstudenter drygt 30 fler än 2020. Även antalet sökande har ökat totalt sett. Persiska är det ämne som ökat mest medan antalet helärsstudenter minskar något i ämnet seismologi (tabell 1.14). Inom seismologi anpassas antalet platser till efterfrågan vilket gör att samtliga behöriga sökande får plats på kurserna. Dessutom är kurserna i regel öppna för sen anmälan.

Även för språkämnen har plats erbjudits till samtliga behöriga sökande som sökt kurserna med 1–3 prioritet. Inom egyptologi erbjuds totalt 55 platser på tre hela terminskurser på grundnivå och 10 platser på fyra fristående kurser på vardera 7,5 hp som också utgör delkurser inom terminskurserna. På avancerad nivå erbjuds 10 platser på ett masterprogram i humaniora med inriktning egyptologi samt 10 platser per kurs på fyra fristående masterkurser på vardera 7,5 hp.

Inom estetik erbjuds 60 platser på grundnivå och 15 platser på avancerad nivå.

Ämne	hst 2021	hpr 2021	Antal sökande 2021*	hst 2020	hst 2019	hst 2018	hst 2017
Albanska	20	13	460	25	18	13	12
– kvinnor/män (%)	65/35	65/35	58/42	64/36	59/41	65/35	66/34
Assyriologi	16	10	348	19	22	12	22
– kvinnor/män (%)	45/55	46/54	48/52	47/53	57/43	52/48	52/48
Bosniska, kroatiska och serbiska	37	17	612	42	35	24	19
– kvinnor/män (%)	69/31	69/31	67/33	67/33	63/37	64/36	62/38
Egyptologi	27	17	463	24	20	30	32
– kvinnor/män (%)	62/38	65/35	53/47	67/33	56/44	62/38	60/40
Estetik	63	37	837	49	27	29	29
– kvinnor/män (%)	62/38	68/32	65/35	57/43	57/43	64/36	51/49
Estniska	21	9	319	21	25	24	23
– kvinnor/män (%)	54/46	59/41	49/51	52/48	48/52	57/43	62/38
Finska	40	26	974	41	32	25	20
– kvinnor/män (%)	66/34	69/31	61/39	63/37	58/42	63/37	71/29
Hindi	70	32	525	60	32	32	7
– kvinnor/män (%)	61/39	63/37	60/40	57/43	64/36	53/47	41/59
Kurdiska	27	6	249	22	14	11	11
– kvinnor/män (%)	68/32	77/23	60/40	50/50	54/46	54/46	61/39
Persiska	58	24	456	35	41	37	40
– kvinnor/män (%)	63/37	61/39	61/39	50/50	68/32	42/58	59/41
Seismologi	15	7	451	37	36	9	5
– kvinnor/män (%)	54/46	62/38	59/41	53/47	57/43	50/50	78/22
Turkiska språk	66	31	469	53	28	31	34
– kvinnor/män (%)	77/23	75/25	71/29	77/23	71/29	73/27	75/25

* Uppgifterna avser antalet sökande till antagningsomgång vt-21 och ht-21 och kan inkludera efterregistreringar.

Källa: Ladok

1.4.3. Internationell lärarfortbildning med mera

Verksamheten omfattar fortbildning för verksamma lärare och övrig skolpersonal, dels i ämnena engelska och moderna språk (franska, spanska, tyska och kinesiska), dels inom området mångfald, inkludering och flerspråkighet i skolan (fortbildning för modersmållärare och studiehandledare på modersmålet).

Under 2021 erbjöds ett tjugotal fristående kurser på 7,5 hp samt ett stort antal icke poänggivande fortbildningsaktiviteter, såsom lärardagar, seminarier, konferenser och litteraturscirklar för verksamma lärare, på campus och på distans.

När det gäller fristående kurser har söktrycket ökat jämfört med föregående år men är fortsatt relativt lågt. Universitetet arbetar vidare med olika modeller för att öka söktrycket. Det totala antalet deltagare inom verksamheten har dock ökat markant jämfört med föregående år. Detta bedöms bero på ökad synlighet hos de samverkande

parterna samt ett ökat utbud av icke poänggivande fortbildningsaktiviteter (tabell 1.15).

Under 2021 deltog en representant för Uppsala universitet i ett av Europarådets språkprojekt, workshopen Companion Volume implementation toolbox (CEFR), vilken genomfördes online vid European Centre for Modern Languages (ECML).

Antal deltagare*	2021	2020	2019
Internationell lärarfortbildning	1 342	1 118	570
– kvinnor/män (%)	(84/16)	84/16	78/22
Fortbildning för modersmållärare	371	91	133
– kvinnor/män (%)	(77/23)	79/21	84/16
Summa deltagare	1 713	1 209	703

* Före 2019 klassificerades vissa kurser till enskilda utbildningar medan de från och med 2019 ingår i ett större utbildningspaket. Siffrorna före 2019 redovisas därför inte.

1.4.4. Vägledning inom lärar- och förskollärarytbildning

Studievägledare vägleder studenterna genom enskilda samtal och vid informationsträffar om olika valmöjligheter inom lärarprogrammen och sin studiesituation. Som en effekt av pandemin har, liksom föregående år, vägledning erbjudits digitalt under året för att säkerställa tillgänglighet. Nytt för 2021 är att drop in har erbjudits via zoom. Studievägledarna har även bjudit in till digitala mingel i samband med terminsstart och sista ansökningsdag.

Den information universitetet tar del av genom formella dokument och mer informella kanaler, såsom dialoger med huvudmän, ger universitetet god insyn i arbetsmarknadens behov. Detta påverkar inriktningen på universitetets platsfördelning, marknadsföringsinsatser och studievägledning.

1.4.5. Avvägningar i utbildningsutbudet

Avvägningar som rör utbildningsutbudet vid Uppsala universitet görs framförallt inom vetenskapsområdena som gör bedömningar utifrån de förutsättningar och behov som råder inom respektive område. Utbildningsutbudet utvecklas genom strategiska satsningar och den kontinuerliga kvalitetsutveckling som bedrivs inom utbildningarna. Dessa båda delar samverkar och ska inte ses som åtskilda. Utvecklingsarbetet baseras på ett löpande analysarbete för att anpassa utbildningsutbudet efter samhällets behov, studenternas efterfrågan och förändringar i omvärlden som ställer nya krav på kunskap och utbildning. Detta arbete bedrivs i samarbete med arbetsgivare och intresseorganisationer men också med studenter, studentkårer, alumnföreningar samt genom omvärldsanalys och analys av det nationella utbildningsutbudet inom olika ämnesområden. Den ökning av takbelopp som Uppsala universitet tilldelats från och med 2018 användes till strategisk förnyelse av utbildningsutbudet och flera nya utbildningar har startat sedan dess, däribland gränsöverskridande utbildningar såsom lantmäteriprogrammet med juridisk inriktning samt civilingenjörsprogrammet industriell ekonomi som kombinerar både teknik och ekonomi.

En bra balans mellan utbildningsprogram och fristående kurser är viktig för att kunna erbjuda ett brett och flexibelt utbildningsutbud samt skapa förutsättningar för ett livslångt lärande. Utbildningsprogrammen utgör en del i universitetets strävan att öka antalet studenter på avancerad nivå. Utbildningarna på avancerad nivå syftar såväl till att tillgodose arbetsmarknadens och studenternas behov som att tillförsäkra en fortsatt god rekryteringsbas för utbildning på forskarnivå.

Verksamheten vid Campus Gotland ska enligt Uppsala universitets regleringsbrev erbjuda en akademisk miljö för fullvärdig utbildning och forskning. Som en del i detta har universitetet målsättningen att öka antalet campusutbildningar på Gotland, bland annat genom omfördelning av

platser från nätbaserad utbildning. Målet om 1 500 campusstudenter på Gotland uppnåddes 2021 (se avsnitt 4.1).

De avvägningar som görs kring utbildningsutbudet kan se olika ut. Inom språkområdet är det exempelvis en prioriterad fråga att bevara bredden i utbildningsutbudet. Där ges kurser i varierande omfattning i över 50 språk och språkämnen, varav 26 är unika för Uppsala universitet i Sverige. Att bevara denna bredd är en prioriterad fråga. Samtidigt finns ett behov av att sträma upp utbudet av kurser inom denna bredd. Utbildning inom språkämnen som bara ges vid Uppsala universitet är ofta nätbaserad. Avvägningar kring utbildningsutbudet sker också utifrån samhällsrelevans och arbetsmarknadens behov. Under året har exempelvis ett nytt masterprogram i teologi och religionsvetenskap startat. En nyhet är också att socionomprogrammet sedan 2021 ges vid Campus Gotland. Exempel på en annan typ av utbildningssatsning är inrättandet av två nya internationellt utlysta program på avancerad nivå: masterprogram i psykologi och magisterprogram i internationell och europeisk rätt och företagande.

Inom det utbildningsvetenskapliga området baseras avvägningar i utbildningsutbudet i hög utsträckning på studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. När det gäller lärarutbildningen vägs också möjligheter att placera studenter på VFU (verksamhetsförlagd utbildning) in. Inom det utbildningsvetenskapliga området finns ett relativt stort utbud av fristående kurser och en mycket omfattande uppdragsutbildning. Två lärarutbildningar bedrivs via distans.

Utbildningsutbudet inom hälso- och sjukvårdsområdet präglas under år 2021 av den brist som finns inom de yrken som legitimationsgrundande utbildningar leder till. Läkare-, sjuksköterske-, barnmorske- och specialistsjuksköterskeprogrammen har sedan flera år ett särskilt uppdrag att tillmötesgå samhällets behov. Inom detta område har program prioriterats framför fristående kurser för att möta bristen på personal inom vård, medicin och farmaci. Exempel på hur universitetet sökt tillgodose samhällets behov inom hälso- och sjukvårdsområdet är den nya sexåriga läkarutbildningen, uppstart av en ny arbetsterapeututbildning, ett barnmorskeprogram och receptarieprogram som har omarbetats för att bättre stämma överens med yrkesrollen och nya yrkeskategorier som till exempel specialisering inom klinisk farmaci. Tillgång till VFU-platser har fortsatt vara en viktig fråga under året och ett flertal åtgärder har genomförts (se avsnitt 1.4.6).

Inom det teknisk- naturvetenskapliga området föregås nya program bland annat av omvärldsbevakning och enkäter till befintliga programstudenter och alumner som innefattar frågor om relevans för yrkeslivet. Inom detta område har under 2021 exempelvis ett nytt civilingenjörsprogram i Uppsala och ett nytt högskoleingenjörsprogram vid Campus Gotland startat.

Tabell 1.16. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade på utbildningar som leder till vissa examina 2017–2021						
		2021	2020	2019	2018	2017
Barnmorskeexamen	Söktryck*	6,5	8,0	5,8	1,5	1,9
	Antal programnybörjare	25	24	26	14	20
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0
	Antal helårsstudenter	30	33	32	24	30
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0
	Antal examinerade	17	24	20	18	19
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0	100/0	95/5
Civilingenjörsexamen	Söktryck*	1,2	1,3	0,9	1,0	1,0
	Antal programnybörjare	714	689	617	563	527
	– kvinnor/män (%)	41/59	43/57	35/65	35/65	39/61
	Antal helårsstudenter	2 412	2 311	2 168	2 178	2 230
	– kvinnor/män (%)	40/60	39/61	39/61	38/62	37/63
	Antal examinerade	373	360	342	280	364
	– kvinnor/män (%)	45/55	41/59	43/57	35/65	35/65
<i>Varav inom samhällsbyggnadsutbildningar</i>	Antal helårsstudenter	645	586	543	555	570
	– kvinnor/män (%)	57/43	58/42	58/42	59/41	58/42
Förskollärarexamen	Söktryck*	0,6	0,6	0,7	0,5	0,7
	Antal programnybörjare	290	240	249	291	336
	– kvinnor/män (%)	89/11	90/10	90/10	93/7	93/7
	Antal helårsstudenter	662	679	703	680	667
	– kvinnor/män (%)	93/7	93/7	94/6	93/7	92/8
	Antal examinerade	282	205	141	153	155
	– kvinnor/män (%)	95/5	92/8	89/11	92/8	96/4
Grundlärarexamen F–3	Söktryck*	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7
	Antal programnybörjare	197	189	137	165	215
	– kvinnor/män (%)	91/9	92/8	91/9	87/13	87/13
	Antal helårsstudenter	532	495	485	500	503
	– kvinnor/män (%)	92/8	90/10	88/12	88/12	88/12
	Antal examinerade	112	122	112	82	58
	– kvinnor/män (%)	88/12	90/10	88/12	94/6	88/12
Grundlärarexamen 4–6	Söktryck*	0,5	0,7	0,6	0,6	0,6
	Antal programnybörjare	170	143	108	142	121
	– kvinnor/män (%)	70/30	63/37	59/41	65/35	69/31
	Antal helårsstudenter	380	327	305	275	211
	– kvinnor/män (%)	68/32	67/33	67/33	68/32	70/30
	Antal examinerade	60	58	42	30	27
	– kvinnor/män (%)	75/25	67/33	64/36	77/23	78/22
Högskoleingenjörsexamen	Söktryck*	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0
	Antal programnybörjare	218	226	193	177	147
	– kvinnor/män (%)	23/77	25/75	20/80	23/77	21/79
	Antal helårsstudenter	540	490	429	392	391
	– kvinnor/män (%)	24/76	22/78	23/77	23/77	22/78
	Antal examinerade	125	94	92	91	101
	– kvinnor/män (%)	22/78	32/68	26/74	29/71	23/77
<i>Varav inom samhällsbyggnadsutbildningar</i>	Antal helårsstudenter	217	196	174	171	167
	– kvinnor/män (%)	30/70	30/70	30/70	32/68	30/70
Ämneslärarexamen	Söktryck*	1,2	1,0	0,9	1,2	1,1
	Antal programnybörjare	295	321	327	331	316
	– kvinnor/män (%)	51/49	52/48	53/47	45/55	48/52
	Antal helårsstudenter	918	862	777	725	707
	– kvinnor/män (%)	52/48	53/47	51/49	51/49	52/48
	Antal examinerade	65	94	74	92	80
	– kvinnor/män (%)	75/25	62/38	53/47	62/38	62/38

Ämneslärarexamen som avläggs efter kompletterande pedagogisk utbildning	Söktryck*	5,2	3,9	2,8	2,5	1,9
	Antal programnybörjare	108	124	152	141	164
	– kvinnor/män (%)	60/40	63/37	64/36	56/44	57/43
	Antal helårsstudenter	144	168	186	184	175
	– kvinnor/män (%)	64/36	64/36	62/38	57/43	57/43
	Antal examinerade	155	141	116	84	72
	– kvinnor/män (%)	53/47	63/37	57/43	50/50	56/44
Läkarexamen	Söktryck*	5,9	5,2	4,5	4,3	4,9
	Antal programnybörjare	224	247	247	255	232
	– kvinnor/män (%)	68/32	63/37	62/38	61/39	62/38
	Antal helårsstudenter	1 104	1 129	1 097	1 069	1 070
	– kvinnor/män (%)	63/37	61/39	60/40	59/41	58/42
	Antal examinerade	178	194	217	184	165
	– kvinnor/män (%)	54/46	58/42	56/44	61/39	56/44
Sjuksköterskeexamen	Söktryck*	3,6	3,0	2,2	2,2	2,6
	Antal programnybörjare	257	276	281	273	271
	– kvinnor/män (%)	86/14	84/16	85/15	83/17	81/19
	Antal helårsstudenter	640	652	630	607	602
	– kvinnor/män (%)	87/13	86/14	85/15	84/16	84/16
	Antal examinerade	172	184	174	181	172
	– kvinnor/män (%)	85/15	85/15	86/14	87/13	86/14
Speciallärarexamen	Söktryck*	0,9	0,9	0,8	0,8	1,2
	Antal programnybörjare	20	21	21	14	28
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	95/5	93/7	100/0
	Antal helårsstudenter	24	25	24	26	25
	– kvinnor/män (%)	98/2	98/2	99/1	99/1	99/1
	Antal examinerade	18	42	34	22	–
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	97/3	100/0	–
Specialistsjuksköterskeexamen	Söktryck*	1,5	1,7	2,2	2,0	2,0
	Antal programnybörjare	177	167	125	163	127
	– kvinnor/män (%)	90/10	86/14	87/13	86/14	82/18
	Antal helårsstudenter	162	133	129	133	124
	– kvinnor/män (%)	88/12	88/12	87/13	82/18	87/13
	Antal examinerade	129	134	134	108	132
	– kvinnor/män (%)	81/19	89/11	82/18	84/16	87/13
Lantmäteriprogrammet, juridisk	Söktryck*	3,5	1,5	1,3	–	–
	Antal programnybörjare	49	49	25	–	–
	– kvinnor/män (%)	53/47	49/51	44/56	–	–
	Antal helårsstudenter	82	40	10	–	–
	– kvinnor/män (%)	48/52	46/54	44/56	–	–
	Antal examinerade	–	–	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	–	–	–

* Söktryck är beräknat som antal sökande vid sista ansökningsdag / antal antagna vid urval 1. Vid flera antagningsomgångar per år ett medelvärde beräknat.

Källa: Ladok

1.4.6. Antal programnybörjare, helårsstudenter, examinerade och söktryck de senaste åren på utbildningar som leder till vissa examina

Uppsala universitet har haft och har i uppdrag att bygga ut följande utbildningar som leder till examen: barnmorskeutbildning, förskolläraryt utbildning, grundläraryt utbildning (F-3), grundläraryt utbildning (4–6), ämnesläraryt utbildning, ämneslärarexamen efter kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), civilingenjörsutbildning, högskoleingenjörsutbildning, samhällsbyggnadsutbildning, läkarutbildning, sjuksköterskeutbildning samt specialistsjuksköterskeutbildning.

För 2021–2024 är målet att 2 330 studenter ska ta examen från lärar- och förskollärarytprogrammen samt 1 500 studenter från vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar. Under 2021 har totalt 692 studenter examinerats från läraryt utbildningarna och bedömningen är att målet kommer att nås under perioden. På grund av lågt söktryck har universitetet haft svårt att fylla platserna inom förskollärarytprogrammet samt KPU, men detta har kompenseras av utökade platser till grundläraryt- och ämnesläraryt utbildningarna. Universitetet arbetar tillsammans med Uppsala kommun samt flera närliggande kommuner för att öka intresset bland gymnasielever och andra att söka till förskolläraryt utbildningen.

När det gäller hälso- och sjukvårdsutbildningarna uppgick antalet examinerade till 335 (varav 17 avser röntgensjuksköterskor som inte ingår i tabell 1.17) och målet bör kunna nås under 4-årsperioden. Den största svårigheten med att bygga ut dessa utbildningar är avsaknaden av VFU-platser (verksamhetsförlagd utbildning) som uppfyller ställda kvalitetskriterier. Bristen på VFU-placeringar är ett nationellt problem men i Uppsalaregionen har ombyggnad av- och omorganisation på Akademiska sjukhuset inneburit färre vårdplatser, vilket gjort det än svårare att identifiera bra placeringar. Uppsala universitet arbetar tillsammans med sjukvårdshuvudmännen för att öka antalet möjliga VFU-placeringar. Det sker genom att inventera under- eller outnyttjade miljöer inom Region Uppsala, Uppsala kommun och kringkommuner, privata sjukvårdsaktörer samt för vissa utbildningsprogram även i andra regioner. För att ytterligare förbättra möjligheterna ser universitetet även över former och innehåll för VFU. Genom att utbilda fler handledare vid befintliga VFU-platser och planera VFU-placeringar mer effektivt i tid (bland annat genom att nyttja kvällar och helger) samt att vid vissa placeringar införa så kallade "peer-learning" kan fler VFU-placeringar åstadkommas.

Flera åtgärder har under de senaste åren också genomförts för att öka antalet sökande till de aktuella hälso- och sjukvårdsutbildningarna. Bland annat har marknadsföringsinsatser genomförts. Ytterligare åtgärder har handlat om förändringar av programmets upplägg för att göra dessa mer attraktiva samt tidigare lagd antagning av specialistsjuksköterskeprogrammet för att förbättra planeringsmöjligheterna för kliniskt verksamma. Under 2020 och 2021 ökade söktrycket till läkar-, barnmorske- och sjuksköterskeutbildningarna jämfört med 2019 vilket delvis bedöms vara en effekt av covid-19-pandemin.

Uppdragen att bygga ut civilingenjörs-, högskoleingenjörs- och läraryt utbildningarna, liksom utbyggnad avseende samhällsbyggnadsutbildningar som också delvis omfattar civil- och högskoleingenjörer kom i budgetpropositionen för 2018. Målet som mäts i helårsstudenter nås för samtliga program under 2021 utom lantmäteriprogrammet som ingår i utbyggnaden av samhällsbyggnadsutbildningar. Starten av programmet blev fördröjd ett år men väntas vara i fas redan 2022.

1.4.7. Sommarkurser

Universitetet har från och med 2018 haft i uppdrag att bygga ut sommarkurser som i första hand är relevanta för studenter och obehöriga lärare som vill ta ut en lärarexamen. Inom ramen för denna utbyggnad har flertalet nya kurser med lärare och lärarstuderande som målgrupp startats men även andra sommarkurser ingår i utbyggnaden. År 2021 omfattade dessa kurser totalt 54 helårsstudenter.

Ett resultat av utbyggnaden är bland annat att en alternativ studiegång introducerats, en så kallad komprimerad kompletterande läraryt utbildning (KKPU). Programmet ger studenterna möjlighet att efter avslutade studier ansöka om en ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan eller en ämneslärarexamen med inriktning mot årskurs 7–9. Programmet ges på distans och omfattar 90 hp. Det inleds och avslutas med sommarkurser som totalt omfattar 30 hp. Dessa kurser erbjuds även som fristående kurser. Syftet med kurserna är att bidra till att programstudenter snabbare kan färdigställa sina studier och ansöka om examen. Syftet är också att ge personer som inte påbörjat en läraryt utbildning möjligheter att läsa in kurser som ingår i läraryt utbildningen parallellt med övriga studier och sedan tillgodoräkna kurserna om de väljer att påbörja ett lärarytprogram.

Ytterligare och tillfällig utbyggnad av sommarkurser har tillkommit såväl 2020 som 2021, dock utan särskild målgrupp. Totalt sett uppgick antalet helårsstudenter inom sommarkurser 2021 till 537 vilket är 177 fler än 2019.

Tabell 1.17. Antalet erbjudna platser 2021 samt antal helärsstudenter på sommarkurser 2017–2021

		2021		2020	2019	2018	2017
		Helärs- studenter	Erbjudna platser	Helärs- studenter	Helärs- studenter	Helärs- studenter	Helärs- studenter
Språkvetenskap för lärare i franska 7,5 hp	Antal	–	–	–	1	1	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	–	100/0	81/19	–
Språkvetenskap för lärare i spanska 7,5 hp	Antal	–	–	–	1	1	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	–	100/0	71/29	–
Språkutvecklande arbetssätt i klassrummet 7,5 hp	Antal	–	–	4	3	6	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	89/11	82/18	91/9	–
Skönlitteratur ur ett andra-språksperspektiv 7,5 hp	Antal	–	–	–	5	7	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	–	81/19	75/25	–
Svensk grammatik i ett tvärspråkigt perspektiv 7,5 hp	Antal	–	–	–	5	–	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	–	54/46	–	–
Specialpedagogik, ämneslärare 7,5 hp	Antal	6	10	17	14	–	–
	– kvinnor/män (%)	60/40	–	74/26	76/24	–	–
Lärande och utveckling, ämneslärare 7,5 hp	Antal	5	10	17	15	–	–
	– kvinnor/män (%)	64/36	–	65/35	72/28	–	–
Digitalisering i språkundervisningen: teori och praktik 7,5 hp	Antal	1	40	6	3	–	–
	– kvinnor/män (%)	60/40	–	86/14	81/19	–	–
Kinesiska som skolämne: teori och praktik 7,5 hp	Antal	–	–	2	2	–	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	65/35	54/46	–	–
Spanska som skolämne: teori och praktik 7,5 hp	Antal	–	–	5	3	–	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	73/27	74/26	–	–
Fysik i vardagen för lärare 5 hp	Antal	1	30	1	1	–	–
	– kvinnor/män (%)	29/71	–	31/69	36/64	–	–
Språkstruktur 7,5 hp	Antal	–	–	5	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	61/39	–	–	–
Bedömning och betygsättning, ämneslärare 7,5 hp	Antal	Inställd	Inställd	17	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	–	–	68/32	–	–	–
Utvecklings- och utvärderingsarbete, ämneslärare 7,5 hp	Antal	6	25	10	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	64/36	–	68/32	–	–	–
Spel som verktyg i språkundervisningen 7,5 hp	Antal	2	40	–	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	62/38	–	–	–	–	–
Spanska som skolämne: tillämpad språkvetenskap 7,5 hp	Antal	2	40	–	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	68/32	–	–	–	–	–
Skolan i det flerspråkiga samhället 7,5 hp	Antal	8	104	–	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	77/23	–	–	–	–	–
Svenska dialekter 7,5 hp	Antal	10	142	–	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	54/46	–	–	–	–	–
Ortnamn och personnamn	Antal	12	143	–	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	59/41	–	–	–	–	–
Totalt inom universitets sommarkurser	Antal	537	–	781	360	269	159
	– Kvinnor/män	51/49	–	54/46	54/46	54/46	55/45

* Kurser med färre än en helärsstudent per kurs har avrundats uppåt till 1.

Källa: Ladok

1.4.8. Övriga utbyggnader inom takbeloppet

I det följande jämförs utfallet för övriga utbyggnader inom takbeloppet 2021 med utfallet för 2019 och differensen används för att beräkna utbyggnadens värde. Inom samtliga utbyggnader har universitetet uppnått målen såtillvida att antalet helårsstudenter har ökat med minst motsvarande belopp som erhållits.

Medlen för behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning har riktats till basår inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap och antalet helårsstudenter inom dessa utbyggnader uppgick 2021 till 303, att jämföra med 2019 då antalet helårsstudenter uppgick till 93. Examinationstillfället för höstterminen 2020 inföll först under 2021 vilket fick till följd att det avsatta beloppet inte uppnåddes till fullo 2020. Beloppet (2 705 tkr) har istället tjänats in under 2021.

Universitetet har under året gjort en särskild satsning på gränsöverskridande utbildningar inom avancerad nivå men även ökat intag till andra kurser på avancerad nivå. Totalt sett ökade antalet helårsstudenter inom avancerad nivå till 6 673 att jämföras mot 2019 då antalet helårsstudenter uppgick till 5 923.

Universitetet erhöll för 2021 22 mnkr för utbyggnad av kurser inom livslångt lärande. Dessa medel ska möjliggöra att fler personer ska kunna läsa kortare utbildningar för omställning och vidareutbildning. Inom ramen för denna utbyggnad har Uppsala universitet ökat intaget till flertalet fristående kurser 2021 jämfört med 2019 inom samtliga vetenskapsområden. Totalt sett omfattar antalet fristående kurser 7 958 helårsstudenter 2021 att jämföras med 2019 då antalet helårsstudenter inom fristående kurser uppgick till 7 214. Medel som erhållits för livslångt lärande motsvarar 327 helårsstudenter och helårsprestationer och ska avräknas i särskild ordning vilket redovisas i avsnitt 7.20.

Satsningen på så kallade "korta kurser" för yrkesverksamma har även den nyttjats till kurser inom teknik och naturvetenskap. Totalt gavs fyra kurser inom satsningen under hösten 2021; Understanding nanotechnology-enabled technologies for life science applications through real-life examples, Introduction to Brain-inspired Computing, Introduktion till beräkningskemi, samt Introduction to Thin Film Technology.

Medel avseende utbildning i hela landet har använts till att bland annat starta upp nya utbildningar, exempelvis masterutbildning i digital humaniora, civilingenjörsutbildning inom industriell ekonomi och högskoleingenjörsutbildning i medicinsk teknik. Totalt sett har antalet helårsstudenter som finansieras via takbelopp ökat till 28 027 jämfört med 2019 då motsvarande siffra var 25 134 helårsstudenter.

1.4.9. Utbyggnad av bristyrkesutbildningar och EU:s facilitet för återhämtning och resiliens

Universitetet har under 2021 haft i uppdrag att bygga ut utbildningar inom satsningen på bristyrkesutbildningar. Det definieras som utbildningar där det råder brist på arbetsmarknaden, utbildningar som möjliggör omställningar samt utbildningar där söktrycket är högt. Flera program och kurser har därför ökat sitt intag till utbildningarna under 2021 jämfört med 2019. Nedan listas de utbildningar och kurser där universitetet utökat antalet platser. Totalt sett uppgick antalet helårsstudenter inom dessa utbildningar till 3 327 att jämföras med motsvarande siffra om 3 013 för 2019. Bristyrkesutbildningar har delvis finansierats av det särskilda takbeloppet inom EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). Avräkningen redovisas i avsnitt 7.21.

Tabell 1.18. Utbildningar inom bristyrken

Masterprogram i ABM (120 hp)	Masterprogram i läkemedelsutveckling (120 hp)
Masterprogram i språkteknologi (120 hp)	Masterprogram i läkemedelsmodellering (120 hp)
Språkteknologiprogrammet (180 hp)	Masterprogram i molekylär medicin (120 hp)
Språkvetarprogrammet (180 hp)	Masterprogram i biomedicin (120 hp)
Lantmäteriprogrammet, juridisk inriktning (180 hp)	Masterprogram i folkhälsa (120 hp)
Socionomprogrammet Campus Gotland (210 hp)	Masterprogram i forensisk vetenskap (120 hp)
Socionomprogrammet (210 hp)	Masterprogram i global hälsa (120 hp)
Psykologprogrammet (300 hp)	Masterprogram i infektionsbiologi (120 hp)
Ämneslära programmet med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 (270 hp)	Masterprogram i internationell hälsa (120 hp)
Grundskollära program 4–9 (270 hp)	Masterprogram i innovativ medicin (120 hp)
Specialistsjuksköterskeprogrammet (60 hp)	Masterprogram i avancerad medicinsk utbildning (120 hp)
Masterprogram i läkemedel – användning och säkerhet (120 hp)	Masterprogram i medicinsk forskning (120 hp)
Masterprogram i läkemedelsanvändning (120 hp)	Masterprogram i medicinsk nuklidteknik (120 hp)

1.4.10. Kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinsk analytiker-, receptarie- och psykologutbildning

Antal sökande, antagna, helårsstudenter och studenter som avbrutit sin utbildning för kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinska analytiker-, receptarie- och psykologutbildning presenteras i tabell 1.18.

Kompletterande utbildningar för apotekare och receptarie med avslutade utländska utbildningar

Kurspaketet om 70 högskolepoäng (hp) är en kompletterande utbildning till en redan befintlig utländsk farmaceututbildning och ger uppdaterade och kompletterande kunskaper i farmaceutisk vetenskap samt kunskap om och förståelse för svensk terapitradition. Utbildningen ges till största del som webbaserad undervisning med lärarledda seminarier. Studenterna utbildas i färdigheter, förmågor och förhållningssätt som krävs för att kunna utöva yrket i det svenska samhället. Kurspaketet innehåller gemensamma kurser inom farmaceutisk kommunikation (2,5 hp), läkemedelsterapi i Sverige (7,5 hp), läkemedel i det svenska samhället (7,5 hp) samt en kurs med kompletterande farmaceutisk vetenskap (12,5 hp). Därutöver är verksamhetsförlagd utbildning, inklusive farmaceutiska författningar, en stor del av utbildningen (40 hp).

De viktigaste erfarenheterna som framkommit under tiden utbildningarna givits är att söktrycket är högt, att antagningsprocessen är arbetskrävande samt att genomströmningen är god. Vidare är studenterna motiverade och engagerade och många har väntat länge på att få komma ut på den svenska arbetsmarknaden. Efterfrågan på studenterna är också hög från arbetsmarknaden.

Sedan februari 2021 har ledningen för det utbildningsnära arbetet förstärkts med en studierektor för utbildningen och ett fakultetsgemensamt studierektorsforum har inrättats. Detta har bland annat lett till en förstärkning av arbetet med den arbetskrävande antagningsprocessen.

Under 2021 har en utbildningsutvärdering av kompletteringsutbildningen för apotekare gjorts. Den visar att utbildningen har en god kvalitet även om ett antal utvecklingsområden har identifierats. Baserat på detta planeras ett antal kvalitetshöjande åtgärder under perioden 2022–2027. Uppföljning av åtgärderna kommer att ske kontinuerligt genom årlig uppföljning av kvalitetsarbetet. Kontinuerliga utvärderingar sker även efter varje kurs och diskuteras av undervisande lärare.

Som en del av utvecklingsarbetet och med stöd i ändring av förordningen om högskoleutbildning som kompletterar

avslutad utländsk utbildning (SFS 2018:1497) kommer en inledande språktermin att införas i utbildningen under hösten 2022.

Kompletterande utbildningar för biomedicinsk analytiker med avslutade utländska utbildningar

Utbildningens omfattning (90 hp) och behörighetskrav har fastställts i samarbete med övriga lärosäten som uppdragits att anordna kompletterande utbildning för biomedicinska analytiker. Kurspaketet innehåller kurser i grundläggande biomedicinsk laboratorievetenskap (11 hp) och biomedicinsk laboratorievetenskap (49 hp). Därutöver innehåller paketet verksamhetsförlagd utbildning (15 hp) och avslutas med ett projektarbete (15 hp) som avser att ge alla studenter en tydlig vetenskaplig förankring inom huvudområdet. Den största delen av utbildningen utgörs av samläsning med ordinarie programstudenter.

De studenter som antagits har varierande kunskapsnivå, både ämnes- och nivåmässigt, vilket har ställt stora krav på individuella anpassningar av studiegången. Söktrycket har varit relativt högt. För att förbättra genomströmningen ges sedan 2019 särskilt språkstöd till de studenter som behöver det, framförallt för att skriva vetenskaplig text. Erfarenheterna visar också att studenterna är eftertraktade på arbetsmarknaden. Detta framgick bland annat genom en alumnenkät som genomfördes 2021.

Uppföljning av utbildningen genomförs enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner. Under 2021 har en gemensam utvärdering genomförts med två av de av andra lärosäten som genomför utbildningen (Göteborgs universitet och Högskolan i Kristianstad).

Kompletterande utbildning för psykologer med avslutade utländska utbildningar

Utbildningen omfattar maximalt 90 hp och innehåller såväl teoretiska som praktiska inslag. Individuella studieplaner har upprättats med hänsyn till de antagnas tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet. De flesta har haft behov av att komplettera de kliniska delarna och delar av utredningsmetodik. Dessutom har det ofta behövts utökad träning i journalföring samt professionell hållning utifrån det svenska regelsystemet. Utbildningen inleds med de gemensamma kurserna socialkunskap, etik och professionellt förhållningssätt (7,5 hp) samt samtal och kommunikation (7,5 hp). Övriga kurser samläses med psykologprogrammet förutom handledningsmomentet på de kliniska kurserna.

Det förs en kontinuerlig dialog och samarbete med Lunds universitet och Umeå universitet som också ger kompletterande utbildning för psykologer vilket underlättat vid antagningsprocessen. Samtliga lärosäten har tillämpat de nya kraven på förkunskaper i engelska.

Studenternas närvaro vid undervisningen samt utbildningens genomströmning har varit god. Det är emellertid en fortsatt utmaning att utveckla former som gynnar studenternas språkutveckling i samband med utbildningen.

Det finns fortfarande behov av förbättrad kommunikation med Socialstyrelsen kring vad som gäller beträffande praktisk tjänstgöring för psykologer (PTP).

Uppföljning av utbildningen kommer att genomföras enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

Avhopp

Inom de tre utbildningarna har totalt sju studenter (fem kvinnor och två män) hoppat av alternativt inte påbörjat sina studier (tabell 1.18). Exempel på orsaker är erhållet arbete eller byte av lärosäte. En fråga gäller hur kompletteringsutbildningarna ska förhålla sig till Socialstyrelsens nya väg till legitimationer och huruvida den kan innebära att fler studenter kan komma att hoppa av utbildningarna i framtid. I år valde en student att avbryta sina studier för att gå Socialstyrelsens väg för att erhålla svensk apotekarlegitimation.

1.4.11. Bedömning av reell kompetens

Under året har universitetet fortsatt att utveckla och organisera sitt arbete med bedömning av reell kompetens. Denna bedömning kan göras för tillträde till en utbildning vilket är en möjlighet för den som helt eller delvis inte uppfyller de formella kraven men som kan styrka att tillräcklig kunskap eller erfarenhet förvärvat på annat sätt. Bedömningen kan också göras i form av en validering för att tillgodoräkna sig kunskaper och erfarenheter i sina studier.

Under första halvåret har en projektgrupp arbetat med att ta fram metoder vid universitetet centralt, samt att ta fram rutiner för och systematisera hanteringen av bedömningar av reell kompetens för tillträde till studier och för validering för tillgodoräkningen. Detta har resulterat i att det under året har tagits fram en informationsfilm samt en central ingång för frågor och ansökningar om reell kompetens. Syftet med detta är att underlätta för sökande och att förtydliga processen. Under andra halvåret har universitetet lämnat underlag till UKÄ:s utredning om tillgodoräkningen av reell kompetens i syfte att stötta dem i arbetet med att i nästa steg ta fram nationell statistik kring dessa.

Universitetet har under året utbytt erfarenheter med andra lärosäten när det gäller frågan om validering för tillträde till kompletterande lärarutbildningen (KPU). Vid utbildningsvetenskapliga fakulteten pågår även ett arbete med att ta fram modeller för validering mot olika ämnen som kan ingå i lärarutbildningarna.

Totalt har 14 sökande till KPU med start under 2021 åberopat reell kompetens för antagning. Ingen av dessa sökande har kunnat styrka behörighet genom reell kompetens.

Tabell 1.19. Kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinsk analytiker-, receptarie- och psykologutbildning 2017–2021

	Apotekare och receptarie					Biomedicinsk analytiker					Psykolog				
	2021	2020	2019	2018	2017	2021	2020	2019	2018	2017	2021	2020	2019	2018	2017
Antal behöriga sökande	170	190	198	158	77	28	23	29	18	19	30	20	30	26	16
– kvinnor (%)	69	63	60	57	48	68	61	59	55	58	100	90	80	77	87
– män (%)	31	37	40	43	52	32	39	41	45	42	0	10	20	23	13
Antal antagna*	63	66	64	61	32	9	7	9	6	7	16	15	16	15	12
– kvinnor (%)	62	55	58	52	47	89	71	67	50	57	100	93	81	93	83
– män (%)	38	45	42	48	53	11	29	33	50	43	0	7	9	7	17
Antal helårsstudenter	72	69	52	55	15	10	12	9	9	3	20	18	17	12	3
– kvinnor (%)	62	55	53	55	47	80	71	57	55	57	94	88	84	85	84
– män (%)	38	45	47	45	53	20	29	43	45	43	6	12	16	15	16
Antal studenter som avbrutit studierna	3	1	0	0	1	3	1	0	1	0	1	0	2	0	1
– kvinnor (%)	67	100	0	0	100	67	100	0	100	0	100	0	100	0	100
– män (%)	33	0	0	0	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antal som genomgått utbildningen med godkänt resultat	61	58	55	23	–**	6	10	2	1	–**	11	9	10	0	–**
Kvinnor/män (%)	61/39	53/47	51/49	61/39	–	83/17	100/0	50/50	0/100	–	91/9	100/0	90/10	–	–

* Här redovisas antal registrerade studenter.

** De första studenterna antogs höstterminen 2017.

Källa: Ladok och återrapportering från vetenskapsområdena

1.4.12. Kvalitetsförstärkning

Den särskilda höjning av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap, juridik, teologi, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning som inleddes 2016 ska användas för kvalitetsförstärkande åtgärder. Medlen ska i första hand användas för att öka antalet läraleda timmar på utbildningar inom dessa områden.

De höjda ersättningsbeloppen har vid Uppsala universitet som tidigare år använts för kvalitetsförstärkande åtgärder av olika slag. Medlen har framför allt använts till att bibehålla eller öka omfattningen av den läraleda undervisningen inom dessa utbildningsområden. Detta har skett genom att öka antalet schemalagda undervisningstillfällen men även genom att minska seminariegruppens storlek så att varje enskild student erhåller mer tid med sin lärare. Medlen har även använts till specifika pedagogiska kvalitetsstärkande insatser i särskilda kurser och moment. Inom lärarutbildningen har medlen exempelvis möjliggjort förstärkningar inom den verksamhetsförlagda utbildningen. På grund av covid-19-pandemin har 2021 inneburit periodvisa omställningar av undervisningen. Medlen har under året därför även använts till att säkra kvaliteten i den digitala undervisningen.

1.4.13. Övningsskolor

Uppsala universitet har sedan 2016 bedrivit verksamhet med partnerförskolor och partnerskolor vilket innehållsmässigt motsvarar det som regeringen benämner övnings-skolor. Under läsåret 2020/2021 samarbetade Uppsala universitet med nio kommuner och en region. Under höstterminen 2021 har ytterligare en kommun anslutit.

Under året har universitetet tillsammans med kommunerna intensifierat arbetet med att implementera samverkan med partnerskolor, bland annat genom att säkerställa att nya partnerförskolor och partnerskolor rekryteras. Rektorer och lärare i skolor och förskolor har i samband med detta informerats om lärarutbildningarna och vad en partnerskola är. Projektet har också förankrats tydligare inom den egna organisationen gentemot universitetslärare och studenter. Avtal om partnerskolor innebär bland annat ett gemensamt ansvar att initiera samverkan mellan forskare från universitetet och lärare på partnerskolor. En uttalad ambition är också att studenterna i framtiden ska koppla sina självständiga arbeten till partnerförskolan/-skolan.

En erfarenhet av det arbete som bedrivits är att lärarutbildningen och studenternas VFU (verksamhetsförlagd utbildning) tydligare ses som en gemensam angelägenhet för universitetet och de medverkande förskolorna och skolorna. Efter önskemål från kommunerna har också en inventering avseende kompetensutveckling genomförts och sedan beaktats vid universitetets tjänsteplanering. Under året har universitetet även erbjudit introduktionsutbildning till alla partnerförskolor/-skolor i kommunerna samt handledarutbildning om 7,5 hp i de kommuner som efterfrågat handledarutbildningen.

Tabell 1.20. Antal helårsstudenter som deltagit i partnerskoleverksamhet 2020 och 2021 samt prognos för 2022–2024

Program	2020	2021	2022	2023	2024
Ämneslärarprogrammet	18	26	37	63	66
Grundlärarprogrammet (F–3, 4–6)	7	44	67	70	119
Förskollärarprogrammet	13	54	77	85	96
Totalt (HST)	38	124	182	218	281

Uppgift om könsfördelning saknas men bedöms vara likvärdig med könsfördelning inom respektive program (tabell 1.16).

Källa: Återrapportering från vetenskapsområdet.

Antalet studenter som deltar i partnerskoleverksamheten har tredubblats från 2020, vilket är i linje med tidigare års prognos. Nuvarande prognos visar en fortsatt ökning kommande år. Vissa kommuner behöver dock arbeta med att utse fler partnerskolor, för att universitetets mål om att samtliga studenter ska få göra VFU i en partnerskola under sin utbildning ska uppnås.

1.5. Ekonomiskt resultat

För att följa indelningen enligt regleringsbrevet redovisas det ekonomiska resultatet för utbildning på forskarnivå tillsammans med forskning i kapitel 2 (Forskning av högsta kvalitet och relevans). Övrig information om utbildning på forskarnivå redovisas samlat med utbildning på grundnivå och avancerad nivå i det här kapitlet.

Det ekonomiska resultatet av 2021 års verksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt regeringens uppdrag visade ett överskott om 51 mnkr vilket är en förändring med 60 mnkr jämfört med föregående års underskott på 9 mnkr. Det utgående myndighetskapalet exklusive uppdragsverksamhet uppgår till 304 mnkr.

Anslaget till utbildning har ökat med 197 mnkr jämfört med 2020. I förändringen ingår en ökning av takbeloppet med 194 mnkr. Övrig ökning, 3 mnkr, avser dels ersättning till landstinget för klinisk utbildning (ALF) och dels tillfälliga medel till korta kurser.

Kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökade 106 mnkr eller 4,9 procent i jämförelse med föregående år, vilket är en något högre ökningstakt än universitetets kostnadsutveckling i stort. Förändringen beror på att personalkostnaderna ökade 94 mnkr och lokalkostnaderna ökade 14 mnkr medan avskrivningarna minskade 2 mnkr.

Tabell 1.21. Ekonomiskt resultat för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	2 341	2 175	2 053	1 992	1 904
Kostnader	-2 290	-2 184	-2 079	-1 977	-1 943
Årets kapitalförändring	51	-9	-26	15	-39
Utgående balanserat kapital	304	251	287	326	315

Tabellen visar utbildning exklusive uppdragsutbildning. Utgående kapital justeras årligen för omdisponerat kapital.

Källa: Raintance

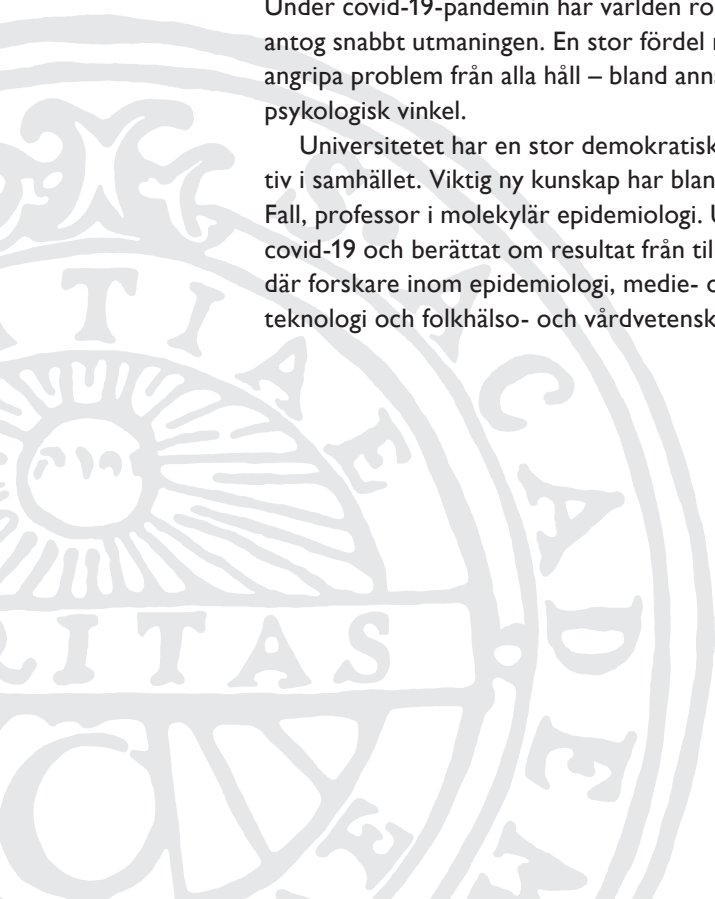

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

ATT ANTA UTMANINGAR

Det senaste året har vi fått en inblick i hur snabbt forskningen kan fokusera och kraftsamla. Under covid-19-pandemin har världen ropat efter ny kunskap och Uppsala universitetet antog snabbt utmaningen. En stor fördel med vårt breda universitet är att vi tillsammans kan angripa problem från alla håll – bland annat ur medicinsk, social, ekonomisk, historisk och psykologisk vinkel.

Universitetet har en stor demokratisk uppgift i att sprida kunskap och underbyggda perspektiv i samhället. Viktig ny kunskap har bland annat förmedlats till en bredare allmänhet av Tove Fall, professor i molekylär epidemiologi. Under året har hon ofta synts i media som expert på covid-19 och berättat om resultat från till exempel det tvärvetenskapliga projektet Crush Covid där forskare inom epidemiologi, medie- och kommunikationsvetenskap, limnologi, informations-teknologi och folkhälso- och vårdvetenskap arbetar tillsammans.

- 2 535 miljoner kronor i bidragsintäkter
- 14 % av VR:s beviljade medel 2021 för fria projekt- och etableringsbidrag
 - 23 aktiva Wallenberg Scholars
- 69 % av publikationerna i Web of Science är internationella samarbeten
 - Plats 78 på den prestigefulla "Shanghairankingen"

2. FORSKNING AV HÖGSTA KVALITET OCH RELEVANS

Uppsala universitets största enskilda forskningsfinansiärer var liksom tidigare år Vetenskapsrådet, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt EU. Universitetets andel av Vetenskapsrådets fria projekt- och etableringsbidrag minskade något under året. Även under 2021 har omfattande forskning om covid-19 bedrivits. Exempelvis har SciLifeLab:s nationella forskningsprogram om covid-19 genererat ett stort antal publiceringar. Vidare har Uppsala diabetescentrum startat under året och medel har utlysts och tilldelats för tvärvetenskapliga doktorandprojekt. Under 2021 inrättades också Alva Myrdal-centrum för kärnvapennedrustning (AMC) på uppdrag av regeringen. AMC syftar bland annat till att inom området stimulera till utbildning och forskning, säkra framtida expertkompetens samt utgöra ett tvärvetenskapligt stöd till policyarbete. En annan framträdande satsning är AI4Research, ett 5-årigt projekt som syftar till att fördjupa och bredda AI-kompetensen vid universitetet genom interna sabbatical-perioder.

I Mål och strategier för Uppsala universitet anges följande utvecklingsmål för forskning:

- Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens. Universitetet ska arbeta för att:
 - Vidmakthålla sin nationellt ledande position i konkurrens om fria forskningsmedel.
 - Stärka sin förmåga att attrahera excellensmedel i internationell konkurrens, inte minst från European Research Council genom att tydligare stödja forskare att söka sådana medel.
 - Vara ledande när det gäller proaktivt arbete för god forskningssed och etik, och erbjuda gott stöd och god infrastruktur för säker lagring och öppet tillgängande av data.
- Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning. Universitetet ska arbeta för att:
 - Stärka sin förmåga att erhålla externa forskningsresurser från finansiärer som framförallt stödjer utmaningsdriven och behovsmotiverad forskning såsom Vinnova, Formas, Mistra och Stiftelsen för strategisk forskning i Sverige, samt från de europeiska ramprogrammen.

2.1. Forskning vid Uppsala universitet

Uppsala universitet är ett fullskaligt, internationellt orienterat forskningsuniversitet som bedriver forskning och utbildning. Universitetet är organiserat i ett 60-tal institutioner (eller motsvarande) inom nio fakulteter indelade i tre vetenskapsområden, för humaniora och samhällsvetenskap, medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap (se tabell i Inledning).

2.2. Resultat inom forskning

Indikatorer som redovisas i följande avsnitt är beviljade medel från utlysningar under året samt erhållna intäkter från forskningsfinansiärer. Dessa mäts i både faktiska belopp och andelar i förhållande till andra svenska universitet. Vidare redovisas för Uppsala universitet antal publikationer och, avseende Web of Science, andel av den totala svenska publiceringen, andel omedelbart öppet tillgängliga publikationer, andel internationella samarbetspublikationer samt andel samarbetspublikationer gällande företag och organisationer. Därutöver redovisas Uppsala universitets placering i universitetsrankingar.

2.2.1. Forskningsfinansiering

Uppsala universitet söker och erhåller bidrag från ett stort antal finansiärer. År 2021 uppgick bidragsfinansieringen till 48 procent av de totala intäkterna till forskning. Vetenskapsrådet är universitetets enskilt största bidragsgivare, följt av Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt EU.

Beviljade bidrag 2021

Under 2021 fattade Vetenskapsrådet beslut avseende bidrag om totalt 735 mnkr till Uppsala universitet för den kommande femårsperioden (exklusive infrastruktur och internationella bidrag). Universitetets andel av Vetenskapsrådets fria projekt- och etableringsbidrag minskade något jämfört med föregående år (tabell 2.1). Det belopp som Vetenskapsrådet anslog till dessa utlysningar ökade från 2 764 mnkr 2020 till 3 004 mnkr 2021 samtidigt som Uppsala universitets beviljade belopp minskade från 428 mnkr till 421 mnkr under samma period.

Universitetets minskade andel (tabell 2.1) förklaras av lägre andel inom utlysningen för Natur- och teknikvetenskap som är den utlysning som omfattar störst belopp.

Tabell 2.1. Uppsala universitets andel av Vetenskapsrådets fria projekt och etableringsbidrag (kontraktssumma) 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Andel (%)	14	15	14	16	14

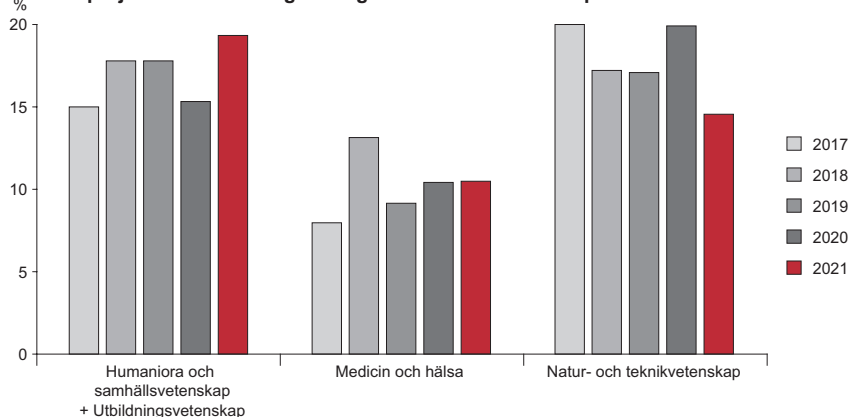
Källa: Vetenskapsrådet

Inom övriga utlysningar ökade Uppsala universitets andel jämfört med föregående år (figur 2.1). Inom Humaniora och samhällsvetenskap (HS) var Uppsala universitet det lärosäte som erhöll störst andel beviljade medel med 20 procent 2021.

Uppsala universitet är det lärosäte med flest aktiva Wallenberg Scholars 2021, 23 av totalt 85 forskare. Inga nya Wallenberg Clinical Scholars har utsetts under året och inga nya fria projektbidrag från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse har utlysts och beviljats under 2021.

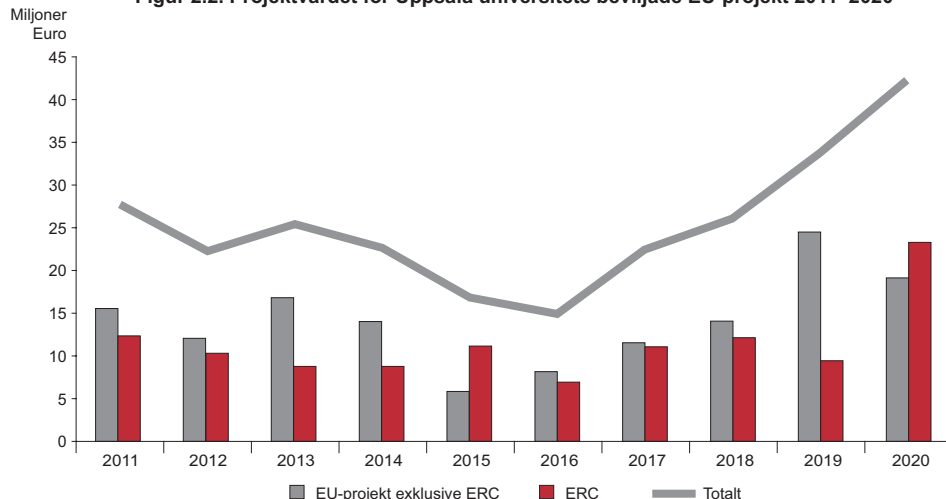
Under 2021 har EU:s nya ramprogram Horisont Europa startat. Dock kom utlysningarna för det nya programmet inte igång förrän under hösten vilket innebär att färre ut-

Figur 2.1. Uppsala universitets andel (%) av den totala kontraktssumman för fria projekt och etableringsbidrag fördelade av Vetenskapsrådet 2017–2021

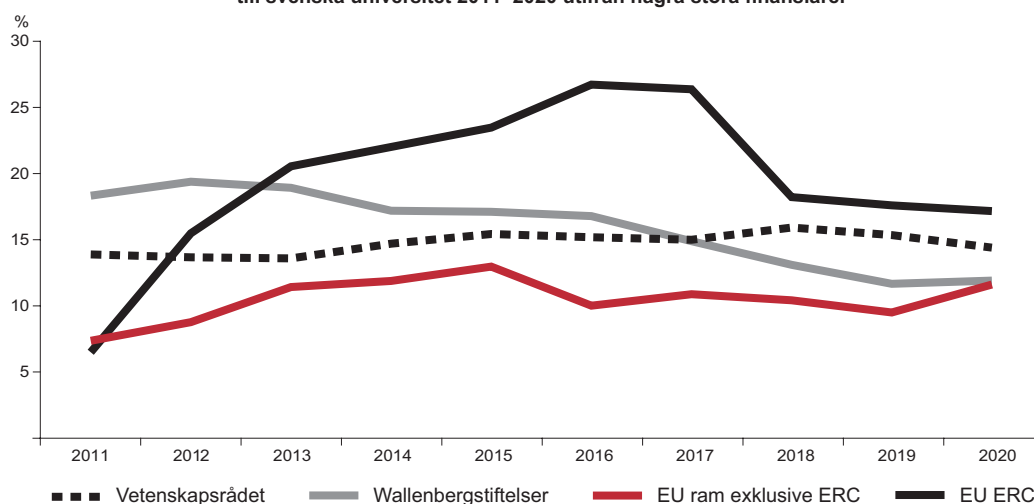
Källa: Vetenskapsrådet

Figur 2.2. Projektvärdet för Uppsala universitets beviljade EU-projekt 2011–2020

Källa: EU-kommissionens Participants portal

Figur 2.3. Uppsala universitets andel (%) av forskningsintäkter till svenska universitet 2011–2020 utifrån några stora finansörer

Källa: Universitetskanslersämbetet

lysningar än vanligt per januari har beviljats för föregående år. 2021 ingår därför inte i figur 2.2 men för utlysningar från 2020 har universitetet beviljats mer medel än någonsin tidigare. Det totala projektvärdet för EU-projekt som beviljats till Uppsala universitet har ökat för varje år sedan 2016 och nådde 2020 drygt 42 miljoner, varav 55 procent utgjordes av ERC medel.

Andel intäkter av forskningsbidrag

Uppsala universitet erhöll 2013–2017 en stor andel av totala ERC-intäkter till landets universitet (21–27 procent). Andelen minskade till 18 procent 2018–2019 och till 17 procent 2020. Uppgifter för 2021 är ännu inte tillgängliga. För EU:s rambidrag exklusive ERC har Uppsala universitets andel av de svenska universitetens intäkter varierat mellan 9–12 procent de senaste fem åren. Universitetets andel av intäkter från Vetenskapsrådet, som är den enskilt största forskningsbidragsfinansören i Sverige, har varit stabil runt 15 procent den senaste 10 årsperioden. Intäkterna från Wallenbergstiftelserna har emellertid minskat, från 19 procent 2012 till 12 procent 2019–2020. Den minskade andelen förklaras av stora belopp har beviljats

till infrastrukturen Max IV som administreras av Lunds universitet. Under 2020 uppgick universitetets andel av intäkter från Formas till 7 procent, Forte till 7 procent och Vinnova till 5 procent, vilket är ungefär på samma nivå som tidigare år.

2.2.2. Publikationer

Universitetet har liksom tidigare år en hög produktion av referegranskade artiklar i internationella tidskrifter. Publiceringstraditionerna skiljer sig åt mellan vetenskapsområdena och inom delar av humaniora och samhällsvetenskap är publicering i böcker och antologier betydande. För att ge en rättvisande bild av samtliga vetenskapsområden bör även dessa publiceringstyper tas med. Universitetet redovisar i tabell 2.2 publiceringen enligt den så kallade norska modellen där endast sådan publicering som skett genom publiceringskanaler som bedömts vara vetenskapliga tagits med. Där anges även antalet referegranskade artiklar i internationella tidskrifter, vilket är det mått på publikationer som anges i sammanställningen av Väsentliga uppgifter i enlighet med gällande redovisningsprinciper. Fullständiga siffror för 2021 finns i nuläget

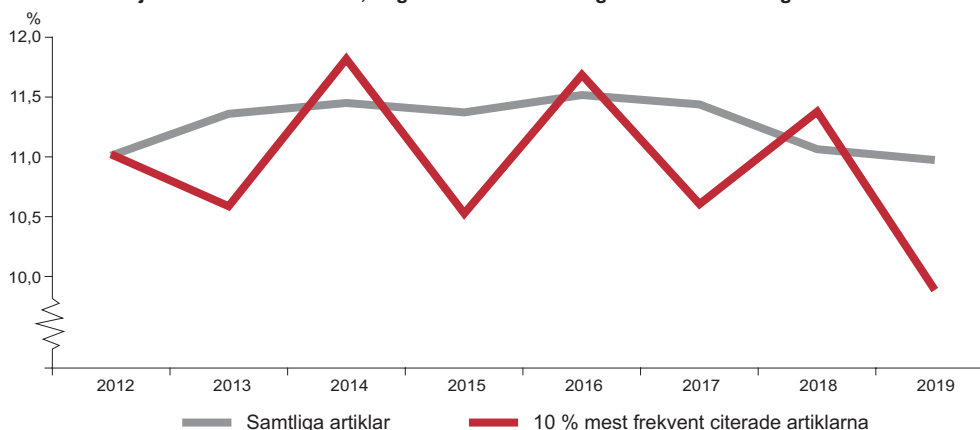
Tabell 2.2. Antal publikationer 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt vid Uppsala universitet	6 060	6 155	5 940	5 985	6 091
– varav Humsam	1 188	1 207	1 193	1 231	1 165
– varav Medfarm	2 640	2 648	2 473	2 391	2 522
– varav Teknat	2 232	2 300	2 274	2 363	2 404
Antal referegranskade publikationer UU	5 667	5 712	5 477	5 518	5 576

Siffrorna för 2017–2020 har justerats jämfört med tidigare årsredovisningar då inrapporteringen av publikationer inte var fullständig. Det är viss eftersläpning i inrapportering för 2021.

Källa: DiVA

Figur 2.4. Uppsala universitets andel (%) av publiceringar i Web of Science jämfört med universitet, högskolor och andra organisationer i Sverige 2012–2019

Här används fraktionerad räkning och inte heltalsräkning.

Andelen har inte beräknats för publiceringsåren 2020 eller 2021, eftersom den version av den datakälla som använts har 2019 som sista publiceringsår.

Källa: CVTS Monitor

inte tillgängliga men bedömningen är att slutresultatet för det totala antalet publikationer för universitetet kommer att öka jämfört med förra årets siffror.

Gällande antalet refereegranskade publikationer har universitetets produktion ökat med drygt 130 publikationer från 2017 till 2020. Publiceringen totalt har minskat 2020 jämfört med 2017 för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap, medan den under samma period ökat för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap och för vetenskapsområdet för medicin och farmaci.

Universitetets andel av den totala svenska publiceringen i Web of Science har från 2012 till 2019 varierat mellan 11 och 11,5 procent (figur 2.4).

Ett annat sätt att mäta publicering är att uppskatta dess genomslag (impact) avseende citeringar till publikationer. Därigenom ges en uppfattning om vilket inflytande forskningen vid ett lärosäte har på det internationella forskarsamhället och i förlängningen det omgivande samhället. I figur 2.4 visas även universitetets andel av de svenska artiklar, som tillhör de 10 procent mest citerade artiklarna, där hänsyn tas till både ämnesområde och publiceringsår. För publiceringsåret 2018 är universitetets andel av de 10 procent mest citerade svenska artiklarna, 11,4 procent, vilket är något större än motsvarande andel för samtliga artiklar. För det senaste beaktade publiceringsåret, 2019, är andelen 9,9 procent, vilket är ungefär en procentenhet mindre än motsvarande andel för samtliga artiklar. Andelen för de 10 procent mest citerade artiklarna har inte beräknats för publiceringsåren 2020 eller 2021, av samma skäl som för andelen för samtliga artiklar (dessutom har publikationerna från dessa båda år ännu inte fått tillräckligt många citeringar).

Trenden avseende andel internationella samarbeten är ökande över den senaste 10-årsperioden för både Uppsala universitet och övriga svenska universitet, vilket speglar en alltmer globaliserad forskningsvärld med många internationella samarbeten. Under året publicerade forskare vid Uppsala universitet drygt 4 700 artiklar och forskningsöversikter (reviews) i Web of Science. Av dessa skrevs cirka 69 procent i samarbete med forskare vid utländska universitet och andra utländska organisationer, en andel som är något större än motsvarande andel för 2020.

Samarbete sker även med det omgivande samhället i form av sampubliceringar med företag och organisationer. Uppsala universitet har i detta sammanhang en relativ hög andel sampublicering. Ungefär 4,1 procent av publiceringen sker i sådana samarbeten.

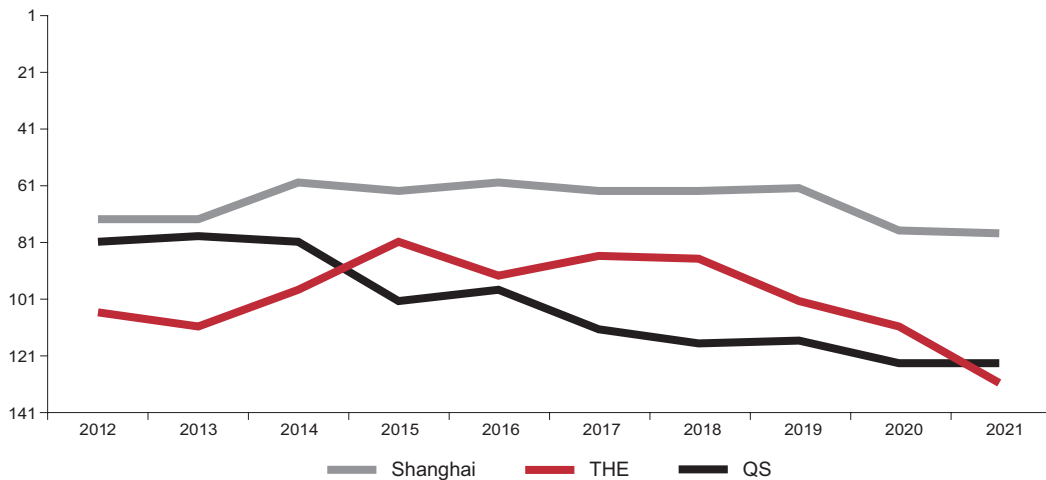
Ett mål för universitetet är att forskningsresultaten i högre grad publiceras genom öppen tillgång (open access). 2021 uppgick andelen artiklar och forskningsöversikter i Web of Science som publicerats omedelbart (utan embargo) öppet tillgängliga till drygt 70 procent.

2.2.3. Ranking

Uppsala universitet följer primärt de tre största internationella rankinglistorna. Den främsta placeringen under året nåddes på Shanghai rankingen (ARWU) med plats 78. På Times Higher Education World University Rankings (THE) återfinns universitetet på plats 131 och på QS World University Rankings på plats 124 (figur 2.5).

Rankinglistorna baseras på ett flertal indikatorer såsom publicering, antal studenter i relation till lärare, andel internationella studenter och lärare, intäkter, antal alumner och forskare som erhållit nobelpris samt ryktesundersök-

Figur 2.5. Uppsala universitets placeringar vid tre stora internationella rankinglistor

Källa: Respektive rankinginstituts hemsida. THE samt QS kallar sina listor som lanserats 2021 för "Edition 2022".

ningar som mäter universitetets anseende. Det finns en nedåtgående trend de senaste åren när det gäller universitetets placeringar på de tre stora rankinglistorna och under året har diskussioner förts inom universitetet om hur rankingarbetet kan utvecklas. Arbetet kommer fortsätta under 2022. Ett område som universitetet tappat inom de senaste två åren är citeringar.

University of New South Wales i Sydney sammanställer en rankinglista som bygger på resultaten från ovannämnda rankingar. Av cirka 2 000 lärosäten som ingår i sammanställningen placerade sig Uppsala universitet som bästa svenska lärosäte på plats 96.

2.2.4. Oegentligheter i forskning

Enligt lag (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning ska anmälningar om oredlighet i forskning utredas av Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (Npof). Vid Uppsala universitet finns Nämnden för utredning av avvikelser från god forskningssed (NUAF), vilken utgör ett stöd till rektor i frågor som rör avvikelser från god forskningssed.

Under 2021 har Riktlinjer avseende förfarandet vid misstänkt avvikelse från god forskningssed reviderats (UFV 2019/1612) för att lägga mer fokus på det bredare begreppet avvikelser från god forskningssed istället för det snävare oredlighet i forskning i enlighet med NUAF:s uppdrag och den tillkomna lagstiftningen. Under år 2021 förekom ett (1) fall av avvikelse från god forskningssed.

2.3. Strategiska forskningssatsningar inom universitetet

Uppsala universitet har med sin ämnesmässiga bredd goda förutsättningar att både möta nationella samhällsutmaningar och bidra till att FN:s globala hållbarhetsmål nås. Ska dessa mål nås krävs en kombination av teknikutveckling, samhällsbyggnad och förändringar i människors beteenden samt att beslut bygger på vetenskapligt grundad kunskap. Under de senare åren har flera tvärvetenskapliga och gränsöverskridande satsningar genomförts vid Uppsala universitet. Liksom föregående år har det under 2021 bedrivits omfattande forskning om covid-19, framförallt inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci.

Nedan följer ett antal exempel på satsningar som har initierats eller varit speciellt framträdande under 2021.

Under året inrättades Alva Myrdal-centrum för kärnvapennedrustning (AMC) på uppdrag av regeringen. AMC är ett nationellt kunskapscentrum med tvärvetenskaplig inriktning vars syfte bland annat är att inom området stimulera till utbildning och forskning, säkra framtida expertkompetens samt utgöra ett tvärvetenskapligt stöd till policyarbete.

Universitetet satsar även brett och långsiktigt på forskning om högre utbildning och demokratiutveckling. Inom forskningsprogrammet Demokrati och högre utbildning undersöks de demokratiska processerna vid universiteten, liksom deras förhållande till såväl det svenska samhällets demokratiska institutioner som den globala demokratiseringen av nationer. Inom centrumbildningen Higher Education and Research as Objects of Study (HERO) stärks och utvecklas den forskning som bedrivs vid Uppsala

universitet inom området studier av högre utbildning och forskning.

Under 2021 har Uppsala diabetescentrum börjat sin verksamhet. Under året har medel utlysts och tilldelats för tvärvetenskapliga doktorandprojekt inom viktiga områden för bättre förståelse, diagnos och behandling av diabetes.

Ett annat exempel på en satsning som varit framträdande under året är AI4Research som är ett 5-årigt projekt som syftar till att fördjupa och bredda AI-kompetensen vid universitetet genom interna sabbatical-perioder på halvtid. Under 2021 har sabbaticals utlysts till forskare från olika ämnesområden inom samhällsvetenskap, teknik och naturvetenskap, såsom kemi, astronomi och IT.

Ett annat exempel är en satsning kallad AM@Å som syftar till att säkerställa möjligheten till spetsforskning inom området additiv tillverkning (AM). Satsningen samlar forskning inom flera områden kopplat till AM, exempelvis utveckling av nya material för AM, tillverkning av patientanpassade implantat, lättviktsstrukturer och affärsmodeller.

2.4. Övrig redovisning enligt regleringsbrevet

I detta avsnitt presenteras universitetets resultat i relation till regeringens uppdrag och återrapporteringskrav för forskningen.

2.4.1. Strategiska forskningsområden (SFO:er)

Uppsala universitet är värd för sju strategiska forskningsområden och deltar i ytterligare tre som koordineras av Lunds universitet. Med utgångspunkt i den betoning av samverkan och nyttiggörande av forskningsresultat som kommunicerats i den senaste forskningspropositionen fortsätter Uppsala universitet arbeta för att stärka miljöernas värdeskapande.

Resurstilldelningen för 2021 redovisas i tabell 2.3.

Tabell 2.3. Strategiska forskningsområden 2021, tkr			
Strategiskt område	Benämning	Tilldelning UU 2021	varav utbetalat andra lärosäten
<i>Universitetet huvudsökande</i>			
Cancer	U-CAN	22 243	9 175
Energi	StandUP	59 011	36 444
E-vetenskap	eSSENCE	29 506	16 228
Molekylär bioteknik	SciLife-U	49 365	
Politiskt viktiga regioner	UCRS	9 097	
Säkerhet och krisberedskap	CNDS	12 973	4 550
Vårdforskning	U-CARE	11 349	
Totalt		193 544	66 397

Källa: Raindance

2.4.2. SciLifeLab

SciLifeLab (Science for Life Laboratory) är en nationell forskningsinfrastruktur för molekylära livsvetenskaper och en av regeringens stora satsningar på forskningsinfrastruktur i Sverige. Verksamheten drivs av Karolinska Institutet, KTH, Stockholms universitet och Uppsala universitet samt via noder på lärosäten i hela landet.

Under hösten utvärderades SciLifeLab av sitt internationella rådgivande organ (International Advisory Board, IAB). Grunden för SciLifeLab:s framtida utveckling är rapporten från IAB vilken publiceras under våren 2022.

Under 2021 erhöll Uppsala universitet 49,4 mnkr i SciLifeLab-associerade SFO-medel. Dessa har stöttat covid-19-forskning, professorsrekryteringar och lokala infrastrukturer. Tre SciLifeLab fellows har rekryterats och ett doktorandprogram har initierats i samarbete med SFO:n eSSENCE.

År 2021 hade SciLifeLab 197 gruppleddare varav 84 vid Uppsala universitet. Av de senare nämnda var 11 aktiva SciLifeLab fellows. Tre SciLifeLab fellows slutförde programmet under året. Samtliga var befordrade till lektorer och en befordrades senare till professor.

SciLifeLab har fortsatt driva sitt nationella forskningsprogram runt covid-19 vilket resulterat i ett stort antal publiceringar. Utöver forskningsprogrammet har SciLifeLab:s Data Centre, med organisatorisk hemvist vid Uppsala Universitet, på uppdrag av Vetenskapsrådet skapat en webbportal för insamling och delning av forskningsdata runt covid-19. Portalen utgör den svenska noden i ett nätverk under ledning av EU-kommissionen.

2021 fick SciLifeLab ett utökat uppdrag av regeringen (Laborativt stöd för framtida pandemier) samt statliga medel för att samordna och skapa en nationell pandemikapacitet för provanalyser, provflöden samt teknikutveckling vid de kliniska laboratorerna. Satsningen koordineras från Uppsala universitet.

I januari 2021 startade den tolvåriga satsningen på ett nationellt program inom datadriven livsvetenskap koordinerat av SciLifeLab till vilken Knut och Alice Wallenberg-stiftelsen donerade 3,1 miljarder kr (SciLifeLab & Wallenberg National Program for Data-Driven Life Science, DDLS). Inom DDLS samverkar Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet, Karolinska institutet, KTH, Lunds universitet, Linköpings universitet, Naturhistoriska Riksmuseet, Stockholms universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå universitet och Uppsala universitet.

Programmets bas är rekryteringen av 39 unga framstående forskningsgruppsledare, så kallade DDLS fellows, till fyra strategiska forskningsområden: cell- och molekylärbiologi, precisionsmedicin och diagnostik, evolution och

biologisk mångfald samt epidemiologi och infektionsbiologi. Under 2021 initierades rekryteringen av de första 20 DDLS fellows varav två till Uppsala universitet inom områdena Evolution och biologisk mångfald samt Epidemiologi och infektionsbiologi.

2.4.3. European Institute of Innovation and Technology

European Institute of Innovation and Technology (EIT) är ett EU-organ som ska bidra till att stärka konkurrenskraften, en hållbar ekonomisk utveckling samt tillväxt och arbetstillfällen i Europa. Uppsala universitet deltar i tre EIT-konsortier inom områdena hållbar energi (EIT Inno-Energy), råmaterial (EIT RawMaterials) och hälsosamt liv och aktivt åldrande (EIT Health). Inom de tre miljöerna finns cirka 1 000 samarbetspartners från knappt 20 europeiska länder. Flera av utbildningssatsningarna inom EIT Health ingår i Uppsala universitets ordinarie kursutbud. Under 2021 har universitetet varit involverade i sex projekt (fyra inom innovation och två inom utbildning).

2.4.4. Swedish Collegium for Advanced Study

Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS) är ett nationellt institut för avancerade studier (IAS), främst inom samhällsvetenskap och humaniora. Verksamheten regleras i förordning (1995:1079) om Kollegiet för avancerade studier och ska återrapporteras i årsredovisningen.

Varje år knyts svenska och internationella forskare efter ingående granskning till SCAS under ett år eller en termin. Under 2021 vistades 44 gästforskare (27 män och 17 kvinnor) från 30 universitet (25 utländska och 5 svenska) i 15 länder vid kollegiet. Antalet gästforskare ökade trots covid-19-pandemin med 19 procent jämfört med föregående år. Andelen utländska gästforskare vid kollegiet var 64 procent. En betydande del (84 procent) av kollegiets gästforskare finansierades med externa medel, vilket är en tioprocentig ökning från förra året.

SCAS ingår i en grupp av tio världsledande institut för avancerade studier (SIAS), däribland IAS Princeton och Wissenschaftskolleg (Berlin). SCAS ingår även i ett nätverk med 25 europeiska institut för avancerade studier (NetIAS). Under året har samarbetet gett upphov till nya gemensamma initiativ, bland annat en gemensam föreläsningsserie och ett nytt gästforskarprogram för yngre forskare, Constructive Advanced Thinking.

Kollegiet driver med stöd av Riksbankens Jubileumsfond ett femårigt excellensprogram för postdoktorala forskare, Pro Futura Scientia. Under 2021 ingick 20 gästforskare i programmet och ytterligare fyra Pro Futura-forskare antogs.

Idag finns en väsentlig komponent av globaliseringsteori och ett tydligt hållbarhetsperspektiv i mycket av forskningen vid SCAS. Genom Global Horizons Fellowship-programmet bidrar SCAS till mångvetenskaplig forskning om global styrning och framtida samhällsutmaningar. Antalet ansökningar är också stort till det nystartade Barbro Klein Fellowship Programme, särskilt ägnat global kulturell mångfald.

SCAS driver även ett naturvetenskapligt program med stöd av Familjen Erling-Perssons Stiftelse och Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Programmet innehåller även en satsning på lovande yngre postdoktorala forskare, så kallade Thunberg Fellowships. Det naturvetenskapliga programmet bidrar till att öka möjligheterna till ämnesövergripande samarbeten.

Kollegiets forskare har under året mottagit flera utmärkelser som 2021 Horizon Prize från Royal Society of Chemistry (UK) och en forskare har utnämnts till hedersdoktor vid University of Oxford. Vidare har forskare knutna till SCAS blivit invalda i ett flertal akademiska sällskap, exempelvis Kungliga Vetenskapsakademien och Sveriges unga akademi.

Kostnaderna för SCAS redovisas i tabell 2.4.

Tabell 2.4. Kostnad för SCAS 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017
SCAS	37	35	33	30	29

Källa: Raindance

2.4.5. Nationellt centrum för kvinnofrid

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) är ett expertcentrum som har regeringens uppdrag att sprida kunskap om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Covid-19-pandemin har präglat arbetet under året. Stort fokus har riktats mot den ökade risken för våld i samband med den ökade isoleringen under pandemin.

Centrumet sammanställer forskning och metodutveckling, bedriver utbildning, utvecklar metoder för bemötande och stöd till våldsutsatta kvinnor samt sprider forskning och erfarenhetsbaserad kunskap för en bred målgrupp genom NCK:s kunskapsbank på webben.

Arbetet med regeringsuppdraget att i samverkan med bland annat Socialstyrelsen och länsstyrelserna utveckla ett nationellt kompetensstöd för kommuners och regioners arbete med våldsutsatta har fortsatt. Antalet användare av "Webbkurs om våld" passerade under året 100 000 och under 2021 startade 27 835 personer ett konto. Under pandemin har webbkursen varit ett uppskattat verktyg

när utbildningar för studenter och yrkesverksamma måste bedrivas på distans.

NCK:s universitetskurser för personal inom socialtjänsten, vården, polisen, andra myndigheter och idéburna organisationer samt till studenter har under året huvudsakligen bedrivits på distans. Under hösten genomfördes NCK-dagarna med öppna föreläsningar riktade till yrkesverksamma.

Uppdraget att utforma ett kunskapsstöd för universitetslärare i deras implementering av högskoleförordningens nya kunskapsmål om våld har fortsatt under året. Den högskolepedagogiska kursen för universitetslärare vid de program där examenskraven omfattar kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer har kompletterats med fördjupande temadagar. Ett arbete för att skapa ett webbstöd för lärosäten har påbörjats.

NCK bedriver forskning och metodutveckling inom området mäns våld mot kvinnor i samarbete med institutionen för kvinnors och barns hälsa. NCK samverkar med Akademiska sjukhuset i frågor som rör NCK:s kliniska verksamhet. I detta ingår att driva den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen. Totalt har 42 498 samtal besvarats och nivån är densamma som 2019. Det är däremot en minskning med nio procent jämfört med 2020, vilket var det år då flest samtal besvarats hittills. I november inleddes arbetet med det fleråriga regeringsuppdraget att starta en pilotverksamhet i form av stödtelefonlinjer för våldsut-satta män och hbtqi-personer.

NCK:s kostnader redovisas i tabell 2.5.

Tabell 2.5. Kostnad för NCK 2017–2021, mnkr					
	2021	2020	2019	2018	2017
NCK	38	32	35	34	29

Källa: Raindance

2.5. Ekonomiskt resultat

För att följa indelningen enligt regleringsbrevet redovisas det ekonomiska resultatet för forskning och utbildning på forskarnivå i det här kapitlet. Övrig information om utbildning på forskarnivå redovisas samlat med övrig utbildning i kapitel 1 (Utbildning av högsta kvalitet och relevans).

Det ekonomiska resultatet av 2021 års verksamhet inom den anslags- och bidragsfinansierade forskningen visade ett överskott på 1 mnkr, vilket är en förändring med 26 mnkr jämfört med föregående år (tabell 2.6). Det utgående myndighetskapitalet exklusive uppdragsverksamhet uppgår till 667 mnkr.

Tabell 2.6. Ekonomiskt resultat inom forskning och utbildning på forskarnivå 2017–2021, mnkr					
	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	5 283	5 053	5 063	4 882	4 665
Kostnader	-5 282	-5 078	-5 132	-4 954	-4 756
Årets kapitalförändring	1	-25	-69	-72	-91
Utgående balanserat kapital	667	669	664	724	787

Tabellen visar anslags- och bidragsfinansierad forskning exklusive uppdragsforskning och statskapital. Utgående kapital justeras årligen för omdisponerat kapital.

Källa: Raindance

Intäkterna uppgick till 5 283 mnkr vilket är en ökning med 230 mnkr. Såväl avgifts- som bidragsintäkter ökade, 9 mnkr respektive 145 mnkr. Anslagsintäkter till forskning och utbildning på forskarnivå ökade med 78 mnkr. De finansiella intäkterna minskade med 2 mnkr.

Under 2021 har kostnaderna för den anslags- och bidragsfinansierade forskningen ökat med 4 procent i jämförelse med 2020. Driftkostnader svarar för den största procentuella förändringen med 5,6 procent och det är främst kostnader för kemikalier och laborationsmaterial som ökat.

FOTO: DAVID NAYLOR

MED FOKUS PÅ HÅLLBAR UTVECKLING

I december undertecknades ett strategiskt partnerskap mellan Uppsala kommun och Uppsala universitet som ska stödja både befintliga och nya former av samverkan. Partnerskapet ska bidra till att utveckla Uppsala till en modern, trygg och attraktiv kommun med särskilt fokus på hållbar samhällsutveckling. Det handlar om såväl klimatfrågor som social och ekonomisk hållbarhet.

Utgångspunkten är ett ömsesidigt kunskapsutbyte som i grunden handlar om att tillsammans ta sig an komplexa samhällsutmaningar med hållbarhet som en särskild hjärtefråga.

- 377 helårsstudenter inom poänggivande uppdragsutbildningar
- 105 miljoner i intäkter till uppdragsforskning
- 301 kliniska doktorander
- 50 företagsdoktorander
- 33 patentansökningar inkomna för rådgivning till innovationskontoret

3. SAMVERKAN I UTBILDNING OCH FORSKNING

Uppsala universitet samverkar med det omgivande samhället regionalt, nationellt och internationellt. Samverkan sker inom såväl utbildning som forskning och tar sig många olika former. Uppsala universitet har en nära samverkan med Region Uppsala samt strategiska partnerskap med Hitachi Energy (tidigare Hitachi ABB Power Grids), Uppsala kommun, Region Gotland och NCC. Bland större samverkansinitiativ kan nämnas att Uppsala universitet deltar i tre konsortier knutna till European Institute of Innovation and Technology (EIT), inom områdena hållbar energi, råmaterial samt hälsosamt liv och aktivt åldrande. Intäkterna för universitetets uppdragsforskning uppgår till 105 mnkr. Antalet adjungerade lärare har ökat med 9 personer till 185 jämfört med 2020. Antalet företagsdoktorander uppgår till 50 medan antal doktorander med anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal uppgår till 301. Universitetets alumnnätverk omfattar omkring 28 000 alumner i fler än 145 länder.

I Mål och strategier för Uppsala universitet anges följande utvecklingsmål för samverkan:

- Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning. Universitet ska arbeta för att:
 - Incitamenten att utveckla samverkansskicklighet som en aspekt av pedagogisk och vetenskaplig skicklighet ska bli tydligare.
 - Ytterligare underlätta skapandet av långsiktiga och ömsesidiga samverkansrelationer inom både utbildning och forskning.
 - Samarbetet med universitetets strategiskt viktigaste samverkanspartners, däribland Region Uppsala och Akademiska sjukhuset, ska stärkas ytterligare.

3.1. Samverkan vid Uppsala universitet

Vid Uppsala universitet är samverkan en naturlig och integrerad del av utbildning och forskning. Samverkan sker med både offentliga och privata aktörer samt på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Samverkan kan exempelvis innefatta avancerade forskningssamarbeten, uppdragsutbildning och stödverksamhet av varierande karaktär. Viktiga delar av samverkan handlar också om att universitetet deltar aktivt i samhällsdebatter och kulturliv samt på olika sätt tillgängliggör forskningsresultat för en bredare allmänhet.

3.2. Resultat inom samverkan

De indikatorer som redovisas i följande avsnitt är antal adjungerade lärare, antal företagsdoktorander, doktorander med anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal, antal uppdragsutbildningar (med helårsstudenter) samt omfattning av uppdragsforskning (intäkter). I kapitlet redovisas även patent via Uppsala universitet innovation.

3.2.1. Uppdragsforskning

Uppdragsforskning innebär att universitetet bedriver forskning i samverkan med beställare inom privat eller offentlig sektor. På detta sätt får samhället direkt nytta av kunskap och kompetens vid universitetet. Omfattningen av uppdragsforskningen kan variera från år till år beroende på slutförandet av enskilda projekt. Uppdragsforskning äger rum inom universitetets samtliga tre vetenskapsområden. Intäkter och kostnader redovisas i tabell 3.1.

Tabell 3.1. Intäkter och kostnader i uppdragsforskning 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	105	93	90	88	87
Kostnader	-107	-101	-95	-92	-93
Årets kapitalförändring	-2	-8	-5	-4	-6

Källa: Raindance

Tabell 3.2. Antal adjungerade lärare, företagsdoktorander samt doktorander med anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Adjungerade lärare	185	176	164	161	156
– kvinnor/män (%)	57/43	57/43	52/48	50/50	47/53
Företagsdoktorander*	50	48	49	40	36
– kvinnor/män (%)	46/54	46/54	43/57	33/67	28/72
Lärare med förenad befattning eller klinisk tjänstgöring	155	152	143	142	134
– kvinnor/män	58/42	57/43	55/45	54/46	54/46
Doktorander med anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal	301	312	300	258	261
– kvinnor/män (%)	52/48	49/51	52/48	50/50	44/56

* Antalet företagsdoktorander har räknats upp för tidigare år på grund av efterrapportering.

Källa: Primula och Ladok

3.2.2. Antal adjungerade lärare och företagsdoktorander samt antal lärare och doktorander med förenad eller klinisk anställning

Att adjungera personer från näringslivet eller offentlig verksamhet som lärare samt att anta företagsdoktorander gör att universitetet och arbetslivet knyts närmare till varandra. Ömsesidigt kunskapsutbyte och mer verksamhetsnära forskning och utbildning är några av fördelarna. Antalet adjungerade lärare har ökat de senaste åren, från 156 personer år 2017 till 185 personer år 2021 (tabell 3.2). Detta beror till stor del på att lärarutbildningen ökat sin professionsanknytning och att fler anställda vid Akademiska sjukhuset har adjungerats till universitetet. 57 procent av de adjungerade lärarna var kvinnor år 2021 och 43 procent var män. Antalet företagsdoktorander var något fler än 2020. Andelen kvinnor i gruppen har ökat sedan 2017 och var 46 procent 2021.

Samarbetet mellan Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset är av avgörande betydelse för att universitetet ska kunna bedriva forskning och undervisning inom hälso- och sjukvårdsområdet. Både antalet lärare med förenad befattning eller klinisk tjänstgöring och antalet doktorander med anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal har ökat de senaste åren (tabell 3.2). Ökningen beror på att utbildning och forskning inom hälso- och sjukvårdsområdet har expanderat kraftigt.

3.2.3. Uppdragsutbildning

Uppdragsutbildningen är en viktig byggsten i främjandet av ett livslångt lärande. Under 2021 har pandemin medfört viss negativ påverkan avseende antal deltagare och genomförda kurser. Vissa sektorer inom vården och vissa myndigheter har haft begränsade möjligheter att ha personal i utbildning. Brist på lärare är en ytterligare orsak till att antalet genomförda uppdragsutbildningar minskar. Otillräckliga incitament för forskare och lärare att medverka i uppdragsutbildning kan vara en del i detta. Efterfrågan på

distansutbildningar är dock fortfarande betydande, speciellt från statliga myndigheter.

Eftersom söktrycket på ordinarie kurser har varit högt under pandemin har vissa populära utbildningar inrättats som uppdragsutbildningar. På så sätt har företag/organisationer fått möjlighet att köpa platser för sina anställda, som annars inte hade fått plats på dessa kurser.

Behovet av kompetensutveckling inom det svenska skolväsendet är fortsatt stort och utbudet av uppdragsutbildningar inom skolområdet växer stadigt. Utbildningar på uppdrag av Skolverket och av kommunala- och enskilda huvudmän har dominerat genomförda utbildningsinsatser bland annat inom Lärarlyftet, Rektorsprogrammet, specialpedagogik och Läslyftet. Under året har stora insatser genomförts inom Samverkan för bästa skola (SBS) på uppdrag av Skolverket. Från och med 2021 utökades också uppdraget till Uppsala universitet att utbilda anställda inom statliga myndigheter om mänskliga rättigheter till att även omfatta personal inom kommuner och regioner.

Under året har chefs- och ledarskapsutbildningar genomförts för Svenska kyrkan, Kriminalvården och flera organisationer inom offentlig sektor. Ett nytt program för chefer inom regioner och kommuner inom ramen för Äldreomsorgslyftet har startat under hösten. Vidare har ett stort antal specialistutbildningar för läkare och vårdpersonal samt för polisväsendet och privata företag (även internationella) genomförts.

Under hösten har en ökad efterfrågan på kortare ledarskapsutbildningar märkts, exempelvis om att leda på distans och verksamhetsstyrning. Andra exempel där efterfrågan har ökat är förändringsledning, AI och hållbar utveckling.

Antalet studenter som genomfört uppdragsutbildningar med högskolepoäng (helårsstudenter) uppgick 2021 till 377. Antalet individer som genomgått icke poänggivande uppdragsutbildningar 2021 uppskattas till cirka 4 000 personer.

Tabell 3.3. Intäkter i poänggivande och icke poänggivande uppdragsutbildning, mnkr, samt helårsstudenter i poänggivande utbildningar 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	96	75	91	97	83
Kostnader	-98	-94	-97	-97	-80
Årets kapitalförändring	-2	-19	-6	0	3
Antal helårsstudenter	377	412	459	458	397
– kvinnor/män (%)	81/19	82/18	80/20	83/17	76/24

Källa: Raindance

3.2.4. Patent och företag

Under 2021 har 75 ärenden från forskare och studenter vid Uppsala universitet genomlysts avseende immaterialrättsliga aspekter (patent, avtal och immateriella rättigheter). 33 patentansökningar och 2 ansökningar om varumärkesskydd har lämnats in där innovationskontoret givit stöd. Av patentansökningarna var 20 från forskare och lärare vid Uppsala universitet och 13 från andra lärosäten. Under 2021 har Uppsala universitet Invest AB gått in i 4 nya portföljbolag. 32 bolag har startats av studenter aktiva vid Uppsala universitet med stöd av Drivhuset (tabell 3.4).

3.3. Uppsala universitet – en aktör i samhället

Uppsala universitet bidrar genom sin verksamhet till utveckling och tillväxt på lokal, regional, nationell och global nivå. Universitetet medverkar i såväl strategisk planering som operativa verksamheter för att gemensamt stärka Uppsalaregionen och Gotland. Dessa insatser bidrar till att nå universitetets mål om samverkan med privat, offentlig och ideell sektor. Vidare har universitetet ett stort engagemang i samhällsdebatter och kulturliv.

3.3.1. Strategiska samarbeten

Uppsala universitet har en ambition att kontinuerligt utveckla strategiska partnerskap med externa organisationer för att stärka universitetets forskning och utbildning samt bidra till samhällsnytta och innovation. I nuläget har Uppsala universitet strategiska partnerskap med Hitachi Energy (tidigare Hitachi ABB Power Grids), Uppsala kommun, Region Gotland och NCC.

Inom Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS) är verksamheten koncentrerad till fyra strategiska fokusområden: life science genom verksamheten STUNS Life science, energi och miljö genom verksamheten STUNS Energi, hållbar stadsutveckling genom STUNS hållbara samhällen samt innovation och tech genom bland annat verksamheten Uppsala Innovation Centre (UIC). I en jämförelse från 2019 mellan 364 företagsinkubatorer från 82 länder rankades regionens företagsinkubator och accelerator UIC,

som ägs av STUNS, Uppsala kommun, Uppsala universitets och Sveriges lantbruksuniversitets holdingbolag, bland de fem främsta i världen.

En nära samverkan med arbetsgivare och andra avnämare är av betydelse inom alla tre vetenskapsområden, särskilt inom de utbildningar där verksamhetsförlagda moment ingår. Beträffande den verksamhetsförlagda utbildningen som ingår i lärarprogrammen samverkar universitetet med 17 skolhuvudmän i Uppsala, Västmanlands, Gävleborgs och Stockholms län samt Region Gotland. Av dessa är 10 partnerskolekommuner som universitetet har ett närmare samarbete med. Dessutom förekommer samarbeten med kommuner och friskolor i hela landet i samband med den lärarutbildning som bedrivs på distans.

Inom medicin, farmaci och vård är kontinuerlig samverkan med Region Uppsala, Akademiska sjukhuset, Uppsala kommun och nationella apoteksaktörer en nödvändighet för att bedriva utbildning av studenter för anställning inom hälso- och sjukvården. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci kan inte bedriva utbildning till legitimationsyrken eller framgångsrik forskning utan denna samverkan. Under 2021 har arbetet med utvärderingen av den kliniska forskningens kvalitet påbörjats och tillsammans med Region Uppsala och Uppsala kommun har en gemensam arbetsgrupp för VFU-frågor bildats. Den kunskapsintensiva läkemedelssektorn har stor betydelse för universitetet och det finns långsiktiga samarbeten med flera aktörer. Universitetet samverkar även med många andra regioner, kommuner, apotek och myndigheter för att kunna ge högkvalitativ utbildning och forskning inom medicin, farmaci och vård.

Samarbetet inom Lärosäten Öst, där Uppsala universitet, Mälardalens högskola, Sveriges lantbruksuniversitet, Högskolan Dalarna, Högskolan i Gävle och Örebro universitet ingår, har fortsatt utvecklats. Under 2021 avslutades pilotomgången av ett gemensamt ledarutvecklingsprogram för erfarna chefer med deltagare från samtliga lärosäten. Ytterligare ett program planeras med start våren 2022. Uppsala universitetet ansvarar för planering, samordning och genomförande.

3.3.2. Uppsala Health Summit

Uppsala Health Summit (UHS) är ett samverkansprojekt med Uppsala universitet som värddorganisation. Varje år samlar UHS internationella beslutsfattare och experter för att diskutera lösningar till en samhällelig hälsoutmaning. UHS mål är att genom multidisciplinära diskussioner uppmärksamma och implementera resultat från befintlig forskning i global hälsa. Under 2021 hade UHS nio partners: Sveriges lantbruksuniversitet, Statens veterinärmedicinska anstalt, Världsklass Uppsala, Region Uppsala, Uppsala kommun, Uppsala Monitoring Center, Läkeme-

delsverket, Gymnastik- och idrottshögskolan samt Uppsala universitet.

Under 2021 har två digitala summits genomförts. Den första ägde rum i mars med titeln Managing Antimicrobial Resistance through Behaviour Change. Mötet uppmärksammade ökande fel- och överanvändning av antibiotika hos människor, boskap och jordbruk. Den andra genomfördes i oktober med titeln Pathways to Lifelong Mental Wellbeing. I anslutning till mötet producerades en populärvetenskaplig föreläsning som fler än 2500 personer har tagit del av. Arrangemangen samlade 650 respektive 800 deltagare från fler än 70 länder.

3.3.3. Samverkan med relevans för skolans verksamhet

Uppsala universitets samverkan inom skolans område sker framförallt genom verksamhetsförlagd utbildning samt uppdragsutbildning direkt riktad till skolans verksamhet. En viktig del i utvecklingen utgörs av ett närmare samarbete med partnerskolor, vilket ökar möjligheten till både praktiska moment inom lärarutbildningen och forsknings-samarbeten mellan universitet och skola. Därutöver har Uppsala universitet sedan 2018 en överenskommelse med åtta andra lärosäten beträffande försöksverksamhet gällande praktisknära forskning inom skolområdet (ULF-avtal).

Uppsala universitet bedriver verksamhet för skolelever i alla åldrar genom museerna och Uppsala linneanska trädgårdar. Under 2021 arrangerades den årliga vetenskapsfestivalen SciFest tillsammans med Sveriges lantbruksuniversitet och erbjöd besökarna ett brett utbud av digitala aktiviteter.

3.3.4. Fundraising, sponsring- och alumnverksamheten

Under året har utvecklingen av universitetets fundraising, sponsring- och alumnverksamhet fortgått. Verksamheten har även detta år fokuserats till ett antal väl förankrade projekt inom samtliga tre vetenskapsområden. Ett flertal evenemang, som tidigare fått skjutas upp på grund av pandemin, har kunnat genomföras under hösten.

Pandemin bedöms inte ha haft betydande negativa effekter avseende inkomna donationer. Bland annat har en amerikansk donator gjort ett testamentariskt förordnande om 1,5 miljoner USD till stöd för att säkra och utveckla universitetets runforskning. Därigenom har en professur i runologi kunnat inrättas. Dessutom har tio personer vardera donerat 2 miljoner kronor för inrättandet av Stiftelsen Uppsala universitets innovations- och entreprenörpris med ändamålet att synliggöra universitetets entreprenöriella kultur.

Uppsala universitets alumnätverk växer kontinuerligt. Omkring 28 000 alumner i fler än 145 länder är nu an-

slutna till nätverket som innefattar ett trettiotal nationella och internationella föreningar.

3.3.5. Insatser för nyanlända och integration

Uppsala universitets insatser för nyanlända och integration bygger på en nära samverkan mellan olika delar av universitetet samt med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Vid universitetet finns sedan 2015 ett nätverk som samordnar aktiviteter relaterade till nyanlända och integration. Under året har verksamheten fortsatt med digitala nätverksträffar och lunchseminarier samt genom olika arbetsgrupper inom och utom universitetet.

Universitetet har fortsatt samarbete med Academicum i den förberedande insatsen Korta vägen för nyanlända akademiker och ska enligt avtal ge vägledning, information om högskolan samt inspirationsföreläsningar för deltagarna. Antalet deltagare är stabilt, 60 i Uppsala och 23 i Eskilstuna varav tre hoppat av i respektive ort. Behovet av insatser från lärosätet bedöms vara stort även fortsättningsvis.

3.4. Övrig redovisning enligt regleringsbrevet

I detta avsnitt presenteras universitetets resultat i relation till regeringens övriga återrapporteringskrav för samverkan.

3.4.1. Innovationskontoret

Inriktning och mål

Enheterna UU Innovation (UUI) och UU Samverkan (UUS) utgör det universitetsgemensamma stödet till innovations- och samverkansverksamhet. Fortsättningsvis avser benämningen innovationskontoret verksamhet inom båda dessa enheter. Utöver innovationskontoret inkluderar det universitetsnära innovationsstödet även universitetets holdingbolag, UU Invest (se nedan).

Innovationskontorets uppdrag är dels att verka för att kunskap vid universitetet skapar nytta i samhället, dels att bidra till ökad kvalitet i universitetets forskning och utbildning. De huvudsakliga målsättningarna är att bidra till etablering och extern finansiering av 1) innovationsprojekt eller -miljöer i samverkan mellan universitetet och externa parter samt 2) innovationsprojekt som bygger på enskilda forskares och studenter kunskapsstillgångar och idéer.

Innovationsstödjande verksamhet

Under året har arbetet med att utveckla arbetssätt, processer och digitala erbjudanden fortsatt. Detta för att dels kunna fortsätta bedriva en verksamhet av hög kvalitet under de förutsättningar som råder under pandemin, dels

för att skapa ett mer tillgängligt och inkluderande innovationsstöd.

Mot bakgrund av en granskning av tidigare års idéinflöde fördelat på kön, vetenskapsområde samt akademisk titel har en handlingsplan tagits fram för att främja jämställdhet och inkludering inom innovationsstödet. Insatserna har bidragit till ett högre inflöde av idéer och förfrågningar om rådgivning samt till att fler kvinnor än tidigare tar del av innovationsstödet. Under året har nya initiativ inom områden som möter FN:s hållbarhetsmål, samt teamkomplettering (förstärkning av exempelvis afärsrättslig kompetens) introducerats för att öka mognaden hos innovationsprojekt. I det senare fallet har exempelvis arbetet med kompetenspaneler bestående av externa avnämare och investerare utvecklats ytterligare.

Som ett sätt att stimulera etablering av innovationsprojekt i samverkan med externa parter har innovationskontoret gett stöd till fyra AIMday-event vid Uppsala universitet under 2021. Innovationskontoret har även arbetat digitalt med samverkansmetoden Accessdag som syftar till att skapa en grund inför fördjupad samverkan. Exempel på teman för dessa dagar har varit Insteg till stora forskningsanläggningar samt Energisystem för hållbart samhälle. Under året har också många forskare samlats och diskuterat teman kopplade till pandemin inom samverkanplattformen MAYday for crisis.

Innovationskontoret har under året gett stöd till innovationsmiljöer som exempelvis de Vinnova-finansierade centren AddLife, Platinea och SweDeliver. Innovationskontoret har dessutom bidragit med en pilotutbildning om innovationsledning i samverkan som tagits fram tillsammans med RISE och tre andra lärosäten.

Året har inneburit en ökad medverkan på kurser för studenter och doktorander för att bidra till ökad kunskap om innovationsutveckling, immateriella rättigheter och avtal. Innovationskontorets samarbete med Patent- och registreringsverket kring den poänggivande kursen "Immaterialrätt i forskning – strategier och metoder"² fortsätter och kursen har genomförts vid två tillfällen under året. Det årliga mentorsprogrammet där forskare med intresse för att nyttiggöra sina resultat kopplas ihop med mentorer som är verksamma utanför akademien har genomförts med 21 deltagare.

Partnerskap och samarbeten

Uppsala universitet har ett flertal samarbeten där innovationskontoret bidrar med stöd, exempelvis de strategiska partnerskapen.

² Forskarutbildningskurs som ges internt på Uppsala universitet och till forskare vid Högskolan i Gävle respektive Högskolan Dalarna inom ramen för innovationskontorsuppdraget.

Under 2021 har innovationskontoret utökat sitt engagemang i olika samverkans- och innovationsstödande projekt, de flesta med extern finansiering och ofta med nationellt eller internationellt fokus. Uppsala universitet är sedan 2014 koordinator för det nationella strategiska innovationsprogrammet för sakernas internet, IoT Sverige, ett uppdrag som har utökats under 2021. Under 2021 har programmet via Vinnova, genomfört dels en öppen utlysning för innovativa IoT-projekt dels beviljat finansiering till strategiska projekt. Projektet Big Science Sweden, där Uppsala universitet har värdskapet för Sveriges Industrial Liaison Office (ILO) för forskningsinfrastrukturen CERN, har även det beviljats utökat projektstöd från Vinnova för så kallad Outreach-verksamhet. Tillsammans med Lunds universitet har innovationskontoret under året påbörjat ett uppdrag att skapa bättre förutsättningar för näringslivssamverkan kring genomikdata och biobanker, vilket sker inom det nationella projektet Genomic Medicine Sweden. Innovationskontoret har också beviljats ett projekt från Vinnova om att tillgängliggöra forskningsinfrastruktur för företag, vilket innebär att man de kommande tre åren ska leda ett samarbete mellan totalt 13 lärosäten i Sverige och RISE. Innovationskontoret medverkar också i det nationella projektet InnoPharma som syftar till att utveckla en samlad process mellan innovationskontor och DDD-plattformen³ för ett förbättrat stöd till läkemedelsutveckling i tidig fas. Internationellt har innovationskontoret fortsatt varit drivande kring entreprenörskap och innovationsstöd inom MIRAI 2.0⁴ och bland annat planerat och genomfört aktiviteter inom Research and Innovation Week under året.

Stöd till andra lärosäten

Innovationskontoret ger i enlighet med sitt uppdrag stöd till Högskolan Dalarna och Högskolan i Gävle. Kommunikationen vid högskolorna kring de tjänster och aktiviteter som tillhandahålls för innovationsutveckling såväl internt som genom innovationskontoret har stärkts. Detta har resulterat i att fler doktorander och forskare tagit del av innovationsstödet. En plan har också tagits fram för gemensamma aktiviteter som riktar sig specifikt till forskare vid de två högskolorna. Parallellt har samarbetet mellan Högskolan i Gävle och Högskolan Dalarna ökat i syfte att förstärka högskolornas respektive innovationsstöd.

³ Drug Discovery and Development Platform – infrastruktur kopplat till SciLifeLab i syfte att stödja forskare i att utveckla prototyper för nya läkemedel.

⁴ Uppsala universitet har tillsammans med 10 andra svenska respektive åtta japanska lärosäten samarbetsprojektet "MIRAI 2.0 – Connecting Swedish and Japanese Universities through Research, Education and Innovation".

Tabell 3.4. Flödestal och prestationer för UU Innovation, UU Samverkan, Uppsala universitet Invest AB och Drivhuset Uppsala 2017–2021					
	2021	2020	2019	2018	2017
Antal idéer som under året influtit för rådgivning	147	118	123	93	111
– kvinnor/män (%)	37/63	22/78	27/73	–	–
– varav från forskare vid Uppsala universitet	113	89	94	77	77
– kvinnor/män (%)	41/59	21/79	29/71	–	–
– varav från studenter vid Uppsala universitet	25	25	28	16	30
– kvinnor/män (%)	28/72	28/72	21/79	–	–
– varav från studenter och forskare vid andra svenska lärosäten	9	4	1	0	4
– kvinnor/män (%)	11/89	0/100	0/100	–	–
Antal idéer från Uppsala universitets studenter (totalt antalet idéer) som har fått vägledning via Drivhuset Uppsala	84 (192)	66 (203)	106 (222)	88 (217)	93 (195)
– kvinnor/män (%)	50/50	35/65	–	–	–
Antal idéer som gått vidare till verifiering från forskare och studenter från Uppsala universitet	54	41	51	52	23
– kvinnor/män (%)	41/59	15/85	22/78	13/87	26/74
– Varav från forskare vid Uppsala universitet	46	34	43	45	15
– kvinnor/män (%)	43/57	18/82	26/74	14/86	40/60
– Varav från studenter vid Uppsala universitet	8	7	8	7	8
– kvinnor/män (%)	25/75	0/100	0/100	0/100	0/100
Antal patentansökningar	33	29	22	26	17
– kvinnor/män (%)	6/94	10/90	–	–	–
– varav från forskare och lärare vid Uppsala universitet	20	16	12	13	8
– kvinnor/män (%)	10/90	0/100	8/92	–	–
– varav från andra lärosäten	13	13	10	13	9
– kvinnor/män (%)	0/100	19/81	–	–	–
Antal idéer som vidarebefordrats till företagsinkubators affärsutvecklingsprogram*	24	15	13	26	22
– kvinnor/män (%)	25/75	0/100	8/92	–	–
Antal nya portföljbolag i UU Invest AB	4	3	3	2	5
– kvinnor/män (%)	0/100	0/100	0/100	–	–
Nystartade UU studentbolag (totalt antal bolag) med stöd från Drivhuset	32 (109)	20 (114)	21 (109)	33 (111)	42 (101)
– kvinnor/män (%)	35/65	25/75	–	–	–
Validering för tillämpning (VFT-1) projekt som beviljats Vinnova-medel	35	29	36	31	33
– kvinnor/män (%)	31/69	7/93	11/89	–	–
– varav nya projekt under året	26	17	27	25	23
– kvinnor/män (%)	38/62	0/100	11/89	–	–
Antal ansökningar om Verifiering för Samverkan (VFS)	27	26	16	8	0**
– kvinnor/män (%)	44/56	46/54	25/75	–	–
– varav beviljade VFS projekt	9	12	9	7	0**
– kvinnor/män (%)	44/56	50/50	33/67	–	–
Antal frågor till AIMday som behandlats	45	24	68	85	95
– kvinnor/män (%)	–	–	–	–	–
Antal ansökningar om förstudiemedel	12	10	4	33	24
– kvinnor/män (%)	42/58	10/90	0/100	–	–
– varav beviljade förstudieprojekt	12	10	4	29	18
– kvinnor/män (%)	42/58	10/90	0/100	–	–
Antal forskare som genomgått mentorsprogrammet Mentor4Research	21	19	18	16	16
– kvinnor/män (%)	48/52	42/58	50/50	–	–

Notera att bakom siffrorna i tabellen kan fler personer finnas kopplade men att varje unikt värde i tabellen representerar kontaktpersonen.

* Inkluderar UIC:s affärsutvecklingsprogram, Swedish Scaleups, rymdinkubatorn ESA-BIC, samt EIT InnoEnergy.

** Ingen VFS utlysning 2017.

Källor: Raintance, Salesforce, Visma, JobsData 3.0, Invotech Solutions database och AIMday databas.

Högskolan Dalarna har under året tagit fram en modell för att stödja lärosätets institutioner vad gäller arbete med samverkan, nyttiggörande och innovationsfrämjande insatser. Ett ökat antal forskare har även tagit hjälp i frågeställningar som rör IP-rättigheter och patentrådgivning och under året har fyra innovationsärenden skickats från högskolan till innovationskontoret för fortsatt rådgivning. Vidare har sex nya studentföretag startats genom arbetet som sker via forskarmiljön i ämnet energiteknik/solcellsteknik.

Högskolan i Gävle har under 2021 fortsatt arbeta med strategiska samarbetspartners. Under året har fem innovationsärenden skickats från högskolan till innovationskontoret för rådgivning.

Universitetet har sedan många år ett nära samarbete med KTH som tar del av den specialistkompetens inom patent och annan immaterialrätt som finns vid enheten. Kontinuerliga erfarenhetsutbyten sker med andra innovationskontor i landet.

Redovisning av flödestal

I tabell 3.4 rapporteras flödestal och prestationer för innovationskontoret (UUI och UUS), UU Invest AB och Drivhuset Uppsala (partner för att främja studenters entreprenörskap).

Flödestalen avser i) idéer där innovationskontoret utfört en initial bedömning av möjlig marknad eller patenterbarhet, ii) idéer som gått vidare till verifiering där det är klarlagt att idégivaren äger rätten till idén och där analys av marknad eller patenterbarhet har initierats eller utförts och iii) idéer som gått vidare till affärsutvecklingsprogram i företagsinkubator. Innovationskontoret administrerar, koordinerar och beslutar om VFT-medel från Vinnova (Validering för tillämpning) för stöd till projektidéer med

kommersiell potential. Flödestalen i tabellen avser även arbete för att initiera innovationsprojekt som bedrivs i samverkan med icke-akademiska organisationer. Verktyg som AIMday, förstudiemedel och verifieringsmedel för samverkan (VFS) är delar av innovationskontorets stöd för etablering av nya projekt. Uppsala universitet avsätter 2,5 mnkr per år för finansiering av VFS.

Ekonomisk utfall

Den totala intäkten för innovationskontoret var under 2021 37,3 mnkr. Innovationskontoret finansierades med 18 mnkr från universitetets anslag och 9,5 mnkr i direkta anslag från regeringen. Övriga bidragsintäkter är 8,7 mnkr där Vinnova Internet of Things Sverige (4,9 mnkr), Big Science Sweden (1,5 mnkr) och projektet Innovationssystem Gotland (2 mnkr) utgör de största bidragsfinansierade projekten. Övriga intäkter utgjordes av försäljning av tjänster och transfereringar. År 2021 var kostnaderna för innovationskontoret 36,2 mnkr. Resultatet för innovationskontoret gav under 2021 ett samlat överskott på 1,1 mnkr.

Uppsala universitet Invest AB (UU Invest)

UU Invest är ett statligt holdingbolag som förvaltas av Uppsala universitet och utgör den investerande delen av innovationsverksamheten.

UU Invest investerar i innovativa bolag sprungna ur forskning eller kunskap vid universitet. UU Invest verkar i nära samarbete med Innovationskontoret, vilket ger insyn i lämpliga investeringsobjekt.

UU Invest har sedan starten 1994 genomfört investeringar i ett hundratal bolag. UU Invest är idag minoritetsägare i 45 så kallade portföljbolag. Bolag som är nya i portföljen 2021 är Strike Pharma AB, Disruptive Pharma AB, Rarity Biosciences AB och MM18 Medical AB.

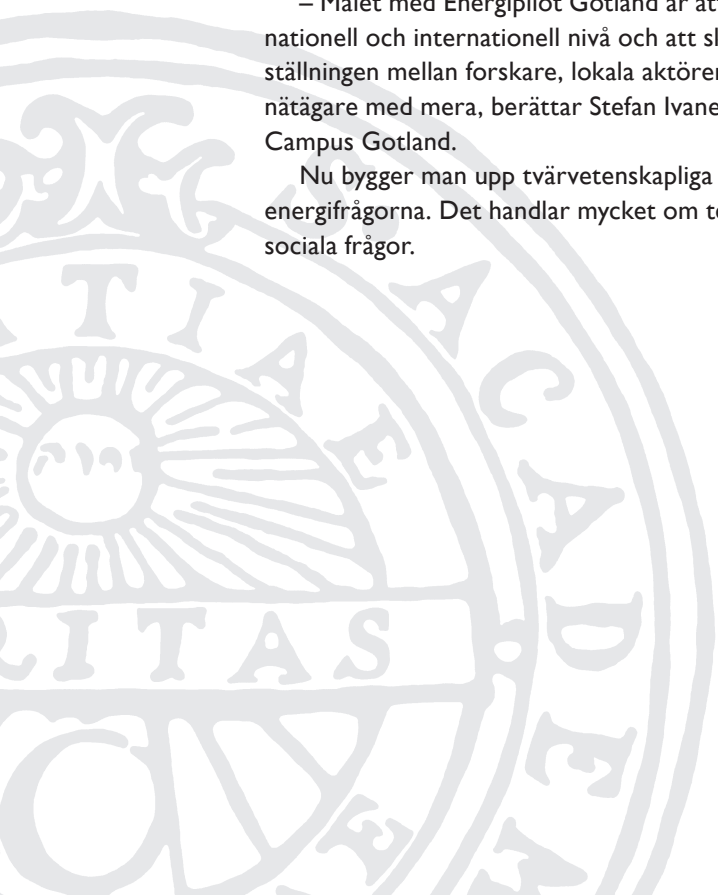
FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

ATT VISA VÄGEN

Gotland har fått regeringens uppdrag att bli pilot i omställningen till ett hållbart energisystem.

– Målet med Energipilot Gotland är att visa vägen för hur man kan lösa utmaningarna på nationell och internationell nivå och att skapa förutsättningar för samverkan kring energiomställningen mellan forskare, lokala aktörer, industri, energimyndigheten, region, länsstyrelsen, nätägare med mera, berättar Stefan Ivanell, professor vid institutionen för geovetenskaper på Campus Gotland.

Nu bygger man upp tvärvetenskapliga projekt för att skapa en stark forskningsmiljö kring energifrågorna. Det handlar mycket om teknik men också om samhällets ekonomiska och sociala frågor.

- 2 413 helårsstudenter på Campus Gotland
- 1 505 campusstuderande helårsstudenter
- 28 doktorander
- 111 avgiftsbetalande studenter
- Cirka 170 undervisande och forskande personal

4. UPPSALA UNIVERSITET – CAMPUS GOTLAND

Uppsala universitet har sedan 2013 verksamhet i Visby på Gotland. Under 2021 uppgick antalet helårsstudenter på Campus Gotland till 2 413. Antal campusstuderande helårsstudenter uppgick till 1 505. Detta innebär att universitetets mål om att öka antalet helårsstudenter i campusutbildning till 1 500 till år 2021 är uppnått. Under 2021 startade också en tvärvetenskaplig forskarskola med inriktning mot hållbar utveckling. Tolv doktorander antogs inom ramen för forskarskolan, vilket innebär att antalet doktorander på Campus Gotland nästan har fördubblats, från 15 doktorander 2020 till 28 doktorander 2021. När det gäller forskningsprojekt finns flera satsningar inriktade mot hållbar utveckling. Prioriterade områden under 2021 har bland annat varit vattenbruk, hållbar vattenhushållning och fiskeresurser i Östersjön.

Uppsala universitet anger följande utvecklingsmål:

- Utnyttja potentialen vid Campus Gotland. Universitetet ska arbeta för att:
 - Inom ramen för modellen där verksamheten vid Campus Gotland är inlemmad i universitetets fakultetsstruktur skapa organisatoriska förutsättningar för integration och mångdisciplinärt samarbete inom Campus Gotland.

De indikatorer som redovisas i följande avsnitt är helårsstudenter och helårsprestationer vid Campus Gotland.

För åren 2017–2021 har konsistoriet fastställt ett program för Campus Gotland med specificerade mål för verksamheten. Många av de uppsatta målen, kring stärkt utbildning, forskning och regional samverkan, har nu uppfyllts (se avsnitt 4.2–4.4).

Under 2021 har universitetet inlett en utredning kring vad som ska bli nästa steg i Uppsala universitet- Campus Gotlands utveckling. Utredningen ska lämna förslag på organisering, styrning och finansiering för att ytterligare ta tillvara potentialen vid Campus Gotland.

4.1. Verksamheten på Campus Gotland

På Uppsala universitet – Campus Gotland bedrivs utbildning och forskning inom de tre vetenskapsområdena, inom åtta av universitetets nio fakulteter och inom ett 20-tal institutioner. Campus Gotland har omkring 2 400 helårsstudenter varav cirka 1 500 studerar på plats i Visby. Vid Campus Gotland arbetar cirka 230 personer, varav ungefär 170 undervisande och forskande personal samt runt 60 inom administrationen.

I universitets mål och strategier anges mål för verksamheten vid Campus Gotland. Särskild potential har identifierats inom mång- och tvärvetenskap och i arbetet med regional samverkan. Inom många utbildningar och i forskning, är området hållbar utveckling ett särskilt fokus.

4.2. Utbildning på Campus Gotland

Enligt regleringsbrev för Uppsala universitet ska verksamheten på Gotland erbjuda en akademisk miljö för fullvärdig utbildning och forskning. Arbetet med att öka antalet studerande på plats i Visby är en viktig del i detta uppdrag. Ett mål sattes därför upp om 1 500 helårsstudenter i campusutbildning till år 2021. Detta mål har nu uppnåtts. Antalet helårsstudenter i campusutbildning har de senaste åtta åren ökat med cirka 100 årligen, främst genom att nya utbildningar har startat under perioden. Sedan 2013 har ett femtontal nya utbildningsprogram etablerats, varav flera med inriktning mot området hållbar utveckling. Nästan hälften av de nya programmen är på avancerad nivå och riktar sig även till internationella studenter. Det innebär att även antalet internationella studenter ökat. Antalet

Tabell 4.1. Antal helärsstudenter, helärsprestationer och registrerade studenter vid Campus Gotland 2017–2021					
	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt antal helärsstudenter (hst)	2 413	2 296	2 234	2 118	2 193
– kvinnor/män (%)	58/42	58/42	58/42	57/43	56/44
Antal avgiftsbetalande (hst)	111	89	64	42	23
– kvinnor/män (%)	48/52	48/52	49/51	48/52	39/61
Antal campusstuderande (hst)	1 505	1 401	1 263	1 102	1 027
– kvinnor/män (%)	54/46	54/46	55/45	54/46	52/48
Totalt antal helärsprestationer	1 888	1 718	1 597	1 475	1 469
– kvinnor/män (%)	59/41	59/41	59/41	59/41	58/42
Totalt antal registrerade studenter	7 102	6 960	6 598	6 594	6 815
– kvinnor/män (%)	61/39	59/41	58/42	58/42	57/43

Källa: Ladok

avgiftsbetalande helärsstudenter uppgår år 2021 till 111. År 2017 var 23 helärsstudenter avgiftsbetalande vid Campus Gotland (tabell 4.1).

År 2021 uppgick antalet campusstuderande till 1 505 helärsstudenter vilket är 104 fler än 2020. Sedan 2017 har antalet helärsstudenter i campustutbildning på Gotland ökat med närmare 500 (tabell 4.1).

Det totala antalet helärsstudenter uppgick 2021 till 2 413 vilket är cirka 100 fler än 2020. Sedan 2017 har det totala antalet helärsstudenter vid Campus Gotland ökat med cirka 200.

Även det totala antalet registrerade studenter har ökat. År 2021 uppgick det till 7 102.

4.3. Forskning på Campus Gotland

Uppsala universitet har i utvecklingsarbetet för verksamheten vid Campus Gotland haft en tydlig ambition att stärka forskningen. År 2021 har särskilda medel, 10 mnkr, liksom tidigare år avsatts i universitetets verksamhetsplan. Medlen har i huvudsak använts till nya forskningsprojekt som startats de senaste åren men också för att stärka enskilda befintliga forskningsmiljöer. Utöver denna satsning erhåller universitetet även särskilda medel av regeringen, 8,4 mnkr per år under 2018–2022. Dessa medel har primärt använts till finansiering av verksamheten vid den tvärvetenskapliga forskarskolan Uppsala University Graduate School in Sustainability Studies (GRASS) som startade 2021. Forskarskolans främsta uppgift är att bedriva forskning utifrån centrala samhällsutmaningar. Här undersöks frågor om bland annat hållbar konsumtion, destinationsutveckling och förändrade energisystem. Under våren antogs 12 doktorander till fyra olika projekt.

De särskilda medel som avsatts och erhållits för forskningsverksamheten vid Campus Gotland innebär en kraf-

tigt ökad forskningsverksamhet. Etablerandet av forskarskolan innebär att antalet doktorander på Campus Gotland nästan har fördubblats, från 15 doktorander 2020 till totalt 28 under år 2021.

Flera av de större forskningsprojekt som bedrivs vid Campus Gotland har sin utgångspunkt i hållbar regional utveckling och innefattar samverkan med Region Gotland och andra externa aktörer på Gotland. Ett exempel är det energiomställningsprojekt som etablerades 2018 vilket utgår från en pilotverksamhet som regeringen initierat för Gotland. Under 2021 har tre doktorander från olika ämnesdiscipliner kopplats till forskningsprojektet. Ett annat exempel är Hållbara besök som är ett mångvetenskapligt forskarnätverk för forskning, utbildning och samverkan. Nätverket utgår från den nya kryssningskajen i Visby som besöksplats och fokuserar bland annat på etablering av hållbara perspektiv inom besöksindustrin.

Ett annat exempel är forskningsprojektet ReCod. I detta projekt genomför universitetets forskare tester som syftar till att stärka bestånden av torsk i Östersjön. Även doktorander har engagerats i forskningsarbetet.

Ytterligare ett exempel på större forskningsprojekt som bedrivits under 2021 är ett projekt kring barn och ungas hälsa. Här studeras folkhälsoarbete med barn och ungdomars psykiska hälsa på Gotland som en modell för arbete med social hållbarhet.

För initiering och etablering av ny forskning inom kulturvård finns SuHRF- Sustainable Heritage Research Forum på Campus Gotland. Detta Forum har under 2021 arrangerat en rad forskningsseminarier och workshops samt givit ekonomiskt stöd till att bjuda in gästforskare och skriva forskningsansökningar. Som ett resultat av forumets arbete har flera forskningsprojekt med extern finansiering kunnat bedrivas under 2021.

4.4. Samverkan på Campus Gotland

I universitets mål och strategier konstateras att det vid Campus Gotland finns särskilt goda förutsättningar för regional samverkan. Region Gotlands regionala utvecklingsstrategi (RUS) och det strategiska partnerskap som tecknats mellan universitetet och Region Gotland är utgångspunkten för den regionala samverkan. I partnerskapet lyfts bland annat gemensamma målsättningar om att utveckla forsknings- och innovationsprojekt för regional utveckling, studentsamverkan och kompetensförsörjning.

Flera insatser har under året gjorts för att stärka framför allt samverkan och innovation inom hälso- och sjukvårdsområdet. Ett exempel är det EU-finansierade projektet Innovationssystem Gotland. Projektet syftar till att hitta innovationer för att utveckla hälso- och sjukvården på Gotland och att ge förbättrade möjligheter till praktisk forskning. Tre förstudier har initierats inom ramen för projektet.

Utöver samverkan med Region Gotland arbetar universitetet kontinuerligt med att stärka den regionala samverkan med andra externa intressenter på Gotland. Flera institutioner har inom sina programutbildningar perioder för studenter där de möter lokala arbetsgivare. Studenterna och doktoranderna genomför sina uppsats- och doktorandarbeten i samverkan med externa partners och utgår från faktiska och verksamhetsnära frågeställningar.

Ett ytterligare exempel är Blått centrum som startade 2016 och är ett samverkansprojekt där universitetet, tillsammans med Region Gotland och Länsstyrelsen i Gotlands län, arbetar brett med frågor kring vatten och Östersjön. Blått Centrum fungerar som ett regionalt kunskapscentrum och som länken mellan forskning och tillämpning inom vattenfrågor. Under 2021 har prioriterade områden varit bland annat vattenbruk, hållbar vattenushållning och fiskeresurser i Östersjön.

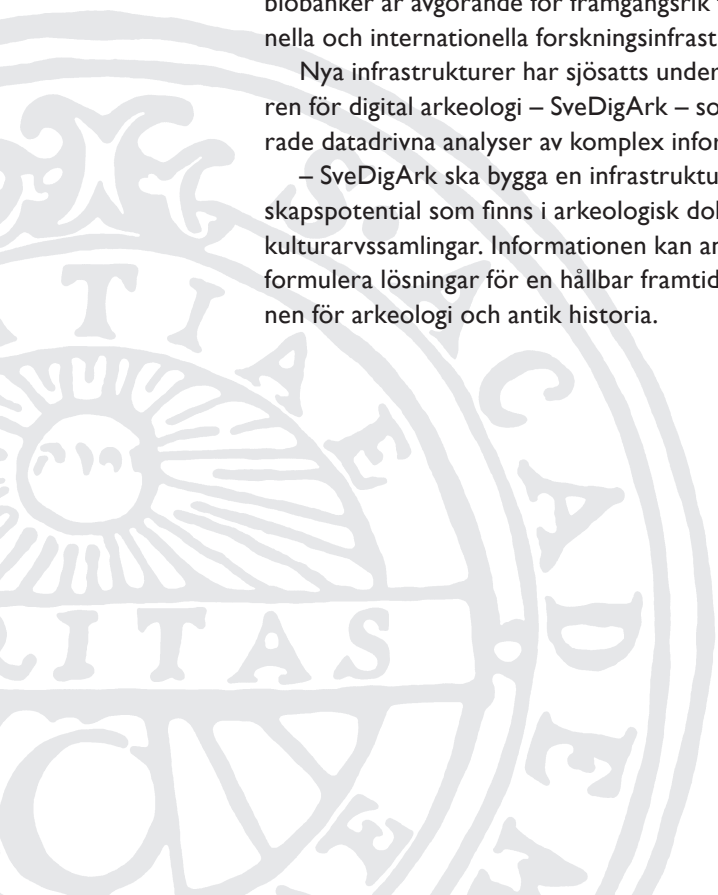
FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

ATT KOMBINERA RESURSER OCH KOMPETENSER

Högklassig infrastruktur i form av experimentell utrustning, databaser, bibliotek, samlingar och biobanker är avgörande för framgångsrik forskning. Uppsala universitet medverkar i flera nationella och internationella forskningsinfrastrukturer.

Nya infrastrukturer har sjösatts under året. Ett exempel är den nya nationella infrastrukturen för digital arkeologi – SveDigArk – som leds av Uppsala universitet. Den möjliggör avancerade datadrivna analyser av komplex information om Sveriges historia, från istid till nutid.

– SveDigArk ska bygga en infrastruktur som tar tillvara och tillgängliggör den enorma kunskapspotential som finns i arkeologisk dokumentation, naturvetenskapliga analysresultat och kulturarvssamlingar. Informationen kan användas för att förstå vårt förflutna, men också för att formulera lösningar för en hållbar framtid, säger Karl-Johan Lindholm, professor vid institutionen för arkeologi och antik historia.

- Omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete i UKÄ:s lärosätesgranskning
 - Cirka 25 interna utbildningsutvärderingar genomförda
 - Första pedagogiska konferensen inom Europauniversitetet Enlight
- SciFest erbjöd över 100 digitala aktiviteter för skolor och allmänhet
 - VR-medel till fem forskningsinfrastrukturer av nationellt intresse

5. INTEGRERADE VERKSAMHETER OCH PERSPEKTIV

Universitetet har flera satsningar med relevans för hållbar utveckling. Ett exempel är ENABLE-projektet som handlar om att ta fram kandidater till nya antibiotika och påbörja utvärderingen av dessa. Under året har också verksamheten inom Europauniversitetet Enlight kommit igång. Enlight är ett samarbete mellan Uppsala universitet och åtta andra lärosäten och under året har flera olika aktiviteter genomförts. Under 2021 kom resultatet av UKÄ:s lärosätesgranskning av Uppsala universitets kvalitetssystem för utbildning. Universitetet fick omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete, vilket är det högsta betyg som ges. Pandemin påverkade den utåtriktade verksamheten även under 2021 och många aktiviteter fick genomföras digitalt. Ett exempel är vetenskapsfestivalen SciFest som bjöd på över 100 digitala aktiviteter för skolor och allmänhet. Fem forskningsinfrastrukturer, där Uppsala universitet är värd, beviljades under 2021 medel från Vetenskapsrådets utlysning om bidrag till forskningsinfrastruktur av nationellt intresse. Ett exempel är SIMPLER som är en databas och biobank för epidemiologisk forskning.

5.1. Hållbar utveckling

I Mål och strategier för Uppsala universitet lyfts hållbar utveckling, tillsammans med samverkan samt lika villkor och jämställdhet, fram som en utgångspunkt för verksamheten. Där fastslås att Uppsala universitet vill ta en ledande roll på vägen mot ett mer hållbart samhälle. Den utbildning och forskning som bedrivs vid universitetet ska omsättas i nya kunskaper, bättre teknik, utvecklad samhällsorganisation och förändrade beteendemönster. Universitetet ska också i sin egen verksamhet bidra till en hållbar utveckling och där vara ett föredöme.

5.1.1. Hållbar utveckling i utbildning och forskning

Uppsala universitet har genom sin ämnesmässiga bredd förutsättningar att bidra till att möta globala utmaningar och verka för att FN:s hållbarhetsmål nås. I den tematiska utvärdering av hållbar utveckling inom utbildning som genomfördes av UKÄ 2017 bedömdes Uppsala universitet ha väl utvecklade processer för samtliga tre aspektområden: Styrning och organisation, Miljö, resurser och område samt Utformning, genomförande och resultat. Det pågår en kontinuerlig utveckling av de processer som ingick i utvärderingen.

Forskning

En betydande del av universitetets forskning är på olika sätt relevant för hållbar utveckling samtidigt som många satsningar dessutom har ett särskilt fokus på området.

Forskning med direkt relevans för hållbar utveckling berör exempelvis förnybar energi och energilagring, såsom artificiell fotosyntes, batterier, solceller, vatten-, våg- och vindkraft. Vidare bedrivs forskning om klimat, klimatförändring med ett särskilt fokus på extremväder i ett förändrat klimat, och biologisk mångfald, till exempel organismers förmåga att anpassa sig till förändrat klimat (evolutionsgenetik). Forskning för hållbar urban utveckling har lyfts under året med nya forskningsprojekt med fokus på utveckling av städer under jorden och energisegregation. Uppsala universitet har även starka forskningsmiljöer inom såväl kvinnosjukvård och biologin bakom psykisk sjukdom som psykologi, teologi och genusvetenskap, vilka alla kan bidra till ett hållbart samhälle ur ett folkhälso-perspektiv.

Hållbar utveckling omfattar komplexa samhällsutmaningar som kräver breda, tematiska ansatser och tvärvetenskapliga satsningar. UUSI är en plattform som samlar forskare från universitetets olika områden i gränsöverskridande samarbeten för att stärka universitetets forskning och bidrag till det publika och professionella samtalet

kring hållbarhetsfrågor inom fem tematiska initiativ: social rättvisa, cirkulär ekonomi, vattenförsörjning, hållbar urban utveckling och klimatledarskap.

Antibiotikaresistens är ett annat uppmärksammat område i förhållande till en hållbar utveckling. Med stöd av Vetenskapsrådet har en satsning gjorts på den verksamhet som byggts upp runt ENABLE-projektet. Satsningen handlar om att ta fram kandidater till nya antibiotika och att påbörja utvärderingen av dessa.

Uppsala universitet medverkar i den samhällsvetenskapliga forskningsinfrastrukturen DEMSCORE som nu är under uppbyggnad. DEMSCORE kommer att möjliggöra breda jämförande analyser av samhällsutmaningar relaterade till exempelvis global uppvärmning, åldrande befolkningar, migrationsströmmar, ojämlikhet, globalisering, återkommande ekonomiska och andra kriser, våldsamma konflikter, demokratisering och populism.

Uppsala universitets forskarskola – GRASS är en tvärvetenskaplig forskarskola på Campus Gotland med fokus på hållbar utveckling och forskning kring centrala samhällsutmaningar som hållbar destinationsutveckling och energiomställning samt digital innovation för hållbar konsumtion. På campus Gotland finns även flera andra satsningar kring hållbarhet (se avsnitt 4.3).

Institutionen för kvinnors och barns hälsa har, via sin enhet inom global hälsa och migration, utnämnts till ett WHO Collaborating center (WHO CC) on Migration and Health Data and Evidence under perioden 2021–2025. Detta är det första centret i Sverige och fjärde i världen inom migration och hälsa. Centrum för forskning och utbildning om lärande för hållbar utveckling (Swedesd) är organiserat vid samma institution. Detta är ett transdisciplinärt forskningscentrum och en lärandemiljö för utbildning som syftar till hållbar utveckling och transformativt lärande om komplexa hållbarhetsproblem.

Hållbar utveckling är också en central komponent i det strategiska partnerskapet med Uppsala kommun. Inom ramen för partnerskapet genomförs vetenskapliga studier kring hållbar stadsutveckling.

Utbildning

Uppsala universitet bidrar till en hållbar utveckling ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv även genom den utbildning som bedrivs. Målet är att alla studenter vid Uppsala universitet ska möta hållbarhetsperspektiv i sina utbildningar. Hållbar utveckling utgör därför en av de aspekter som konsekvent bedöms i universitetets kvalitetsutvärderingar. Under 2021 reviderades de universitetsgemensamma riktlinjer som finns för att inrätta nya

utbildningsprogram, huvud- och biområden, så att de nu även omfattar hållbarhetsperspektivet. Även i den universitetspedagogiska grundkursen som ges till universitetets lärare ingår moment om undervisning för hållbar utveckling.

Universitetet arbetar också med att ta fram verktyg samt goda exempel på hur frågor om hållbar utveckling kan integreras i kurser och program. Vidare bedrivs program och kurser med särskilt fokus på frågor kring hållbar utveckling på såväl grundnivå som avancerad nivå inom alla tre vetenskapsområdena. Centrala i sammanhanget är masterprogrammen med fokus på olika aspekter av hållbar utveckling, exempelvis inom global hälsa, global miljöhistoria och miljö rätt. Under året har satsningar gjorts på två nya masterprogram inom hållbarhetsområdet i batteriteknik och energilagring samt i elektriska framdrivningssystem. Ett masterprogram om lärande för hållbar utveckling och global hälsa är också under uppbyggnad inom centrumbildningen Swedesd.

Centrum för miljö- och utvecklingsstudier (CEMUS) arbetar med tvärvetenskaplig och studentledd utbildningsverksamhet vid universitetet samt verkar för ett ökat utbud av kurser och program med fokus på hållbar utveckling. Utbildningarna innefattar livsfilosofiska perspektiv på individ, samhälle, miljö och utveckling samt ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella perspektiv på teknik. Här ges även kurser inom det med SLU delade masterprogrammet i hållbar utveckling.

5.1.2. Miljöledning för hållbar utveckling

Inom ramen för miljöledningssystemet arbetar Uppsala universitet aktivt med att minska miljö- och klimatpåverkan från verksamheten och främja en hållbar utveckling. Varje år redovisar universitetet till bland annat Naturvårdsverket hur miljöledningsarbetet utvecklas. Under 2021 har en kartläggning av universitetets samlade klimatavtryck genomförts. Vidare har samarbetet med fastighetsägarna för att skapa hållbara campusområden samt arbetet med miljökrav i upphandlingar och inköp fortsatt under året.

Den klimatkartläggning som har genomförts visar att universitetets verksamhet under ett år beräknas ge upphov till utsläpp av motsvarande drygt 50 000 ton koldioxid, vilket motsvarar cirka 8 ton koldioxid per helårsanställd. De största utsläppskällorna är tjänsteresor, fastigheter och inköp av varor. Utifrån kartläggningens resultat pågår arbete med att utarbeta en ny universitetsövergripande miljöplan för minskad klimatpåverkan från verksamheten. Miljöplanen förväntas att fastställas under 2022.

Även under 2021 har klimatpåverkan från universitetets tjänsteresor varit betydligt lägre än ett normalår på grund av covid-19-pandemin. Resandet var kraftigt begränsat under våren, men ökade under hösten i samband med att restriktionerna lättade. Det finns flera fördelar med att mötas digitalt, exempelvis gällande klimatpåverkan, tidsbesparing och ekonomisk besparing. Bedömningen är därför att universitetets tjänsteresor på lång sikt inte kommer återgå till samma nivåer som före pandemin och att en relativt stor del möten kommer även fortsättningsvis genomföras på distans.

Miljö- och klimatarbete kopplat till universitetets campusområden tillsammans med fastighetsägarna har under året bland annat handlat om energieffektivisering, förnybar energiproduktion, utemiljöfrågor samt integrering av hållbarhetskrav vid omförhandling av hyresavtal. Under året har universitetets totala användning av el och värme ökat med knappt tre procent jämfört med 2020. Ökningen beror främst på stora nybyggnadsprojekt vid Ångströmlaboratoriet. Bedömningen är att energianvändningen kommer att minska igen under 2022 när systemen i de nya husen har trimmats in. Universitetets samarbetsavtal med Akademiska Hus kring hållbarhet har under året resulterat i storskalig installation av solceller på taken på flera av universitetets lokaler, vilka producerar cirka 520 000 kWh miljövänlig solen per år.

Arbetet med miljökrav i upphandlingar och inköp har fortsatt. Exempel på upphandlingar med miljökrav under året är arbetskläder, profilprodukter, restaurangverksamhet och cateringtjänster.

Inom ramen för universitetets miljöledningsarbete följs institutioners och avdelningars arbete med att främja en hållbar utveckling upp genom interna miljörevisioner. Under året har ett metodutvecklingsarbete implementerats, vilket bland annat har lett till att de miljöombud som finns i verksamheten fått ett tydligare uppdrag.

Rektor har avsatt medel till en klimatkott som medarbetare och studenter kan söka bidrag ur för att genomföra projekt och idéer som minskar universitetets klimatavtryck. År 2021 beviljades fem projekt medel. Flera av dessa handlar om att ta vara på de erfarenheter som pandemin givit kring användning av digitala mötesverktyg liksom fortsatt utveckling av kunskap och metoder inom detta område.

Det pågår omfattande samverkan med arbetsliv och lokalsamhälle gällande olika aspekter av hållbar utveckling. Universitetet deltar bland annat i nätverket Uppsala klimatprotokoll, Uppsala läns råd för ekologiskt respektive social hållbarhet samt har ett partnerskap med Uppsala kommun där hållbar samhällsutveckling utgör ett huvudfokus.

5.2. Internationalisering

Uppsala universitet är ett internationellt universitet som bedriver ett aktivt och målmedvetet internationaliseringsarbete för att fortsätta stärka sin position som en attraktiv, välkänd och världsledande forsknings- och utbildningsmiljö. Den största delen av den internationella verksamheten sker på institutionsnivå, forskargruppsnivå eller mellan enskilda forskare, men kan också ske inom ramen för universitetsgemensamma internationella samarbeten. Det som beskrivs nedan är den universitetsgemensamma internationella verksamheten.

Samhället ställs i snabb takt inför alltmer sammansatta utmaningar, vilket i sin tur ställer nya krav på universiteten. Vikten av samarbete kring de globala utmaningar som världen möter, som exempelvis klimatförändringar, mänskliga på flykt, virus och antibiotikaresistens, är en utgångspunkt för flera av de internationella samarbeten som universitetet deltar i. Under 2021 har det internationella samarbetet fortfarande i hög grad påverkats av pandemin och gällande restriktioner. Det har till viss del inneburit en lägre aktivitet inom universitetets samarbeten men även visat på möjligheter till omprioriteringar. Möten har till största del hållits digitalt för att under senare del av året i viss grad återgå till att bli fysiska.

5.2.1. Stöd för arbetet inom EU

Ett av universitetets långsiktiga mål är att öka andelen forskningsmedel som söks i konkurrens från internationella bidragsgivare. EU:s forskningsprogram Horizon Europe är en betydelsefull finansieringskälla. Arbetet med att stärka det EU-strategiska arbetet sker främst genom ett aktivt deltagande i de akademiska nätverken The Guild och Coimbra, men även genom att utveckla universitetets egen kapacitet att förstå och arbeta inom EU-systemet. Vid universitetet finns särskilda funktioner för att stödja deltagandet i EU-projekt. Inför en EU-ansökan erbjuds forskare hjälp med att identifiera finansieringsmöjligheter samt stöd i skrivprocessen. I detta ingår också kvalificerat administrativt stöd inom juridik, ekonomi och projektledning. Inför den nya programperioden av Erasmus+ 2021–2027, har Uppsala universitets Erasmuscharters, som beskriver vilka åtaganden universitetet har gentemot stipendiaterna och vice versa, förnyats.

5.2.2. Universitetsgemensamma strategiska nätverk

Universitetet är medlem i flera internationella nätverk som syftar till att stärka befintliga forsknings- och utbildnings-samarbeten samt till att stimulera nya initiativ och aktivi-

teter. Nätverken ger studenter och medarbetare möjlighet till samarbete och utbyte inom såväl forskning, undervisning, administrativt arbete och andra stödfunktioner. Universiteten i nätverken är också "kritiska vänner" för utbyte av erfarenheter och strategiska diskussioner. Inom flera av nätverken som innefattar utbildningar har omställning skett till digitala undervisningsformer under pandemin.

Nätverket The Guild syftar främst till att utveckla forsknings- och utbildningspolitiken inom EU, ett arbete som har fortsatt under 2021. Nätverket har bland annat tagit fram rekommendationer om utformningen av ramprogrammet Horizon Europe samt gjort inspel till EU-initiativet om att ytterligare fördjupa samarbetet inom Europauniversiteten.⁵

Coimbra är ett europeiskt nätverk som syftar till att skapa akademiska och kulturella band mellan dess 41 medlemmar. Under 2021 har nätverket bland annat engagerat sig i utvecklingen av Europauniversiteten samt samorganiserat ett möte med FN gällande kopplingen mellan hållbarhetsmålen och akademisk forskning. Vid Coimbras årsmöte i juni valdes Uppsala universitets prorektor in i nätverkets verkställande kommitté.

Uppsala universitet är medlem i nätverket Southern African Nordic Centre (SANORD). SANORD delar årligen ut stipendier för studenter från södra Afrika för studier i Norden samt sänder finansiering till forskargrupper inom nätverket. Under 2021 har SANORD anordnat en digital konferens med brett deltagande från Uppsala universitet.

Matariki-nätverket är ett globalt nätverk som förutom Uppsala universitet innefattar sex ytterligare lärosäten världen över. Universitetets forskare deltar bland annat i samarbeten inom Cyber Security och Global Health. Olika former av finansieringsstöd inom nätverken bidrar till rörlighet mellan partneruniversiteten. Som en del av samarbetet inom Matariki och för att stärka de bilaterala banden mellan universiteten, har Uppsala universitet och Durham University för tredje året i rad utlyst medel ur en gemensam fond. Uppsala–Durham Strategic Development Fund har i år tagit emot ansökningar avseende både forskningssamarbeten och samarbeten inom utbildning.

I nätverket U4Society ingår, förutom Uppsala universitet, Ghent University (Belgien), University of Göttingen (Tyskland), University of Groningen (Nederländerna) och

Tartu University (Estland). Under 2021 har kopplingen till Europauniversitetet Enlight där alla fem medlemsuniversitet i U4Society är medlemmar fokuserats. Flertalet aktiviteter inom nätverket har under året genomförts eller planeras istället att genomföras inom Enlight (se avsnitt 5.2.3).

The Baltic University Program (BUP) som omfattar 97 deltagande universitet och högskolor i tolv länder i Östersjöregionen har under året firat 30 års-jubileum. Programmet koordineras genom ett huvudsekretariat vid Uppsala universitet. Huvudsyftet med verksamheten är att stödja och verka för samarbeten inom utbildning och forskning för att främja öppenhet, internationalisering och rörlighet. Under året har BUP fortsatt att utveckla stöd till forskare, bland annat genom ett symposium om hållbar utveckling, ett handledarkollegium och utvecklingen av onlinekurser.

5.2.3. Universitetsgemensamma internationella samarbetsprojekt

Uppsala universitet ingår i ett flertal universitetsövergripande internationella samarbetsprojekt med fokus på både forskning och utbildning. Samarbetsformerna har under 2021 mestadels varit virtuella vilket har snabbat på utvecklingen av såväl digitala utbildningsmoment som digitala mötesformer.

Uppsala universitet utgör tillsammans med åtta andra europeiska universitet Europauniversitetet Enlight. Konsortiet bygger på tidigare samarbeten inom nätverket U4Society (se 5.2.2) men innefattar även University of Bordeaux (Frankrike), University of Basque Country (Spanien), University of Galway (Irland) samt Comenius University (Slovakien). Under 2021 påbörjades verksamheten inom pilotprojektet. Ett arbete pågår med att etablera gemensamma strukturer som syftar till att skapa dialog om samverkan med externa parter, att sammanföra lärare och forskare för att utveckla nya kurser och forskningsprojekt samt att etablera en plattform för att dela och utveckla pedagogiska tekniker inom främst utmaningsbaserat lärande. Ett flertal olika aktiviteter har redan genomförts, så som etablering av nya kurser samt den första pedagogiska konferensen som hölls i Ghent i november. Under hösten anordnades Regional Academy Demo Days, ett lokalt evenemang i Uppsala och Visby, med syftet att samla universitetet, lokala och regionala aktörer, studenter och allmänhet för att tillsammans diskutera projektets teman. Under 2021 tilldelades Enlight även öronmärkta medel via Horizon2020 för att utveckla strukturer som ska stödja gemensamma aktiviteter inom forskning och innovation (Enlight RISE).

⁵ EU-programmet European Universities syftar till att utveckla allianser, så kallade Europauniversitet som ska stärka Europas attraktionskraft inom utbildning, forskning och innovation.

Under året ledde Uppsala universitet arbetet med en ansökan till STINT om fortsatt arbete med The South Africa – Sweden University Forum (SASUF). Ansökan beviljades under sommaren. Projektet för samman 14 svenska och 24 sydafrikanska universitet och pågår till och med 2024. Under 2021 lyftes SASUF upp som ett lyckat exempel på samarbete mellan Sverige och Sydafrika i den bi-nationella kommission som på regeringsnivå styr samarbetet mellan de båda länderna.

Inom det japansk-svenska universitetssamarbetet Mirai 2.0 arrangerades i juni 2021 en virtuell forsknings- och innovationsvecka som förde samman drygt 300 svenska och japanska forskare, lärare och representanter för universitetsledningen.

I hård konkurrens med andra europeiska lärosäten tilldelades Uppsala universitet finansiering från EU-kommissionen för Erasmus+ projektet VAMOS. Projektet för samman universitet i EU och Latinamerika och möjliggör erfarenhetsutbyte inom internationalisering, virtuella lärmiljöer samt lärande och utbildning för hållbar utveckling.

Uppsala universitets representationskontor i Vietnam har under 2021 fortsatt att underlätta samverkan mellan aktörer i Vietnam och Uppsala universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Högskolan i Halmstad, Jönköping University samt Lunds universitet. Under året har även en utvärdering av representationskontorets verksamhet genomförts. Utvärderingen innehåller även rekommendationer kring kontorets framtid.

5.2.4. Samarbete med Migrationsverket

Enligt regleringsbrevet avseende universitet och högskolor ska universitetet redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat. Avgiftsbetalande studenter och utbytesstudenter har drabbats av alltför långa handläggningstider för uppehållstillstånd, inklusive utlämning av uppehållskort via svenska utlandsmyndigheter. Konsekvenser av detta är att studenter studiestart försenats och att studenter inte kunnat påbörja sina program. Dessa studenter har antingen fått skjuta upp sin studiestart ett år eller avsäga sig studieplatsen och begära återbetalning av studieavgiften. Förutom att universitetet tappar studenter bidrar detta till merarbete för universitetet på grund av återbetalningar och tomma platser på programmen.

Även handläggningstiderna för ansökningar om förlängning av uppehållstillstånd från befintliga studenter har varit långa. Detta kan orsaka problem eftersom studenter som lämnat Sverige utan giltigt uppehållstillstånd inte får resa tillbaka in i landet, vilket i sin tur försvårar bland annat examensjobb och deltagande i konferenser och andra motsvarande moment som ingår i en utbildning.

När det gäller internationell personal är universitetet en certifierad arbetsgivare hos Migrationsverket, vilket innebär en snabbare handläggning av arbetstillstånd. Detta fungerar överlag väl. Dock finns fortfarande vissa utmaningar när det gäller till exempel förlängning av forskartillstånd och vid så kallade statusbyten.

Både studenter och anställda vänder sig ofta till universitetet och inte direkt till Migrationsverket när de får problem med sin uppehållstillståndsansökan. Det finns därför ett behov för universitetets personal av att ha direkta kontaktvägar till Migrationsverket. Migrationsverket har en proaktiv dialog med lärosätena via SUHF och direkt med universitetet. Universitetets bedömning är att synpunkter som framförs beaktas och att åtgärder vidtas där det är möjligt.

Covid-19-pandemin tycks inte ha påverkat handläggningen av uppehållstillstånd i alltför stor utsträckning. Det är främst studenter som har behövt besöka en svensk ambassad för ansökan om uppehållstillstånd som har påverkats i och med att ambassaderna i vissa länder har haft begränsade öppettider eller begränsat antalet besökare som dagligen tas emot.

En annan relaterad fråga som varit högst aktuell under året är förändringarna i utlänningslagen. Universitetet befärar att de nya bestämmelserna riskerar att försämra Sveriges attraktionskraft för internationella doktorander och forskare. Det arbetas med frågan på olika håll inom universitetet, bland annat förs ett aktivt påverkansarbete via SUHF.

5.3. Kvalitetsarbete

Forskning och utbildning av hög kvalitet är grunden för det breda universitetet. Inom utbildning bedrivs det huvudsakliga kvalitetsarbetet av lärare, studenter, utbildningsansvariga samt kollegiala organ på olika nivåer och vid studentkårerna. Inom forskning sker kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling inför anställning och befordran, vid vetenskapliga seminarier, konferenser, prövning av ansökningar om forskningsmedel och publicering. Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling sker även genom universitetsövergripande insatser.

Covid-19-pandemin har fortsatt påverkat kvalitetsarbetet inom både utbildning och forskning under 2021. Visst kvalitetsutvecklingsarbete har senarelagts på grund av omställningar i verksamheten. Digital undervisning har till viss del fortsatt och arbete för att tillvarata erfarenheter från pandemin har pågått.

5.3.1. Pedagogisk utveckling, E-lärande och digitalisering

Pandemin har haft inverkan på det pedagogiska stödet under året. En behovsinventering har genomförts, utifrån förra årets enkät om övergången till digital undervisning, där samtliga studierektorer kontaktats. Med detta som underlag har ett flertal seminarier och konsultativa insatser genomförts. Fem områden har varit i särskilt fokus under året: examinationsformer, den nya lärplattformen, inspelat undervisningsmaterial, tillgängliga media samt hybridundervisning.

Universitetet har inrättat en ny lärplattform och en ny inspelningsstudio håller på att inrättas för att erbjuda fler lärare rådgivning samt kvalificerat pedagogiskt och tekniskt stöd vid mer avancerade produktioner. Som en följd av tillbakagången till campus har hybridundervisning då studenter kan delta i undervisning både på plats och digitalt ökat vilket medför pedagogiska utmaningar.

Pandemin har medfört en omställning till fler digitala hjälpmedel vilket ställt nya krav på kompetensutveckling av pedagogiska utvecklare, universitetslärare, forskare och doktorander. Under året har 750 deltagare utbildats i universitetspedagogik och 77 konsultationer har genomförts med 1 294 deltagare. Konsultationerna avseende lika villkor, hållbarhet och examinationer hör till de mest efterfrågade. Det senare delvis som ett resultat av det ökade antalet disciplinärenden som följt i pandemins spår.

5.3.2. Utbildningsutvärderingar

Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar ska vara kvalitetsdrivande för att nå universitetets mål om högsta nationella och internationella utbildningskvalitet. Under året har cirka 25 utbildningsutvärderingar genomförts. Pandemin har inneburit att några utbildningsutvärderingar har senarelagts och att den årliga universitetsövergripande konferensen om utbildningsutvärderingar för utbildningsansvariga lärare och studentrepresentanter genomfördes digitalt. Utöver utbildningsutvärderingarna fortgår det ordinarie kvalitetsarbetet med årlig uppföljning av universitetets utbildningar. Exempelvis har kvalitetshöjande åtgärder genomförts avseende kursvärderingar, pedagogiskt utvecklingsarbete, digital undervisning, verksamhetsförlagd utbildning, hållbar utveckling och internationalisering.

I universitetets årliga kvalitetsrapport framgår resultat av periodens utbildningsutvärderingar. Framträdande styrkor i utbildningarna är lärarnas höga ämnesmässiga och pedagogiska kompetens, god måluppfyllelse och forskningsanknytning. Utvecklingsområden och rekommendationer rör exempelvis muntlig och skriftlig färdighetsträning och

arbetslivsanknytning, vilket återspeglas i planerade åtgärder.

En universitetsövergripande arbetsgrupp är tillsatt för att göra en översyn av universitetets modell för utbildningsutvärderingar inför nästa utvärderingscykel 2023–2028.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har under året beslutat om omdömet hög kvalitet efter uppföljning av ämneslärarutbildningen med inriktning mot gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik, samhällskunskap och svenska. Vidare har forskarutbildningsämnena organisk, fysikalisk och analytisk kemi utvärderats av UKÄ med omdömena hög kvalitet.

5.3.3. UKÄ:s lärosätesgranskning av Uppsala universitet

UKÄ:s lärosätesgranskning av Uppsala universitets kvalitetssystem för utbildning resulterade i omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete, vilket är det högsta betyg som ges. Uppsala universitet bedöms ha ett kvalitetssystem som bidrar till att utveckla och kvalitetssäkra utbildningarnas kvalitet. Kvalitetsarbetet bedöms vila på periodiska systematiska granskningar av verksamheten enligt universitetsgemensamma ramar och riktlinjer samt en årlig uppföljningsstruktur som värnar lärosätets disciplinära mångfald. Alla bedömningsområden var uppfyllda, men en av 19 underliggande bedömningsgrunder var inte uppfylld. Denna handlar om spridning av resultat från kvalitetssäkringssystemet, och då främst spridning av kursvärderingsresultat och resultat från utbildningsutvärderingar till studenterna. Ett arbete har initierats för att utveckla kvalitetssystemet för utbildning och därmed åtgärda bristerna.

5.3.4. Kvalitetsutveckling av forskning

En systematisk uppföljning av universitetets egeninitierade forskningsutvärdering Kvalitet och Förnyelse 2017 (KoF17) genomförs under perioden 2019–2022. Uppföljningen omfattar bland annat extern peer review av genomfört åtgärdsarbete. Under 2021 har en fakultet genomfört en sådan uppföljning. En förstudie genomförs under året för att utveckla mål och metod för kommande forskningsutvärdering vid Uppsala universitet.

När det gäller kvalitetsutveckling av forskning har ett flertal insatser gjorts under året. Ett universitetsövergripande arbete pågår med att skapa ett datakontor för hantering av forskningsdata. Förstärkning och förtydligande av karriärvägar och karriärstöd fortgår, inte minst genom fortsatt implementering av Charter & Code (se även 6.1.2.). Även inom vetenskapsområden och fakulteter pågår kontinuerligt utvecklingsarbete. Fakultetsvisa mål och

strategier har beslutats, vilka bland annat betonar betydelsen av att stärka akademiskt ledarskap och strategisk förnyelse. Åtgärder har genomförts vad gäller kvalitetskultur och kvalitetskontroll, till exempel genom satsningar på seminarier eller ökat fokus på forskningens reproducerbarhet. För att utveckla och stärka forskarutbildningsmiljöerna vidtas åtgärder som utvärdering, översyn av forskarutbildningsämnen, revidering av studieplaner och anvisningar samt satsningar på nya forskarskolor.

5.4. Utåtriktad verksamhet (Outreach)

Uppsala universitet är en aktiv deltagare i aktuella samhällsdebatter och bidrar på olika sätt till kulturlivet. Genom mediekontakter, debatt- och populärvetenskapliga artiklar samt öppna seminarier och konferenser görs forskningsresultat tillgängliga för en bredare allmänhet. Universitetets forskare deltar också i projekt och arrangemang som berikar kulturlivet, bland annat genom universitetets museer och musikverksamhet.

5.4.1. Universitetets engagemang i samhällsdebatter och kulturliv

Uppsala universitet är en aktiv deltagare i aktuella samhällsdebatter och bidrar på olika sätt till kulturlivet. Evenemang har även under 2021 påverkats av covid-19-restriktioner. Firandet av sista april ställdes in igen och ett stort antal föreläsningar, visningar, utställningar och panelsamtal genomfördes digitalt under året. Andra evenemang kunde hållas på plats med begränsad publik. Bland annat föreläste Disapristagaren Sofia Näsström i Humanistiska teatern om sin prisbelönta bok "Demokrati. En liten bok om en stor sak". De digitala forskarsamtalen UppTalk Weekly, som startade under början av pandemin, har fortsatt och samlar allt fler åhörare. Vetenskapsfestivalen SciFest genomfördes i digital form och bjöd på över 100 digitala aktiviteter för skolor och allmänhet. Nyfikna i alla åldrar kunde prova på och få smakprov på forskning och dess tillämpningar inom alla vetenskapsområden genom experiment, föreläsningar, workshops, filmer och utställningar. Pandemin bedöms ha påverkat SciFest negativt. Enligt en grov uppskattning besöktes årets digitala SciFest av ca 5 000 personer medan besökssiffrorna normalt brukar ligga runt 8 500.

5.4.2. Uppsala universitet musik och museer

Uppsala universitet musik och museer (UUMM) är en universitetsgemensam infrastrukturell funktion som stöder forskning, utbildning och samverkan. Verksamheten utgår från de fyra plattformarna Uppsala linneanska trädgårdar, Gustavianum, Evolutionsmuseet och Musicum.

Centralt i uppdraget är ansvar för och tillgängliggöra universitetets vetenskapliga samlingar för forskning och utbildning. UUMM utgör en strategisk resurs för samverkan och svarar för verksamhet i gränsytan mellan vetenskap och allmänhet. Verksamheterna fungerar också som testbädd samt stöder studenternas anställningsbarhet genom olika typer av samverkansprojekt och praktikplatser. De vetenskapliga samlingarna tillgängliggörs inom ramen för Open Science och har ett högt nyttjande av forskare från hela världen. Under ett normalår fritt från pandemier har anläggningarna cirka 400 000 besökare – allmänhet, forskare och studenter, men under 2021 har antalet besökare minskat kraftigt med undantag för de linneanska trädgårdarna (utomhus) där antalet besökare istället ökat med cirka 30 procent.

Covid-19 tvingade under 2021 fram en omställning till program i små grupper alternativt helt digital verksamhet. Alla större evenemang för fysisk publik ställdes också in. Delar av verksamheten var också stängd för publik med anledning av en pågående ombyggnad i Gustavianum.

En mycket stor del av verksamhetens ytor är byggnadsminnen och i sig själva en resurs för forskning och utbildning inom bland annat kulturella och kreativa näringar samt hållbar stadsutveckling. Aktuella projekt är exempelvis forskning i miljöpsykologi knuten till UrbanLab och en nystartad mångdisciplinär plattform inom området teknikstödda kulturarvsmöten.

Samtidigt har lokalerna äldre standard med brister i klimat, säkerhet och tillgänglighet. Just nu pågår flera större projekt, bland annat teknisk renovering av Gustavianum samt två projekt kopplade till de linneanska trädgårdarna som båda betonar fysisk miljö för anställda och besökare.

De vetenskapliga samlingarna är en aktiv forskningsresurs med kopplingar till plattformar som SciLifeLab och Swedish BioDiversity Infrastructure (SBDI). Exempelvis ger Knut och Alice Wallenbergs stiftelse sedan många år stöd till forskning inom evolutionsbiologi där även nytt paleontologiskt forskningsmaterial accessioneras.

5.5. Infrastruktur för forskning

I Mål och strategier för Uppsala universitet anges att universitetet ska fortsätta att utveckla goda utbildnings- och forskningsinfrastrukturer för att stödja och bidra till förnyelse av utbildning och forskning. Det ska ske med ett långsiktigt perspektiv som relaterar till de nationella och internationella strategier som finns för utbildnings- och forskningsinfrastrukturer.

Uppsala universitet är, förutom ett mycket stort antal lokala infrastrukturella plattformar, involverat i ett fyrtiotal nationella och internationella forskningsinfrastrukturer,

och är värd för ett tiotal av dessa. I Vetenskapsrådets utlysning om bidrag till forskningsinfrastruktur av nationellt intresse 2021 beviljades fem av de strukturer som universitetet är värd för medel: IceCube (neutrino teleskop på Antarktis), SIMPLER (databas och biobank för epidemiologisk forskning), EPOS (europeisk plattform för att länka samman data om den fasta jorden), SuperADAM (neutronreflektometer som drivs vid den europeiska neutronforskningsanläggningen Institut Laue-Langevin) och SweDigArch. SweDigArch är en ny nationell forskningsinfrastruktur för digital arkeologi som ska möjliggöra arkeologisk och tvärvetenskaplig forskning såsom avancerade datadrivna analyser på komplex information från hela Sveriges historia, från istid till nutid. Ytterligare 16 forskningsinfrastrukturer, där Uppsala universitet medverkar, beviljades medel i Vetenskapsrådets utlysning. Under året har universitetet genomfört en intern utlysning och prioritering av nya behov av nationella forskningsinfrastrukturer som ett led i Vetenskapsrådets behovsinventering.

Uppsala universitet har fortsatt stort engagemang i ESS och MAX IV där Ångströmverkstaden och FREIA-laboratoriet bidrar med att utveckla och testa ny teknologi för storskalig fysik. Vidare är universitetet fortsatt ansvariga för den nationella forskningsinfrastrukturen Biobank Sverige (BIS), som framgångsrikt stödjer samverkan mellan Sveriges lokala biobanker. Under året påbörjades ett projekt med att synliggöra de forskningsinfrastrukturer som Uppsala universitet är värd för och medverkar i, på universitetets hemsida.

Under 2021 har e-infrastruktur och hantering av forskningsdata varit fortsatt prioriterade områden och flera projekt och uppdrag har genomförts, bland annat uppbyggnaden och driftsättning av tjänsten Vesta för säker lagring och bearbetning av känsliga forskningsdata. Uppsala universitet är sedan tidigare värd för Swedish National Infrastructure for Computing (SNIC), National Bioinformatics Infrastructure Sweden (NBIS) och SciLifeLab Data Centre samt är nationell specialistresurs inom hantering av känsliga forskningsdata genom Svensk Nationell Data-tjänst (SND).

Uppsala universitet är också värd för den svenska noden inom EuroHPC och har ett stort engagemang i European Open Science Cloud (EOSC), som syftar till att utveckla och samordna infrastrukturer för forskningsdata och forskningsdatastöd för att data ska bli lättare att dela, söka och använda. SciLifeLab Data Centre har under året fortsatt utveckla den svenska dataportalen covid-19 som tillhandahåller information, riktlinjer, verktyg och tjänster för att stödja forskare att använda svenska och europeiska tjänster för datadelning.

Under året beviljades också en ny nationell forskningsinfrastruktur för digital humaniora (SweHumInfra), där Uppsala universitet medverkar, medel i Vetenskapsrådets utlysning om bidrag till forskningsinfrastruktur av nationellt intresse. SweHumInfra är en digital infrastruktur för att tekniskt stödja forskning inom humaniora och samhällsvetenskap.

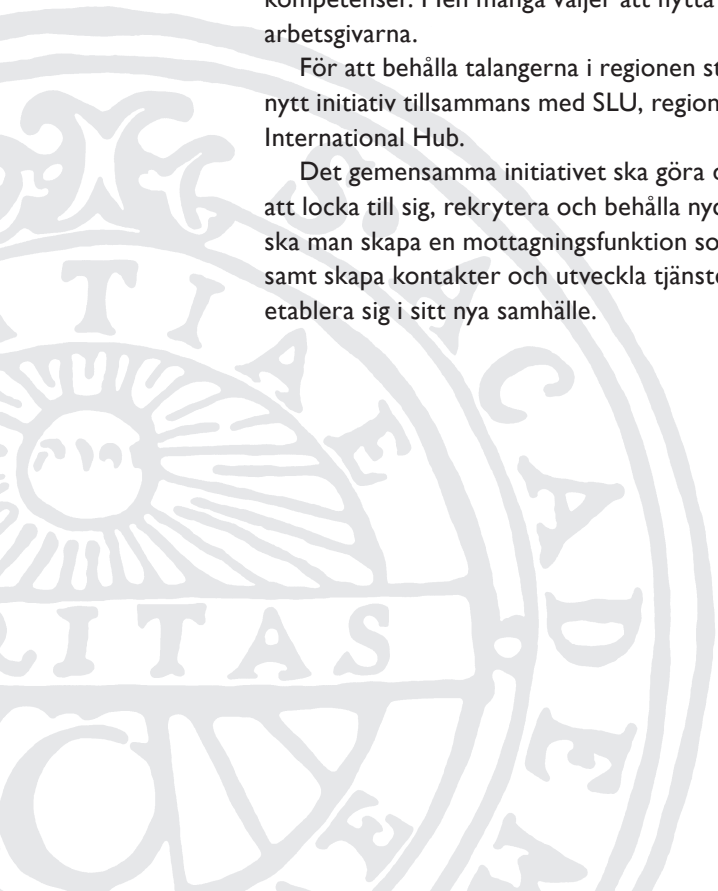
FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

ATT LOCKA TILL SIG, REKRYTERA OCH BEHÅLLA

Varje år rekryterar Uppsalas arbetsgivare tusentals internationella talanger med olika spetskompetenser. Men många väljer att flytta vidare, vilket är en stor förlust för både samhället och arbetsgivarna.

För att behålla talangerna i regionen startade Uppsala universitet under våren 2021 ett helt nytt initiativ tillsammans med SLU, regionen, kommunen och Handelskammaren – Uppsala International Hub.

Det gemensamma initiativet ska göra det lättare för näringslivet i Uppsala och universiteten att locka till sig, rekrytera och behålla nyckelpersoner med internationell bakgrund. Bland annat ska man skapa en mottagningsfunktion som ska identifiera behov från näringsliv och universitet samt skapa kontakter och utveckla tjänster för att hjälpa nyrekryterade och deras familjer att etablera sig i sitt nya samhälle.

- 7 554 anställda i medeltal
- 635 professorer, varav 33 procent kvinnor
- 48 nya professorer, varav 48 procent kvinnor
- 1 309 doktorandanställningar, varav 51 procent kvinnor
- 28 procent av universitetets prefekter är kvinnor

6. KOMPETENSFÖRSÖRJNING, STÖD OCH MILJÖ

Uppsala universitet hade i medeltal 7 554 personer anställda under 2021, vilket är en ökning för femte året i rad. Kompetensförsörjningsfrågor har fortsatt att vara ett prioriterat område för universitetet. En översyn av universitetets anställningsordning har avslutats under året med syftet att underlätta arbetet med rekrytering och befordring av lärare. Andra aktiviteter inom detta område som avslutats under året är projekten Pedagogisk skicklighet och Universitetet som attraktiv arbetsgivare. Universitetets stödverksamhet har även under 2021 präglats av covid-19-pandemin. Bland annat har Studenthälsan förstärkt verksamheten med en hälsopedagog och en kurator för att kunna arbeta långsiktigt och strategiskt med studenternas välmående. Framförallt är ett utvecklat stöd till internationella studenter och studenter med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar angeläget. För personalen har omställningen till digitala mötesformer inneburit ökad arbetsbelastning för vissa yrkesgrupper.

6.1. Kompetens och karriär

6.1.1. Anställda

Medelantalet anställda vid universitetet var 7 554 personer 2021. Antalet årsarbetskrafter var 6 582, varav 52 procent var kvinnor och 48 procent män (tabell 6.1). Årsarbetskrafterna har ökat med 180 sedan 2020, vilket är den största ökningen på fyra år⁶.

Huvudgruppen lärare har ökat med 15 procent sedan 2017. Det senaste året har professorer ökat med 18 årsarbetskrafter, universitetslektorer med 26 årsarbetskrafter och universitetsadjunkter med 28 årsarbetskrafter. Forskarassistenterna håller på att fasas ut och har fortsatt minska under 2021. Postdoktorerna har ökat med tre årsarbetskrafter, efter en trendbrytande minskning under 2020. Biträdande universitetslektorer har ökat med två årsarbetskrafter. I regleringsbrevet för Uppsala universitet finns ett mål gällande biträdande universitetslektorer för åren 2021–2024. Målet innebär att denna kategori ska utgöra minst 3 procent av samtlig forskande och undervisan-

de personal. Under 2021 uppgick andelen till 3 procent (baserat på årsarbetskrafter)⁷.

I gruppen annan undervisande och forskande personal har anställningskategorin forskare minskat med 20 årsarbetskrafter. Bland doktorandanställda syns dock en tydlig ökning, med 68 årsarbetskrafter, vilket är första gången sedan 2015 som denna kategori ökar. Kategorin övrigt har ökat med nio årsarbetskrafter.

Den administrativa personalen har ökat med 52 årsarbetskrafter jämfört med 2020 medan den tekniska personalen ökat med en årsarbetskraft och bibliotekspersonalen med tre årsarbetskrafter.

Inom många anställningskategorier har könsfördelningen, på aggregerad nivå, legat inom eller på gränsen till jämställdhetsintervallet (40–60 procent) de senaste fem åren. Bland professorer har andelen kvinnor legat utanför intervallet under hela perioden, men andelen har ökat från 29 procent år 2017 till 33 procent 2021. I regleringsbrevet för universitet och högskolor finns ett uppdrag att verka för en jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer. År 2021 uppgick denna siffra till 48 procent (baserat på antal anställda), vilket är den högsta andelen sedan målet

⁶ Årsarbetskrafterna inkluderar timanställda och övertid som tagits ut i pengar (omräknat till årsarbetskrafter). Den totala ökningen av årsarbetskrafter blir densamma om timanställda och övertid som tagits ut i pengar exkluderas eftersom årsarbetskrafterna från dessa var lika många 2021 som 2020.

⁷ Andelen baseras på siffror för antalet årsarbetskrafter under hela 2021. I gruppen forskande och undervisande personal inkluderas alla med en lärarbefattning samt alla som har ett forskningsämne registrerat.

Tabell 6.1. Personalstruktur (årsarbetskrafter) 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt*	6 582	6 403	6 251	6 078	5 960
– kvinnor/män (%)	52/48	51/49	51/49	51/49	50/50
Lärare					
Totalt	2 035	1 967	1 960	1 906	1 770
– kvinnor/män (%)	42/58	42/58	42/58	43/57	41/59
Professor	635	617	605	606	585
– kvinnor/män (%)	33/67	32/68	30/70	30/70	29/71
Universitetslektor	758	732	715	682	654
– kvinnor/män (%)	46/54	47/53	47/53	48/52	47/53
Biträdande universitetslektor	84	82	77	76	64
– kvinnor/män (%)	35/65	37/63	38/62	42/58	38/62
Forskarassistent***	9	18	25	37	43
– kvinnor/män (%)	74/26	48/52	46/54	39/61	40/60
Postdoktor	255	252	282	257	197
– kvinnor/män (%)	38/62	39/61	39/61	42/58	43/57
Universitetsadjunkt	294	266	256	248	226
– kvinnor/män (%)	57/43	58/42	59/41	61/39	58/42
Annan undervisande och forskande personal					
Totalt	2 224	2 168	2 106	2 096	2 147
– kvinnor/män (%)	47/53	47/53	47/53	45/55	44/56
Forskare	737	758	716	724	740
– kvinnor/män (%)	39/61	39/61	41/59	41/59	41/59
Doktorandanställning**	1 309	1 241	1 240	1 239	1 285
– kvinnor/män (%)	51/49	49/51	49/51	47/53	45/55
Övriga***	178	170	150	133	121
– kvinnor/män (%)	57/43	63/37	60/40	59/41	57/43
Teknisk och administrativ personal					
Totalt	2 205	2 150	2 131	2 077	2 043
– kvinnor/män (%)	64/36	64/36	63/37	63/37	63/37
Administrativ personal	1 318	1 267	1 163	1 113	1 066
– kvinnor/män (%)	75/25	74/26	74/26	75/25	74/26
Bibliotekspersonal	110	107	110	110	114
– kvinnor/män (%)	70/30	68/32	68/32	70/30	72/28
Teknisk personal	777	776	858	854	864
– kvinnor/män (%)	46/54	46/54	48/52	48/52	48/52
Timanställda	109	110	46	–	–
– kvinnor/män (%)	57/43	57/43	58/42	–	–
Övertid som tagits ut i pengar	9	8	8	–	–
– kvinnor/män (%)	55/45	58/42	65/35	–	–

* Sedan 2019 inkluderas timanställdas tid och övertid som tas ut i pengar i årsarbetskrafterna.

** Inkluderar befattningarna doktorand, doktorand Marie Curie, assistent med doktoranduppgifter.

*** I gruppen ingår bland annat amanuenser och forskningsassistenter.

Källa: Primula

Tabell 6.2. Antal nya professorer samt könsfördelning 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt	48	64	41	66	43
– kvinnor (%)	48	44	39	38	35
– män (%)	52	56	61	62	65

Uppgifterna är från när personerna tillträdde befattningen professor och är inklusive befordrade professorer och gästprofessorer men exklusive adjungerade professorer.

Källa: Primula

infördes. Bland de som befordrats under året var andelen kvinnor 61 procent och bland de som rekryterats⁸ 24 procent. I gruppen meriteringsanställda har andelen kvinnor sjunkit från 42 procent (2017) till 38 procent 2021. Bland doktorandanställda har andelen kvinnor ökat från 45 till 51 procent under femårsperioden.

Även om könsfördelningen i de flesta anställningskategorier legat inom eller nära jämställdhetsintervallet på aggregerad nivå finns det flera miljöer vid universitetet där könsfördelningen ligger utanför intervallet. Vid utgången av 2021 bestod rektors ledningsråd av 4 kvinnor och 8 män. På institutionsnivå var 28 procent av universitetets prefekter kvinnor⁹. Andelen institutioner och centrumbildningar där könsfördelningen inom olika personalkategorier låg utanför jämställdhetsintervallet var:

- 75 procent för professorer,
- 61 procent för universitetslektorer,
- 76 procent för meriteringsanställda¹⁰,
- 76 procent för forskare.

Bland de institutioner och centrumbildningar där könsfördelningen för professorer och universitetslektorer låg utanför jämställdhetsintervallet hade majoriteten en övervikt av män. Bland de institutioner och centrumbildningar där könsfördelningen för meriteringsanställda och forskare låg utanför jämställdhetsintervallet var en lika stor andel en övervikt av män respektive av kvinnor.

Det pågår ett systematiskt arbete för att uppnå en jämn könsfördelning på ledande befattningar på alla nivåer inom universitetet. Se avsnitt 6.2 för exempel på åtgärder.

Av samtliga anställda hade 62 procent en tillsvidareanställning (63 procent av kvinnorna och 60 procent av männen), vilket är i princip samma andel som 2020. Den höga andelen visstidsanställda, 38 procent, beror på att flera befattningskategorier per definition är tidsbegränsade, exempelvis doktorandanställda och meriteringsanställda. Dessa grupper utgör 53 respektive 14 procent av de visstidsanställda.

6.1.2. Attrahera, rekrytera och behålla kompetens

Universitetets systematiska och långsiktiga arbete med kompetensförsörjningsfrågor fortsätter. I samband med att institutioner, fakulteter och vetenskapsområden arbetar med sina verksamhetsplaner tas fleråriga kompetensförsörjningsplaner fram. På motsvarande sätt tas kompetensförsörjningsplaner fram inom universitetets stödverksamheter. Planerna används som underlag i dialogen mellan

universitetsledning och vetenskapsområden/fakulteter/motsvarande och mellan fakulteter och deras institutioner.

Universitetets internrevision har under året genomfört en granskning av i vilken utsträckning universitetets arbete med strategisk kompetensförsörjning är integrerat i arbetet med verksamhetsplanerna. Granskningen visar att integreringen har gjorts men att det finns brister i arbetet med att systematiskt utvärdera och följa upp genomförda insatser. Med utgångspunkt i granskningens iakttagelser kommer ett utvecklingsarbete att genomföras under 2022.

Under året avslutades en översyn av universitetets anställningsordning. Syftet var att stärka kvaliteten i kompetensförsörjningen samt underlätta för vetenskapsområden och fakulteter i deras arbete med rekrytering och befordran av lärare. En extern utredare tog fram ett förslag på reviderad anställningsordning som efter intern beredning fastställdes av konsistoriet i maj 2021.

Även projekten Pedagogisk skicklighet och Universitetet som attraktiv arbetsgivare avslutades under 2021. Det förra projektet belyste policy och praxis för befordran samt det stöd som ges för utveckling medan det senare fokuserade på extern kommunikation för att attrahera och rekrytera nya medarbetare.

År 2019 beviljades Uppsala universitet kvalitetsstämpelein HR Excellence in research för sitt implementeringsarbete med the European Charter and Code. Under 2021 har fokus legat på att ta fram en ny handlingsplan för 2021–2023 och att påbörja arbetet med de olika åtgärderna i planen.

För att ytterligare stärka kompetensförsörjningen vid universitetet har särskilda satsningar genomförts för meriteringsanställningar och gästprofessorsprogram. Inom ramen för en satsning på att öka antalet biträdande universitetslektorer anställdes 28 personer under 2021, 8 kvinnor och 20 män. År 2017 inrättade universitetet ett gästprofessorsprogram med syfte att knyta fler internationellt framstående forskare och lärare till universitetet. Målet med programmet är att dubbla antalet gästprofessorer. Under året har det fattats beslut om att 7 nya professorer, 3 kvinnor och 4 män, ska anställas inom programmet.

Sammantaget är bedömningen att arbetet med fleråriga kompetensförsörjningsplaner inom alla verksamheter tillsammans med övriga insatser som beskrivs ovan ger goda förutsättningar för och bidrar till universitetets fullgörande av sina uppgifter. Även universitetets systematiska arbete med lika villkor, jämställdhetsintegrering och arbetsmiljö bidrar till detta.

⁸ Inkluderar gästprofessorer.

⁹ 2021-12-22.

¹⁰ I gruppen meriteringsanställda ingår postdoktorer, biträdande universitetslektorer och forskarassistenter.

6.2. Lika villkor och jämställdhet

6.2.1. Breddad rekrytering (studenter)

Sedan 2001 ska universitet och högskolor enligt högskolelagen aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan. Breddad rekrytering innebär att arbeta för en mer proportionerlig fördelning av studentpopulationen med avseende på etnisk och social bakgrund, kön och funktionsnedsättning.

Uppsala universitet har sedan 2002 upprättat planer för breddad rekrytering och den senaste, Handlingsplan för breddad rekrytering 2018–2020, följdes upp under året. Uppföljningen visade på ett flertal goda exempel ur universitetets verksamhet. Exempel på insatser för breddad rekrytering är vetenskapsfestivalen SciFest, Uptown Tech, tekniskt-naturvetenskapligt basår, Språkverkstaden och den breddade rekryteringskampanjen med huvudbudskapet "Lugn, det ordnar sig" som vänder sig till presumtiva studenter på grund- och avancerad nivå.

Flera vetenskapsområden satsar på en tydligare introduktion till universitetsstudier och extra resurser under första terminen i syfte att minska avhopp samt en ökad arbetslivsanknytning i utbildningarna. Mångfaldsbyrån ESMeralda, som drivs i samverkan med Uppsala studentkår och Uppsala kommun, arbetar för att öka intresset för högre studier i områden inom Uppsala med låg övergång till universitetet.

Universitetet arbetar såväl centralt som via fakulteter, institutioner och program för breddad rekrytering, bättre mottagande av studenter och åtgärder för en högre retention. För att förbättra möjligheterna till studieframgångar och öka retentionen arbetar universitet med varierande undervisnings- och examinationsformer. Studenterna informeras också fortlöpande om vilka stödfunktioner och stödåtgärder som finns, exempelvis studenthälsa, hjälp med studieteknik, informations- och litteratursökning och akademiskt skrivande.

UKÄ genomför en tematisk utvärdering av samtliga lärosätens arbete med breddad rekrytering under 2020–2022. Under året har en arbetsgrupp genomfört en självvärdering av arbetet med breddad rekrytering vid Uppsala universitetet.

Uppsala universitet ingår även i nätverket Include där ett tjugotal lärosäten arbetar tillsammans med breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning.

6.2.2. Studentinflytande

Studenterna har enligt högskolelagen rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker i ärenden som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Vid Uppsala universitet har konsistoriet beslutat

att studenterna representeras av sex studentkårer: Uppsala studentkår, Farmaceutiska studentkåren, Gotlands studentkår Rindi, Uppsala teknolog- och naturvetarkår, Föreningen Uppsalaekonomerna och Juridiska föreningen. Detta beslut gäller fram till 30 juni 2022 och innebär att representation finns för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Universitetet har ett nära samarbete med studentkåren. Dessa utser representanter till grupper på olika nivåer inom universitetet. Kåren och deras underorgan är autonoma när det gäller att välja representanter till olika uppdrag. En samverkansgrupp, vilken fungerar som organ för samverkan mellan universitetet, studentkåren och studentnationerna, diskuterar regelbundet frågor som är relevanta för studenternas situation såsom utbildningskvalitet, internationalisering, studentboende och nationernas studiesociala arbete.

Under året har en arbetsgrupp fått i uppdrag att ta fram riktlinjer för studentinflytande vid Uppsala universitet samt ett kompletterande vägledningsdokument. Arbetsgruppen förväntas presentera sina förslag under våren 2022.

Rector har tidigare beslutat om ett årligt stöd för att bidra till arbetet med studentinflytande hos de studentkårer som erhållit kårstatus. För 2021 uppgår stödet till 363 kronor per helårsstudent och doktorand (helårsekvivalent).

6.2.3. Studenthälsa

Studenthälsan erbjuder förebyggande hälsovård för studenter vid Uppsala universitet. Enligt 1 kap. 11 § i högskoleförordningen (1993:100) skall "högskolorna ansvara för att studenterna har tillgång till hälsovård, särskilt förebyggande hälsovård som har till syfte att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa".

Studenthälsans mål är att ge studenten stöd och därigenom förbättra studentens psykiska hälsa och förutsättningar att genomföra studier. Studenthälsan erbjuder kostnadsfria besök för studenter och utgör ett komplement till övrig vård inom regionen. För att möta och förebygga den ökande psykiska ohälsan i studentgruppen erbjuder Studenthälsan förutom enskilda samtal också kurser, workshops och öppna föreläsningar inom olika teman som berör området. Studenthälsan samarbetar även med studentkårer, studentföreningar och nationer kring frågan.

Den pågående pandemin och den långa period av distansundervisning som studenterna genomgått har under året påverkat studenternas mående på flera plan, bland annat minskad studiemotivation, problem att upprätthålla rutiner och struktur samt en allmän oro för framtiden, isolering och ensamhet. Särskilt drabbade är internationella studenter och studenter med neuropsykiatriska funk-

tionsnedsättningar. Inför återgången till campusundervisning under höstterminen har studenthälsan med hjälp av den regeringssatsning som gjorts på studenthälsovården kunnat förstärka verksamheten med ytterligare en hälsoopedagog och kurator i syfte att arbeta långsiktigt och strategiskt med studenternas välmående vid Uppsala universitet. Under höstterminen arrangerades en hälsovecka Mental Health Week med fokus på det psykiska välmåendet. Under de närmaste åren kommer studenthälsan att ytterligare förstärka det förebyggande hälsoarbetet för psykiskt välmående, bland annat genom vidareutbildning av personal till instruktörer inom Mental Health First Aid (MFHA) samt komplettering av behandlingsutbudet.

Ett särskilt projekt med syfte att studera studenters psykiska välmående och hur universitetet kan bidra till detta har också genomförts under året.

6.2.4. Jämställdhetsintegrering

Under 2021 har resultat och lärdomar från arbetet med jämställdhetsintegrering kontinuerligt spridits och integrerats i universitetets verksamhet. Detta sker bland annat via den interna webben och genom kompetensförsörjnings- och rekryteringsutbildningar. Nya nationella och internationella medarbetare har informerats om universitetets arbete med jämställdhetsintegrering.

Inom gästprofessorsprogrammet ges vetenskapsområdena fortsatt extra ekonomiskt stöd vid rekrytering av gästprofessorer av underrepresenterat kön och under 2021 har 56 procent av det ekonomiska stödet gått till kvinnor. Under 2021 erhöll 13 kvinnor och 16 män stöd. För universitetets samfinansiering av beviljade forskningsanslag från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och European Research Council ligger könsfördelningen på 24 kvinnor (37,5 procent) och 40 män (62,5 procent).

Universitetets jämställdhetsindikatorer har setts över och reviderats både vad gäller beräkningar och presentation för att skapa ett mer välfungerande verktyg för jämställdhetsarbetet. En fakultet och institution arbetar fortsatt med att utvärdera de indikatorer som visar relativ skillnad i andel arbetstid som kvinnor och män är kontrollerade inom forskning respektive interna forskningsanslag.

Fakulteter och institutioner har börjat integrera lika villkor i verksamhetsplaner samt mål- och strategidokument. Det sker på olika sätt inom vetenskapsområdena. Vid vetenskapsområdet för medicin och farmaci följs exempelvis könsfördelningen upp för vissa forskningsmedel som tilldelas enskilda individer.

En grundläggande bestämmelse om professorsrekryteringar i universitetets anställningsordning, som reviderats under året, är att fakultetsnämnd ska gå igenom inkomna ansökningar för att se till att det finns behöriga sökande

kvinnor och män. Vid enkönade sökfält ska rektor meddelas skriftligen om vilka åtgärder som satts in för att bredda rekryteringsunderlaget.

Universitetet bedriver ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande. Teologiska fakulteten har till exempel integrerat ett likavillkorsperspektiv i två nya kandidatprogram för att skapa mer likvärdiga förutsättningar för olika studentgrupper. Universitetet har reviderat riktlinjer för inrättande av utbildning, där jämställdhet numera ingår i en av aspekterna som ska beskrivas.

Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap tar fram en utbildning för möten på lika villkor och arbetar förebyggande för att motverka omedveten partiskhet i samband med ansökningar om forskningsmedel. Inom humaniora och samhällsvetenskap har fakulteternas rekryteringsgrupper utbildats i rekrytering på lika villkor.

6.2.5. Lika villkor

Under året har stort fokus legat på information och utbildning om hur verksamheten kan arbeta förebyggande med aktiva åtgärder för att motverka att anställda och studenter utsätts för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och/eller repressalier. Stödmaterial har tagits fram i form av mallar och checklistor för att integrera lika villkor i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Även stödunderlag för det löpande arbetet med lika villkor har utvecklats. Handlingsplan för lika villkor upphörde att gälla från och med 2021. Likavillkorsarbetet har istället integrerats i den årliga verksamhetsplaneringen.

Två likavillkorsdagar har under året arrangerats med fokus på tillgänglighet och presentationer av projekt som fått medel för likavillkorsinsatser och jämställdhetsintegrering. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci arbetar vidare i sin analys av jämställdhetsaspekter på rekrytering vid anställning till karriärtjänster och den samhällsvetenskapliga fakulteten med att följa upp och sprida resultatet av ett projekt om hur olika utnämningar och uppdrag tillsätts på institutionerna. Studenter har genomfört kurslitteraturgranskning av civilrätt ur ett jämlikhetsperspektiv på temat social bakgrund.

Ett prioriterat område har varit en jämn fördelning av juridiskt kön, exempelvis i grupper och nämnder samt vid rekrytering och nomineringar till externfinansiering. Ett annat prioriterat område är lika villkor i arbetsmiljön relaterat till språk. Enligt en studie av doktorandnämnden upplevs språkbarriärer inverka negativt på karriärmöjligheter och arbetsmiljö. Teknisk-naturvetenskaplig fakultet har undersökt vilka möjligheter institutionerna erbjuder framförallt doktorander och juniora forskare att kombinera föräldraskap med arbete.

6.3. Arbetsmiljö

Arbetsmiljön har under 2021 fortsatt påverkats av covid-19-pandemin. Många av universitetets anställda har arbetat hemifrån under en stor del av året. För de anställda som inte haft möjlighet att arbeta hemifrån har arbetsgivaren riskbedömt och åtgärdat eventuella smittorisker i arbetsmiljön. Under hösten har återgång till arbetsplatsen skett successivt. Arbetsituationen har varit påfrestande för flera yrkeskategorier under pandemin. Forskarstuderande och internationella medarbetare har av universitetets företagshälsa lyfts fram som utsatta grupper. Chefer har fått stöd när det gäller att hantera arbetsmiljöarbetet delvis på distans.

Universitetsövergripande utbildningsinsatser gällande organisatorisk och social arbetsmiljö, kränkande särbehandling, rehabilitering och laboratoriesäkerhet har genomförts. Arbetsmiljö är också ett genomgående tema i den obligatoriska prefektutbildningen och de övriga chefsutbildningar som erbjuds. Digitala arbetsmiljöutbildningar har tagits fram för att möjliggöra ökad kunskapsspridning. Syftet med utbildningsinsatserna är att säkerställa en tillräcklig kunskapsnivå inom arbetsmiljöområdet och att stärka det lokala arbetsmiljöarbetet. Återkoppling från deltagarna visar att majoriteten upplever att utbildningarna i hög utsträckning uppfyllt syftet.

Ett flerårigt utvecklingsarbete pågår gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet med fokus på den organisa-

toriska och sociala arbetsmiljön. Likavillkorsperspektivet integreras i arbetet. Målet är att stärka förutsättningarna för det lokala arbetsmiljöarbetet genom att flytta fokus till ett mer förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete. Bland annat har ett arbetssätt för att undersöka och utveckla den organisatoriska och sociala arbetsmiljön utarbetats. Vidare har arbetet med att utreda ett digitalt verktyg för hantering av arbetsmiljöincidenter fortsatt under året. Ett digitalt verktyg för dokumentation av rehabiliteringsärenden har också införts. Målet med de digitala verktygen är att öka kvaliteten i arbetsmiljöprocesser, skapa ett enhetligt arbetssätt samt möjlighet till förbättrad uppföljning och statistisk analys.

6.4. Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron fortsatte att minska under 2021. Den var 2,5 procent av den ordinarie arbetstiden, vilket är en minskning med 0,1 procentenhet jämfört med 2020 (tabell 6.3). Sjukfrånvaron minskade i alla åldersgrupper och mer för kvinnor än för män. De senaste årens trend med minskande andel långtidssjukskrivna bröts dock under året.

Under pandemiåret 2020 noterades en ökad andel korttidssjukskrivningar som en eventuell effekt av covid-19-pandemin. Bland annat drabbades doktorandanställda och teknisk personal, två grupper som har arbeten som helt eller delvis behöver genomföras på plats. Denna effekt av pandemin tycks till viss del kvarstå även under 2021.

Tabell 6.3. Sjukfrånvaro i procent 2017–2021

	2021	2020	2019	2018	2017
Alla anställda	2,5	2,6	2,8	2,9	2,6
Kvinnor	3,2	3,5	3,9	4,0	3,7
Män	1,6	1,7	1,7	1,7	1,4
Anställda –29 år (totalt)	1,7	1,8	1,7	1,6	1,5
Kvinnor	1,9	2,2	2,3	2,0	–
Män	1,4	1,4	1,2	1,2	–
Anställda 30–49 år (totalt)	2,6	2,8	2,8	2,8	2,6
Kvinnor	3,6	3,8	4,0	4,1	–
Män	1,6	1,8	1,6	1,6	–
Anställda 50 år– (totalt)	2,5	2,7	3,2	3,5	3,1
Kvinnor	3,1	3,5	4,3	4,5	–
Män	1,8	1,8	2,1	2,3	–
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer) av samtliga anställda (totalt)	1,5	1,4	1,7	1,8	1,7
Kvinnor	2,0	1,9	2,3	2,6	–
Män	0,9	0,9	1,0	1,0	–
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer) av samtliga sjukskrivna (totalt)	59,2	53,4	60,2	62	62
Kvinnor	60,9	53,9	60,4	64	–
Män	55,8	52,4	59,8	58	–

Källa: Primula

6.5. Lokalförsörjning

6.5.1. Lokalarea och kostnad

Vid slutet av året uppgick den samlade lokalarean till cirka 418 800 kvm (tabell 6.4). Detta är en ökning av lokalarean med cirka 19 500 kvm mot föregående år. Utökningen beror i huvudsak på tillbyggnaden hus 10 inom Nya Ångström. Vidare har även kontorslokaler i Residenset inom Campus Gotland samt en större arkivlokal tillförhyrts.

Av den totala förhyrda arean är cirka 11 600 kvm vid utgången av 2021 uthyrd i andra hand till externa hyresgäster och det motsvarar cirka 24 mnkr i intäkter.

Under 2021 uppgick universitetets lokalkostnad till 825 mnkr och huvudparten av kostnaderna avser de lokaler som universitetet förhyr och vidareförmedlar till verksamheten via interna upplåtelser. Lokalkostnadernas andel av universitetets totala omsättning är 11 procent.

I november inkom från regeringen ett godkännande av universitetets hemställan att teckna ett 20-årigt hyresavtal för tillbyggnad av Trädgårdsvillan.

I juni 2020 skickade universitetet, efter kontakter med regeringskansliet, ånyo en begäran om att få teckna ett 20-årigt hyresavtal för Segerstedthuset. Processen pågår och svar inväntas från regeringen.

6.5.2. Uthyrning av bostäder

Hanteringen av lägenheter för gästforskare, utländska studenter inom utbytesprogram och avgiftsbetalande studenter från land utanför EU/EES-området sker genom Akademihotellet AB. De erbjuder, på universitetets uppdrag, 1 689 studentbostäder varav 96 är på Gotland samt 258 lägenheter för forskare. Det sker en årlig utbyggnad av antalet blockförhyrda bostäder för att möta det ökade behovet, även om 2021 har inneburit högre vakansgrad på grund av covid-19 och med färre studenter i campusundervisning i behov av boende som effekt.

Tabell 6.4. Utveckling av förhyrd lokalarea och universitetets totala lokalkostnad 2017–2021*

	2021	2020	2019	2018	2017
Lokalarea (kvm)**	418 800	399 300	392 600	394 700	394 900
Total lokalkostnad*** (utfall, mnkr)	825	788	782	772	735
Andel av totala kostnader (%)	11	11	11	11	11

* Lokalarea per sista december.

** Lokaler som universitetet har tillgång till inom Akademiska sjukhusets lokalbestånd genom så kallade ALF-medel ingår inte här. Lokaler som hyrs in av universitetet ingår dock.

*** I avsnittet Väsentliga uppgifter redovisas istället den justerade lokalkostnaden per kvm enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader REK 2014:1.

Källor: Fastighets- och ritningssystem Faciliate/FMA och Raindance

6.6. Gemensamma stödfunktioner

6.6.1. Uppsala universitetsbibliotek

Uppsala universitetsbibliotek (UUB) svarar för den vetenskapliga informationsförsörjningen. De huvudsakliga verksamhetsområdena är:

- att utveckla och tillgängliggöra informationsresurser,
- att integrerat stödja forskning och utbildning,
- att bedriva publiceringsverksamhet,
- att skapa platser för studier, forskning och utveckling av digitala färdigheter.

Nationell samordning och digitalisering är två av UUB:s prioriterade områden. UUB arbetar tillsammans med Kungliga biblioteket och fyra andra universitetsbibliotek (Göteborgs universitetsbibliotek, Lunds universitetsbibliotek, Stockholms universitetsbibliotek och Umeå universitetsbibliotek) för att öka takten i digitaliseringen av det svenska trycket. Syftet är att hitta finansiering och nationella lösningar som långsiktigt ger tillgång till digitaliserat material för forskning, undervisning och för en bred allmänhet.

Uppsala universitet driver och samordnar två digitala plattformar med nationell räckvidd:

- DiVA (Digitala vetenskapliga arkivet), en publicerings- och arkiveringsplattform för forskningspublikationer och studentuppsatser
- Alvin, plattform för digitalt kulturarv.

Både DiVA och Alvin drivs som konsortier med 50 respektive tre medlemmar. I Alvin publicerar dessutom ett femtontal ytterligare aktörer. Under 2021 gjordes i DiVA

mer än 75 miljoner nedladdningar av fulltexter varav ungefär 3,4 miljoner var universitetets publikationer. I Alvin finns över en och en halv miljon publicerade digitala filer från Uppsala universitet. I praktiken innebär detta att universitetet står som garant för en väsentlig del av den svenska biblioteksrelaterade digitala infrastrukturen.

Vidare är UUB en av initiativtagarna till Stiftelsen för tillgängliggörande av juridisk litteratur, vars syfte är att ”verka för att juridisk litteratur som givits ut i Sverige eller på det svenska språket görs digitalt tillgänglig för forskarsamhället och andra intresserade utan kostnad”. Webbplatsen juridikbok.se lanserades officiellt i december 2021.

Biblioteket har varit såväl fysiskt som digitalt tillgängligt under hela covid-19-pandemin. När restriktionerna lättade i början av hösten skedde en snabb återgång till ordinarie verksamhet. Biblioteksanvändningen på plats var stor under höstterminen. Detta tydliggör fortsatt behov av fysiska studieplatser och åtkomst till studiematerial samtidigt som utbud och användning av digitala tjänster hela tiden ökar.

Efterfrågan på digital media fortsätter att öka inom alla vetenskapsområden. Läs- och publiceringsavtal (transformativa avtal) tillkom för att öka tillgängligheten på öppna vetenskapliga publikationer. Avtalen reglerar både läsning och publicering. Tidigare betalades läsningen av biblioteken i form av prenumerationsavtal och publiceringen betalades av forskarna. Den nya formen av avtal som universitetet (och andra lärosäten) har med vetenskapliga förlag i dag, innebär att kostnaden för publicering läggs på biblioteket. Uppsala universitet publicerar mycket inom de flesta områden, vilket i kombination med den ökade efterfrågan innebär stigande kostnader (tabell 6.5).

Tabell 6.5. Universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning 2017–2021, tkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter av anslag	6 720	8 120	7 037	2 973	2 644
Intäkter av avgifter	32 237	30 483	33 221	29 482	28 041
Intäkter av bidrag*	32 517	29 988	22 788	22 745	23 119
Finansiella intäkter	0	0	211	325	252
Gemensamma intäkter	228 329	221 297	215 798	206 368	202 672
Summa intäkter	299 803	289 888	279 055	261 893	256 728
Kostnader för personal	120 005	111 007	116 431	119 638	117 497
Kostnader för lokaler	60 419	59 019	57 434	54 406	54 184
Övriga driftskostnader	100 477	97 992	71 683	76 690	80 750
Finansiella kostnader	4	0	57	37	38
Avskrivningar	12 406	13 234	12 534	7 299	6 377
Gemensamma kostnader	2 986	2 419	2 126	2 135	1 465
Summa kostnader	296 297	283 671	260 265	260 205	260 311
Årets kapitalförändring	3 506	6 217	18 790	1 688	-3 583
* varav bidrag från stiftelser med universitetsanknuten förvaltning	28 175	25 685	21 830	19 825	20 074

Källa: Raindance

6.6.2. Universitetsförvaltningen

Universitetsförvaltningens uppgift är skapa goda förutsättningar för utbildning, forskning och samverkan. Förvaltningen ger strategiskt, konsultativt och operativt stöd till hela universitet, det vill säga konsistoriet, rektor, områdes- och fakultetsnämnder, institutioner, studenter och övrig verksamhet. Stödet ska vara samordnat, effektivt och kvalitetsstärkande.

Tre insatsområden har prioriterats som viktiga för perioden 2021–2023:

- kunskap och förtroende
- kvalitet
- digitalisering

Arbetet med att identifiera och formulera uppdrag och aktiviteter inom insatsområdena har inletts under 2021 och kommer att konkretiseras i kommande verksamhetsplaner.

Som en del i det systematiska kvalitetsarbetet ska alla avdelningar inom universitetsförvaltningen under en femårsperiod genomgå en kollegial genomlysning, så kallad audit. Avdelningsaudit fokuserar på avdelningarnas

kvalitetsarbete och på att identifiera utvecklingsområden i verksamheten. Hittills har fyra avdelningar genomlysts.

Förvaltningen samordnar och projektleder ett flertal universitetsövergripande projekt som är strategiskt viktiga. Ett av dessa är webbprojektet, där en ny webbplattform för intern och extern information ska implementeras. Ett första steg är den nya ingång för studenter vid Uppsala universitet, som har lanserats under 2021. Ett annat övergripande projekt som avslutades under 2021 är FAIRdriktning. Projektet har lagt grunden för etableringen av en central verksamhet för stöd till forskarnas hantering av data.

Bland annat tack vare en ökad digitaliseringstakt har förvaltningen under covid-19-pandemin fortsatt kunnat ge ett effektivt stöd till övrig verksamhet. Under hösten 2021 har en återgång till arbetsplatsen gjorts. Erfarenheterna av distansarbetet utgör ett viktigt underlag i det fortsatta arbetet med digitalisering och arbetssätt.

Att förvalta och utveckla universitetets digitala miljö är en viktig del av digitaliseringen. Under året har därför ett stort arbete lagts ned på att vidareutveckla hur prioriteringen av olika insatser kan göras utifrån verksamhetens behov.

Tabell 6.6. Ekonomisk redovisning för universitetsledningen, internrevision och universitetsförvaltningen 2017–2021, tkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter av anslag	28 233	21 428	30 176	34 903	25 897
Intäkter av avgifter	100 493	100 414	99 345	87 297	94 238
Intäkter av bidrag	34 891	29 411	28 851	25 312	14 864
Finansiella intäkter	0	0	394	605	2 890
Gemensamma intäkter	633 165	614 140	506 252	493 498	477 587
Summa intäkter	796 782	765 393	665 018	641 615	615 476
Kostnader för personal	517 295	488 027	435 117	409 765	383 838
Kostnader för lokaler	72 777	70 818	67 868	67 730	69 315
Övriga driftskostnader	207 493	195 791	161 210	175 135	182 722
Finansiella kostnader	-241	49	517	1 893	2 506
Avskrivningar	21 283	19 400	19 867	28 306	22 414
Gemensamma kostnader	3 170	3 456	2 679	721	1 054
Summa kostnader	821 777	777 541	687 258	683 550	661 849
Årets kapitalförändring	-24 995	-12 148	-22 240	-41 935	-46 373

Källa: Raindance

6.7. Intern styrning och kontroll

Det underlag som ligger till grund för konsistoriets bedömning av universitetets arbete med intern styrning och kontroll redovisas i den slutrapport som fastställs av rektor i samband med årsredovisningen (UFV 2021/2493). Utöver de riskanalyser som genomförts beskrivs den interna miljön, internrevisionens granskningar samt riskanalyser som gjorts under året enligt andra regelverk.

Uppsala universitet har en modell för att genomföra riskanalyser enligt förordningen (2007:603) för intern styrning och kontroll. Riskanalyserna syftar till att identifiera och hantera väsentliga risker för att myndigheten inte ska kunna fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla verksamhetskraven. Modellen innebär att riskanalyser görs i en treårscykel med ett vetenskapsområde per år samt årligen för universitetsförvaltningen och universitetsledningen. Under året genomförde prefekterna vid vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap en förnyad riskanalys.

Universitetsledningens riskanalys innefattar aktiva analyser och värderingar av risker utifrån den uppföljning som gjorts samt en löpande anpassning till ändrade omvärldsfaktorer. För samtliga risker finns både planerade, pågående och genomförda åtgärder. En sammanställning över de av universitetsledningen högst värderade riskerna samt nya risker 2021 redovisas i tabell 6.7.

Vissa risker speglar förhållanden som ständigt är högt värderade och som inte enbart kan hanteras med interna åtgärder. Som exempel kan nämnas risken för "att ersättningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå urholkas", som delvis hanteras genom interna prioriteringar och omfördelningar, men där urholkningen i sig är ett faktum. Ett annat liknande exempel är "risk för att inte uppnå önskad volym inom professionsutbildningar med obligatorisk VFU". Denna risk kan inte heller åtgärdas av uni-

versitetet ensamt utan samarbeten med aktörer utanför universitetet är nödvändiga. Risk "för minskad akademisk frihet och autonomi" formulerades delvis om och riskvärderingen höjdes från måttlig till hög.

En ny risk identifierades, "risk för säkerhetsbrister i de IT-system som används", vilket innefattar till exempel hantering och lagring av känsliga data. För att hantera risken har flera åtgärder vidtagits som kommer att följas upp under kommande år. Exempelvis har riktlinjer för hantering av forskningsdata tagits fram inom ramen för projektet FAIRdriktning.

När det gäller korruption och oegentligheter har risken "Bristande tilltro från omvärlden till universitetets arbete med att förebygga och hantera forskningsfusk" omformulerats till "risk för sjunkande förtroende för forskningens legitimitet" och höjts från låg till måttlig. Den andra risken inom detta område, "Risk för korruption, jäv, förtroendeskadliga bisysslor och påverkan från främmande makt", kvarstår emellertid som måttlig.

Covid-19-pandemins effekter har berörts i riskanalyserna, exempelvis i förhållande till risken "förutsättningarna för att bedriva klinisk forskning försämrats". Beträffande "risk för att inte kunna ta hänsyn till studentgruppens heterogenitet" beaktades hur den digitala undervisningen i gymnasieskolan kan komma att inverka på presumtiva studenters förkunskaper. Båda dessa risker värderas som måttliga.

Risken för "svårighet att hantera stora infrastruktursatsningar" sänktes från hög till måttlig med anledning av de åtgärder som vidtagits, exempelvis att en ny nämnd för forskningsinfrastruktur har inrättats för att stödja det universitetsgemensamma arbetet. Risken för att "inte kunna erbjuda tillräckligt bra kvalitet i stödet till internationella studenter", värderades 2020 som låg och togs 2021 bort ur den övergripande riskanalysen, bland annat med anledning av att det administrativa stödet byggs ut löpande.

Tabell 6.7. De av universitetsledningen högst värderade riskerna och nya risker 2021

	Risknivå*
Utvecklingsmål 1. Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning	
Risk för att ersättningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå urholkas.	Hög
Risk för att inte uppnå önskad volym inom professionsutbildningar med obligatorisk VFU.	Hög
Risk för att psykisk ohälsa och stress hos studenter har en avsevärt negativ påverkan på deras studieresultat.	Hög
Inga nya risker identifierades.	
Utvecklingsmål 2. Utveckla forskningsexcellens och Utvecklingsmål 3. Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning	
Risk för minskad akademisk frihet och autonomi.	Hög
Inga nya risker identifierades.	
Utvecklingsmål 4. Samordna och kraftsamla resurser	
Risk för säkerhetsbrister i de IT-systemen som används. (Ny risk 2021)	Hög
Risk för kunskapsresistens i samhället.	Hög
Utvecklingsmål 5. Utnyttja potentialen vid Campus Gotland	
Inga höga eller nya risker identifierades.	
Utvecklingsmål 6. Utveckla samverkan	
Inga höga eller nya risker identifierades.	

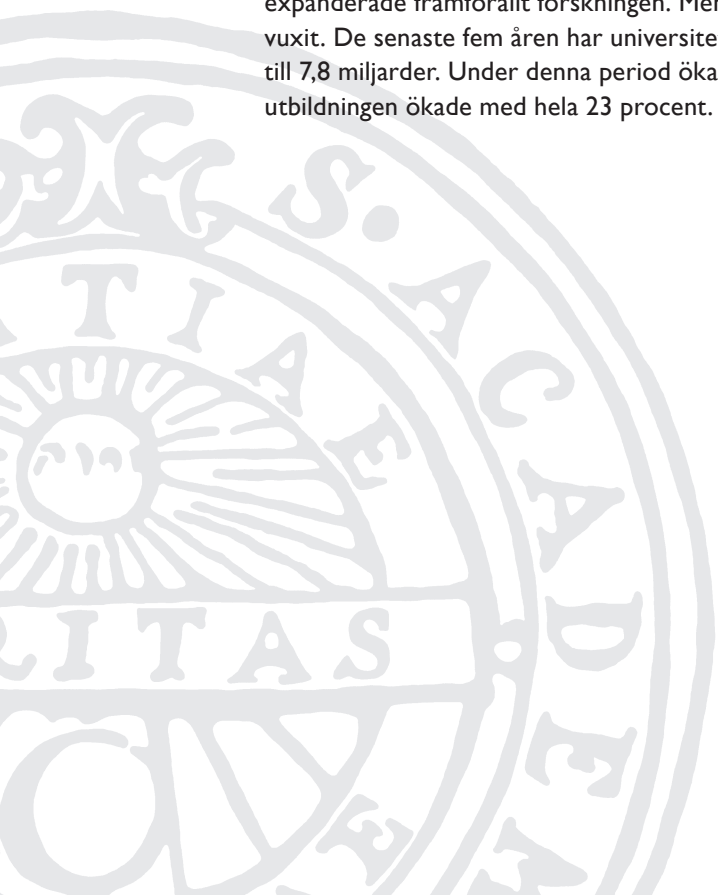
* Riskerna värderas i tre nivåer: hög, måttlig och låg.

Källa: Intern styrning och kontroll. Riskanalys 2021. UFV 2021/2493.

VÄXANDE VERKSAMHET

Universitetets tillväxt och successiva omvandling fortsätter. Under merparten av 2000-talet expanderade framförallt forskningen. Men under de allra senaste åren har även utbildningen vuxit. De senaste fem åren har universitet ökat sin totala omsättning med 16 procent – från 6,7 till 7,8 miljarder. Under denna period ökade forskningen sin omsättning med 13 procent medan utbildningen ökade med hela 23 procent.

- 7 825 mnkr i omsättning
- 54 procent av forskning och forskarutbildning är externfinansierad
- 69 procent av kostnaderna är personalkostnader
- 1 027 mnkr i myndighetskaper
- 2 556 i oförbrukade bidrag

7. FINANSIELL REDOVISNING

Under 2021 var omsättningen 7 825 mnkr vilket är en ökning om 1 084 mnkr eller 16 procent under de senaste fem åren. Universitetet visar ett överskott på 48 mnkr vilket är en förändring med 111 mnkr jämfört med 2020 då ett underskott på 63 mnkr redovisades.

7.1. Ekonomiskt resultat och utveckling

Universitetets ekonomiska ställning är fortsatt stark och universitetet redovisar ett överskott på 48 mnkr. Resultatet inom forskning och utbildning på forskarnivå samt uppdragsforskning uppvisar ett underskott på 1 mnkr och utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppdragsutbildning redovisar ett överskott på 49 mnkr.

Intäkterna uppgick till 7 825 mnkr vilket innebär en ökning med 427 mnkr (5,8 procent) jämfört med 2020 (tabell 7.1). Verksamhetsnivån mätt i kostnader uppgick till 7 777 mnkr vilket är en ökning med 316 mnkr (4,2 procent) sedan föregående år och med 902 mnkr under den senaste femårsperioden.

om universitetet under kommande år underskrider takbeloppet. I syfte att kunna särskilja användning av medel hänförlig till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) har en ny anslagspost införts under 2021. Uppsala universitet redovisar utbyggnad av bristyrkesutbildningar på denna post enligt avsnitt 7.21.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 61 mnkr jämfört med 2020 och uppgick till 658 mnkr. Intäkterna inom den avgiftsbelagda verksamheten ökade från avgiftsstudenter, uppdragsutbildning och uppdragsforskning. Intäkter från beställd utbildning minskade i jämförelse med 2020.

Intäkter av bidrag uppgick till 2 585 mnkr, vilket är en ökning med 97 mnkr jämfört med föregående år

7.2. Intäkter

Verksamhetens intäkter exklusive transfereringar för 2021 uppgår till 7 825 mnkr vilket är en ökning från föregående år med 427 mnkr (tabell 7.1). I jämförelse med föregående år ökade anslagsintäkterna med 270 mnkr, avgiftsintäkter med 61 mnkr och bidragsintäkter med 97 mnkr. De finansiella intäkterna är oförändrat på en låg nivå och minskade med 1 mnkr.

Intäkter av anslag uppgick till 4 582 mnkr fördelat på 2 457 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå och 2 125 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Jämfört med föregående år har intäkter av anslag till utbildning ökat med 192 mnkr och till forskning ökat med 78 mnkr.

2021 års ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer, 1 972 mnkr, innebär att universitetets takbelopp överskrids med 23 mnkr (inklusive decemberprestationer från 2020). Universitetet har vid årets utgång en ackumulerad överproduktion på 143 mnkr som kan disponeras

Tabell 7.1. Ekonomiskt resultat 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter					
Anslag	4 582	4 312	4 160	4 090	3 957
Avgifter	658	597	654	606	539
Bidrag	2 585	2 488	2 481	2 357	2 237
Finansiella	0	1	5	8	8
Summa	7 825	7 398	7 300	7 061	6 741
Verksamhetens kostnader					
Personal	5 378	5 129	4 894	4 648	4 497
Lokaler	825	788	782	772	735
Övrig drift	1 321	1 276	1 421	1 382	1 321
Finansiella	1	1	12	22	18
Avskrivningar	252	267	298	298	304
Summa	7 777	7 461	7 407	7 122	6 875
Verksamhetsutfall	48	-63	-107	-61	-134
Transfereringar					
Finansiering av bidrag	705	617	709	612	520
Lämnade bidrag	-705	-617	-709	-612	-520
Årets kapitalförändring	48	-63	-107	-61	-134

Källa: Raintance

då bidragsintäkterna var 2 488 mnkr (tabell 7.2). Från regeringen erhöles under 2020 en engångsersättning på 66 mnkr till utbyggnad av utbildningsvolymen och under 2021 erhöles 55 mnkr till utökning av basanslag för forskning varför bidragsintäkterna tillfälligt ökat. Dessa bidrag ingår i posten Övriga statliga myndigheter (tabell 7.2) vilket förklarar de stora ökningarna åren 2020–2021.

	2021	2020	2019	2018	2017
Vetenskapsrådet	691	704	783	781	730
Övriga forskningsråd	181	161	165	132	154
Övriga statliga myndigheter	400	382	333	298	273
Svenska organisationer utan vinstsyfte	851	762	709	707	658
EU	230	233	239	209	229
Offentliga forskningsstiftelser	113	115	118	103	79
Svenska företag	31	31	43	55	46
Kommuner/regioner	13	11	10	9	10
Utländska organisationer	70	84	76	60	54
Övriga	5	5	5	3	4
Summa	2 585	2 488	2 481	2 357	2 237

Källa: Raindance

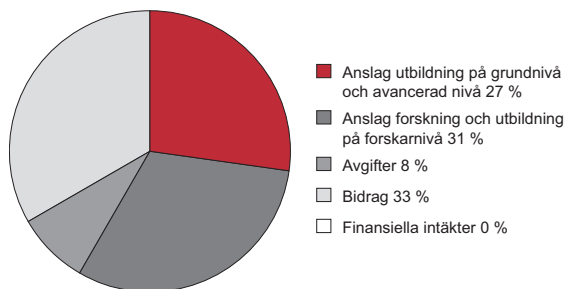
Av de totala bidragsintäkterna på 2 585 mnkr finansieras forskning med 2 535 mnkr vilket är en ökning med 145 mnkr i jämförelse med 2020. Under verksamhetsåret har Cancerfonden och Hjärt- och Lungfonden svarat för de största ökningarna av bidragsintäkterna.

Finansiella intäkter uppgick till -0,3 mnkr under 2021 vilket är lägre än förra året. Räntenivån har under hela 2021 varit 0 procent så posten består i princip endast av valutakursdifferenser. Det negativa saldoto härrör från förändringen av orealiserade valutakursdifferenser under året.

	2021	2020	2019	2018	2017
ERC (FP7/H2020)	86	85	83	65	89
FP7	10	16	17	27	60
H2020 (exkl EIT)	87	84	89	68	44
Marie Curie (FP7/H2020)	31	24	16	12	16
EIT (Health, InnoEnergy, RawMaterial)	3	15	16	15	7
Övriga EU-medel	13	10	18	22	13
Summa	230	234	239	209	229

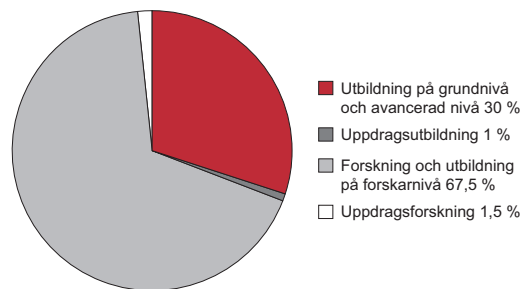
Källa: Raindance

Figur 7.1. Intäkter under 2021 fördelade på intäktslag. Totalt 7 825 mnkr

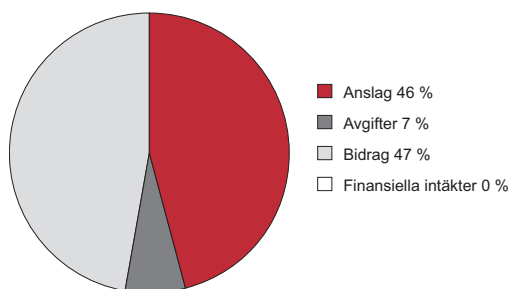
Källa: Raindance

Figur 7.2. Intäkter under 2021 fördelade på verksamhetsgrenar. Totalt 7 825 mnkr

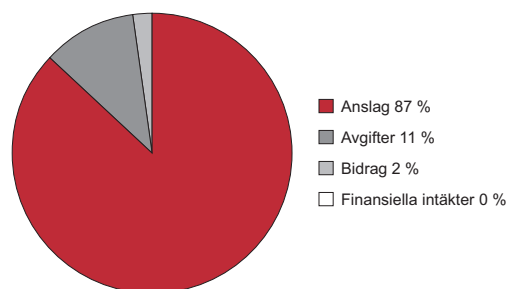
Källa: Raindance

Figur 7.3. Intäkter i forskning och utbildning på forskarnivå 2021 fördelade på intäktslag. Totalt 5 388 mnkr

Källa: Raindance

Figur 7.4. Intäkter i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2021 fördelade på intäktslag. Totalt 2 437 mnkr

Källa: Raindance

7.3. Kostnader

De totala kostnaderna, inklusive finansiella kostnader, uppgick till 7 777 mnkr. Det är en ökning med 316 mnkr eller motsvarande 4 procent jämfört med 2020 (tabell 7.1). Under verksamhetsåret har personalkostnader, lokalkostnader och driftkostnader ökat medan avskrivningar minskat 5 procent. De finansiella kostnaderna minskade något.

Kostnader för personal utgör 69 procent eller 5 378 mnkr av de totala kostnaderna. Här utgjorde löner och ersättningar 3 451 mnkr, sociala avgifter och pensionskostnader 1 871 mnkr samt övriga personalkostnader 56 mnkr. Jämfört med 2020 ökade personalkostnaderna med 249 mnkr varav 133 mnkr avser löner och ersättningar och 124 mnkr sociala avgifter och pensionskostnader. Övriga personalkostnader minskade med 8 mnkr. De ökade personalkostnaderna motsvarar en ökning med knappt 5 procent vilket är på samma nivå som föregående års förändring.

Lokalkostnaderna uppgick till 825 mnkr jämfört med 788 mnkr 2020. Ökningen beror på tillkommande förhyrningar och på omförhandlade hyreskontrakt.

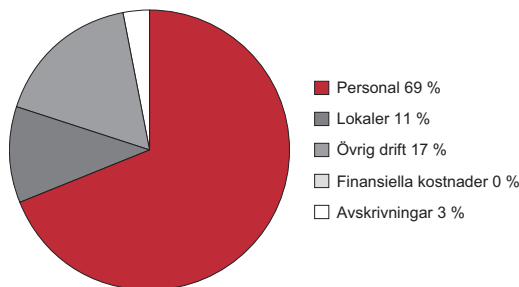
Driftkostnaderna uppgick till 1 321 mnkr vilket är en ökning med 45 mnkr jämfört med 2020. Området resekostnader, hotell och restaurangtjänster samt övrig utåt-

riktad verksamhet som minskade väsentligt under 2020 har under 2021 fortsatt hålla sig på den lägre nivån. Detta är en direkt följd av covid-19-pandemin och de restriktioner som gällt. Verksamheter som förbrukar kemikalier och övrigt laborationsmaterial har också påverkats av pandemin och förbrukningen av sådana varor minskade under 2020 med cirka 30 mnkr. Den minskningen har upphört och under 2021 ökar förbrukningen av varor med drygt 30 mnkr. Köpta tjänster har ökat marginellt med 8 mnkr. I driftkostnaderna ingår även ersättning till regionen för läkarutbildning och klinisk forskning och den ökade med 6 mnkr till totalt 295 mnkr.

Avskrivningskostnaderna minskade med 14 mnkr jämfört med föregående år. Minskningen beror på att nyinvesteringar inte har gjorts i samma takt som tidigare. Investeringstakten mattades av väsentligt under 2020 avseende maskiner och instrument, datorer, möbler och inredning. Under 2021 ökar investeringarna igen men når inte upp till nivån före pandemin. Det får till följd att avskrivningarna fortsätter att minska.

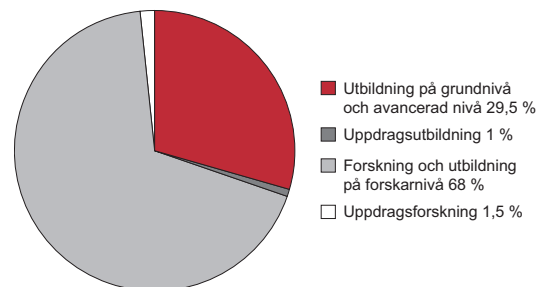
De finansiella kostnaderna är lägre än 2020 och uppgår avrundat till 1 mnkr respektive år. Posten består av dröjsmålsräntor och valutakursdifferenser. Räntenivån har varit 0 procent under hela 2021.

Figur 7.5. Kostnader under 2021 fördelade på kostnadsslag. Totalt 7 777 mnkr

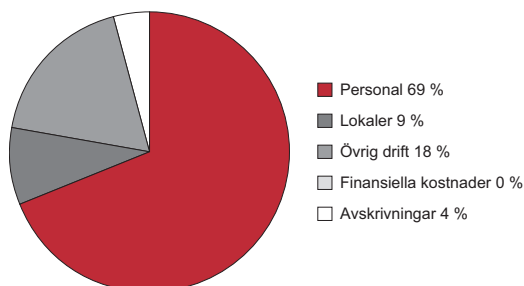
Källa: Raindance

Figur 7.6. Kostnader under 2021 fördelade på verksamhetsgrenar. Totalt 7 777 mnkr

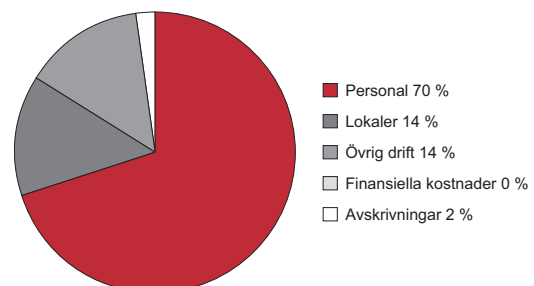
Källa: Raindance

Figur 7.7. Kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå 2021 fördelade på kostnadsslag. Totalt 5 389 mnkr

Källa: Raindance

Figur 7.8. Kostnader i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2021 fördelade på kostnadsslag. Totalt 2 388 mnkr

Källa: Raindance

Tabell 7.4. Kostnadsutveckling 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017	Förändring 2017–2021 (%)
Personalkostnader	5 378	5 129	4 894	4 648	4 497	20%
Lönekostnader	3 451	3 318	3 172	3 045	2 948	
Sociala avgifter	1 071	1 017	979	942	916	
Pensionskostnader	800	730	648	570	547	
Övriga personalkostnader	56	64	95	91	86	
Lokalkostnader	825	788	782	772	735	12%
Övriga driftkostnader	1 026	987	1 138	1 089	1 032	-1%
Ersättning till regionen	295	289	283	293	289	2%
Finansiella kostnader	1	1	12	22	18	-94%
Avskrivningar och nedskrivningar	252	267	298	298	304	-17%
Summa kostnader	7 777	7 461	7 407	7 122	6 875	13%

Källa: Raindance

7.4. Kostnadsutveckling de senaste fem åren

De totala kostnaderna har från 2017 till 2021 ökat med 13 procent eller 902 mnkr (tabell 7.4). Personalkostnaderna har under denna period ökat med 881 mnkr eller motsvarande 20 procent. Lokalkostnaderna fortsätter att årligen öka och har ökat med 12 procent mellan 2017–2021.

Till följd av covid-19-pandemin minskade driftkostnaderna 2020 stort. Under 2021 ökade kostnaderna och ligger på samma nivå som 2017. Åren 2017–2019 var avskrivningskostnaderna tämligen konstanta medan de minskat 2020 och 2021. Sett över hela perioden har de minskat motsvarande 17 procent. De finansiella kostnaderna har under perioden varierat mellan 1 och 22 mnkr.

7.5. Forskningsfinansiering

Inom forskning och utbildning på forskarnivå, exklusive uppdragsforskning, är andelen finansiering med statsanslag 47 procent oförändrad i jämförelse med år 2020. Andel som finansierades av bidragsintäkter 2021 var 48 procent och ökar därmed i jämförelse med tidigare år. Finansieringen med externa bidrag är således fortsatt betydande och viktig för universitetets forskning. Övrig finansiering avser avgifter och finansiella intäkter.

Forskningsråden svarar för den största andelen bidragsfinansiering även om andelen fortsatt minskar under 2021. Rådets andel var 35 procent av bidragsintäkterna under 2021. Den i särklass största enskilda finansiären är Vetenskapsrådet (tabell 7.5). En annan viktig finansieringskälla är EU och bidragsintäkterna från EU uppgick till 221 mnkr under 2021. Universitetets finansiering från

privata stiftelser och andra organisationer utan vinstsyfte är fortsatt betydande och 2021 svarade de för 34 procent av bidragsintäkterna. Bland de icke statliga bidragsgivarna är Wallenbergstiftelserna den största givaren.

I de fall en bidragsgivare inte finansierar samtliga indirekta kostnader och lokalkostnader måste universitetets anslagsmedel tas i anspråk för samfinansiering av projekt. De senaste åren har behovet av denna samfinansiering ökat tämligen mycket. Under 2021 togs 113 mnkr i anspråk för denna samfinansiering (tabell 7.7).

7.6. Oförbrukade bidrag

Forskningsmedel från externa finansiärer är viktiga för att universitetet ska kunna fortsätta bedriva nydanande forskning av hög kvalitet och för uppbyggnaden av starka forskningsmiljöer. Universitetet är fortsatt framgångsrikt vad avser beviljande av medel från externa finansiärer.

Universitetets oförbrukade bidrag ökade 244 mnkr jämfört med 2020 (tabell 7.6). Detta är samma ökningstakt som närmast föregående år. Ökningarna de sista två åren är till stor del en direkt följd av covid-19-pandemin då det varit lägre aktivitet i flera forskningsprojekt.

De oförbrukade medlen, 2 556 mnkr, motsvarar ett års förbrukning av externa bidrag. I tabell 7.8 anges hur stor andel som årligen förbrukats av de bidrag som inbetalats till universitetet. Under 2021 var omsättningstakten 93 procent vilket är på samma nivå som föregående år. Den årliga omsättningen beräknas fortsatt vara närmare 100 procent.

I tabell 7.9 anges utvecklingen av oförbrukade bidrag för de största forskningsfinansiärerna 2017–2021. Främst ökade de oförbrukade bidragen från Vetenskapsrådet, EU, KTH och Formas.

Tabell 7.5. Intäkter av bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Vetenskapsrådet	691	703	782	781	730
EU	221	228	228	201	222
Wallenbergstiftelserna	229	220	203	218	220
Egna stiftelser	171	158	157	182	122
Cancerfonden*	108	86	69	68	67
Stiftelsen för strategisk forskning*	107	108	111	95	73
Kungliga Tekniska högskolan*	101	92	91	84	76
Formas	85	80	76	62	79
Statens energimyndighet	76	75	79	81	74
Riksbankens Jubileumsfond	61	69	66	58	56
Vinnova	56	48	51	40	43
Forte	40	33	39	29	33

* Uppgifter för åren 2017–2020 är korrigerade jämfört med årsredovisning 2020.

Källa: Raindance

Tabell 7.6. Utveckling av bidrag 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Oförbrukade bidrag	2 556	2 312	2 051	2 023	1 890
Upplupna bidrag	405	413	392	345	315

Källa: Raindance

Tabell 7.7. Anslagsmedel som disponerats för samfinansiering av indirekta kostnader och lokaltjänstkostnader inom bidragsfinansierad verksamhet (mnkr) och dess andel av totalfinansiering 2017–2021

	Anslagsmedel					Andel av totalfinansiering (%)*				
	2021	2020	2019	2018	2017	2021	2020	2019	2018	2017
Humsam	35	42	37	32	27	2,7	3,4	3,1	2,8	2,5
Medfarm	30	30	22	19	21	1,4	1,5	1,1	1	1,1
Teknat	48	46	35	31	27	2,4	2,4	1,8	1,7	1,5
Totalt	113	118	94	82	75	2,1	2,3	1,8	1,7	1,5

* Med totalfinansiering avses intäkter av anslag, bidrag och finansiella intäkter inom forskning.

Källa: Raindance

Tabell 7.8. Omsättning av bidragsmedel (inklusive transfereringar) 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Inbetalade bidragsmedel	3 436	3 244	3 062	2 968	2 693
Förbrukade bidragsmedel	3 184	3 005	3 081	2 863	2 657
Omsättning av inbetalade medel (%)	93	93	101	96	99

Källa: Raindance

Tabell 7.9 Utveckling av oförbrukade bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2017–2021, mnkr

	2021	2020	2019	2018	2017
Vetenskapsrådet	971	851	782	802	788
EU	231	215	147	136	104
Formas	119	99	95	89	80
Cancerfonden	104	92	65	48	46
Sida	96	98	79	77	81
Forte	72	60	42	37	30
Kungliga Tekniska högskolan	71	50	39	42	33
Statens energimyndighet	48	35	39	45	48
Vinnova	43	26	20	29	36
Egna stiftelser	37	43	49	56	79
Wallenbergstiftelserna	34	32	28	29	30
Hjärt- och lungfonden	23	17	16	19	13
Barncancerfonden	22	15	9	9	8
Lunds universitet	19	22	20	17	13
Stiftelsen för strategisk forskning	16	29	25	34	23

Källa: Raindance

7.7. Likviditet

Universitetets tillgodohavande i Riksgälden uppgick vid årets slut till 3 631 mnkr vilket är en ökning med 549 mnkr jämfört med föregående år. Det finns flera anledningar till ökningen. Universitetet har erhållit ökade anslag och bidrag under 2021 vilka ännu ej hunnit förbrukas. De oförbrukade bidragen har fortsatt att öka och därmed ökar också behållningen på banken. Likviditeten påverkas också av ett fel hos banken vilket medförde att utbetalningar om drygt 250 mnkr som skulle belasta kontot den 30 december belastade kontot först den 3 januari, 2022.

7.8. Investeringar

Årets investeringar har ökat med 68 mnkr jämfört med föregående år (tabell 7.10). Under de senaste åren har flera större lokalprojekt slutförts och pågående investeringar i nyanläggningar minskade med 7 mnkr i jämförelse med 2020.

Materiella anläggningstillgångar består till största delen av maskiner och instrument, men innehåller även datorer, möbler och inredning. Under 2021 har investeringar i samtliga dessa investeringsslag ökat jämfört med 2020 men når inte upp till samma nivå som före pandemin.

Tabell 7.10. Investeringar och lån 2017–2021					
	2021	2020	2019	2018	2017
Immateriella anläggningstillgångar					
Balanserade utgifter för utveckling	–	–	4	–	4
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	5	1	1	4	–
Materiella anläggningstillgångar					
Markanläggning	–	–	4	–	–
Förbättringsutgift på annans fastighet	26	9	22	37	56
Maskiner, inventarier, installationer m.m	169	115	189	197	227
Pågående nyanläggningar	46	53	16	37	57
Summa investeringar	246	178	236	275	344
Nyupplåning i Riksgäldskontoret	217	153	154	204	383

Källa: Raindance

7.9. Myndighetskapital och avgiftsbelagd verksamhet

Uppsala universitets ekonomiska ställning är god. Den senaste tioårsperioden har präglats av stark tillväxt, särskilt inom forskningen. Myndighetskapitalet ökade under åren 2009–2014 till följd av en kraftig intäktsökning. Efter att nya verksamheter byggts upp har myndighetskapital plan enligt använts sedan 2017. För 2021 redovisar universitetet ett verksamhetsutfall på 48 mnkr. Överskottet beror huvudsakligen på att tillfälliga förstärkningar av takbeloppet inte fullt ut kunnat omsättas i kostnader med den korta framförhållning som föreläggat. Universitetet har dock i stort klarat uppdragen kopplat till den tillfälliga utbyggnaden inom utbildning och redovisar en överproduktion på 23 mnkr (inklusive decemberprestationer från 2020) för 2021.

Det är nödvändigt för ett universitet att ha ett myndighetskapital. Det behövs för att kunna agera långsiktigt, ta ett strategiskt arbetsgivaransvar och för att kunna erbjuda trygga och attraktiva karriärvägar. Myndighetskapitalet är en stabiliserande faktor, vilket krävs i en verksamhet där planeringsförutsättningarna delvis är kortsiktiga och osäkra. Universitetets forskning finansieras till mer än hälften av tidsbegränsade projektmedel och kravet på samfinansiering har ökat de senaste åren.

Samtidigt som myndighetskapitalet är en tillgång eftersträvar universitetet att använda inkommande medel för att säkerställa högkvalitativ utbildning och forskning. Konsistoriet har fastställt ett regelverk som styr inom vilka intervall myndighetskapitalet ska ligga vid universitetet som helhet, vetenskapsområden, fakulteter och institutioner. Myndighetskapital som vid vetenskapsområdena överstiger tillåten gräns återförs till hälften till rektor för senare fördelning. På motsvarande sätt finns regelverk på områdes- och fakultetsnivå som reglerar institutionernas myndighetskapital.

Universitetets stabila ekonomiska ställning möjliggör fortsatta satsningar de närmaste åren. Förutom fakultetsövergripande satsningar på rekrytering av doktorander, postdoktorer och gästforskare har ett antal gränsöverskridande centrumbildningar och större forskningsprogram inrättats. Vidare görs satsningar på att utveckla såväl nationella forskningsinfrastrukturer, som medelstora och mindre anläggningar. Universitetet satsar även på att utveckla den fysiska miljön, bland annat pågår byggnationen av Ångström etapp 4.

Uppsala universitet hade 996 mnkr i myndighetskapital (exklusive stats- och donationskapital) vid utgången av 2021. Under 2022 beräknas verksamheten uppvisa ett

Tabell 7.11. Ekonomiskt utfall 2021, mnkr

Verksamhet	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	251	2	2 341	-2 290	51	304
Uppdragsverksamhet	12	1	96	-98	-2	11
Summa utbildning	263	3	2 437	-2 388	49	315
Forskning och utbildning på forskarnivå	669	-3	5 283	-5 282	1	667
Uppdragsforskning	16		105	-107	-2	14
Statskapital	30	1			0	31
Summa forskning	715	-2	5 388	-5 389	-1	712
Totalt	978	1	7 825	-7 777	48	1 027

Källa: Raindance

underskott om -38 mnkr och åren därefter, 2023–2025, underskott om -45, -25 respektive -27 mnkr. För att i längden upprätthålla en handlingsberedskap för förnyelse bedömer universitetet att det balanserade kapitalet bör ligga på en nivå mellan 5 och 15 procent av omsättningen inom forskning och mellan 5 och 10 procent inom utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet som bedrivs enligt bemyndigande i universitetets regleringsbrev har krav på full kostnadstäckning. Myndigheter med ett ackumulerat överskott som uppgår till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska lämna ett förslag till regeringen på hur hela överskottet ska disponeras.

Universitetet tar ut avgifter inom i huvudsak fyra områden: uppdragsutbildning, uppdragsforskning, avgiftsskyldiga studenter och beställd utbildning. För 2021 redovisas ett samlat överskott på 7 mnkr. Det ackumulerade överskottet uppgår därmed till 53 mnkr inom dessa verksamheter, vilket motsvarar 15,5 procent.

Inför 2021 var prognosen att all avgiftsbelagd verksamhet skulle uppvisa underskott. Utbildningen av avgiftsstudenterna har dock genererat ett överskott på 11 mnkr år 2021. Överskottet förklaras av ett ökat antal studenter och därmed ökade intäkter medan kostnaderna endast har ökat 3 procent. Det beror främst på att olika aktiviteter inte kunnat genomföras på grund av covid-19-pandemin.

Konsistoriet uppdrar årligen i verksamhetsplanen till respektive områdesnämnd att upprätta åtgärdsplaner avseende det ackumulerade överskottet om det överstiger 10 procent av omsättningen inom den avgiftsbelagda verksamheten. Åtgärdsplanen ska visa hur överskotten kommer att användas i verksamheten.

Den avgiftsbelagda verksamheten utgör endast en mindre del av universitetets totala verksamhet. Detta har i uppföljningen av myndighetskapitalet inneburit att även relativt stora överskott inom den avgiftsbelagda verksamheten kunnat rymmas inom fastställda intervall och hållas kvar på institutionsnivå. Rektor har med anledning härav

fastställt en åtgärdsplan för att skärpa styrningen. Åtgärdsplanen syftar till att dels tillse att det ackumulerade överskottet på institutionsnivå används inom den verksamhet avgifterna tagits ut dels förbättra förutsättningarna för att i framtiden undvika att stora överskott åter byggs upp.

Det ackumulerade överskottet kommer på institutionsnivå att användas till olika typer av satsningar. Inom uppdragsutbildningen kommer överskottet bland annat att bidra till kursutveckling, affärsutveckling och marknadsföringsåtgärder samt till investeringar för mer ändamålsenliga lokaler för uppdragsutbildningen. Det planeras även en satsning på ökad digitalisering. Överskottet inom uppdragsforskningen kommer att användas till bland annat ökade kostnader för dataanalyser och programvaror, samt till investeringar i ny utrustning. Överskottet inom utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter kommer främst att användas till rekrytering av lärare och till att finansiera högre lokalkostnader. Utifrån dessa åtgärder gjordes i början av 2021 en prognos att det ackumulerade överskottet sammantaget ska understiga 10 procent vid utgången av 2022. Enligt en ny bedömning kommer detta mål att nås vid utgången av 2023 och därefter på några års sikt minska ytterligare.

7.10. Upphandling

Universitetet ska i årsredovisningen återrapportera hur de vid upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Uppsala universitet genomför rutinemässigt behovsprövning utifrån riskindikatorer kopplade till bransch eller yrkeskategori när upphandlingar över tröskelvärdena genomförs. Under året har två upphandlingar över tröskelvärdet genomförts där det varit befogat att ställa arbetsrättsliga villkor enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

7.11. Ekonomisk översikt per verksamhetsområde samt övrig verksamhet

I detta avsnitt presenteras ekonomisk översikt och kommentarer till utfallet per vetenskapsområde och för övrig verksamhet. De redovisade beloppen omfattar även transaktioner såsom fördelning av lokaltjänstkostnader och kostnader för gemensamma funktioner. Universitetet har valt att redovisa dessa siffror eftersom de speglar den interna styrningen och uppföljningen. Redovisning enligt regleringsbrevet görs i avsnitt 7.19 Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar.

7.11.1. Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap

De totala intäkterna uppgick till 2 296 mnkr under 2021 för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap vilket är en ökning med 120 mnkr jämfört med föregående år (tabell 7.12). Årets resultat blev ett överskott på 49 mnkr. Den anslagsfinansierade verksamheten redovisar överskott med 50 mnkr. Även den avgiftsbelagda verksamheten uppvisar totalt ett överskott, 0,9 mnkr. Inom bidragsforskning redovisas ett underskott med 1,4 mnkr. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgår till 204 mnkr.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå redovisar ett överskott på 31 mnkr och det utgående kapitalet uppgår därmed till 69 mnkr.

Även forskning och utbildning på forskarnivå redovisar ett överskott. Resultatet 19 mnkr är en förändring med 8 mnkr jämfört med föregående års överskott på 11 mnkr. Det utgående kapitalet uppgår till 126 mnkr.

Inom forskning finansierad av bidrag är intäkterna på samma nivå som föregående år och uppgick till 431 mnkr. De oförbrukade medlen för bidragsforskning har ökat med 30 mnkr och uppgick 2021 till 401 mnkr.

7.11.2. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci

De totala intäkterna uppgick till 2 605 mnkr under 2021 för vetenskapsområdet för medicin och farmaci vilket är en ökning med 134 mnkr jämfört med föregående år (tabell 7.13). Årets samlade resultat blev ett underskott på 16 mnkr vilket är 6 mnkr lägre än föregående års underskott på 10 mnkr. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgår till 278 mnkr.

Årets resultat inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå blev ett överskott på 7 mnkr och det utgående kapitalet uppgår till 81 mnkr.

Intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick till 1 000 mnkr, vilket är en ökning med 87 mnkr. Denna verksamhet visar ett underskott på 20 mnkr och det samlade utgående kapitalet uppgår till 141 mnkr.

Intäkterna inom bidragsfinansierad forskning ökade med 8 mnkr och oförbrukade forskningsbidragen ökade med 66 mnkr till 962 mnkr.

Inom den avgiftsbelagda verksamheten redovisas underskott förutom för uppdragsforskning där ett överskott om 2 mnkr redovisas.

7.11.3. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap

De totala intäkterna uppgick till 2 619 mnkr under 2021 för vetenskapsområdet teknik och naturvetenskap vilket är en ökning med 171 mnkr jämfört med föregående år (tabell 7.14). Årets resultat blev ett överskott på 47 mnkr. Föregående år redovisades ett underskott om 1 mnkr. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 382 mnkr.

Årets resultat inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå blev ett överskott på 24 mnkr och det utgående kapitalet uppgår till 98 mnkr.

Verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå redovisar 2021 ett överskott på 32 mnkr. Under 2021 ökade intäkterna med 61 mnkr till 907 mnkr. Det utgående kapitalet uppgår till 208 mnkr.

Bidragsforskningen är den verksamhetsgren som fortsatt har de största intäkterna inom vetenskapsområdet med 999 mnkr. Detta är en ökning med 39 mnkr jämfört med 2020. De oförbrukade bidragen för bidragsforskningen uppgår vid årets slut till 1 053 mnkr vilket är en ökning med 149 mnkr jämfört med 2020.

7.11.4. Övriga verksamheter

Övrig verksamhet består av universitetsbiblioteket, universitetsförvaltningen inklusive Uppsala universitet musik och museer, intendenturområden, universitetsövergripande verksamheter såsom Uppsala universitet Innovation, Uppsala universitet Samverkan, den nationella inrättningen Nationellt centrum för kvinnofrid samt Kollegiet för samhällsforskning (SCAS).

Årets sammanlagda resultat blev ett underskott på 33 mnkr (tabell 7.15) att jämföra med föregående års underskott på 51 mnkr. Årets resultat härrör främst från att balanserade anslagsmedel tagits i anspråk och ett negativt verksamhetsutfall för universitetsförvaltningen. Det utgående kapitalet, 132 mnkr, består huvudsakligen av medel för strategiska satsningar inom forskning och forskarutbildning samt utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Tabell 7.12. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap 2021, tkr

	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	38 256	481	997 570	-966 841	30 729	69 466
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	1 199	-1	28 280	-27 264	1 016	2 214
Beställd utbildning	380	1	1 964	-1 996	-32	349
Uppdragsutbildning	2 879	514	60 999	-60 581	418	3 811
Forskning och utbildning på forskarnivå	112 787	-5 542	769 625	-750 588	19 037	126 282
Bidragforskning	-5 686	8 212	430 613	-431 969	-1 356	1 170
Uppdragsforskning	595	663	7 406	-7 939	-533	725
Totalt	150 410	4 328	2 296 457	-2 247 178	49 279	204 017

Källa: Raindance

Tabell 7.13. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för medicin och farmaci 2021, tkr

	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	73 847	342	624 132	-617 075	7 057	81 246
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	3 104	0	16 219	-18 425	-2 206	898
Beställd utbildning	0	0	0	0	0	0
Uppdragsutbildning	7 185	134	8 342	-8 678	-336	6 983
Forskning och utbildning på forskarnivå	161 730	-842	999 735	-1 019 693	-19 958	140 930
Bidragforskning	37 434	1 306	905 940	-908 321	-2 381	36 359
Uppdragsforskning	9 202	-23	50 832	-48 827	2 005	11 184
Totalt	292 502	917	2 605 200	-2 621 019	-15 819	277 600

Källa: Raindance

Tabell 7.14. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap 2021, tkr

	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	70 848	3 010	600 355	-576 605	23 750	97 608
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	8 305	0	59 882	-59 254	628	8 933
Beställd utbildning	3	0	482	-484	-2	1
Uppdragsutbildning	3 787	2	4 063	-4 688	-625	3 164
Forskning och utbildning på forskarnivå	180 008	-4 534	907 469	-875 332	32 137	207 611
Bidragforskning	63 303	4 121	999 249	-1 004 144	-4 895	62 529
Uppdragsforskning	6 007	-271	47 459	-51 165	-3 706	2 030
Totalt	332 261	2 328	2 618 959	-2 571 672	47 287	381 876

Källa: Raindance

Tabell 7.15. Ekonomiskt utfall för övriga verksamheter 2021, tkr

	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	39 889	-3 128	67 792	-76 006	-8 214	28 547
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	4 014	0	37 339	-25 293	12 046	16 060
Beställd utbildning	-24	0	0	0	0	-24
Uppdragsutbildning	-1 723	-469	21 287	-22 916	-1 629	-3 821
Forskning och utbildning på forskarnivå	88 049	-2 239	297 587	-290 684	6 903	92 713
Bidragforskning	8 548	-394	47 930	-48 982	-1 052	7 102
Uppdragsforskning	301	0	0	0	0	301
Universitetsförvaltning, universitetsbibliotek och intendenturområden	29 368	334	1 416 843	-1 444 240	-27 397	2 305
Universitetsövergripande	4 577	-1 676	852 785	-866 696	-13 911	-11 010
Totalt	172 999	-7 572	2 741 563	-2 774 817	-33 254	132 173

Ingående kapital är korrekterat jämfört med årsredovisning 2020.

Källa: Raindance

7.12. Stiftelseförvaltning

Uppsala akademiförvaltning är en organisation vars uppgift är att förvalta stiftelser som har en till Uppsala universitet anknuten förvaltning. Uppsala akademiförvaltning har ersatt universitetet med 3,7 mnkr för nedlagt arbete 2021. Ersättningen avser främst lönekostnader.

Under året har universitetet tagit emot tre nya stiftelser att förvalta:

Stiftelsen Uppsala universitets innovations- och entreprenörpris, 20,1 mnkr. Stiftelsens ändamål är att synliggöra Uppsala universitets entreprenöriella kultur genom utdelning av pris. Pris tilldelas årligen en eller flera personer som på ett avgörande sätt bidragit till att framgångsrikt omsätta en upptäckt eller innovation, baserad på forskning eller utbildning vid Uppsala universitet, till framgångsrik kommersialisering eller implementering med betydande samhällsnytta.

Stiftelsen Kerstin och Lennart Holms stipendiefond för mykologisk forskning, 10,5 mnkr. Syftet är att bidra till att forskning i systematisk mykologi även i framtiden skall bedrivas vid Uppsala universitet. Avkastningen ska delas ut som stipendium till förtjänt licentiand eller doktorand i systematisk botanik, som ägnar sig åt mykologi (däri ej inräknat lichenologi). Stipendiet utdelas för en tid av tre år och kan förlängas ytterligare ett år.

Systrarna Bonnie och Sandy Nilhamns stiftelse för främjande av de akademiska traditionerna vid Uppsala

universitet, 0,5 mnkr. Stiftelsens ändamål är att främja de akademiska traditionerna vid Uppsala universitet, och framförallt bevarandet av traditionen att inneha en aktiv fanborg med fanbärare från samtliga studentnationer och studentkårer anknutna till Uppsala Universitet. För stiftelsens ändamål ska stiftelsens disponibla medel användas genom att delas ut som två eller flera stipendier till personer som aktivt deltagit i upprättandet av de akademiska traditionerna, företrädesvis är stipendierna riktade till fanbärare som gjort en insats för fanborgen.

Under året har universitetet mottagit större tilläggsdonationer till tre stiftelser:

A-G och S Hillerts stiftelse för fastighetsrättslig forskning, 1,5 mnkr. Syftet är att stödja fastighetsrättslig forskning på det sätt som juridiska fakulteten vid Uppsala universitet bestämmer.

Greta Renborgs stiftelse, 0,5 mnkr. Avkastningen ska nyttjas till vård av det till handskriftsavdelningen donerade Greta Renborgs arkiv samt bedrivande av undervisning och extern information rörande bevarande och nyttjande av personarkiv inom handskriftavdelningen. Behovet av ökad kunskap hos bibliotekspersonal vid olika typer av bibliotek skall särskilt beaktas.

Stiftelsen Uppsala universitets vänner med 0,5 mnkr. Stiftelsens kapital och avkastning ska disponeras av rektor och användas till det som gagnar Uppsala universitet. Stiftare är Bo Sundqvist, Marianne Andersson och Pernilla Björk.

7.13. Resultaträkning

(tkr)

	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	4 582 246	4 311 839
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	657 627	596 650
Intäkter av bidrag	3	2 585 111	2 488 321
Finansiella intäkter	6	-342	1 272
Summa		7 824 642	7 398 082
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-5 377 580	-5 129 225
Kostnader för lokaler		-825 578	-788 233
Övriga driftkostnader	5	-1 321 498	-1 275 964
Finansiella kostnader	6	-624	-1 386
Avskrivningar och nedskrivningar	10-14	-251 868	-266 318
Summa		-7 777 148	-7 461 126
Verksamhetsutfall		47 494	-63 044
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		106 327	100 407
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		454 817	397 506
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	7	143 790	119 359
Lämnade bidrag	8	-704 934	-617 272
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	47 494	-63 044

7.14. Balansräkning

(tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2021-12-31	2020-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	2 204	2 645
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	11	6 920	3 998
Summa immateriella anläggningstillgångar		9 124	6 643
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	12	2 960	3 204
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	199 761	213 403
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	593 539	589 651
Pågående nyanläggningar	15	76 236	76 416
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar		10 589	—
Summa materiella anläggningstillgångar		883 085	882 674
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	16	26 000	25 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	90	90
Summa finansiella anläggningstillgångar		26 090	25 090
Varulager m.m.			
Förskott till leverantörer		—	271
Summa varulager m.m.		0	271
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	18	112 350	61 839
Fordringar hos andra myndigheter	19	122 159	108 125
Övriga kortfristiga fordringar	20	686	211
Summa kortfristiga fordringar		235 195	170 175
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	21	265 986	241 056
Upplupna bidragsintäkter	22	405 428	412 972
Övriga upplupna intäkter	23	11 241	11 349
Summa periodavgränsningsposter		682 655	665 377
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	24	-17	0
Summa avräkning med statsverket		-17	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	25	3 630 553	3 081 878
Kassa och bank		89 601	124 596
Summa kassa och bank		3 720 154	3 206 474
SUMMA TILLGÅNGAR		5 556 286	4 956 704

7.14. Balansräkning (forts.)

(tkr)

KAPITAL OCH SKULDER	Not	2021-12-31	2020-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	26	30 907	29 907
Donationskapital		472	472
Balanserad kapitalförändring	27	948 172	1 011 216
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	28	47 494	-63 044
Summa myndighetskapital	28	1 027 045	978 551
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	29	14 032	15 220
Övriga avsättningar	30	62 407	64 997
Summa avsättningar		76 439	80 217
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	31	685 000	667 829
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	32	179 986	166 182
Leverantörsskulder		441 165	130 294
Övriga kortfristiga skulder	33	185 094	210 969
Depositioner	34	107	130
Summa skulder m.m.		1 491 352	1 175 404
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	35	297 033	306 719
Oförbrukade bidrag	36	2 556 408	2 312 260
Övriga förutbetalda intäkter	37	108 009	103 553
Summa periodavgränsningsposter		2 961 450	2 722 532
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		5 556 286	4 956 704
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser	38	3 236	9 270

7.15. Anslagsredovisning

(tkr)

a = ramanslag

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regl. brev	Omdisponerat anslag	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 16							
Utbildning och universitetsforskning							
16 02 003 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (a)		2 042 967			2 042 967	-2 042 967	0
001 Takbelopp (a)		2 042 967			2 042 967	-2 042 967	0
001 Takbelopp (a)		1 972 502			1 972 502	-1 972 502	
002 Takbelopp (b)		70 465			70 465	-70 465	
16 02 004 Forskning och utbildning på forskarnivå (a)		2 335 428			2 335 428	-2 335 428	0
006 Basresurs (a)		2 317 525			2 317 525	-2 317 525	0
007 Kunskap och information om mäns våld mot kvinnor (a)		17 903			17 903	-17 903	0
16 02 064 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	32 787	16 989		-31 814	17 962		17 962
009 Statlig ålderspensionsavgift (a)	32 787	16 989		-31 814	17 962		17 962
							0
16 02 065 Särskilda medel till universitet och högskolor		15 826			15 826	-15 809	17
001 Nationellt resurscentrum i biologi och bioteknik (a)		2 040			2 040	-2 040	0
002 Internationell lärarfortbildning (a)		9 532			9 532	-9 532	0
003 Sekretariat för Östersjöuniversitetet (a)		2 609			2 609	-2 609	0
044 Idébanksmedel (a)		1 017			1 017	-1 000	17
069 Korta kurser (a)		628			628	-628	0
16 02 066 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning (a)		295 369			295 369	-295 369	0
001 Uppsala universitet (a)		294 533			294 533	-294 533	0
015 Utvecklingsmedel (a)		836			836	-836	0
Summa	32 787	4 706 579	0	-31 814	4 707 552	-4 689 573	17 979

Villkor för anslag 16 02 004, ap. 6 Basresurs

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i en kunskaps- och innovationsplattform inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 1 200 000 kronor under 2019–2022. Under 2021 har universitetet betalat 952 004 kr i medlemsavgift till KIC Raw Materials.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i en kunskaps- och innovationsplattform inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 900 000 kronor under 2020–2022. Under 2021 har universitetet betalat 758 509 kr i medlemsavgift till KIC Healthy living.

Uppsala universitet bemyndigas att under 2019–2022 besluta om medlemsavgift på högst 700 000 kronor till KIC Inno Energy SE. Under 2021 har 507 645 kr betalats i medlemsavgift.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i Centre Européen de Calcul Atomique et Moléculaire (CECAM) att besluta om medlemsavgift på högst 350 000 kronor per år under 2019–2022. Under 2021 har universitetet betalat 305 947 kr i medlemsavgift till CECAM.

7.16. Tilläggsupplysningar

7.16.1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), förordning (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF), studiedokumentationsförordningen (1993:1153), förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll samt tillkommande regeringsbeslut. Redovisningen vid universitetet följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till FÅB. I regleringsbrevet medges undantag från bestämmelser i förordningar enligt nedan;

- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgälden ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgälden.
- Universitet och högskolor medges undantag från 7 § anslagsförordningen på så sätt att lärosätet får överföra överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet såväl som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt tabell 2 i avsnitt 3 Väsentliga uppgifter där det även framgår vilka styckkostnader i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag som myndigheterna ska redovisa.
- Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av
 - låneram i Riksgälden uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
 - beviljad och under året maximalt utnyttjad kredit hos Riksgälden.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) andra stycket om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.
- Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordning-

en (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statlig givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.

- Universitet och högskolor medges undantag från 25 a § andra och tredje styckena avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Värdering av anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar utgörs främst av balanserade utgifter för utveckling av befintlig infrastruktur för att säkerställa framtida ekonomiska och kvalitativa fördelar för verksamheten genom användning av nyare och effektivare IT-relaterade stödsystem. Den ekonomiska livslängden ska vara minst tre år och anskaffningsvärdet minst 500 tkr. I anskaffningsvärdet ingår både externa inköp samt universitetets egna direkta kostnader för den enskilda tillgången. Immateriella tillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk. Motsvarande regler gäller även för anskaffning av programvaror och licenser.

Materiella anläggningstillgångar utgörs främst av inventarier och utrustning. Den ekonomiska livslängden ska vara minst tre år och anskaffningsvärdet minst 25 tkr. Materiella tillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk.

Inventarier och utrustning som kan antas ha en ekonomisk livslängd understigande tre år redovisas som kostnad vid anskaffningstillfället. Större anskaffningar av likartade tillgångar där anskaffningsvärdet per enhet understiger 25 tkr redovisas som kostnad vid anskaffningstillfället om kostnadsfördelningen över tid inte påverkas väsentligt.

Ny-, om- och tillbyggnad på annans fastighet redovisas som förbättringsutgift på annans fastighet. Anskaffningsbeloppet ska överstiga 500 tkr och den ekonomiska livslängden beräknas vara mer än 3 år. Under byggtiden hanteras fakturerade belopp som pågående förbättringsutgift. När lokalerna är färdiga att tas i bruk startar avskrivningarna. Avskrivningstiden begränsas så att investeringen ska vara helt avskriven när hyresförhållandet kan antas upphöra.

Följande bedömda ekonomiska livslängder tillämpas

Balanserade utgifter för utveckling	3 eller 5 år
Markanläggningar	3–5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–20 år
Möbler, inredning och utrustning	5 eller 10 år
Maskiner, verktyg, elektriska apparater, inredning	3, 5 eller 10 år
Bilar och andra transportmedel	5 eller 10 år
Datorer, kringutrustning och övriga kontorsmaskiner	3 eller 5 år

För konstföremål sker ingen avskrivning. Andra avskrivningstider kan tillämpas i enskilda fall för särskild utrustning.

Finansiell leasing

Enligt 2 kap. 5 § i kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) får leasingavtal endast träffas under förutsättning att det leder till lägre kostnad för staten än köp. Avtal för maskiner som uppfyller kraven för finansiella leasingavtal bokförs som tillgång och skuld i balansräkningen.

Holdingbolaget vid Uppsala universitet

Uppsala universitet förvaltar från och med den 1 januari 1998 holdingbolaget Uppsala universitets utveckling AB. Under 2020 ändrades bolagets namn till Uppsala universitet Invest AB.

Från och med 2020 ska, enligt regeringens beslut, innehavet redovisas enligt anskaffningsmetoden. Tidigare gällde redovisning enligt kapitalandelsmetoden vilket innebar att värdet av aktierna/andelarna ökades respektive minskades i samma mån som företagets egna kapital förändrades.

Innehavet redovisas i balansräkningen under posterna andelar i hel- och delägda företag och statskapital. Universitetens holdingbolag erhöll årligen 2014–2019 ett ovillkorat aktieägartillskott om 1 mnkr. Från år 2020 erhåller istället universitetet idébanksmedel om 1 mnkr vilka överförs till holdingbolaget. Enligt ESV ska dessa tillskott redovisas som statskapital.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Kundfordringar som är äldre än 6 månader har skrivits av som befarad kundförlust. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2022-01-05) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättats, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Värdering av bankmedel i utländsk valuta

Behållning på bankkonton i utländsk valuta per 2021-12-31 har värderats till balansdagens kurs.

Periodavgränsningsposter

Periodisering innebär att intäkter och kostnader hänförs till det år de avser. I allt väsentligt har periodisering skett för exempelvis leverantörsskulder, semesterlöneskuld, avgifter och bidrag. För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns om 50 tkr men även mindre belopp får periodiseras om det är viktigt ur rapporteringssynvinkel att alla kostnader kommer med en viss period.

För externfinansierade bidrag och uppdragsverksamhet tillämpas den gällande statliga redovisningsprincipen för intäktsredovisning i projekt. För pågående projekt tas intäkter upp motsvarande upparbetade kostnader under året. Erhållna medel från bidragsgivare som ännu inte har använts i verksamheten redovisas som oförbrukade bidrag i balansräkningen. För under året avslutade projekt redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som över/underskott i resultaträkningen. Projekt där bidrag, enligt kontrakt, ännu ej erhållits bokförs som fordran på bidragsgivaren för den del som är en upparbetad kostnad. En prövning görs också av fordrans giltighet mot kontrakt eller motsvarande avtal.

I årsredovisningen finns en upplysning som visar beräknad förbrukningstakt av inbetalda bidrag. Metoden för att beräkna förbrukningstakt har tagits fram i enlighet med rekommendationer från SUHF¹¹ redovisningsråd. En schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/ förbrukningstakten har gjorts. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

Brytdag

Löpande redovisning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till och med 2022-01-05 (2021-01-05).

Redovisning av indirekta kostnader

Universitetet tillämpar den sektorgemensamma modellen för redovisning av indirekta kostnader, SUHF-modellen. Enligt modellen fördelas indirekta kostnader löpande baserat på nedlagda kostnader vilket medför en fullständig kostnadsredovisning på lägsta verksamhetsnivå (kostnadsbärare) och förutsättningar för en korrekt periodisering av bidragsinkomster.

Universitetet fördelar de gemensamma kostnaderna på kostnadsbärarna i relation till direkta personal- och driftkostnader (fördelningsbas).

¹¹ Sveriges universitets- & högskoleförbund.

Transfereringar

Universitetet särredovisar transfereringar då dessa inte representerar någon egentlig resursförbrukning inom universitetet. Transfereringar är medel som är avsedda att användas för finansiering av bidrag till externa samarbetspartner samt till stipendier med mera. Finansiering motsvarande kostnaderna har hämtats från intäkter av anslag, avgifter respektive bidrag. Exempel på transfereringar är stipendier, medel från EU till projekt där universitetet är koordinator samt överföring av strategiska forskningsmedel till andra lärosäten.

7.16.2. Redovisning av verksamhetens resultat

Av högskolelagen framgår att staten som huvudman ska anordna högskolor för:

1. utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, och
2. forskning och konstnärlig forskning samt utvecklingsarbete.

Universitet och högskolor ska även samverka med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och verka för att den kunskap och kompetens som finns vid högskolan kommer samhället till nytta.

Enligt 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska resultatredovisningen utgå från de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion samt de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut. Redovisningen ska innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och utformning. Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta. Enligt 3 kap. 2 § ska redovisningen lämnas enligt den indelning som myn-

digheten bestämmer om inte regeringen beslutat annat. Enligt ESV:s föreskrifter till 3 kap. 1 § ska myndigheten även ta fram resultatindikatorer och redovisa enligt dessa, om det inte medför kostnader som menligt påverkar verksamheten. Från 2020 har universitetet nya mål och strategier. Årsredovisningen 2021 innehåller resultatuppföljning av uppdrag och mål som härrör ur krav som regeringen angett i regleringsbrev eller annat beslut, men också egna mål. Resultatuppföljningen presenteras framförallt i kapitel 1–4.

I Väsentliga uppgifter redovisas styckkostnader i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. De kostnadsuppgifter som används vid beräkningen av kostnad per helårsstudent, kostnad per helårsprestation och kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation är kostnaden inom utbildning exklusive uppdragsutbildning och den totala kostnaden inom forskning som redovisas i tabell 7.11.

Liksom de finansiella uppgifterna har uppgifterna om antalet studenter och antalet publikationer ett brytdatum. Fram till den 10 januari 2022 har inrapportering av uppgifter som rör utbildning kunnat göras för 2021. Underlaget för publikationer togs ut den 17 januari 2022. Till skillnad från den finansiella rapporteringen ändras uppgifterna i studiedokumentationssystemet och publikationsdatabasen för tidigare år om rapportering sker i efterhand. I årsredovisningen redovisas samma uppgifter som i föregående årsredovisning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå om inte annat anges, även om uppdatering gjorts retroaktivt i systemen. För utbildning på forskarnivå och publikationer förekommer efterregistreringar i högre grad vilket gör att universitetet valt att uppdatera uppgifterna om dessa bakåt i tiden för att få en mer rättvisande bild av verksamheten.

7.17. Noter till resultaträkning

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år.

	2021	2020
1) Intäkter av anslag		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 026 352	1 837 214
Forskning och utbildning på forskarnivå	2 228 246 ¹⁾	2 153 205 ¹⁾
Särskilda åtaganden	14 809	13 941
Nationellt kunskapscentrum för frågor om mäns våld mot kvinnor (NCK)	17 470	17 690
Ersättning för klinisk utbildning	86 349	84 311
Ersättning för klinisk forskning	209 020	205 478
Summa intäkter av anslag	4 582 246	4 311 839
¹⁾ I anslaget ingår 127 mnkr (124 mnkr) avseende strategiska forskningsområden.		
2) Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Beställd utbildning	2 446	2 716
Uppdragsutbildning	90 406	71 105
Uppdragsforskning	104 570	93 263
Utbildning studieavgiftsskyldiga studenter	141 708	121 370
Högskoleprovet	2 619	1 466
Upplåtande av bostadslägenhet	—	—
Museiverksamhet, entréavgifter	1 487	1 291
Summa intäkter enl regleringsbrev	343 236	291 211
§ 4 avgifter p 1–9	269 310	258 156
§ 4 avgifter p 10	10 833	9 847
Uthyrning av lokaler	30 140	31 601
Intäkter av andra ersättningar*	4 108	5 835
Summa intäkter enligt § 4 och andra ersättningar	314 391	305 439
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	657 627	596 650
Intäkter enl § 4 avgiftsförordningen i förhållande till totala kostnader:	3,6%	3,6%
Avgifternas andel av totala kostnader avser förhållandet mellan intäkter enligt § 4 avgiftsförordningen och verksamhetens kostnader.		
Tjänsteexport		
Intäkter	184 635	155 912
Kostnader	-177 499	-163 635
Resultat	7 136	-7 723

Som tjänsteexport definieras universitetets försäljning av tjänster till utländska motparter. Vinstmarginalen beräknas vara lika stor som inom övrig avgiftsbelagd verksamhet

* Andra ersättningar avser främst intäkter av sponsring.

Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2019	Över-/underskott 2020	Intäkter ¹ 2021	Kostnader 2021	Över-/underskott 2021	Ack. över-/underskott utgående 2021 ²
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning ³	2 030	-1 671	2 446	-2 480	-34	325
Uppdragsutbildning ³	31 177	-18 868	93 587	-95 759	-2 172	10 137
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	21 706	-5 085	141 709	-130 134	11 575	28 196
Summering	54 913	-25 624	237 742	-228 373	9 369	38 658
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning ³	24 706	-8 233	104 570	-106 804	-2 234	14 239
Summering	24 706	-8 233	104 570	-106 804	-2 234	14 239
Verksamheter där krav på full kostnads-täckning inte gäller						
Högskoleprovet	-3 333	-1 073	2 684	-3 651	-967	-5 373
Upplåtande av bostadslägenhet – utbytesprogram och gästforskare	–	–	–	–		
Upplåtande av bostadslägenhet – regeringsbeslut (U2010/4277/UH)	–	–	–	–		–
Tillhandahållande av varor och tjänster i syfte att bistå offentlig verksamhet med anledning av det nya coronaviruset	–	80	–	-80	-80	0
Inträde till museum	0	0	1 487	-1 487	0	0
Summering	-3 333	-1 073	4 171	-5 138	-967	-5 373

¹) I intäkter ingår intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

²) Omfördelat kapital har påverkat utgående ack. över-/underskott.

³) I intäkterna ingår tjänsteexport med 420 tkr i beställd utbildning, 110 tkr i uppdragsutbildning, 141 708 tkr i avgiftsskyldiga studenter och 31 563 tkr i uppdragsforskning.

Det ackumulerade överskottet inom avgiftsbelagd verksamhet uppgår till 50 mnkr vilket innebär att det för närvarande överstiger 10 procent av omsättningen.

I kapitel 7.9 redogörs för hur överskottet ska disponeras.

	2021	2020
3) Intäkter av bidrag		
Intäkter av bidrag från andra myndigheter	1 341 707	1 300 944
Intäkter av bidrag, ej statliga	1 243 404	1 187 377
Summa intäkter av bidrag	2 585 111	2 488 321
4) Kostnader för personal		
Lönekostnader	-3 450 895	-3 317 861
Sociala avgifter	-1 071 387	-1 016 876
Pensionskostnader	-799 516	-729 931
Övriga personalkostnader	-55 782	-64 557
Summa kostnader för personal	-5 377 580	-5 129 225
Av lönesumman 3 450 895 tkr utgör arvoden till styrelse, kommittéer och ej anställd personal 0,5 % (18 564 tkr).		
Lönekostnader anges exklusive arbetsgivaravgifter; pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal. Pensionskostnader omfattar premier för avtalsförsäkringar, individuell och kompletterande pension, delpensioner samt löneskatter på pensioner.		
5) Övriga driftkostnader		
Ersättning till landstinget för klinisk utbildning och forskning (ALF)	-294 533	-288 916
Övriga tjänster	-595 345	-589 402
Inköp av varor	-332 568	-302 433
Resor och representation	-58 129	-61 662
Reparationer och underhåll	-40 923	-33 551
Summa övriga driftkostnader	-1 321 498	-1 275 964

	2021	2020
6) Finansiella intäkter och kostnader		
Ränta på lån i RGK	0	36
Valutakursdifferenser	-343	1 174
Övriga finansiella intäkter	1	62
Summa finansiella intäkter	-342	1 272
Ränta på räntekonto i RGK	0	-142
Valutakursdifferenser	146	-958
Övriga finansiella kostnader	-770	-286
Summa finansiella kostnader	-624	-1 386
7) Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag (per finansjär)		
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	70 151	66 144
Offentliga forskningsstiftelser	44 001	34 318
Svenska företag	4 014	4 198
EUs ramprogram	10 262	2 034
Övriga organisationer inom och utanför EU	11 461	12 636
Övriga organisationer	3 901	29
Summa övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	143 790	119 359
8) Lämnade bidrag		
Lämnade bidrag till statliga myndigheter	-419 951	-385 004
Lämnade bidrag till enskilda personer (stipendier, resebidrag mm)	-79 929	-86 799
Lämnade bidrag till övriga länder och internationella organisationer	-71 950	-55 992
Lämnade bidrag till privata företag	-62 169	-40 293
Lämnade bidrag till kommuner och landsting	-33 775	-21 741
Lämnade bidrag till övriga organisationer	-37 160	-27 443
Summa lämnade bidrag	-704 934	-617 272
9) Årets kapitalförändring		
Anslagsfinansierad verksamhet		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	39 333	-4 046
Forskning och utbildning på forskarnivå	23 732	1 150
Avgiftsbelagd verksamhet		
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	11 575	-5 085
Uppdragsverksamhet	-2 206	-20 539
Uppdragsforskning	-2 233	-8 233
Bidragsfinansierad verksamhet		
Forskning och utbildning på forskarnivå	-22 707	-26 291
Summa årets kapitalförändring	47 494	-63 044

7.18. Noter till balansräkning

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år.

	2021-12-31	2020-12-31
10) Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	64 658	64 658
Årets investeringar	298	–
Utrangeringar/försäljningar	-12 451	–
Utgående anskaffningsvärde	52 505	64 658
Ingående avskrivningar	-62 013	-60 807
Årets avskrivningar	-739	-1 206
	12 451	
Utgående ackumulerade avskrivningar	-50 301	-62 013
Bokfört värde balanserade utgifter för utveckling	2 204	2 645
11) Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	12 527	12 232
Årets investeringar	5 223	759
Utrangeringar/försäljningar	–	-464
Utgående anskaffningsvärde	17 750	12 527
Ingående avskrivningar	-8 529	-6 949
Årets avskrivningar	-2 301	-2 044
Utrangeringar/försäljningar	–	464
Utgående ackumulerade avskrivningar	-10 830	-8 529
Bokfört värde rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	6 920	3 998
12) Byggnader, mark och annan fast egendom		
Ingående anskaffningsvärde	4 597	8 097
Årets investeringar	–	–
Utrangeringar/försäljningar	–	-3 500
Utgående anskaffningsvärde	4 597	4 597
Ingående avskrivningar	-1 393	-1 849
Årets avskrivningar	-244	-944
Utrangeringar/försäljningar	–	1 400
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 637	-1 393
Bokfört värde byggnader, mark och annan fast egendom	2 960	3 204
13) Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde förbättringsutgift	507 960	501 444
Ingående anskaffningsvärde pågående förbättringsutgift	1 932	1 398
Omklassificeringar	–	-72
Årets investeringar förbättringsutgifter	12 449	492
Årets investeringar pågående förbättringsutgifter	13 562	8 136
Utrangeringar/försäljningar	-5 510	-1 506
Utgående anskaffningsvärde	530 393	509 892
Ingående avskrivningar	-296 489	-259 140
Årets avskrivningar	-39 625	-38 800
Utrangeringar/försäljningar	5 482	1 451
Utgående ackumulerade avskrivningar	-330 632	-296 489
Bokfört värde förbättringsutgifter på annans fastighet	199 761	213 403

	2021-12-31	2020-12-31				
14) Maskiner, inventarier, installationer mm						
Ingående anskaffningsvärde	3 584 181	3 606 583				
Årets investeringar	169 114	114 581				
Utrangeringar/försäljningar	-83 775	-160 638				
Överfört från pågående nyanläggningar	44 185	23 655				
Utgående anskaffningsvärde	3 713 705	3 584 181				
Ingående avskrivningar	-2 994 530	-2 929 230				
Årets avskrivningar	-208 959	-223 325				
Utrangeringar/försäljningar	83 323	158 025				
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 120 166	-2 994 530				
Bokfört värde maskiner, inventarier, installationer mm	593 539	589 651				
15) Pågående nyanläggningar						
Ingående balans pågående nyanläggningar	76 416	54 453				
Under året nedlagda kostnader	46 141	52 983				
Under året genomförda omfördelningar	-44 185	-23 655				
Utrangeringar/nedskrivningar/försäljningar	-2 136	-7 437				
Omklassificeringar	—	72				
Utgående balans pågående nyanläggningar	76 236	76 416				
16) Andelar i hel- och delägda företag						
	Nom värde (kr)	Kapital- andel	Röst- andel	Antal aktier	Bokfört värde	Bokfört värde
UU Invest AB, org nr 556525-6046	100	100%	100%	3 000	26 000	25 000
17) Andra långfristiga värdepappersinnehav						
2011 förvärvades en aktie i europabolaget KIC InnoEnergy SE för 90 tkr. Inga förändringar har skett under 2021.						
18) Kundfordringar						
Kundfordringar, utomstatliga	107 647					58 918
Osäkra kundfordringar, utomstatliga	4 703					2 921
Summa kundfordringar	112 350					61 839
Kundfordringar med förfallodatum senast den 15/12 men ej betalda per den 31/12 redovisas som osäkra kundfordringar. Kundfordringar hos andra myndigheter redovisas under balansposten "Fordringar hos andra myndigheter".						
Konstaterade kundförluster, utomstatliga	—					330
Summa konstaterade kundförluster	0					330
19) Fordringar hos andra myndigheter						
Kundfordringar	43 733					27 689
Fordran ingående moms	77 922					75 255
Övriga fordringar	504					5 181
Summa fordringar hos andra myndigheter	122 159					108 125
20) Övriga kortfristiga fordringar						
Reseförskott och övriga förskott	679					191
Övriga fordringar	7					20
Summa övriga kortfristiga fordringar	686					211
21) Förutbetalda kostnader						
Förutbetalda lokalhyror	200 266					183 243
Övriga förutbetalda kostnader	65 720					57 813
Summa förutbetalda kostnader	265 986					241 056

	2021-12-31	2020-12-31	
22) Upplupna bidragsintäkter			
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	215 473	204 891	
EU	76 670	101 130	
Forskningsråd	27 989	39 583	
Offentliga forskningsstiftelser	49 857	37 210	
Svenska företag och privatpersoner	5 545	8 164	
Övriga statliga myndigheter	19 311	6 913	
Utländska finansiärer utanför EU	8 507	13 688	
Universitet och högskolor	1 037	1 096	
Övriga upplupna bidragsintäkter	1 039	297	
Summa upplupna bidragsintäkter	405 428	412 972	
23) Övriga upplupna intäkter			
Upplupna intäkter, statliga myndigheter	855	2 609	
Upplupna intäkter, utomstatliga	10 386	8 740	
Summa övriga upplupna intäkter	11 241	11 349	
24) Avräkning med statsverket			
Anslag icke räntebärande flöde			
Ingående balans	—	—	
Redovisat mot anslag (+)			
Medel hänförliga till transf. m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)			
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	—	—	
Anslag i räntebärande flöde			
Ingående balans	—	—	
Redovisat mot anslag (+)	4 689 573	4 413 246	
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-4 689 590	-4 413 246	
Återbetalningar av anslagsmedel (+)			
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-17	0	
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken			
Ingående balans	—	—	
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)			
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)			
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)			
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	—	—	
Summa avräkning med statsverket	-17	0	
25) Tillgodohavande på räntekontot i Riksgäldskontoret			
Behållning räntekonto	3 630 553	3 081 878	
Beviljad kredit	282 000	282 000	
Utnyttjad kredit	0	0	
26) Statskapital			
Investerat av Staten i Uppsala universitet Holding AB	26 000	25 000	
Konstverk överförda från Statens konstråd	4 907	4 907	
Summa statskapital	30 907	29 907	
27) Kapitalförändring per område			
	Balanserad kapital- förändring (A)	Årets kapital- förändring (B)	Summa (A+B)
Indelning av verksamheten			
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	265 439	48 702	314 141
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	252 772	50 908	303 680
Uppdragsverksamhet	12 667	-2 206	10 461
Forskning och utbildning på forskarnivå	682 733	-1 208	681 525
Forskning och utbildning på forskarnivå	666 261	1 025	667 286
Uppdragsverksamhet	16 472	-2 233	14 239
Summa	948 172	47 494	995 666

28) Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet

	Stats- kapital	Donations- kapital	Resultat- andelar i hel- och delägda företag	Balanserad kapital- förändring, anslags- finansierad verksamhet	Balanserad kapital- förändring, avgifts- belagd verksamhet	Balanserad kapital- förändring, bidrags- finansierad verksamhet	Kapital- förändring enligt resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2020	29 907	472	0	790 740	77 513	142 963	-63 044	978 551
Ändrad redovisningsprincip								0
Rättelse								0
A Ingående balans 2021	29 907	472	0	790 740	77 513	142 963	-63 044	978 551
Föregående års kapitalförändring				-2 896	-33 857	-26 291	63 044	0
Överfört statskapital	1 000							1 000
Erhållet donationskapital								0
Omdisponerat kapital				-1 459	2 105	-646		0
Årets kapitalförändring							47 494	47 494
B Summa årets förändring	1 000	0	0	-4 355	-31 752	-26 937	110 538	48 494
C Utgående balans 2021	30 907	472	0	786 385	45 761	116 026	47 494	1 027 045

29) Avsättning för pensioner

Pensionsersättning

Ingående avsättning

Årets pensionsutbetalningar

Utgående avsättning

Delpension

Ingående avsättning

Årets pensionskostnad

Årets pensionsutbetalningar

Utgående avsättning

Löneskatt

Summa avsättning för pensioner

Avsättningen avser pensionsförpliktelser som universitetet ansvarar för.

2021-12-31

2020-12-31

0

0

—

—

0

0

12 249

15 141

5 340

4 184

-6 296

-7 076

11 293

12 249

2 739

2 971

14 032

15 220

30) Övriga avsättningar

Avsättning enligt lagen 2006:647 och förordning 2007:161 för omhändertagande och transport av restprodukter från kärnteknisk verksamhet.

Avsättning för avveckling av The Svedberg laboratoriet

620

620

15 115

24 320

Avsättning omställningsmedel

Ingående avsättning

40 057

33 264

Årets förändring

6 615

6 793

Utgående avsättning

46 672

40 057

Summa övriga avsättningar

62 407

64 997

31) Lån i Riksgäldskontoret

Ingående skuld

667 829

748 593

Nyupptagna lån

217 480

152 902

Årets amorteringar

-200 309

-233 666

Utgående balans

685 000

667 829

Beviljad låneram

790 000

775 000

32) Kortfristiga skulder till andra myndigheter

Leverantörsskulder

68 085

63 514

Arbetsgivaravgifter

94 899

87 780

Utgående moms

17 002

14 888

Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter

179 986

166 182

	2021-12-31	2020-12-31
33) Övriga kortfristiga skulder		
EU koordinatorsmedel	88 648	124 117
Personalens källskatt	90 354	82 793
Övriga kortfristiga skulder	6 092	4 059
Summa övriga kortfristiga skulder	185 094	210 969
34) Depositioner		
Posten avser depositioner för nycklar och merparten kommer att regleras efter mer än tolv månader.		
35) Upplupna kostnader		
Upplupen semesterlöneskuld	242 197	238 434
Upplupna lönekostnader	13 248	39 849
Övriga upplupna kostnader	41 588	28 436
Summa upplupna kostnader	297 033	306 719
36) Oförbrukade bidrag		
(per finansör)		
Forskningsråd	1 205 454	1 035 293
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	497 310	484 673
EU	287 021	265 852
Övriga statliga myndigheter	189 695	179 214
Universitet och högskolor	105 773	85 918
Utländska finansörer inom EU	69 520	64 142
Utländska finansörer utanför EU	57 686	62 931
Svenska företag	50 473	32 263
Donationsmedel	38 437	38 487
Offentliga forskningsstiftelser	33 737	41 620
Svenska privatpersoner	15 978	17 653
Kommuner och landsting	4 119	3 094
Statliga bolag	1 205	1 120
Summa oförbrukade bidrag	2 556 408	2 312 260
Posten innehåller förskott från externa bidragsgivare som är öronmärkta för pågående forskningsprojekt mm.		
Oförbrukade bidrag		
(per motpart)		
Oförbrukade bidrag, inomstatliga	1 542 395	1 349 631
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	1 014 013	962 629
Summa oförbrukade bidrag	2 556 408	2 312 260
Oförbrukade bidrag från annan statlig myndighet förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:		
inom tre månader	385 599	337 408
mer än tre månader till ett år	1 156 796	1 012 223
mer än ett år till tre år	—	—
mer än tre år	—	—
	1 542 395	1 349 631
37) Övriga förutbetalda intäkter		
Förutbetalda intäkter, annan statlig myndighet	14 751	18 086
Förutbetalda intäkter, icke statliga	93 258	85 467
Summa övriga förutbetalda intäkter	108 009	103 553
38) Övriga ansvarsförbindelser		
Projekteringsavtal	1 463	1 235
Hyrestillägg	1 773	8 035
Summa ansvarsförbindelser	3 236	9 270
Som ansvarsförbindelse redovisas belopp i ingångna avtal, som kan bli aktuella att betala om verksamheten inte fortsätter som planerat. Projekteringsavtal avser utredning av möjliga alternativ till ombyggnad eller annan lokalanpassning. Om projekt avbryts är universitetet ändå bunden av avtalat belopp. Hyrestillägg avser belopp som kvarstår att betala efter det att hyresavtal löpt ut.		

7.19. Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar

(tkr)

2021	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbildning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	2 124 901		2 124 901	2 457 345		2 457 345	4 582 246
Intäkter av avgifter	169 149	92 942	262 091	290 965	104 571	395 536	657 627
Intäkter av bidrag	46 775	3 092	49 867	2 535 244	0	2 535 244	2 585 111
Finansiella intäkter	0	0	0	-342	0	-342	-342
Summa intäkter	2 340 825	96 034	2 436 859	5 283 212	104 571	5 387 783	7 824 642
Kostnader för personal	-1 581 757	-79 418	-1 661 175	-3 649 377	-67 028	-3 716 405	-5 377 580
Kostnader för lokaler	-328 902	-8 405	-337 307	-474 094	-14 177	-488 271	-825 578
Övriga driftskostnader	-333 560	-10 186	-343 746	-955 556	-22 196	-977 752	-1 321 498
Finansiella kostnader	-118	0	-118	-482	-24	-506	-624
Avskrivningar	-45 580	-231	-45 811	-202 678	-3 379	-206 057	-251 868
Summa kostnader	-2 289 917	-98 240	-2 388 157	-5 282 187	-106 804	-5 388 991	-7 777 148
Verksamhetsutfall	50 908	-2 206	48 702	1 025	-2 233	-1 208	47 494
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	16 615	–	16 615	89 712	0	89 712	106 327
Från andra myndigheter	30 068	–	30 068	424 749	0	424 749	454 817
Övriga medel	4 067	–	4 067	139 699	24	139 723	143 790
Lämnade bidrag	-50 750	–	-50 750	-654 160	-24	-654 184	-704 934
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	50 908	-2 206	48 702	1 025	-2 233	-1 208	47 494

2020	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbildning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 932 901		1 932 901	2 378 937		2 378 937	4 311 838
Intäkter av avgifter	147 842	73 218	221 060	282 216	93 375	375 591	596 651
Intäkter av bidrag	93 668	4 467	98 135	2 390 183	3	2 390 186	2 488 321
Finansiella intäkter	0	0	0	1 263	9	1 272	1 272
Summa intäkter	2 174 411	77 685	2 252 096	5 052 599	93 387	5 145 986	7 398 082
Kostnader för personal	-1 487 988	-76 934	-1 564 922	-3 508 251	-56 052	-3 564 303	-5 129 225
Kostnader för lokaler	-314 621	-7 938	-322 559	-452 269	-13 404	-465 673	-788 232
Övriga driftskostnader	-332 688	-13 094	-345 782	-904 839	-25 343	-930 182	-1 275 964
Finansiella kostnader	-121	-5	-126	-1 249	-12	-1 261	-1 387
Avskrivningar	-48 124	-253	-48 377	-211 132	-6 809	-217 941	-266 318
Summa kostnader	-2 183 542	-98 224	-2 281 766	-5 077 740	-101 620	-5 179 360	-7 461 126
Verksamhetsutfall	-9 131	-20 539	-29 670	- 25 141	-8 233	-33 374	-63 044
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	12 253	–	12 253	88 155	–	88 155	100 408
Från andra myndigheter	30 377	–	30 377	366 765	364	367 129	397 506
Övriga medel	2 959	–	2 959	116 071	329	116 400	119 359
Lämnade bidrag	-45 588	–	-45 588	-570 991	-693	-571 684	-617 273
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-9 131	-20 539	- 29 670	- 25 141	- 8 233	-33 374	-63 044

2019	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbildning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 867 000		1 867 000	2 292 979		2 292 979	4 159 979
Intäkter av avgifter	139 392	94 529	233 921	331 340	88 365	419 705	653 626
Intäkter av bidrag	45 288	180	45 468	2 434 233	1 194	2 435 427	2 480 895
Finansiella intäkter	911	30	941	4 561	78	4 639	5 580
Summa intäkter	2 052 591	94 739	2 147 330	5 063 113	89 637	5 152 750	7 300 080
Kostnader för personal	-1 398 542	-74 633	-1 473 175	-3 365 594	-55 239	-3 420 833	-4 894 008
Kostnader för lokaler	-320 425	-7 057	-327 482	-443 573	-11 181	-454 754	-782 236
Övriga driftskostnader	-303 308	-19 306	-322 614	-1 076 581	-22 126	-1 098 707	-1 421 321
Finansiella kostnader	-1 467	-142	-1 609	-10 122	-233	-10 355	-11 964
Avskrivningar	-55 440	-272	-55 712	-235 838	-6 415	-242 253	-297 965
Summa kostnader	-2 079 182	-101 410	-2 180 592	-5 131 708	-95 194	-5 226 902	-7 407 494
Verksamhetsutfall	-26 591	-6 671	-33 262	-68 595	-5 557	-74 152	-107 414
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	14 925	–	14 925	93 460	–	93 460	108 385
Från andra myndigheter	41 286	–	41 286	404 426	740	405 166	446 452
Övriga medel	7 729	–	7 729	145 383	874	146 257	153 986
Lämnade bidrag	-63 940	–	-63 940	-643 269	-1 614	-644 883	-708 823
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-26 591	-6 671	- 33 262	-68 595	- 5 557	-74 152	-107 414

Universitetets kostnader för personal, lokaler, drift och avskrivningar vid universitetsförvaltning, bibliotek och andra gemensamma inrättningar som inte tillhör ett vetenskapsområde har fördelats på verksamhetsgrenar i enlighet med hur dessa kostnadsslag i övrigt har bokförts på institutionerna inom vetenskapsområdena. Motsvarande fördelning har gjorts för intäkter. Samtliga intäkter och kostnader redovisas således exklusive interna intäkter och kostnader.

7.20. Redovisning av takbelopp

Tabell 1. Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2021-01-01–2021-12-31

Enligt bilaga 1 till regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende universitet och högskolor:
Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.

Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för; dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST ersättning (tkr)	HPR ersättning (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	4 197	2 804	140 434	61 138	201 571
Teologi	535	347	17 892	7 568	25 460
Juridik	2 672	2 345	89 415	51 122	140 538
Samhällsvetenskap	7 300	6 179	244 232	134 715	378 947
Naturvetenskap	3 919	3 147	223 566	151 396	374 962
Teknik	3 200	2 606	182 536	125 399	307 935
Farmaci	1 153	1 010	65 804	48 586	114 390
Vård	1 338	1 248	81 134	65 538	146 672
Odontologi	0	0	0	0	0
Medicin	1 253	1 145	84 899	94 396	179 295
Undervisning	603	532	24 520	22 664	47 184
Verksamhetsförlagd utb.	212	198	12 203	11 101	23 304
Övrigt	642	412	29 394	15 339	44 732
Design	0	0	0	0	0
Konst	15	15	3 443	1 478	4 921
Musik	2	1	316	106	422
Opera	0	0	0	0	0
Teater	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0
Dans	0	0	0	0	0
Idrott	0	0	0	0	0
Summa	27 039	21 989	1 199 788	790 545	1 990 333*

* Uppsala universitet får per helårsstudent inom Livslångt lärande avräkna medel motsvarande summan av ersättningen för en helårsstudent och en helårsprestation för relevant utbildningsområde. Det ger en justerad avräkning med 126 helårsprestationer fler än faktiskt registrerat för 2021.

Takbelopp (tkr)	1 972 502
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)	17 831
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)	0

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal utbildade helårsstudenter 58 inom **konst**.

Högst får 15 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 2 inom **musik**.

Högst får 15 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Tabell 2. Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	1 972 502
+ Ev. ingående anslagssparande	
Summa (A)	1 972 502
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	5 407
Utfall total ersättning enligt tabell 1	1 990 333
+ Ev. ingående överproduktion	
Summa (B)	1 995 740
Summa (A-B) ¹	-23 238

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.
 Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	0

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	143 454
- Ev. överproduktion över 15 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	143 454

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

7.21. Redovisning av bidragsbelopp – Återhämtningsplan (RRF)

Tabell 1. Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2021-01-01–2021-12-31

Enligt bilaga 1 till regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende universitet och högskolor:

Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.

Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för; dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST ersättning (tkr)	HPR ersättning (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	236	200	7 892	4 357	12 249
Teologi	22	18	727	390	1 117
Juridik	35	35	1 167	768	1 935
Samhällsvetenskap	273	251	9 145	5 473	14 618
Naturvetenskap	123	103	7 023	4 966	11 989
Teknik	13	10	766	489	1 255
Farmaci	19	16	1 075	782	1 857
Vård	19	17	1 142	876	2 018
Odontologi	0	0	0	0	0
Medicin	33	34	2 254	2 793	5 047
Undervisning	123	115	5 000	4 912	9 911
Verksamhetsförlagd utb.	38	35	2 219	1 952	4 171
Övrigt	54	49	2 457	1 839	4 296
Design	0	0	0	0	0
Konst	0	0	0	0	0
Musik	0	0	0	0	0
Opera	0	0	0	0	0
Teater	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0
Dans	0	0	0	0	0
Idrott	0	0	0	0	0
Summa	988	884	40 867	29 598	70 465

Takbelopp (tkr)	70 465
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)	0
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)	0

Tabell 2. Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	70 465
+ Ev. ingående anslagssparande	
Summa (A)	70 465
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	
Utfall total ersättning enligt tabell 1	70 465
+ Ev. ingående överproduktion	
Summa (B)	70 465
Summa (A–B) ¹	0

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.
 Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A–B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	0

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	
- Ev. överproduktion över 15 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	0

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

8. Uppgifter om styrelsen

Namn	Period	Ersättning (kr)*	Andra uppdrag som styrelse- eller rådsledamot**
Anne Ramberg, styrelseordförande	2101–2112	33 000	Stiftelsen Skogssällskapet, vice ordförande Skogssällskapet AB, vice ordförande
Anders Hagfeldt, rektor, professor***	2101–2112	1 525 860	Dynamo AB, ledamot
Coco Norén, prorektor, professor	2101–2112	1 188 503	Inga
Ulla Achrén, förvaltningsdirektör	2101–2112	40 432	Åbo Energi AB, ledamot ÅU Media AB, styrelsemedlem
Shirin Ahlbäck Öberg, professor	2101–2112	640 180	Riksrevisionens vetenskapliga råd, ledamot Statskontorets vetenskapliga råd, ledamot Coronakommissionen, ledamot Universitetet i Bergen, extern styrelseledamot
Elisabeth Dahlin, barnombudsman	2101–2112	14 000	Inga
Lisa Ekselius, professor	2101–2112	421 915	Perolsgården AB, ordförande Vetenskapsrådets Kommitté för klinisk behandlingsforskning, ledamot Etikprövningsmyndigheten, ersättare
Johan Elf, professor	2101–2112	1 010 128	Astrego Diagnostics AB, ledamot Styrelsen för Kungliga vetenskapsakademien, KVA, ledamot
Aarno Palotie, professor****	2104–2112	12 432	Styrgrupp för biobankslagstiftningen, Social- och hälsovårdsministeriet, Finland, ledamot Styrelsen för Medical Research Center (MRC), Uleåborgs Universitet, ledamot Styrelsen för UHBRAIN, Helsingfors Universitet, ledamot
Svante Pääbo, professor*****	2101–2103	–	Inga
Gunnar Svedberg, professor	2101–2112	14 000	Norsklint AB, styrelseordförande
Johan Söderström, direktör	2101–2112	14 090	MISTRA, ordförande Stena Recycling, ledamot
Linus Tunström, regissör	2101–2112	14 000	Tag och Skriv i Stockholm AB, ledamot Cobble Hill Juice Company AB, ledamot Popfilm Stockholm AB, suppleant Lena Cronqvist AB, suppleant
Sven Widmalm, professor	2101–2112	885 348	Inga
Helén Ångmo, generaldirektör	2101–2112	14 000	Statskontorets råd, ledamot
Anton Berglund, student	2101–2106	7 337	Inga
Johannes Bäck, student	2101–2106	7 045	Inga
Alva Cedergren, student	2101–2106	14 091	Uppsala kommuns Fastighetsaktiebolag, ledamot
Petter Elgh, student	2101–2106	14 000	Inga
Haro de Grauw, doktorand	2101–2112	14 000	Inga
William Eulau, student	2107–2112	–	Inga
Martin Häggkvist, student	2107–2112	38 254	Prunus Invest i Hedemora Aktiebolag, suppleant i styrelsen
Louise Ingemarsson, student	2107–2112	–	Inga
Alva Johansen, student	2107–2112	–	Inga

* Skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats. Det utgår ingen ersättning för styrelseuppdraget till rektor, prorektor eller lärarrepresentanter. Merparten av externa ledamöter och ledamöter som utses av studenterna kommer att få delar av sitt arvode för 2021 utbetalt under 2022.

** Enligt förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag redovisas uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

*** Anders Hagfeldt har överenskommelse om villkor efter anställning som rektor (UFV 2021/65).

**** Aarno Palotie förordnades till ledamot i konsistoriet från och med 1 april 2021.

***** Svante Pääbo entledigades som ledamot med verkan från 1 april 2021. Han har avstått konsistoriearvodet.

9. Konsistoriets beslut

Uppsala universitets årsredovisning 2021

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Uppsala 2022-02-18

Anne Ramberg

Anders Hagfeldt

Ulla Achren

Elisabeth Dahlin

Lisa Ekselius

Johan Elf

William Eulau

Haro de Grauw

Louise Ingemarsson

Aarno Palotie

Gunnar Svedberg

Johan Söderström

Linus Tunström

Sven Widmalm

Helén Ängmo

10. Tabellförteckning

Ekonomiskt resultat Uppsala universitet 2017–2021, mnkr	6
Vetenskapsområden, fakulteter samt institutioner eller motsvarande vid Uppsala universitet.	9
Tabell 1.1. Antal helärsstudenter, helärsprestationer och registrerade studenter 2017–2021	14
Tabell 1.2. Antal helärsstudenter och könsfördelning inom utbildning på grundnivå 2017–2021	15
Tabell 1.3. Antal helärsstudenter och könsfördelning inom utbildning på avancerad nivå 2017–2021	15
Tabell 1.4. Antal helärsstudenter (hst) uppdelat på studieform och utbildningsnivå samt prestationsgrad 2017–2021	15
Tabell 1.5. Antal utfärdade examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2017–2021	16
Tabell 1.6. Antal tredjelandsstudenter som deltog i utbytesavtal 2017–2021	17
Tabell 1.7. Antal avgiftsbetalande studenter och helärsstudenter (hst) 2017–2021	18
Tabell 1.8. Antal avgiftsbetalande studenter som antagits genom separat antagning 2017–2021	18
Tabell 1.9. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter 2017–2021, mnkr	18
Tabell 1.10. Antal doktorander och finansieringsform 2017–2021	19
Tabell 1.11. Antal doktorander (heltidsekvivalenter) och könsfördelning inom utbildning på forskarnivå 2017–2021	20
Tabell 1.12. Antal utfärdade doktors- och licentiatexamina 2017–2021	20
Tabell 1.13. Ersättning till Region Uppsala för klinisk utbildning och forskning (ALF) 2017–2021, tkr	21
Tabell 1.14. Antal helärsprestationer (hpr) och sökande för vissa ämnen 2021 och helärsstudenter (hst) 2017–2021	22
Tabell 1.15. Antal deltagare i vissa språkutbildningar 2019–2021	22
Tabell 1.16. Antal programnybörjare, helärsstudenter och examinerade på utbildningar som leder till vissa examina 2017–2021	24
Tabell 1.17. Antalet erbjudna platser 2021 samt antal helärsstudenter på sommarkurser 2017–2021	27
Tabell 1.18. Utbildningar inom bristyrken	28
Tabell 1.19. Kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinsk analytiker-, receptarie- och psykologutbildning 2017–2021	30
Tabell 1.20. Antal helärsstudenter som deltagit i partnerskoleverksamhet 2020 och 2021 samt prognos för 2022–2024	31
Tabell 1.21. Ekonomiskt resultat för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2017–2021, mnkr	31
Tabell 2.1. Uppsala universitets andel av Vetenskapsrådets fria projekt och etableringsbidrag (kontraktssumma) 2017–2021	34
Tabell 2.2. Antal publikationer 2017–2021	35
Tabell 2.3. Strategiska forskningsområden 2021, tkr	38
Tabell 2.4. Kostnad för SCAS 2017–2021, mnkr	39
Tabell 2.5. Kostnad för NCK 2017–2021, mnkr	40
Tabell 2.6. Ekonomiskt resultat inom forskning och utbildning på forskarnivå 2017–2021, mnkr	40
Tabell 3.1. Intäkter och kostnader i uppdragsforskning 2017–2021, mnkr	43
Tabell 3.2. Antal adjungerade lärare, företagsdoktorander samt doktorander med anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal 2017–2021	44
Tabell 3.3. Intäkter i poänggivande och icke poänggivande uppdragsutbildning, mnkr, samt helärsstudenter i poänggivande utbildningar 2017–2021	45
Tabell 3.4. Flödestal och prestationer för UU Innovation, UU Samverkan, Uppsala universitet Invest AB och Drivhuset Uppsala 2017–2021	48
Tabell 4.1. Antal helärsstudenter, helärsprestationer och registrerade studenter vid Campus Gotland 2017–2021	52
Tabell 6.1. Personalstruktur (årsarbetskrafter) 2017–2021	66
Tabell 6.2. Antal nya professorer samt könsfördelning 2017–2021	66
Tabell 6.3. Sjukfrånvaro i procent 2017–2021	70
Tabell 6.4. Utveckling av förhyrd lokalarea och universitetets totala lokalkostnad 2017–2021	71
Tabell 6.5. Universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning 2017–2021, tkr	72
Tabell 6.6. Ekonomisk redovisning för universitetsledningen, internrevision och universitetsförvaltningen 2017–2021, tkr	73
Tabell 6.7. De av universitetsledningen högst värderade riskerna och nya risker 2021	75
Tabell 7.1. Ekonomiskt resultat 2017–2021, mnkr	77
Tabell 7.2. Intäkter av bidrag per kategori 2017–2021, mnkr	78
Tabell 7.3. Bidragsintäkter från EU 2017–2021, mnkr	78
Tabell 7.4. Kostnadsutveckling 2017–2021, mnkr	80

Tabell 7.5. Intäkter av bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2017–2021, mnkr	81
Tabell 7.7. Anslagsmedel som disponerats för samfinansiering av indirekta kostnader och lokaltjänstkostnader inom bidragsfinansierad verksamhet (mnkr) och dess andel av totalfinansiering 2017–2021	81
Tabell 7.8. Omsättning av bidragsmedel (inklusive transfereringar) 2017–2021, mnkr	81
Tabell 7.6. Utveckling av bidrag 2017–2021, mnkr	81
Tabell 7.9 Utveckling av oförbrukade bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2017–2021, mnkr	81
Tabell 7.10. Investeringar och lån 2017–2021	82
Tabell 7.11. Ekonomiskt utfall 2021, mnkr	83
Tabell 7.12. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap 2021, tkr	85
Tabell 7.13. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för medicin och farmaci 2021, tkr	85
Tabell 7.14. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap 2021, tkr	85
Tabell 7.15. Ekonomiskt utfall för övriga verksamheter 2021, tkr	85

Årsredovisning 2021

Uppsala universitet
Box 256

751 05 Uppsala

Tel: 018-471 00 00

Fax: 018-471 20 00

www.uu.se